

**Güvenlik Sektöründe Demokratik Gözetim:
Türkiye ve Dünya**

**Democratic Oversight of the Security Sector:
Turkey and the World**

**DCAF - TESEV
Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi - 1**

**DCAF - TESEV
Series in Security Sector Studies - 1**

**Güvenlik Sektöründe Demokratik Gözetim:
Türkiye ve Dünya**

**DCAF - TESEV
Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi - 1**

TESEV Yayınları
ISBN: 975-8112-50-3

Editör: Volkan Aytar
Çeviriler: Ela Uysal, Funda Soysal
Metin Düzeltme:

Z. Selen Artan, Ferda Balancar, Burcu Çopuroğlu, Derya
Demirler, Sanem Güner, Jonathan Levack
Metin Çözümü : Defne Över
Basım Yeri : Sena Ofset Tel: 0212 613 38 46

Bu kitabın tüm hakları saklıdır. Kitabın hiçbir bölümü, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) izni olmadan, hiçbir elektronik veya mekanik formatta ve araçla (fotokopi, kayıt, bilgi depolama vb.) çoğaltılamaz.

COPYRIGHT © ŞUBAT 2005 TESEV

1. Baskı: Şubat 2005
Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 2. Baskı: Mart 2006

TESEV
BANKALAR CADDESİ NO:2 KAT:3
MİNERVA HAN, KARAKÖY 34425
İSTANBUL
TEL:+90.212.292.89.03 PBX
FAKS:+90.212.292.90.46
info@tesev.org.tr
www.tesev.org.tr

Bu kitapta yer alan görüşler yazarlara aittir ve bir kurum olarak TESEV'in görüşleriyle bire bir örtüşmeyebilir.

Bu kitabın yayımlanmasında katkılarından ötürü Açık Toplum Enstitüsü-Türkiye'ye ve TESEV Yüksek Danışma Kurulu'na teşekkürü borç biliriz.

**Democratic Oversight of the Security Sector:
Turkey and the World**

**DCAF - TESEV
Series in Security Sector Studies - 1**

TESEV Publications
ISBN: 975-8112-50-3

Editor: Volkan Aytar
Translations : Ela Uysal, Funda Soysal
Text Corrections :

Z. Selen Artan, Ferda Balancar, Burcu Çopuroğlu, Derya
Demirler, Sanem Güner, Jonathan Levack
Transcriptions : Defne Över
Printer : Sena Ofset Tel: 0212 613 38 46

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form by any electronic or mechanical means (including photocopying, recording, or information storage and retrieval) without permission of Turkish Economic and Social Studies Foundation (TESEV)

COPYRIGHT © FEBRUARY 2005 TESEV

1st Edition: February 2005
Revised and Extended 2nd Edition: March 2006

TESEV
BANKALAR CADDESİ NO:2 3RD FLOOR
MİNERVA HAN, KARAKÖY 34425
ISTANBUL - TURKEY
TEL:+90.212.292.89.03 PBX
FAX:+90.212.292.90.46
info@tesev.org.tr
www.tesev.org.tr

The views expressed in this book are those of the authors, and do not necessarily reflect the views of TESEV.

We would like to thank Open Society Institute - Turkey and TESEV's Higher Advisory Council for their valuable assistance that made this book possible.

**GÜVENLİK
SEKTÖRÜNDE
DEMOKRATİK
GÖZETİM:
TÜRKİYE VE
DÜNYA**

**DEMOCRATIC
OVERSIGHT OF
THE SECURITY
SECTOR:
TURKEY AND
THE WORLD**

**Can Paker
Mehmet Dülger
Ümit Cizre
Şerif Sayın**

**Willem F. Van Eekelen
Philipp Fluri
Alain Faupin
Pál Dunay**

**Editör / Editor
Volkan Aytar**

**DCAF - TESEV
Güvenlik Sektörü
Çalışmaları
Dizisi**

**DCAF - TESEV
Series in
Security Sector
Studies**

1

**Türkiye Ekonomik ve
Sosyal Etüdler Vakfı**

**Geneva Centre for the
Democratic Control of Armed Forces**

İÇİNDEKİLER

GÜVENLİK SEKTÖRÜNDE DEMOKRATİK AÇILIMLAR PROJESİ	6
EDİTÖRÜN NOTU Volkan Aytar	8
SUNUŞ Ümit Cizre	10
GÖZETİM VE REHBERLİK : PARLAMENTO GÖZETİMİN GÜVENLİK SEKTÖRÜ VE REFORMU AÇISINDAN ÖNEMİ Philipp Fluri	12
Açılış Konuşması TESEV NEYİ AMAÇLIYOR? Can Paker	25
TÜRKİYE'DE GÜVENLİK SEKTÖRÜ GÖZETİMİNİN SİYASETİ: PARLAMENTO BOYUT Mehmet Dülger	28
AVRUPA BAĞLAMINDA GÜVENLİK SEKTÖRÜ YÖNETİŞİMİNİN PARLAMENTO BOYUTU Willem F. Van Eekelen	37
SORU-CEVAP OTURUMU - 1 Mehmet Dülger & Willem F. van Eekelen	46
GÜVENLİK SEKTÖRÜNÜN PARLAMENTO GÖZETİMİNDE YENİ UFUKLAR: TÜRKİYE İÇİN ÖNEMİ Ümit Cizre	59
YETKİ EMANETİ VE HESAP VERME ZİNCİRİ Şerif Sayın	68
SORU-CEVAP OTURUMU - 2 Ümit Cizre & Şerif Sayın	73
SAVUNMA TEDARİĞİNDE KARAR VERME ve KULİŞİLİK: BİR BATI AVRUPA BAKIŞI Alain Faupin	82
GÜVENLİK SEKTÖRÜ YÖNETİŞİMİ ve AVRUPA ENTEGRASYONU Pál Dunay	100
SORU-CEVAP OTURUMU - 3 Pál Dunay & Alain Faupin	114
KATILIMCILAR	120
TESEV, DCAF ve PAB HAKKINDA	124
DCAF-TESEV GÜVENLİK SEKTÖRÜ ÇALIŞMALARI KİTAP DİZİSİ	126

CONTENTS

DEMOCRATIC HORIZONS IN THE SECURITY SECTOR PROJECT	6
EDITOR'S NOTE Volkan Aytar	8
PREFACE Ümit Cizre	10
OVERSIGHT AND GUIDANCE: THE RELEVANCE OF PARLIAMENTARY OVERSIGHT FOR THE SECURITY SECTOR AND ITS REFORM Philipp Fluri	12
Opening Speech WHY IS TESEV INVOLVED? Can Paker	25
THE POLITICS OF THE OVERSIGHT OF THE SECURITY SECTOR IN TURKEY: THE PARLIAMENTARY DIMENSION Mehmet Dülger	28
PARLIAMENTARY DIMENSION OF SECURITY SECTOR GOVERNANCE IN THE EUROPEAN CONTEXT Willem F. Van Eekelen	37
Q & A SESSION - 1 Mehmet Dülger & Willem F. van Eekelen	46
NEW HORIZONS IN THE PARLIAMENTARY OVERSIGHT OF THE SECURITY SECTOR: RELEVANCE FOR TURKEY Ümit Cizre	59
DELEGATION OF AUTHORITY AND THE CHAIN OF ACCOUNTABILITY Şerif Sayın	68
Q&A SESSION - 2 Ümit Cizre & Şerif Sayın	73
DEFENSE PROCUREMENT DECISION-MAKING and LOBBYING: A WEST EUROPEAN VIEW Alain Faupin	82
SECURITY SECTOR GOVERNANCE and EUROPEAN INTEGRATION Pál Dunay	100
Q&A SESSION - 3 Pál Dunay & Alain Faupin	114
CONTRIBUTORS	120
On TESEV, DCAF and IPU	124
DCAF-TESEV SERIES IN SECURITY SECTOR STUDIES	126

GÜVENLİK SEKTÖRÜNDE DEMOKRATİK AÇILIMLAR PROJESİ

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin süre giden siyasal ve toplumsal "ağırlığı" konusu Türkiye tarihinin en önemli ve karmaşık konuları arasında görülmektedir. Son dönemde de, ülkemizdeki "Sivil-Asker ilişkileri"nin demokratik standartlarla uyum haline gelmesinin gerektiği, Avrupa Komisyonu'nun yıllık "Türkiye İlerleme Raporları"nda da altı çizilen bir noktadır. Konunun, Türkiye'nin AB üyelik sürecinin en önemli meselelerinden biri olacağı aşikârdır. Bunun, sivil toplumun taleplerini temel alarak, hükümet, meclis ve (silahlı kuvvetler, polis, jandarma ve diğerleri gibi) güvenlik sektörü kurumları arasında sağlıklı bir işbirliğiyle gerçekleştirilebileceğini düşünebiliriz. Türkiye'deki sivil-asker ilişkilerinin AB standartları ve artık evrenselleşen demokratik kurallar ile uyum haline getirilmesinin yanı sıra, esaslı bir güvenlik sektörü ve bürokrasisi reformunun gerçekleştirilmesi sorunu, önümüzdeki yıllar (hatta on yıllar) boyunca Türkiye gündeminin en üst sıralarında yer alacaktır.

Burada altı çizilmesi gereken bir nokta, güvenlik sektörü ve bürokrasisi reformunun, yalnızca sivil-asker ilişkilerine değil, yurttaş-merkezli bir çerçeve içinde tüm iç güvenlik kurumlarını üzerinde demokratik denetim ve gözetim mekanizmaları kurulması konusuna odaklanması gerektiğidir. Konu, "Sivil-Asker ilişkileri" yaklaşımının dar ve çoğu zaman kafa karıştıran çerçevesinin dışında, tüm çeşitlilik ve karmaşıklığı içinde anlaşılmalıdır. Ne yazık ki Türkiye'de "reform" ve "silahlı kuvvetlerin denetimi" kavramları bile hala büyük tartışmalar yaratabilmektedir. TESEV, hayli politikleştirilmiş -hatta ideolojikleştirilmiş- bu "zor" konuya soğukkanlı, nesnel ve bilimsel bir yaklaşımın öncüsü olmayı ve bu sorunların tartışılmasının

DEMOCRATIC HORIZONS IN THE SECURITY SECTOR PROJECT

The longitudinal political and social "weight" of the Turkish Armed Forces, and the imbalances ensued, are considered among the most important and complex issues in Turkish history. Recently, the need for further harmonization of the Turkish Civilian-Military Relations (CMR) with the democratic standards was underlined at the European Commission's (EC) successive Annual Progress Reports on Turkey. The issue will no doubt be among the most important issues in Turkey's EU accession process. One could claim this can best be achieved by a healthy cooperation between the government, parliament and security sector institutions (the armed forces, the police department, the gendarmerie, and others) with the assistance of expert opinion, and by taking into consideration the demands stemming from civil society. Moreover, apart from the issue of harmonization of the Turkish CMR with the EU standards and universal democratic norms, the vitally important problem of implementing a substantive Security Sector and Bureaucracy Reform (SSBR) would certainly be on the top of Turkey's agenda for years (even decades) to come.

SSBR shall cover not only CMR-related issues but also involve the establishment of democratic control and oversight mechanisms on all domestic security institutions by taking a citizen-centered approach. Placed at a context going far beyond the narrow and somewhat misleading confines of a mere CMR issue, the problem needs to be addressed in its diversity and complexity. Since the very concepts of "reform" and "control of the armed forces" still remain controversial in Turkey, TESEV aims to contribute to this (potentially divisive and politicized) process by helping

normalleştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Tam da bu bağlamda, TESEV'in, (Türkiye Cumhuriyeti'nin 20 Kasım 2003'ten beri kurucu üyesi olduğu) Cenevre'deki Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Denetimi merkeziyle kurduğu işbirliği giderek önemli hale gelmektedir. Nitekim Avrupa Komisyonu'nun "2005 Türkiye İlerleme Raporu"nda TESEV ve DCAF'ın ortak çalışmalarından övgüyle bahsedilmektedir. TESEV, güvenlik sektörünün demokratik ve sivil gözetimi gündemini ileriye taşımak yolunda hedef kitleleri olarak milletvekillerini, medya mensuplarını ve sivil toplumu benimsemiştir. Bu çerçevede, ulusal ve uluslararası sempozyumlar, TBMM'nin İhtisas Komisyonları'nda sunuşların yanı sıra, güvenlik sektörü üzerine güvenilir belgeler sunmayı ve eleştirel bilgi birikimi oluşturmayı hedefleyen yayın faaliyetleri yapılmaktadır.

"normalize" the debates on the issue, in a cool-headed, objective and scientific manner. In this context, the fruitful past collaboration between the Geneva-based Centre for the *Democratic Control of Armed Forces* (DCAF – the Republic of Turkey is a founding member since November 20th, 2003) and TESEV seems to be becoming even more crucial in helping shape the ongoing process (indeed, the EC's 2005 Turkey Progress Report lauded TESEV & DCAF's work). TESEV strives to further the agenda of democratic and civilian oversight of the security sector by taking as its target audience, legislators, media professionals and civil society at large. National and international symposia, presentations at the Special Commissions of the Turkish Grand National Assembly, as well as documentary and critical studies on the Security Sector are among the interlocking project activities and outputs.

EDİTÖRÜN NOTU

Volkan Aytar

TESEV Demokratikleşme Programı

Elinizdeki bu kitap, DCAF (Cenevre'deki *Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Denetimi* Merkezi) ve TESEV (*Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı*) işbirliğiyle başlatılan "Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi"nin ilk eseri olup, konu hakkındaki uluslararası literatüre Türkiye'den de katkı sağlamayı amaçlayan mütevazı bir çabadır. Türkçe ve İngilizce metinlerden oluşan bu kitap, Ümit Cizre'nin çalışmalarımızı bağlamına yerleştiren sunuşu, DCAF Direktör Yardımcısı Dr. Philipp Fluri'nin teorik ve pratik bir çerçeve sunan makalesi, ve DCAF ve PAB'ın (*Parlamentolararası Birlik*) hazırladığı *Parlamententer İçin El Kitabı: Güvenlik Sektörünün Parlamenter Gözetimi* adlı kitabın¹ Türkçe'de (21 Mayıs 2004 tarihinde) yayımlanması vesilesiyle yapılan tanıtım toplantısındaki konuşmalardan oluşmaktadır. Dr. Can Paker, Mehmet Dülger, Willem F. van Eekelen, Ümit Cizre, Şerif Sayın, Alain Faupin ve Pál Dunay'ın konuşmalarının yanı sıra, Soru-Cevap oturumlarındaki tartışmaları da (özgün ifadelerine olabildiğince sadık kalarak) ekledik. Çünkü söz konusu bölümler, DCAF, PAB ve TESEV tarafından Türkiye'de ilk kez tartışmaya açılan bu konuya gelen olumlu ve olumsuz tepkileri, ülkemize özgü hassasiyetleri kavramak ve bağlamına yerleştirmek açısından çok anlamlıydı. "DCAF ve TESEV Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi," hem uluslararası ve karşılaştırmalı çalışmaları Türkiye'ye tanıtacak, hem de Türkiye'de yeni yeni belirlemekte olan

¹ Tam metin URL: http://www.tesev.org.tr/projeler/guvenlik_Sektoru_metin.pdf

EDITOR'S NOTE

Volkan Aytar

TESEV Democratization Program

This book is the first in a "Series in Security Sector Studies" initiated by DCAF (Geneva Centre for the *Democratic Control of Armed Forces*) and TESEV (*Turkish Economic and Social Studies Foundation*), and represents a humble effort towards building up the Turkish contribution to the international literature on the field. This Turkish and English language book is made up of Ümit Cizre's preface contextualizing our work, DCAF Deputy Director Dr. Philipp Fluri's paper providing a theoretical and practical framework, followed by the speeches made during the book-launching event for the Turkish translation of DCAF-IPU's (*Interparliamentary Union*) *Handbook for Parliamentarians: Parliamentary Oversight of the Security Sector*¹ (which took place on May 21st, 2004). In addition to the speeches by Dr. Can Paker, Mehmet Dülger, Willem F. van Eekelen, Ümit Cizre, Şerif Sayın, Alain Faupin and Pál Dunay, we decided to include the Question and Answer sessions as well (by remaining as close as possible to the comments in their original forms). As this issue was brought to the table for discussion and debate by DCAF, IPU, and TESEV for the first time ever in Turkey, in order to comprehend and contextualize the positive and negative reactions and particular sensitivities displayed, we considered the inclusion of the Q & A sessions imperative. The "DCAF and TESEV Series in Security Sector Studies" will introduce international and comparative studies to Turkey, as well as,

¹ Full text at URL: http://www.tesev.org.tr/projeler/guvenlik_Sektoru_metin.pdf.

araştırmaları tartışmaya sunacak. TESEV ve DCAF önümüzdeki sürece, yasa koyucuların ve toplumun atması gereken adımları kolaylaştıracak, soğukkanlı, tarafsız, ve bilimsel katkılarda bulunmayı, ve güvenlik sektörünün demokratik gözetimi konusundaki tartışmaların “normalleştirmesini” sağlamayı amaçlamaktadır.

present for debate emergent research arising in Turkey. TESEV and DCAF aim to make significant contributions in the upcoming decades, by facilitating the steps that must be taken by members of legislation and society, and by helping “normalize” the debates on the issue of democratic oversight of the security sector, in a calm, objective and scientific environment.

SUNUŞ

Ümit Cizre

Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Soğuk savaş ortamından çıkmalı beri “Güvenlik Sektörü” ya da Güvenlik Bürokrasisi” kavramları ve uygulamaları üzerinde tüm dünyada sarsıcı gelişmeler yaşanmakta. Türkiye’yi de kavrayan bu gelişmelerden en önemlisi, savunma, güvenlik, strateji, iç ve dış tehdit alanları ve politikalarının salt askeri uzmanlık sorunları olmaktan çıkarak toplumsallaşması/sivilleşmesi, yani sadece devlet erbabının değil sokaktaki küçük adamın/toplumun temsilcilerinin ilgi ve bilgi alanına girmesi ve katılım ve denetimine açılması eğilimidir. İççe geçmiş güvenlik-demokrasi-istikrar-barış halkalarında devasa dönüşümler yaşanırken, güvenlik bürokrasisi, yeni demokrasi anlayışının şifrelerine dönüşen “şeffaflık,” “hesap verebilirlik” ve “sivil anayasal düzenin üstünlüğü” ilkeleri doğrultusunda sivillerin katılımına ve denetimine açılmakta. Ancak, bu eğilimin pratiğe dönüşmesi için bu konularda “bilgili, özgüvenli ve kapasiteli siviller”in çoğalmasına yardım eden kuruluş, inisiyatif ve faaliyetlere ihtiyaç var.

“Güvenlik Sektörünün Parlamenter Gözetimi” el kitabının tanıtılması vesilesiyle düzenlenen (21 Mayıs 2004 tarihindeki) TESEV-DCAF-IPU toplantısının amacı, sözünü ettiğimiz yeni anlayışlar çerçevesinde, güvenlik bürokrasisinin sivil ve askeri birimleri ile toplumun parlamentodaki temsilcileri, medya kuruluşları ve bağımsız strateji/sivil toplum kuruluşları arasında yeni bir ilişki, denetim ve gözetim ortamının ve düzeninin kurulmasına hizmet etmekte. Güvenlik bürokrasisi üzerinde demokratik sivil denetim esaslarının yürürlüğe girmesi ile güdülen amaç, yalnızca soyut bir demokratikleşme ya da Avrupa Birliği’nin

PREFACE

Ümit Cizre

Bilkent University Department of Political Science and Public Administration

Since the Cold War, the concepts of, and implementations in “Security Sector” or “Security Bureaucracy” have significantly changed all around the world. The most important development concerning Turkey is that defense, security, strategy, internal and external threats, and related policies are being socialized and ‘civilianized’ rather than remaining exclusively military questions. That is, not only the statespeople, but also the ‘simple man,’ and their representatives get interested in, and informed on these questions, and as more participate, these issues increasingly come under their control. While there have been great changes in the concepts of security, democracy, stability and peace; the security bureaucracy is becoming open to the control and participation of civilians in terms of ‘transparency’ ‘accountability’ and ‘superiority of civilian constitutional system’ that are the key words of the new democratic understanding. However, in order to make this tendency a reality, we need more institutions and activities encouraging “confident, well informed civilians with capacity” to come forth.

The joint TESEV-DCAF-IPU book launching event for the “*Parliamentary Oversight of the Security Sector*” (which took place on May 21st, 2004) aimed to serve to provide a new relationship, control and oversight environment among the civilian and the military units of security bureaucracy and representatives of public, media and independent strategy or civil society organizations. The objective of prioritizing democratic civilian principles over the security bureaucracy does not simply mean an abstract target of democratization or a

giriş koşullarını mekanik ve ruhsuz bir biçimde yerine getirmek amacına hizmet etmek değildir.

Bu birimlerin kendi aralarındaki işbirliği eksikliğine, zararlı rekabete, verimlilik kaybına ve toplumdan kopukluklarına da çözüm aranma yoluna girilecektir. Eşzamanlı olarak, sivil siyaset erbabı ile güvenlik bürokrasisi arasında eşit bilgiye dayanan bir diyalog, işbirliği, ve müzakere ilişkisi modelinin doğacağını düşünebiliriz. Gidişat odur ki, ülkeye vaki tehditlerin değerlendirilmesinde ve savunma ve güvenlik politikalarının oluşturulmasında askeri perspektiflerin önemini yadsımadan, ancak parlamenter siyasal sistemin üstünlüğü ilkesini yaşama geçirmeye öncelik veren yeni bir düşünce sistematiğine ve uygulamaya geçiş süreci içindeyiz. Bu kitap ve bu toplantı, bu amaca hizmet eden küçük ama dev bir adım atmıştır diyebiliriz.

mechanical fulfillment of the requirements of the European Union. We need to solve problems such as the lack of cooperation, or the existence of destructive competition between the units of the security sector/bureaucracy, their lack of productivity and their isolation from the public. Concurrently we could hope to establish a model whereby there would be cooperation, dialogue and negotiation between civilian politicians and security bureaucracy, and that this relation will be based on sharing equal information. We are in a transition period into a system and practice giving priority to the principle of parliamentary political system, without ignoring the importance of military perspectives in formulating defense and security policies and evaluating new threats. This book and this meeting shall be considered as constituting a seemingly small, but substantively giant step towards this objective.

GÖZETİM VE REHBERLİK: PARLAMENTER GÖZETİMİN GÜVENLİK SEKTÖRÜ VE REFORMU AÇISINDAN ÖNEMİ

Philipp Fluri¹

*Direktör Yardımcısı, Cenevre Silahlı
Kuvvetlerin Demokratik Denetimi Merkezi
(DCAF)*

Yanlış inanışlar

Gerekli bilgiye ve hızlı davranabilme yetisine sahip olduklarından, güvenlik politikasının idarecilerin “doğal” görevi olduğu konusunda yaygın bir inanış vardır. Savaşa girmek, çok uluslu barış hareketlarına birlik göndermek, uluslararası anlaşmaları sona erdirmek veya savunma harcamalarını arttırmak, hükümetin çok önemli güvenlik sorumluluklarından bahsetmek de idari kararlar arasında değerlendirilmektedir. Bazı iddialı görüşler parlamenterlerin bu gibi kararların dışında tutulması gerektiğini vurgulamaktadır. Genellikle üzerinde çok zaman harcanan prosedürleri ve gerekli uzmanlık ve bilgiye tam erişim konusundaki zaafı nedeniyle, parlamentonun güvenlik konularıyla ilgilenmeye uygun bir kuruluş olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca parlamentolar, gizli bilgileri saklayamamakla da eleştirilmektedirler. Ancak bu, yanlış bir anlayıştır. Geçmiş bize, demokratik ülkelerde parlamentoların hem savaş hem de barış zamanında güvenlik meselelerinde çok etkin bir rolü olduğunu gösterdi. Roma Cumhuriyeti döneminde, onaltıncı yüzyılda Hollanda Cumhuriyeti’nde, İkinci Dünya Savaşı’nda İngiltere’de veya daha da yakın dönemde İkinci Körfez Savaşı’nın çıkmasıyla

¹ Yazar çok değerli araştırma ve önerilerinden dolayı Marlene Urscheler ve Eden Cole’a teşekkürlerini sunar. Bu metin daha önce ‘Oversight and Guidance: The Relevance of Parliamentary Oversight for the Security Sector and its Reform’ DCAF Working Paper 114 olarak yayımlanmıştır.

OVERSIGHT AND GUIDANCE: THE RELEVANCE OF PARLIAMENTARY OVERSIGHT FOR THE SECURITY SECTOR AND ITS REFORM

Philipp Fluri¹

*Deputy Director, Geneva Centre for the
Democratic Control of Armed Forces
(DCAF)*

Myths

There is a widespread belief that security policy is a ‘natural’ task for the executive as they have the requisite knowledge and ability to act quickly. The decision to go to war, to contribute troops to multinational peace support operations, to conclude international treaties or to raise defence spending, to mention just some of the most important governmental security responsibilities, are regarded to be executive decisions. The stubborn perception exists that parliaments should be kept out of these decisions. Parliament tends to be regarded as a less suitable institution for dealing with security issues, especially given its often time-consuming procedures and lack of full access to the necessary expertise and information. Additionally, parliaments are regarded as ill-suited institutions for keeping classified information secret. However, this is a misperception. The past teaches us that parliaments do play a major role in matters of security in democratic states, both in times of war and peace. In the times of the Roman Republic, the Dutch Republic in the sixteenth century, Great Britain in the Second World War, or, more recently at the outbreak of the Second Gulf War, parliaments across the

¹ The author would like to thank Marlene Urscheler and Eden Cole for their invaluable research and suggestions. Published previously as ‘Oversight and Guidance: The Relevance of Parliamentary Oversight for the Security Sector and its Reform’ DCAF Working Paper 114.

görüldü ki, dünya üzerindeki parlamentolar, savaşın ortasında dahi, güvenlik politikası ve güvenlik sektörü reformunu müzakere etmiş, etkilemiş ve gözetimi altında tutmuştur.

Bu kısa makalede iki önemli konuyu ele alacağız; a) parlamenterler neden güvenlik sektörü reformu ve politikasını siyasi ve yasal gündemlerinde öncelikli sıraya almalıdır, b) parlamenterler neden güvenlik sektörü ve reformu üzerindeki gözetimlerinden vazgeçmemelidir. Öncelikle güvenlik sektöründeki yeni kavrama bakalım.

Güvenlik Sektörü Reformu nedir?

“Güvenlik sektörü reformu”, oldukça yeni ancak tanımı tam oturmamış bir kavramdır. Güvenlik alanındaki çalışmalarda temel bir değiş olarak kullanılan “savunma reformu” kalıbının yerine geçerek yeni güvenlik ortamının sorunlarına işaret eden daha yeterli bir politika kavramı oluşturmaktadır. Günümüzde güvenlik tehditleri; yalnızca savunma gerektiren askeri tehditlerle sınırlı kalmayıp terörizm, iç savaş, organize suç, kaçakçılık, kitle imha silahlarının ve küçük silahların artması gibi askeri olmayan tehditleri de kapsamaktadır. Bu yeni tehditlerle başa çıkabilmek için devletin bütün güvenlik kuvvetlerinin uyum içinde çalışması gerekir.

Güvenlik sektörü kavramı, “yasal olarak kuvvet kullanmaya, kuvvet kullanımı için emir vermeye veya kuvvet kullanımı ile tehdit etmeye hak sahibi olan devlet kurum ve organlarının tümünü” kapsamaktadır.² Bu kurumları normalde şöyle sıralayabiliriz; istihbarat, sahil ve sınır savunma, askeri (Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri) ve paramiliter organizasyonlardır. Güvenlik sektörünün reformu; artan, devamlı ve sistemli demokratik denetim elde etme varsayımı ile topluma düzenli hesap verebilirlik ve şeffaflık sağlamak amacıyla yapılacaktır.³

2 Hans Born, Philipp Fluri, Anders Johnsson (der.), *Handbook for Parliamentarians N°5, Parliamentary Oversight of the Security Sector: Principles, Mechanisms and Practices*, IPU/DCAF, (Genevre; Belgrad, 2003) s. 16.

3 A.g.e, terimler bölümündeki “güvenlik sektörü reform”unun tanımına bakınız. S.244.

globe have debated, influenced and exercised oversight over security policy and security sector reform, even in the middle of war.

In this short essay, we put forward the main arguments for (a) why parliamentarians should put security sector reform and policy high on their political and legislative agenda and (b) why parliamentarians ought to insist on exercising oversight of the security sector and its reform. First we turn to the novel concept of security sector reform.

What is Security Sector Reform?

‘Security sector reform’ is a relatively new but ill-defined concept. By replacing ‘defence reform’ as a staple phrase in security studies, it seems to be a more adequate policy concept with which to address the problems of the new security environment. Security threats today not only include military threats, which require defence responses, but also non-military threats such as terrorism, civil wars, organised crime, illegal trafficking or proliferation of or small arms or even weapons of mass-destruction. These new threats require that all state security services operate in a concerted manner.

The security sector includes all ‘state institutions and agencies that have the legitimate authority to use force, to order force or to threaten the use of force’.² Normally these institutions are the Military (Army, Navy, Air Force), Intelligence, Border Guard and Paramilitary organisations. The reform of the security sector takes place ‘in order to create systematic accountability and transparency on the premise of increased, substantive and systematic democratic control’.³ The accent on accountability and transparency places security sector reform within the context of the good governance agenda, characterised by a substantive concern for human rights, democracy and the rule of law.

2 Hans Born, Philipp Fluri, Anders Johnsson (eds.), *Handbook for Parliamentarians N°5, Parliamentary Oversight of the Security Sector: Principles, Mechanisms and Practices*, IPU/DCAF, (Geneva: Belgrade, 2003) p. 16.

3 See definition of ‘security sector reform’ in the Glossary of this handbook p. 244.

İnsan hakları, demokrasi ve hukuk kurallarının devamlılığı ile nitelendirilen, iyi yönetimin gündeminde yer alan güvenlik sektörü reformunda hesap verebilirlik ve şeffaflık kavramları önemli bir yere sahiptir.

Diğer taraftan reforme edilmemiş güvenlik sektörü aşağıdaki şu maddelerle nitelendirilebilir:

- Şeffaflıktan yoksunluk, artan yolsuzluk, (özellikle silah alımı ve ticaretinde).
- Her ikisi de ulusal ekonomiye ağır yük ve tehlike getiren çok büyük bütçe ve organizasyon,
- Yasal dayanağın eksikliği veya zayıflığı nedeniyle hukuk kurallarının yetersizliği
- Profesyonellikten yoksunluk: yeterli eğitimi almamış birimler, amatörlük, kadro seçimi ve terfilerin hak edene göre değil de adam kayırmacılıkla yapılması;
- Muhafazakar bürokrasi, risk alamama, değişime karşı direnç, yeni güvenlik tehditlerine uymayan organizasyon yapıları
- İstihbarat servislerinin siyasi rakipleri altetmek amacıyla yurtiçi casusluğunda, paramiliter birimlerin de rakipleri sindirmek ve yıldırım amacıyla kullanılarak güvenlik hizmetlerinin yozlaştırılması.
- Profesyonelliğin, kariyer fırsatlarının eksikliğine, düşük maaşlara ve toplumca hor görülmesine bağlı olarak motivasyonu bozuk ve engellenmiş memur (subay) teşkilatı.
- Askere alınanların bu hizmeti zaman kaybı olarak görmeleri ve doğru amaçla kullanılmamaları, kışlalarda rahat edememeleri.

Reforme edilmemiş güvenlik sektörü; keyfi siyaset, hesap veremeyen bürokrasi, uygulanamayan ve adil olmayan hukuk sistemi, yürütme gücünün istismarı, kamu

On the other hand, a non-reformed security sector is often characterised by:

- Lack of transparency and flourishing corruption, especially in the arms procurement and trade sector;
- Too large an organisation and budget, both of which overburden and endanger the national economy;
- Lack of the rule of law due to a non-existing or weak legal footing;
- Lack of professionalism: poorly trained units, amateurism, selection and promotion of servicemen on the basis of nepotism instead of merit;
- An inward looking bureaucracy, risk-avoiding, resistance to change, and organisational structures that are ill-suited to new security threats;
- The political abuse of security services by using intelligence services for domestic spying purposes such as manipulating political enemies, as well as the use of paramilitary units to intimidate or neutralise political enemies;
- A de-motivated and frustrated officer-corps due to a lack of professionalism, career opportunities, low salaries, or their low esteem in society;
- Conscripts perceiving service as a waste of time, the misuse of conscripts for personal gain, and the 'hazing' of conscripts in the barracks.

A non-reformed security sector coincides with the concept of 'poor governance' (as opposed to good governance) which refers to 'arbitrary policy-making, unaccountable bureaucracies, un-enforced or unjust legal systems, the abuse of executive power, a civil society unengaged in public life and widespread corruption'.⁴

⁴ See: The World Bank, *Governance: The World Bank's Experience*, (Washington, DC: World Bank 1994).

Hesap verebilirlik	Reforme edilmiş Güvenlik Sektörü (iyi yönetim)	Reforme edilmemiş güvenlik sektörü (kötü yönetim)
	Demokratik olarak seçilmiş liderlere hesap verebilme	Hesap veremeyen bürokrasi, şeffaf olmayan keyfi siyaset, siyasi suistimal
Çalışma değerleri	Profesyonellik, yeni güvenlik ortamının ihtiyaçlarına adapte olmak, görevlerin önceden tahmin edilen şekilde icrası	Amatörlük, askere alınanların doğru amaçla kullanılmaması, siyasi liderler emirlerin doğru uygulandığına güvenemez
Normlar	Şeffaflık, tam bağlılık	Adam kayırmacılık, yozlaşma, risk alamama

Tablo 1: Reforme edilmiş ve edilmemiş güvenlik sektörlerinin karşılaştırılması

Accountability	Reformed Security Sector (good governance)	Non-Reformed Security Sector (poor governance)
	Accountable to democratically elected leaders	Unaccountable bureaucracies, arbitrary policy making due in-transparency, political misuse
Work ethos	Professionalism, adapting to the demands of the new security environment, predictable execution of tasks	Amateurism, hazing of conscripts, political leaders cannot trust on loyal execution of orders
Norms	Transparency, dedication	Nepotism, corruption, risk-avoiding

Table 1: Reformed as opposed to non - reformed security sector

hayatına uyumsuz sivil toplum ve yaygın yolsuzluk ile tanımlanan (ve iyi yönetim ile tam karşıt olan) “kötü yönetim” kavramı ile bütünleşmiştir.⁴

Güvenlik Sektörü Reformunun Gerekliği

Güvenlik sektörü reformunun kapsamı ve içeriğine (ve tam tersi olan reforme edilmemiş güvenlik sektörüne) bağlı olarak reformları gerekli kılan en az dört neden ileri sürülmektedir.

Çatışmaların Önlenmesi ve İstikrarın Sağlanması

Reforme edilmemiş güvenlik sektörü, fakirliğin artmasına yol açan şiddetli çatışmaları önleyemediği gibi zaman zaman buna kendisi de neden olabilir.⁵ Çatışma

⁴ Bkz: The World Bank, *Governance: The World Bank's Experience*, (Washington, DC: World Bank 1994).

⁵ Department for International Development, *Understanding and Supporting Security Sector Reform*, (Londra: Stairway Communications DFID, 2002) http://www.dfid.gov.uk/Pubs/files/supporting_security.pdf s.2.

The Necessity of Security Sector Reform

Regarding the nature and scope of security sector reform (and its opposite, the non-reformed security sector), the reforms are necessary for at least four reasons.

Progression towards Conflict Prevention and Stability

An unreformed security sector often fails to prevent and sometimes causes violent conflicts which leads to increased suffering and poverty.⁵ NGOs working in conflict zones report that an ill-functioning security sector is a key-impediment to peace-building and stability.

Agents of security that do not play a legitimate and democratically accountable role in providing security for citizens not

⁵ Department for International Development, *Understanding and Supporting Security Sector Reform*, (London: Stairway Communications DFID, 2002) http://www.dfid.gov.uk/Pubs/files/supporting_security.pdf p.2.

bölgelerinde çalışan NGO'lar (Non-Governmental Organizations-Devlet-dışı örgütler-Sivil Toplum Kuruluşları) kötü çalışan güvenlik sektörünün barışın ve istikrarın tesisinde en önemli engel olduğunu bildirmektedir.

Vatandaşlarının güvenliğini sağlamada demokratik olarak sorumlu ve meşru bir rol edinmeyen güvenlik birimleri, meydana gelen çatışmaları engelleyememekle kalmayıp şiddetin kaynağını kendisi teşkil edebilir.⁶

Diğer taraftan, demokratik gözetim altında etkin ve yeterli güvenliği sağlamak üzere etkili bir şekilde gerçekleştirilen güvenlik sektörü reformu, iç ve dış istikrara katkıda bulunabilir.⁷ Güvenlik sektörü reformu yurtiçinde, örneğin sivil-asker ilişkilerinde uyuşmazlıklar ortaya çıkaran nedenleri ortadan kaldırabilir. Şeffaf ve demokratik yollarla denetlenen bir güvenlik sektörü yurtdışında da, bulunduğu bölge açısından güven arttırıcı bir unsur olarak değerlendirilecektir.⁸ Sonuç olarak, güvenlik sektörü reformu demokratikleşmenin ve ekonomik gelişmenin temel şartı sayılan istikrarı arttıracaktır.

Sürdürülebilir Ekonomik Kalkınmaya Katkısı

İstikrarsızlık ve güvensizlik ortamı doğuran reforme edilmemiş güvenlik sektörü, yatırımlar için de elverişli ortam sağlamaz. İstikrarsızlık ve güvensizlik ortamındaki ülkelerde hem yerli hem de yabancı yatırımcılar yatırım yapmaktan kaçınırlar. Yolsuzluk batağında, milli ekonomiye yük olan bir güvenlik sektörünün, sürdürülebilir ekonomik

only are unable to prevent conflicts occurring but can also be a source of violence.⁶

Effective security sector reform, on the other hand, in the sense of the provision of security in an effective and efficient manner under democratic control, can add to stability both internally and externally.⁷ Internally, security sector reform can take away causes which lead to instability in, for example, civil-military relations. Externally, a transparent and democratically controlled security sector can be regarded as a regional confidence building measure.⁸ Therefore, security sector reform can promote stability which is a basic condition for democratisation and economic development.

Contributing to Sustainable Economic Development

A non-reformed security sector, leading to instability and insecurity, does not create a favourable investment climate. Foreign and domestic investors are very reluctant to commit themselves to financial investments if the country is in an unstable and insecure situation. Otherwise, a security sector that is plagued by corruption and that constitutes a burden to the national economy does not contribute to sustainable economic development either. One should keep in mind that security sector reform does not come cheaply, due to, among other factors, investment in new equipment, training and offering service personnel salaries competitive in the national labour market. In the long run, however, security sector pays off as it contributes to sustainable economic development.

6 Bkz. Damian Lilly, Robin Luckham, Michael Von Tangen Page, *A Goal Oriented Approach to Governance and Security Sector Reform*, (International Alert: Londra, Eylül 2002) Metin URL: <http://www.international-alert.org/pdf/pubsec/Goa.pdf>

7 Timothy Edmunds, 'Defining Security Sector Reform', *Proceedings of the 2001 DCAF/IISS Conference*, içinde, Cenevre, 23-25 Nisan, 2001, (Oxford: IISS için basan OUP) s. 3-6.

8 Bkz. Heiner Hänggi, "Good Governance of the Security Sector: Its Relevance for Confidence Building", "Practical Confidence-Building Measures: Does Good Governance of the Security Sector Matter?" konulu konferansta sunulan tebliğ, New York, 16 Ekim 2002.

6 See Damian Lilly, Robin Luckham, Michael Von Tangen Page, *A Goal Oriented Approach to Governance and Security Sector Reform*, (International Alert: London, September 2002) available at <http://www.international-alert.org/pdf/pubsec/Goa.pdf>

7 Timothy Edmunds, 'Defining Security Sector Reform', in *Proceedings of the 2001 DCAF/IISS Conference*, Geneva, 23-25 April, 2001, (Oxford: OUP for IISS) pp. 3-6.

8 See Heiner Hänggi, "Good Governance of the Security Sector: its Relevance for Confidence Building", paper presented at the conference on "Practical Confidence-Building Measures: Does Good Governance of the Security Sector Matter?", New York, October 16, 2002. http://www.dcaf.ch/news/NewYork_161002/Haenggi.pdf

kalkınmaya katkı sağlaması düşünülemez. Şunu da belirtmekte fayda var ki, güvenlik sektörü reformu pahalı bir iştir çünkü yeni teçizat ve eğitim yatırımı yapmak ve ulusal pazar ile rekabet edebilir seviyede personel maaşı vermek gerekir. Ancak uzun vadede sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya sağladığı katkıyla bu masraflarını kurtaracaktır.

Profesyonelleştirme: Güvenilir Ekip Oluşturma

Güvenlik sektörü servisleri, demokratik yollarla seçilmiş olan politik liderlerin adına şiddetle başa çıkacak olan devlet teşkilatı olduğuna göre, teşkilatın profesyonel iş gücü ile yürütülmesi çok büyük önem taşımaktadır. Profesyonel olarak şiddete karşı çalışmak, güvenlik servislerini diğer hükümet organizasyonlarından ayıran en önemli unsurdur. Bu, sıradan bir iş değildir. Profesyonellik; tam bağlılık, üstlerinin verdiği görev ve emirleri yerine getirebilme ve dinamik ve hızla değişen “yeni güvenlik ortamı” içerisinde güvenliğin tesis edilmesini gerektirir. Profesyonellik ayrıca memur (subay) teşkilatlarının öngörülür ve disiplinli bir şekilde çalışması demektir. Profesyonellik sağlanmaz ise disiplin ve kalite eksikliği nedeniyle askeri yetkililerin emirleri tam olarak uygulanmayacağından demokratik kontrolün de hiçbir anlamı kalmayacaktır. Profesyonellik siyasi liderlerin çalışanların işlerini doğru yaptıklarına güvenmeleri demektir.

Güvenliği Demokratikleştirme

Son olarak güvenlik sektörü reformu, güvenlik servislerini yasal siyasi otoritelere bağlamak, bunların tanım ve sınırlarını oluşturmak yolu ile demokratikleşmeye katkıda bulunur. Sivil üstünlüğün yasal çerçevesini oluşturmak geçiş sürecindeki ülkelerde başarılı demokratikleşmenin hedefi ve esası kabul edilebilir. Genel hatlarıyla yasal çerçeve iki temel değere dayanır; hesap verebilirlik ve şeffaflık.

Professionalising: Creating a Reliable and Dedicated Corps of Servicemen

As the security sector services are managing, on behalf of the democratically elected political leaders, the state’s monopoly of violence, it is important that the monopoly is carried out by a professional work force. Dealing with violence professionally is what distinguishes the security services from other governmental organisations. It is ‘more than just another job’. Professionalism entails dedication, the ability to carry out the tasks and orders of their superiors and to provide security within the context of the dynamic and rapidly changing ‘new security environment’. Professionalism also means that the officers corps operates in a predictable and disciplined manner. Without professionalism, democratic control would not make any sense as the military’s political superiors would never be assured whether their orders will be implemented due to a lack of discipline and quality. Professionalism implies that the political leaders trust that the servicemen are up to their job.

Democratising Security

Last but not least, security sector reform enhances democratisation by the creation of a legal framework which subordinates the security services to the legitimate political authority as well as defining and limiting its purview. Installing a legal framework which affirms civilian supremacy may be regarded as the bottom-line and point of departure for successful democratisation efforts in countries in transition. In principle, the legal framework rests on two core values, which are accountability and transparency. The relations between the political leadership and the security services should be governed by these two important twin concepts of democratising security.

Making Oversight Democratic: the Necessity of Parliamentary Involvement

The security sector services can be characterised as a Janus-faced organisation.

Siyasi liderlik ile güvenlik servisleri arasındaki ilişkiler güvenliği demokratikleştirmede esas kabul edilen bu iki önemli kavrama göre yönetilir.

Gözetimi Demokratikleştirme: Parlamenter Katılımın Gerekliliği

Güvenlik sektörü servisleri çifte karakterli organizasyonlar olarak tanımlanabilir. Güvenlik servisleri, bir taraftan kanun ve düzeni tesis etmek ve milli çıkarları ve yurttaşlık haklarını korumak olan işlevlerini yerine getirmelidir. Yani ordu, istihbarat servisleri veya sınır koruma birimleri gibi güvenlik servisleri görevlerini yerine getirmek üzere daima hazır bulunmalıdır. Diğer taraftan ise güvenlik servisleri, toplumsal, demokratik ve yasal standartlara uygun olmalıdırlar. Bu servislerin tümü yasalar çerçevesinde ve yasal siyasi liderlere hesap verebilecek şekilde çalışmalıdır. Diğer bir deyişle demokratik yönetim güvenlik servislerine de uygulanacaktır.

Sivil üstünlük ve demokratik yönetim söz konusu olduğunda, parlamentolar kritik bir rol üstlenir. Parlamenter katılım ve müzakerelere göre sivil gözetim demokratik gözetim haline gelmiştir. Bu, güvenlikle ilgili müzakerelerde kişilerin ihtiyaç ve kaygılarını dile getirmenin bir yolu olmuştur. Aslında parlamenter katılım, sivil gözetim ile demokratik gözetim veya iyi yönetim ile demokratik yönetim arasındaki farkı belirler. Sivil gözetim öncelikli şart olmakla birlikte demokratik gözetim için yeterli değildir. 20. yüzyılın otoriter rejimlerinin bize öğrettiği budur. Örneğin Hitler ve Stalin orduları üzerinde mükemmel bir sivil kontrol sağlamıştır, ancak bu gözetim biçimi demokratik toplumlar tarafından kabul görmemektedir. Bu nedenle parlamentonun güvenlik sektörünün denetimindeki demokratik unsurları korumada çok önemli bir rolü bulunmaktadır.

On the one hand, the security services have to meet their functional demands, that is to maintain law and order, protect the national interest and civil rights. The security services, be it the military, intelligence services or border guards, all have to be prepared and show readiness to fulfil their duties. On the other hand, the security services have to comply to normative societal, democratic and legal standards. All security services have to operate within the law and are accountable to the democratically legitimate political leaders. In other words, democratic governance applies to security services as well.

When it comes to civilian supremacy and democratic governance, parliaments fulfill a crucial role. Due to parliamentary involvement and debates, civilian oversight becomes democratic oversight. It is a way to give voice to the people's needs and concerns in the debates about security. In fact, parliamentary involvement makes the difference between civilian oversight and democratic oversight, or, between good governance and democratic governance. It is important to make this distinction. Civilian oversight is a pre-requisite, but insufficient condition for democratic oversight. This is what the authoritarian regimes of 20th century teach us. For example, Hitler and Stalin had perfect civilian control over their military, but their type of oversight is not really desirable in a democratic society. In this respect, parliament plays an important role in safeguarding the democratic element of overseeing the security sector.

There are at least five reasons why parliamentary involvement in security policy and security sector reform is essential.⁹

A Cornerstone of Democracy to Prevent Autocratic Rule

Former French Prime Minister Georges Clémenceau once stated that 'War is a much

⁹ Born, Fluri, Johnson, *Handbook*, pp. 18-19; see also Hans Born, 'Between Efficiency and Legitimacy: Democratic Accountability of the Military in the US,

Güvenlik politikası ve güvenlik sektörü reformunda parlamentonun katılımını gerektiren en az beş neden bulunmaktadır.⁹

Otokratik İdareyi Önlemede Demokrasinin Dayandığı Esaslar

Fransız eski başbakanı Georges Clemenceau bir keresinde şöyle söyler: “Savaş, askerlere bırakılmayacak kadar ciddi bir iştir.” Nüktesi bir yana bu söz bize, demokrasilerde egemenliğin halkın temsilcilerinin elinde olduğunu ve devletin hiç bir teşkilatının onların kontrolü dışında bırakılmayacağını ifade eder. Güvenlik sektörü, özellikle de ordu üzerinde parlamenter denetim sağlayamamış bir devlet en iyi ihtimalle eksik demokrasi veya demokratikleşen ülke olarak adlandırılabilir.

Büyük Amerikalı akademisyen Robert A Dahl’a göre politikada en temel ve en dirençli problemlerden biri otokratik idareyi önlemektir. Güvenlik sektörü devletin en hayati görevlerinden birini üstlendiği için, idarecilerin gücünü dengelemek üzere karşılıklı denetim sistemi gereklidir. Bu nedenle güvenlik sektörünün parlamenter gözetimi devlet kademesinde güç paylaşımının önemli bir unsurudur ve etkili olabilirse yönetici veya başkanın gücünü sınırlandırır.

Temsilsiz Vergi Olmaz

Günümüzde parlamentonun yönetimi denetlemesinde en önemli unsur bütçedir. Batı Avrupa ilk meclislerin ortaya çıktığı tarihten bu yana parlamentoların siyasi konularda ısrarla vurguladıkları bir ilke vardır; “temsilsiz vergi olmaz”. Güvenlik sektörü kuruluşları devlet bütçesinin önemli

too serious matter to be entrusted to the military’. Beyond its humorous side, this statement recalls that in a democracy, the representatives of the people hold the supreme power and no sector of the state should be excluded from their control. A state without parliamentary control of its security sector, especially the military, should, at best, be deemed an unfinished democracy or a democracy in the making.

According to the eminent American scholar Robert A Dahl, ‘the most fundamental and persistent problem in politics is to avoid autocratic rule’. As the security sector deals with one of the state’s core tasks, a system of checks and balances is needed to counterbalance the executive’s power. Parliamentary oversight of the

security sector is thus an essential element of power-sharing at state level and, if effective, sets limits on the power of the executive or president.

No Taxation without Representation

To this day, one of parliament’s most important mechanisms for controlling the executive is the budget. From the early days of the first assemblies in Western Europe, parliaments demanded a say in policy matters, their claim being: ‘No taxation without representation’. As security sector organisations use a substantial share of the state’s budget it remains essential that parliament monitor the use of the state’s scarce resources both effectively and efficiently.

Creating Legal Parameters for Security Issues

In practice, it is the executive that drafts laws on security issues. Nevertheless, members of

9 Born, Fluri, Johnsson, *Handbook*, s. 18-19; bkz Hans Born, ‘Between Efficiency and Legitimacy: Democratic Accountability of the Military in the US, France, Sweden and Switzerland’, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), Working Papers, No. 102 s. 2-3 http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/102.pdf; ve Hans Born, ‘Democratic Oversight of the Security Sector: What Does it Mean?’, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), Working Papers, No. 9 s. 2-3. URL: [http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09\(E\).pdf](http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09(E).pdf).

France, Sweden and Switzerland’, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), Working Papers, No. 102 pp. 2-3 available at http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/102.pdf; and Hans Born, ‘Democratic Oversight of the Security Sector: What Does it Mean?’, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), Working Papers, No. 9 pp. 2-3 available at [http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09\(E\).pdf](http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09(E).pdf)

bir kısmını aldıkları için, parlamentonun kısıtlı kaynakların kullanımını etkin ve doğru biçimde denetlemesi önemlidir.

Güvenlik Konularında Yasal Parametreler

Uygulamada güvenlik konuları üzerinde yasa taslağı hazırlamak yürütmenin işidir. Ancak, bu taslakları yeniden gözden geçirirken parlamento üyelerinin rolü önemlidir. Üyeler gerektiğinde teklif edilen yasa hükümlerinin güvenlik hakkında yeni düşünceleri yansıtabilmesi için değişiklik önerebilirler. Ayrıca yasaların kağıt üzerinde kalmayıp uygulanmalarını sağlamak da parlamentonun işidir.

Halka uzanan köprü

Yöneticiler vatandaşlar için öncelik taşıyan güvenlik konularından tam olarak haberdar olmayabilirler. Parlamenterler ise halkla düzenli temas içindedir ve onların görüşlerini kesin olarak bilecek konumdadır. Parlamentoda vatandaşın isteklerini dile getirip kanun ve politikalara yansıtılıp yansıtılmadığını görebilirler. Parlamenterler temsil görevleri nedeniyle hükümetin güvenlik politikası ve reformuyla ilgili kararlarının yasallığını sağlayan ve fesheden tek güçtür. Parlementer müzakerelerin, hükümetin diğer kararlarının yanısıra, çok uluslu barış destek hareketlarına birlik gönderme kararına halkın desteğini arttıran ya da azaltan bir rolü vardır.

Güvenlik ve Özgürlüğü Dengelemek

Soğuk Savaş Sonrası dönemde güvenlik servisleri yeni bir güvenlik ortamı ile karşılaştı. Diğerlerinin yanı sıra günümüzün güvenlik tehditleri; çökmüş devletler, terörizm, kitle imha silahlarının kontrolsüz yayılması, politik tehditler ve organize suçlar olarak sıralanabilir. Özellikle 11 Eylül'den sonra yeni anti terörizm yasaları hazırlandı ve bazı önlemler alındı. Güvenlik servislerinin demokratik rehberlik altında doğru seçimleri yapması çok önemlidir. İlk olarak generaller eskisi gibi savaşa

parliament play an important role in reviewing these drafts. They can, if need be, suggest amendments so as to ensure that the proposed legal provisions adequately reflect the new thinking about security. Moreover, it falls to parliament to see to it that the laws do not remain a dead letter, but are fully implemented.

A Bridge to the Public

The executive may not necessarily be fully aware of the security issues which are priorities for citizens. Parliamentarians are in regular contact with the population and are well-placed to ascertain their views. They can subsequently raise citizens' concerns in parliament and see to it that they are reflected in security laws and policies. Due to their representational function, parliamentarians have the unique possibility to give or to withhold democratic legitimacy to government's decision about security policy and security reform. Parliamentary debates may fulfil a catalytic role in creating or diminishing public support for, among other decisions, the government's decision to contribute troops to multinational peace support operations.

Balancing Security and Liberty

In the post-Cold War era, the security services are confronted with a new security environment. Among others, security threats today include failed states, terrorism, uncontrolled proliferation of weapons of mass-destruction, political threats and organised crime. Particularly after 9/11, a whole series of new-anti terrorism legislation and measures are put into place. It is important the security services make the right choices under democratic guidance. That is, firstly, that the 'generals are not preparing for the previous war'. Parliaments have to ensure that the security services are up to the demands of the new security environment. Secondly, parliaments have to oversee that the new directions and actions of the security services are at all times consistent

hazırlanmıyor, parlamentolar güvenlik servislerinin yeni güvenlik ortamına uygun olup olmadığına karar veriyorlar. Parlamentolar güvenlik servislerinin yeni güvenlik ortamının gereklerini karşıladığından emin olmalıdır. İkinci olarak da parlamentolar güvenlik sektörünün yeni yöntem ve hareketlerinin anayasa ve uluslararası insan hakları yasasına uygunluğunu denetlemelidir.

Güvenlik Sektörü üzerinde Parlamenter Denetimin Zorlukları

Güvenlik sektörü üzerinde parlamenter gözetimin yukarıda açıklanan faydalarının yanında, pek çok ülkede işlerin mevcut durumu oldukça farklıdır. İster demokratikleşmiş, ister demokratikleşen olsun pek çok ülkede parlamentolar ciddi zorluklarla karşı karşıya kalır:

- Gizlilik yasaları güvenlik sektöründe şeffaflığı sağlama çabalarına engel teşkil edebilir. Özellikle olgunlaşmamış demokrasilerde veya çatışma yaşamış ülkelerde gizlilik yasaları güvenlik sektörünün parlamenter gözetimini sınırlandırır veya tehlikeye atar. Ayrıca bu, bilgi edinme özgürlüğü hakkındaki yasalardaki eksikliğe de bağlıdır.
- Güvenlik sektörü, parlamentonun silah alımı ve kontrolünden, askeri birimlerin hazırlığına pek çok konuda denetimini gerektiren oldukça karmaşık bir alandır. Bütün parlamenterlerin bu konularla etkin bir şekilde ilgilenmeye yetecek bilgi ve uzmanlığı bulunmamaktadır. Bu gibi konularda uzmanlıklarını arttırmaya zaman ve fırsat yaratamazlar çünkü görev süreleri sınırlıdır veya yurtiçi / yurtdışı uzmanlık kaynaklarına ulaşmaları zordur.
- Uluslararası güvenlik işbirliğine verilen önem eğer parlamentoyu sürecin dışında bırakıyorsa ülkenin güvenlik politikasındaki şeffaflığı da, demokratik yasallığı da etkiler. Bu yüzden parlamentonun uluslararası alandaki

with the constitution, international humanitarian and human rights law.

Challenges for Parliamentary Oversight of the Security Sector

In sharp contrast between the desirability of parliamentary oversight of the security sector, as described above, is the actual state of affairs of parliamentary oversight in many countries. In many countries, both in consolidating and consolidated democracies, parliaments are confronted with serious challenges:

- Secrecy laws may hinder efforts to enhance transparency in the security sector. Especially in emerging democracies or conflict-torn countries, laws on secrecy may limit or jeopardise parliamentary oversight of the security sector; this is also due to the absence of legislation on freedom of information.
- The security sector is a highly complex field, in which parliaments have to oversee issues such as weapons procurement, arms control and the readiness/preparedness of military units. Not all parliamentarians have sufficient knowledge and expertise to deal with these issues in an effective manner. Nor may they have the time and opportunity to develop them, since their terms as parliamentarians are time-bound and access to expert resources within the country and abroad may be lacking;
- The emphasis on international security cooperation may affect the transparency and democratic legitimacy of a country's security policy if it leads to parliament being left out of the process. It is therefore crucial that parliament be able to provide input to, participate in and follow up on debates and decisions in the international arena.

Perhaps the most serious challenge is to convince all the concerned actors throughout the military, civil society, the executive and democratic institutions that parliamentary

müzakere ve kararlara katılımı ve bunları takibi son derece önemlidir.

Belki de en önemli zorluk, orduda, sivil toplumda, yönetimde ve demokratik kurumlardaki ilgili kişileri parlamenter gözetimin hem demokrasinin hem de güvenliğin çıkarına olduğuna ikna etmektir.

Kaynakça

Born, H. (2002), *Between Efficiency and Legitimacy: Democratic Accountability of the Military in the US, France, Sweden and Switzerland*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 102.
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/102.pdf

Born, H. (2002), *Democratic Oversight of the Security Sector: What Does It Mean?* Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 9.
[http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09\(E\).pdf](http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09(E).pdf)

Born, H., Fluri, P., Johnsson, A. (der.) (2003), *Handbook for Parliamentarians No. 5, Parliamentary Oversight of the Security Sector: Principles, mechanisms and practices*, IPU/DCAF, Cenevre, Belgrat.

Born, H., Fluri, P., Lunn, S. (2003), *Oversight and Guidance: the NATO-PA Vademecum*, Cenevre/Brüksel.

Born, H. (2002), *Democratic and Parliamentary Oversight of the Intelligence Services: Best Practices and Procedures*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 20.
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/20.pdf

Caparini, M., Fluri, P. (2002), "Introduction: The Relevance of Democratic Control and Reform of the Security Sector," Born, H., Caparini, M., Fluri, P. (der.) (2002), *Security Sector Reform and Democracy in Transitional Societies*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, s. 13 - 20.

oversight is in the interest of both democracy and security.

References

Born, H. (2002), *Between Efficiency and Legitimacy: Democratic Accountability of the Military in the US, France, Sweden and Switzerland*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 102.
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/102.pdf

Born, H. (2002), *Democratic Oversight of the Security Sector: What Does It Mean?* Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 9.
[http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09\(E\).pdf](http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/09(E).pdf)

Born, H., Fluri, P., Johnsson, A. (eds.) (2003), *Handbook for Parliamentarians N 5, Parliamentary oversight of the security sector: Principles, mechanisms and practices*, IPU/DCAF, Geneva, Belgrade.

Born, H., Fluri, P., Lunn, S. (2003), *Oversight and Guidance: the NATO-PA Vademecum*, Geneva/Brussels.

Born, H. (2002), *Democratic and Parliamentary Oversight of the Intelligence Services: Best Practices and Procedures*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 20.
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/20.pdf

Caparini, M., Fluri, P., (2002), "Introduction: The Relevance of Democratic Control and Reform of the Security Sector," in Born, H., Caparini, M., Fluri, P. (eds) (2002), *Security Sector Reform and Democracy in Transitional Societies*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, p. 13 - 20.

Chalmers, M. (2001), "Structural Impediments to Security Sector Reform," in *Proceedings of the 2001 DCAF/IISS Conference*, Geneva, 23-25 April, p. 21 - 26.

Chalmers, M. (2001), "Structural Impediments to Security Sector Reform," 2001 DCAF/IISS Konferans Tebliğleri, Cenevre, 23-25 Nisan, s. 21 – 26.

Chuter, D. (2001), "Big Men, Little Soldiers: Does Africa Need Security Sector Reform?" 2001 DCAF/IISS Konferans Tebliğleri, Cenevre, 23-25 Nisan, s. 85 – 106.

Department for International Development (2002), *Understanding and Supporting Security Sector Reform*, Stairway Communications, Londra.
<http://www.dfid.gov.uk/pubs/files/supportingsecurity.pdf>

Edmunds, T. (2002), *Security Sector Reform: Concepts and Implementation*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper No. 86.
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/86.pdf

Edmunds, T. (2001), "Defining Security Sector Reform," 2001 DCAF/IISS Konferans Tebliğleri, Cenevre, 23-25 Nisan, s. 15 – 19.

Hänggi, H. (2002), "Good Governance of the Security Sector: Its Relevance for Confidence Building," *Practical Confidence-Building Measures: Does Good Governance of the Security Sector Matter?* konulu konferansta sunulan tebliğ, New York, 16 Ekim.
http://www.dcaf.ch/news/past_2002/ev_NY_021016_wp.pdf

Hendrickson, D., Karkoszka, A. (2002), "The Security Sector and the Challenges of its Transformation", *SIPRI Yearbook 2002*.

Lilly, D., Luckham, R., Von Tangen Page, M. (2002), *A Goal Oriented Approach to Governance and Security Sector Reform*, International Alert, Londra, Eylül.
<http://www.international-alert.org/publications/getdata.php?doctype=Pdf&id=83&docs=491>

Netherlands Institute of International Relations "Clingendael" International Alert, Saferworld (2002), *Towards a Better Practice*

Chuter, D. (2001), "Big Men, Little Soldiers: Does Africa Need Security Sector Reform?" in *Proceedings of the 2001 DCAF/IISS Conference*, Geneva, 23-25 April, p. 85 – 106.

Department for International Development (2002), *Understanding and Supporting Security Sector Reform*, Stairway Communications, London.
<http://www.dfid.gov.uk/pubs/files/supportingsecurity.pdf>

Edmunds, T. (2002), *Security Sector Reform: Concepts and Implementation*, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) Working Paper N 86,
http://www.dcaf.ch/publications/Working_Papers/86.pdf

Edmunds, T. (2001), "Defining Security Sector Reform," in *Proceedings of the 2001 DCAF/IISS Conference*, Geneva, 23-25 April, p. 15 – 19.

Hänggi, H. (2002), "Good Governance of the Security Sector: Its Relevance for Confidence Building," paper presented at the conference on *Practical Confidence-Building Measures: Does Good Governance of the Security Sector Matter?* New York, October 16.
http://www.dcaf.ch/news/past_2002/ev_NY_021016_wp.pdf

Hendrickson, D., Karkoszka, A. (2002), "The Security Sector and the Challenges of its Transformation," *SIPRI Yearbook 2002*.

Lilly, D., Luckham, R., Von Tangen Page, M. (2002), *A Goal Oriented Approach to Governance and Security Sector Reform*, International Alert, London, September.
<http://www.international-alert.org/publications/getdata.php?doctype=Pdf&id=83&docs=491>

Netherlands Institute of International Relations "Clingendael", International Alert, Saferworld, (2002), *Towards a better practice framework in security sector reform: Broadening the Debate*, Occasional SSR Paper No. 1, August. <http://www.international->

Framework in Security Sector Reform:
Broadening the Debate, *Occasional SSR Paper*
No. 1, Aġustos. <http://www.international-alert.org/publications/getdata.php?doctype=Pdf&id=90>

World Bank (1994), *Governance: The World Bank's Experience*, Washington DC.

Wulf, H. (der.) (2000), *Security Sector Reform, Brief 15, Bonn International Center for Conversion (BICC)*, Haziran.
<http://www.bicc.de/publications/briefs/brief15/brief15.pdf>

[alert.org/publications/getdata.php?doctype=Pdf&id=90](http://www.international-alert.org/publications/getdata.php?doctype=Pdf&id=90)

World Bank (1994), *Governance: The World Bank's Experience*, Washington DC.

Wulf, H. (eds) (2000), *Security Sector Reform, Brief 15, Bonn International Center for Conversion (BICC)*, June.
<http://www.bicc.de/publications/briefs/brief15/brief15.pdf>

Açılış Konuşması

TESEV NEYİ AMAÇLIYOR?

Dr. Can Parker

TESEV Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı olarak, “Güvenlik Sektörünün Parlamenter Gözetimi” başlıklı kitabı Türkçeye kazandırmaktan büyük bir mutluluk ve onur duyuyoruz. Ülkemizin de üyeleri arasında bulunduğu, çok saygın iki kuruluş olan, Cenevre’deki *Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Gözetimi* merkezi ve *Parlamentolararası Birlik* tarafından hazırlanan ve yirmiden fazla dile çevrilen bu kitabın Türkçe yayımına ön ayak olma amaçlarımızı kısaca açıklamak isteriz.

Bu kitabı tanıtmaya faaliyetlerinde yer alan konunun değerli uzmanlarının da belirttiği üzere, Soğuk Savaş sonrası dünyada uluslararası ilişkiler yeni bir seyir aldı. Eşzamanlı olarak, toplumlarda yaşanan iç dönüşümler, demokratikleşme yolundaki talepleri güçlendirdi. Bu yeni dönemde güvenlik üzerine tartışmalar da hem içte hem dışta yeni bir nitelik kazandı.

Dünyada ulusal güvenliğe dair kararlar verilirken, toplumda ve toplumun temsilcileri arasında açık tartışmalar yaşanması gerektiği daha çok telaffuz edilir oldu. Bu tartışmaların sonucunda da, toplumun görüşleriyle silahlı kuvvetlerin

Opening Speech

WHY IS TESEV INVOLVED?

Dr. Can Parker

Chairman of the Board, TESEV

The Turkish Economic and Social Studies Foundation is proud to present the book “Parliamentary Oversight of the Security Sector” in Turkish. Two highly prestigious organizations, Geneva Centre for the *Democratic Control of Armed Forces* and the *Inter Parliamentary Union*, which Turkey is a member as well, jointly prepared this book. We would like to explain briefly our aim why we took the initiative to get this book being published in Turkish that has already been translated into more than twenty different languages.

As the experts who take part in launching events of this book mention, international relations took a new direction after the Cold War. Simultaneously, internal transformation of the societies strengthened the demand towards democratization. In this new environment the debates over security have gained a new dimension both on internal and external planes.

Globally, we started witnessing more people pronouncing the need to conduct open social discussions in the course of deciding on national security issues. As a result, a

uzman görüşlerinin dengelenerek *hem* doğru, *hem de* demokratik kararlar verilmesi gerektiği yolunda bir genel uzlaşma oluştu. Uluslararası düzlemde bu tür bir uzlaşmaya doğru bir eğilim yaşanırken, toplumların iç dinamiklerindeki demokratikleşme talepleri de bu uzlaşmanın yayılmasına katkıda bulundu.

Türkiye’de demokratikleşmenin yayılması ve derinleşmesini, ve ülkemizin Avrupa Birliği üyesi olması yolundaki çabaları desteklemeyi en üst amaçları arasında benimseyen TESEV, güvenlik sektörüne dair bu yeni tartışmaları da ülke gündemine getirmeyi bir görev bilmiştir. Tüm kamu kuruluşlarında iyi yönetişimin, saydamlığın, Meclis’e ve genel olarak topluma karşı hesap verilebilirliğin yerleştirilmesini hedefleyen TESEV, güvenlik sektörüyle ilgili çalışmalarında da aynı ilkeleri benimsemektedir. Bilindiği gibi güvenlik sektörü reformu, güvenlik sektörünün gözetimi ve denetimi gibi temel noktalar, yalnızca uluslararası kurumlara üyeliğin kriterleri haline gelmemiş, toplumlardaki demokratikleşme çabalarının ayrılmaz birer parçasına dönüşmüşlerdir.

PAB/IPU ve DCAF de bu kitabı hazırlarken tek bir ülke ve uygulamayı analizlerin temeli ve her ülkenin mutlaka uygulaması gereken modeller olarak almamış, toplumda ve parlamenterler arasında bu önemli konularda genel bir bilgilendirme sağlamayı hedeflemiştir. Güvenlik sektörü reformu, güvenlik sektörü denetim ve gözetimi konularında uluslararası düzeyde erişilen iyi örneklerden, bu konudaki global eğilim ve uzlaşmalardan haberdar olmak, ülkemizde bu temel sorular konusunda katılımcı, demokratik, çok taraflı ve sağlıklı bir tartışma ortamının yaratılması açısından çok önemlidir. Böylesi bir tartışma ortamının oluşmasına katkıda bulunmak isteyen TESEV, uzman bilgisi ile demokratik katılım arasında sağlıklı bir denge kuran bir Türkiye’nin yolunun açılmasını ummaktadır.

TESEV, *Güvenlik Sektörünün Parlamenter Gözetimi* kitabının yayımlanması ve bu

consensus was reached on the necessity of taking *both* democratic *and* correct decisions while balancing the views of experts from the armed forces with the views of the society. Thus, while we witness this consensus to grow in the international arena, the internal social dynamics towards democratization contributed this consensus to spread globally.

TESEV, who is determined to support efforts towards deepening and widening Turkey’s democratization, and its European Union membership bid, decided to shoulder the task of bringing those new discussion on security sector into the country’s agenda. One additional reason for our foundation’s determination in this regard has to do with our general aim to make sure that all public institutions follow principles and practices such as good governance, transparency, and accountability towards the Parliament in particular and society in general. As we know, the security sector reform, oversight and control not only became admission criteria into the international and transnational institutions and unions, but also became organic parts of democratization efforts within various societies.

While preparing this book, IPU and DCAF neither took a single country or policy as the only basis for analysis, nor did it present those as written-into-stone types of models to be closely followed by every country. Instead, they tried to present to parliamentarians and societies, general and useful information on these very crucial matters. While discussing security sector reform, oversight and control in Turkey, if one seeks to create a participatory, democratic and healthy environment of exchange bringing together multiple stakeholders, it is very crucial to be informed of the best experiences at the international arena, to get familiarized with global trends and compromises on the matter. Striving to contribute to the creation of such an environment, TESEV hopes to open Turkey’s path towards balancing democratic participation with expert opinions.

kitabın tanıtımını takiben, uluslararası ve ulusal katılımcılarla Türkiye'ye özgü konuları bir atölye çalışması dizisi haline getirecektir. TESEV ve danışman kadrosu halen bu atölye çalışmalarının ön hazırlıklarını yapmaktadır. Gerek diğer ülke deneyimleriyle kıyaslamalar, gerekse sivil - silahlı kuvvetler ilişkilerinin Türkiye'deki yapısı, daha yakından tartışılacak konular arasındadır.

After the launching of the book, *Parliamentary Oversight of the Security Sector*, TESEV will bring together international and national experts and scholars in a series of workshops delving more deeply into Turkey-specific areas and problems. TESEV and its board of advisors currently work on planning this series of workshops. Among those topics to be covered are, comparisons with the experiences of other countries, and analysis of the structure of the civilian-armed forces relations in Turkey.

TÜRKİYE’DE GÜVENLİK SEKTÖRÜ GÖZETİMİNİN SİYASETİ: PARLAMENTER BOYUT

Mehmet Dülger

Milletvekili

TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı

Değerli Konuklar, Hanımefendiler, Beyefendiler, Günaydın. Türkiye’nin çok önemli bir konusunu ele alıp böyle bir tartışma zemini yaratma becerisini ve cesaretini göstermiş olduğu için TESEV’e huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum. Hakikaten, güvenlik sektörünün parlamenter gözetimi, kontrolü, hatta yenilenmesi meselesi, Türkiye’nin demokratikleşmesinin bence en önemli adımlarından bir tanesidir. Söylenecek çok şey var. Can Paker’e toplantıdan evvel de söyledim. Benim bu konuşmayı hazırlarken sıkıntılarım vardı. Bildiklerimi mümkün olduğu kadar daraltmam, bastırmam, anlaşılır hale getirmem, bazı noktalarda da üslubuna dikkat etmem gerekiyordu.

Bu konuşmamı bir kaç bölümde yapmak istiyorum. Birinci bölümde, çok önemli bulduğum bir iki mülahazamı belirteceğim. İkinci bölümde, güvenlik sektörü ve politika münasebetlerine bakacağım. Üçüncü bölümde, bütçe mevzularından bahsedeceğim. Bir de Türkiye’deki şu anki

THE POLITICS OF THE OVERSIGHT OF THE SECURITY SECTOR IN TURKEY: THE PARLIAMENTARY DIMENSION

Mehmet Dülger

Member of Parliament

*Chair, Turkish Grand National Assembly’s
Foreign Affairs Committee*

I would like to thank TESEV for displaying the talent and courage to take up such an important issue for Turkey, and open up a platform for discussion. Truly, the issue of parliamentary oversight, control and even renewal of the security sector is one of the most important steps towards Turkish democratization. There is a lot to be said. As I said to Can Paker during our conversation before the meeting, I encountered some problems preparing this speech. I had to narrow down and subdue what I had to say, make it understandable and, on some points, be careful of the tone in which I say them.

I would like to divide my speech into three sections. In the first section, I will express a few evaluations of mine that I consider very important. In the second section, I will look at relations between the security sector and politics. In the third section, I will talk about the issues of budget. Furthermore, I will try

durumun tasvirine bakacağım. Ne derece burada başarılı olunabilir ona da bakmak lazım. Ama herşeye rağmen bu cesur adımı atmak icab ediyor.

Güvenlik ve savunma: Bir netleştirme çabası

İlk olarak, kendi genel mülahazalarımın bir tanesini dile getireyim. Bunu ifade etmekten zevk alıyorum, ve tartışılmasını da çok isterim: Türkiye’de genellikle güvenlik ve savunma birbirine karıştırılır. Oysa aslında güvenlikle görevli devlet güçleri var, ve savunmayla görevli devlet güçleri var. Savunma genellikle dışarıdan gelen bir tehdit karşısında bir nokta işidir. Belirli bir yerde mekan olarak, ve hatta zaman olarak sınırlıdır. Tehditi def’etmek söz konusudur. Her an tehdit söz konusu olabileceği için, her an hazır olmanız icab eder. İkincisi, güvenlik, güvenlik meselesi, hani nefes aldığınız hava kadar sizin etrafınızı saran, her şeyin içerisinde bulunan bir kavramdır. Burada rahat oturuyorsanız evinizin yağmalanmayacağından, bankadaki paranızın birileri tarafından alınmayacağından emin olmanız güvenlidir. Bu emniyeti sağlayan, devlet organizasyonudur. Burada güçler ayrılır. Savunma gücünü asker, güvenlik görevini de sivil güçler yapacaktır. Türkiye’de bu hususta büyük bir karışıklık olmuş, hala da bu karışıklık devam etmektedir. Savunmayı kim yapacak, güvenliği kim yapacak, nasıl olacak, bu konuda bir karışıklık söz konusudur. Bu noktada çok düzgün bir ayırım yapmaya ihtiyaç var.

Tehdit algısı ve değerlendirilmesi

İkinci mülahazam güvenlik ve savunma meselesinin en önemli düşüncesi olan tehditin değerlendirilmesi hadisesidir. İç ve dış tehdit olarak ayıracağımız tehditin değerlendirilmesi görevi siyasi bir görevdir. Türkiye’de bu çok uzun zamandan beri askere tevdi edilmiş bir görevdir. Demokratik mekanizmada tehditin değerlendirilmesi siyasi organ tarafından yapılacak, güvenlik güçleri ve savunma güçleri bu tehdit

to depict the present situation in Turkey. How successfully that can be done is another matter. Nonetheless, bold steps need to be taken.

Security and defense: A clarification effort

First of all, an evaluation of mine, which I am pleased to express and would very much like to have discussed, is as follows: In Turkey security is mostly confused with defense. In fact, there are state forces responsible for security and there is the state sector responsible for defense. Defense is normally a matter of an external threat; it is limited in space and even time. What is at stake is to eliminate the threat. Since it can be at any moment, you need to be ready at all times. The issue of security is a concept that surrounds you like the air you breath. It is in everything. If you are sitting here comfortably, it is because you are confident that your house will not be looted and your money in the bank is secure. This is security. The state ensures this security. Here the forces are distinct. The military would provide defense, and civilian forces would deal with security. There has been a great confusion in Turkey on this matter, and this still goes on. On the matters of who is responsible for defense, which department is responsible for security and how will it be done, confusion remains. Clear separation is necessary.

Threat perception and assessment

My second evaluation concerns the matter of threat assessment, which is the most important aspect of the security and defense issue. The assessment of threat, which can be distinguished between internal and external threat, is a political duty. But it is a duty that has been long delegated to the military in Turkey. Within the democratic mechanism, the political branch would assess the threat, and the security and defense forces would act in accordance with that threat assessment. This point is very much in dispute in Turkey. Threat assessment is in effect given up almost

değerlendirilmesinin gereğine uygun olarak hareket edeceklerdir. Türkiye’de bu husus çok tartışmalıdır. Tehdit değerlendirilmesi adeta Genelkurmay’a verilmiştir. Onlar o şekilde devam ediyorlar, yani siyasi alem tehdit değerlendirilmesi benim işimdir diyecek, iddiada da bulunacak durumda değil şu anda.

Sivil-asker ilişkileri

Üçüncü önemli mülahazam, sivil siyasi sorumlularla askeri sorumlular arasındaki ilişkilere. Bu ilişkilerde iki önemli noktayı belirtmek istiyorum; birincisi, bu ilişkilerde iletişim sorunu vardır. İkincisi, bu ilişkilerde güven sorunu vardır. Bu hala devam etmektedir. Milli Güvenlik Kurulu siyasi sorumlularla askeri sorumluları bir araya getiren önemli bir adımdır, ve böyle olduğunu inkar etmemek lazımdır. Ancak MGK’da şu anki şekil itibarıyla başta Cumhurbaşkanı oturuyor, bir tarafta komutanlarımız var. Öbür tarafta da, yakın tarihimizde epey sille yemiş siyasetçilerimiz oturuyor.

Amerikan Milli Güvenlik Kurulu’nun toplantısını örnek vereyim. Bir masanın etrafında Başkan, Başkan Yardımcısı, Dışişleri Bakanı, Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı, Güvenlik Danışmanı, CIA ve FBI temsilcileri bulunuyor. 240 milyon insanın güvenliğinin bu masa etrafında tartışıldığını gösteriyor. Bizde bu işler nasıl konuşuluyor bilmiyorum. Biz sadece şekil olarak görüyoruz. Çok da hayati konuların ele alındığını biliyoruz. Ama bunun da bir ele alınması lazım geldiği kanaatindeyim. Diyalog zemini olarak Milli Güvenlik Kurulu’nun bulunması iyi olmuştur, ama acaba orada eşit partnerler halinde mi konuşuluyor onu da merak ediyorum doğrusunu isterseniz.

Egemenliğin kullanılması ve sorumluluk

Buradan son söz noktasına geliyoruz. Siyasi iktidar ve devlet iktidarı Türkiye’de ayrıdır. Egemenliğin kullanılması meselesi anayasalarımızda değişik bir şekilde ele alınmıştır. 1924 Anayasası Büyük Millet

entirely to the General. They are continuing in that manner. At the moment, the political branch is not in the position to say that threat assessment is my business, to claim it for its own.

Civilian-military relations

My third important evaluation concerns the relations between civilian politicians and military officials. Within these relations, I would like to mention two important points. Firstly, there is a communication problem. Secondly, there is a trust problem in these relations. These still continue. The National Security Council is an important tool in bringing together civilian and military officials. Yet, presently, at the Council, the President sits at the head of the table, on the one side our generals are lined up. On the other side, our politicians, who, in recent history, have taken quite a beating, sit.

Let me give the example of the American National Security Council. Around one table, the President, the Vice-President, the Secretary of State, the Secretary of Defense, the Joint Chief of Staff, the Security Advisor, representatives of the CIA and FBI sit together. This shows that the security of 240 million people is being discussed at around that table. I do not know how these matters are discussed here. We just see the image I described. We know that very important matters are being discussed there. But I believe this matter as well should be addressed. It has been good to have the National Security Council as a platform for dialogue, but to tell you the truth; I wonder whether or not equal partners exist there.

The exercise of sovereignty and responsibility

From here, we come to my last word. In Turkey political power and state power are distinct. Constitutionally, the exercise of sovereignty has been treated differently. While the 1924 constitution regards the parliament as the only branch to exercise

Meclisi'ni egemenliği kullanan yegane organ olarak grrken 1961 ve 1982 anayasalarında egemenliğin millete ait olduğu kabul edilmiş, fakat kullanımının anayasada belirtilen organlar tarafından yapıldığı ifadesi yer almıştır. Ben bunun, bu anayasa maddesinin demokratik mülahazalarla doğru bir düşünce olmadığı kanaatindeyim. Tabii ki anayasanın hükmü olması nedeniyle itaat ederim. Çünkü egemenlik kullanımı için kendisine vekalet verilmiş olan milletvekilleri halka karşı tavırlarından dolayı sorumludur. Bu benim şahsi dşncemdir partimi bağlamaz.

Egemenlik kullanımını üstlenenlerin ve milletvekillerinin dışındaki kurumların halka karşı sorumluluğu yoktur. Bu sorumluluk olmadığı takdirde onların tesiriyle yapılacak işlerin tesirinin birisi tarafından verilmesi, yani o işlerin ne olduğunun hesabının sorulması lazımdır. Demokratik sistem her zaman açık ve hesap verilir bir sistem olması hasebiyle böyle bir şeyi söyler. Halka karşı sorumluluk konusu çok önemlidir burada. Amerikan Anayasası'nın çok önemli bir kavramını ifade etmek istiyorum. Buna, "checks and balances" denir. Yani hem kontrol etmek hem de dengelemek suretiyle çok önemli bir hususu içine alır. Anayasamızda bu net olarak Amerikan Anayasası'nda olduğu haliyle yer almamıştır. Ama idarecilerin ferasetine bırakılmıştır. Tecrübeli olan, anlayabilen, nereden ne çıkabileceğini tahmin edebilen, olayları iyi analiz edebilen insanlar hem kontrol bab'ında, hem dengeleri kurma bab'ında marifet göstermişlerdir. Ama bu, liderlerin kabiliyetine bırakılmış bir meseledir. Bir müesseseler olarak görülmemektedir. Buna bütün müesseselerin riayet etmesi icab ediyor. Çünkü bazen özellikle dengenin hesaba katılmadığı çok ciddi durumlarla karşı karşıya kalıyoruz.

Bir mülahazam daha var, bence Türkiye'nin iki üç senedir çözemediği şu anda da çözümüne dair bir işaret görmediğim çok önemli bir problemi var, o da ordunun silah alımı konusu. Hangi kaynaktan olacak, nasıl olacak, nasıl yapılacak ve nasıl bu konuda

sovereignty, in the 1961 and 1982 constitutions, whilst sovereignty is still claimed to belong to the people, the article goes on to note that branches specified in the constitution exercise sovereignty. I think that this constitutional article is not right from a democratic point of view. I would certainly abide by it, as it is a constitutional article. Deputies, who have been delegated the right to exercise sovereignty, are responsible to the people for their actions. This is my personal opinion and it would not commit my party.

Institutions, other than deputies and those undertaking the exercise of sovereignty do not have responsibility to the people. When this responsibility is not present, the matters undertaken through their influence have to be accounted for. The democratic system, as an open and accountable system, requires such a process. The issue of responsibility to the people is very important here. I would like to express a very important concept from the American Constitution; the American system, with its checks and balances, through controls on the one hand, and balances on the other, encompasses an important core. But this matter does not figure in our constitution in the same way as it does in the American one. It is left to the sagacity of leaders. Those with experience and wisdom and those who can predict, prescribe and analyze have all shown skill in terms of both control and establishing the balances. But, this is a matter left to leaders. It is not regarded as an institution. All the institutions have to abide by this. Sometimes, we are faced with situations, where these balances are not properly taken into account.

I have one other evaluation: I think Turkey has a problem which she has not been able to solve in the last two to three years and which I do not see her solve in the near future. That is the issue of the army's weapons acquisitions. Such issues as; from which source will we acquire weapons; and how to be independent as we do this, remain important matters ahead of us. The

bağımsız olunacak hadisesi çok önemli bir hadise olarak önümüzde duruyor. Bu sıraladıklarım genellikle siyasi mülahazalardır, güvenliğimizi ve savunmamızı yakından ilgilendirmektedir. Bu işler üzerine kafa yormuş insanların fikirlerini söyleyebilecekleri, tartışabilecekleri zeminler Türkiye’de henüz yoktur. İnşallah bunu bir ölçüde TESEV başlatmış oluyor bir sivil toplum kuruluşu olarak. Ama bunun mutlaka siyasete ve siyasi zeminlere intikal etmesi lazım geliyor. İntikal etmemesinin belirli sebepleri var, hepimizin bildiği sebepler ama onları aşmak mecburiyetindeyiz. Bu meseleleri konuşmak münhasır bir takım insanlara ait olmak yerine bu işe kafa yormuş insanların ve bu konuda nihai kararı verecek, kafa yoracak sorumlu, hesap verecek insanların işi olmalıdır.

Güvenlik sektörü ve Parlamento

Güvenlik sektörü ve parlamento ilişkilerine bakacak olursak, güvenlik sektörünün parlamento tarafından gözetimi parlamentonun hükümet ve güvenlik kuruluşları karşısındaki güç ve yetkisine bağlıdır. Güç ve yetkiden kastım şudur: Hükümetin alternatif ve davranışlarını halkın parlamentoya yansıyan ortak iradesi doğrultusunda etkileyebilme kapasitesi. Bu etki söz konusu ise o zaman güvenlik sektörünü parlamento denetleyebilir ve gözetimi altında tutabilir. Malum güvenlik sektörü hem iç hem dış güvenliği sağlayan birimler yelpazesinden oluşuyor. Bunlar silahlı kuvvetler, polis, jandarma, sahil ve sınır muhafaza birlikleri, istihbarat teşkilatı ve nihayet sivil asker arasında bir tartışma zemini diyalog zemini olarak Milli Güvenlik Kurulu’dur.

Güvenlik sektörünün reformu, bu birimlerin sadece teknik koordinasyonu değil, yeni anlayışlara göre, demokratik bilinç ve zihniyetle yeniden yapılandırılmaları demektir. Bu reforma şiddetle ihtiyacımız vardır. Güvenlik sektörünün gözetimi, bir ülkeye karşı tehdit unsurlarını algılayan,

evaluations I have listed are all political ones, which concern our security and defense. Yet as of now, platforms do not yet exist in Turkey for such matters to be expressed and discussed publicly. Luckily, TESEV, as a civil society organization, has now initiated this to a certain degree; but this should definitely be carried over to politics and political platforms. The reasons for our inability in this are well known to all, but we have to overcome them. People who have long thought on such matters, people who make the final decisions, responsible and accountable people should be discussing such matters; and this should not be a restricted domain worthy of just a few people.

The Security sector and the Parliament

If we look at the relations between the security sector and parliament, parliamentary oversight of the security sector depends on the power and authority of the parliament vis-à-vis the government and security institutions. What I mean by power and authority is the capacity to influence between alternatives and behavior of government in the direction of the common will of the people, as reflected in the parliament. If such influence exists then the parliament can oversee the security sector and keep it under its control. As it is known, the security sector is comprised of units responsible for securing both internal and external security. These are the armed forces, police, gendarmerie, border and coast patrol units, the intelligence organization and lastly, the National Security Council as a platform of dialogue and discussion between the civilian and military officials.

The reform of the security sector not only requires the technical coordination of these units, but their reconstruction, from within a democratic consciousness and mentality, in accordance with new understandings. The oversight of the security sector aims to develop, and if absent, create from scratch, the practices and mechanisms that would

güvenliği sağlayan birimlerin parlamentolara ve dolayısıyla topluma hesap verme pratiklerini ve mekanizmalarını, varsa geliştirmeyi yoksa oluşturmayı amaçlar. Biz henüz oluşturma seviyesindeyiz. Güvenlik sektörü üzerinde denetim geniş anlamda güvenlik sektörü, dar anlamda da silahlı kuvvetler üzerinde yürütmenin denetim yetkisidir. Reform, gözetim ve denetim Avrupa Birliği ve NATO tarafından aday ülkelere kendileriyle bütünleşme ve demokratikleşme şartı olarak ileri sürülmektedir.

Zorlu konular

Değerli konuklar, Kıbrıs meselesi bir bahaneydi. Kürtçe eğitim veya Kürtçe yayın onlar da birer bahane. Onlar bizi rahatsız edecek şeyler değildir, çok da rahatlıkla çözeriz onları. Ama bu reform, bu gözetim ve denetim meselesi bizim önümüze yakında gelecek. Bunlar ile ilgili olarak çok ciddi bir takım adımların atılması istenecek ve biz de yapmak mecburiyetinde kalacağız. Bunu belirtmeyi bir borç biliyorum. Tehdit, savunma, strateji, güvenlik gibi kritik konularda kararların oluşturulması, asker ve sivil kesimler arasında bilgi aktarılması, müzakere, diyalog, işbirliği ve sorumluluk paylaşma yöntemleriyle şekillenmelidir. Askeri gerekler demokrasinin sivil öncelikleriyle mutlaka koordine edilmelidir.

Güvenlik sektörü için uygulanabilecek parlamento mekanizmaları, bu kitapta da yer aldığı üzere, meclis görüşmelerinde tartışılmalıdır. Burada iyi niyetler ve fikir alışverişi söz konusu olacak. Soru ve gensorular burada hesap sorma işlevinin bir parçası, meclis soruşturmaları da denetleme olarak yer alıyor. Bu fonksiyonları demokratik bir ülkede mutlaka yerine getirmek icab ediyor.

Savunma harcamaları ve bütçe

Gelelim bütçe meselesine. Parlamentonun varlık sebebi bütçedir. Parlamentoda halktan toplanan kaynakların nereye gittiği ve yerinde harcanıp harcanmadığı, israfın,

ensure the accountability of threat perception and security to parliament and hence to society. We are now at the stage of creating. The oversight of the security sector means control over the security sector in the broadest sense, but in the narrow sense, it means the control of the armed forces by the executive. The European Union and NATO consider reform, oversight, and control of the sector as preconditions of accession and democratization.

Though issues ahead

Distinguished guests, the Cyprus issue was a pretext. Education and broadcasting in Kurdish were also pretexts. These issues do not disturb us. We would solve these problems quite easily. But the matters of reform, oversight and control will emerge in the agenda soon. We will be asked to take serious measures that we will indeed have to take. I see it as my duty to remind us of this. Decisions on critical matters such as threat assessment; defense, strategy and security should be formed through knowledge sharing, negotiation, dialogue, cooperation and the sharing of responsibilities between military and civilian officials. Military needs must be coordinated with civilian priorities of democracy. The parliamentary mechanisms that can be implemented for the security sector are listed in this book, and should all be discussed in parliamentary sessions. There, we will have good intentions and exchange of ideas. Democracy requires the proper functioning of such processes.

Defense spending and the budget

Let us now come to the issue of the budget. Parliament's raison d'être lie in the budget. Whether revenues gathered from the people are used properly, whether there have been waste or losses, whether corruption exists are all issues to be discussed there. The parliament is the medium whereby the government gets approval for his budgetary policies and is given the means to realize this. The budget is a very important document

kaybın veya yolsuzluğun söz konusu olup olmadığı görüşülür. Bütçeyi kullanma durumunda olan hükümetin de hem politikasını kabul ettirmesi, hem de bu iş için kendisine imkanların sağlanması da parlamentoda görüşülür. Bütçe, şeffaflığın, hesap verilebilirliğin, kapsamlılığın ve iyi yönetişimin güvence altına alınmasında son derece önemli bir belgedir. Önceden harcamaların ayrıntılı bir dökümü sağlandığından, parlamentonun ve tüm vatandaşların paranın nereye gittiğini bilmelerine imkan tanıyacak şeffaflığı içinde bulundurmalıdır. Bütçe harcama yapmadan ve gelir toplamadan önce parlamentonun onayını gerektirir. Böylece bakanların parlamentoya ve komisyonlara hesap vermeleri durumu ortaya çıkar. Şeffaflık ve hesap verebilirlik demokrasinin bir gereğidir ve bütçenin hazırlanması sürecinde anayasal bir zorunluluk olarak ortaya konmalıdır. Savunma bütçesi sürecinde şeffaflığın güvence altına alınması, parlamentoların gözetim rollerini etkin biçimde yerine getirmelerine imkan sağlar.

Savunma bütçesi sürecinde şeffaflığın olmaması, artık rağbet görmeyen bütçe yöntemlerine başvurulması, güvenlik hedeflerinin yeterince açık tanımlanmadığının işaretidir. Sistemik olarak, gizliliği hesap verilirliğe tercih eden bir bürokrasi anlayışı, ve kamunun bilgi sahibi olmasına ilişkin anayasa maddelerinin yetersizliği veya bu maddelerin bulunmaması gibi geniş kapsamlı sorunları mutlaka belirlemek gerekmektedir. Güvenlik güçlerinin personel, operasyon ve teçhizat gibi her alandaki harcamalarının, bütçelerinde açık açık yer alması istenir. Bu bütçelerde söz konusu harcamaların nasıl finanse edileceği de açığa kavuşturulmalıdır. Bütçelerin büyük çoğunluğunda bu iki şartın yan yana gelmediğini görüyoruz. Bütçe dışı harcamalar sorununun ele alınması siyaseten son derece hassas bir konudur. Sivil asker ilişkilerinde köklü ve uzun vadeli değişiklikler getirir.

from the perspective of securing transparency, accountability, inclusiveness and good governance. As all expenses are listed in detail, it prescribes transparency that allows parliament and all citizens to know where monies are being spent on. The budget requires the approval of the parliament before any spending is done or revenue is collected. Thus, it makes the ministers accountable to the parliament and to parliamentary commissions. Transparency and accountability are requirements for democracy and must be explicitly stated as constitutional requirements in the process of budget preparation. Ensuring transparency in the defense budget process would allow parliamentarians to properly exercise their role of oversight.

Not having transparency in the defense budget process, and using budget means not often resorted to, are signs that the security goals are not clearly defined. It is necessary to identify broad questions such as the bureaucracy's systematic tendency to favor secrecy over accountability, the insufficiency or lack of constitutional articles concerning the public's right to information, etc. Security force expenditure on all areas such as personnel, operations and equipment should be openly stated in their budgets. In these budgets, the issue of how this expenditure is to be financed should also be clarified. Most of their budgets do not seem to meet these two criteria. Extra budgetary spending is a politically very sensitive issue. It requires fundamental and long lasting changes in civil-military relations.

Situation in Turkey

Let us now look at Turkey. How do we fare, really? Presently, in the standards of the current political system in Turkey, neither the legislature, nor the executive, nor the judiciary has oversight or a mandate over the Turkish Armed Forces. The Turkish Armed Forces conduct all fiscal, financial, legal, political, military, cultural and ethical

Türkiye'deki durum

Biraz da Türkiye'ye bakalım, vaziyetimiz nasıl? Türkiye'de geçerli olan siyasal sistem standartları içerisinde Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) üzerinde yasama, yürütme ve yargı bağlamında hiçbir organın denetimi ve yetkisi yoktur. TSK her türlü mali, maddi, hukuki, siyasi, askeri, kültürel, etik vb. bütün denetimi kendi kuralları içerisinde, kendi kendine ve özgürce yapar. Ordunun hiçbir batı ülkesinde bu düzeyde olmayan özerk yapısı ve sistemi denetleyici konumu, devlet ve toplum hayatını pek çok düzeyde yüksek ölçüde etkilemektedir. Milli güvenlik kavramı bizde, İkinci Dünya Harbi sonucunda özellikle Amerika'da geliştirilmiş olan milli güvenlik kavramından ilham alarak 1961 anayasasında Milli Güvenlik Kurulu'nun kurulmasıyla oluşturulmuştur. 1982 anayasasında da yer alan milli güvenlik konusunda, güvenlik kavramından, doğrudan siyasi vesayete doğru bir dönüş söz konusudur. Bunun sorgulanması lazım geliyor.

Gelişmekte olan ülkelerde ordu devletin diğer kurumlarıyla kıyaslandığı zaman en iyi örgütlenmiş, ileri teknolojiye dayalı, silah ve teçhizata sahip, modern, merkezi, hiyerarşik ve disiplinli bir örgüt olarak görülür. Bundan dolayı ordu hükümet çalışmalarıyla yakından ilgilenir. Kamu yönetiminde çok şekilde etkili olur, ayrıcalıklı bir kamu kuruluşudur, sivil toplumun güçsüz, sivil bürokrasi ve teknokrasinin sayıca az ve yetersiz olduğu ülkelerde yetenek deposu ve kadro birimi halindedir. Bu yüzden ordu sivilleri biraz küçümser. Halkın kendisine duyduğu güvenden, maddi gücünden ve disiplininden, ülke bağımsızlığının sembolü olmaktan dolayı moral bir güce sahiptir.

Demokrasinin ön koşulları

Ordunun siyasete karışma sebepleri arasında devlet ve toplum hayatındaki kurumsal karakteri ve kendine karşı koyacak gücün bulunmaması esas olmaktadır. Askeri kesim sivil ve siyasete karşı kuşku duyar. Bu kuşkunun kaynağında siyasi parti sistemi yoluyla oluşan iktidarın sinsisi bir karşı

oversight of its own affairs by itself and freely within its own rules. This autonomous structure of the army, not present in any western country, and its position as the overseer of the whole system greatly affects the state and social life on many different levels.

The issue of national security was developed as a concept when the National Security Council was founded under the 1961 constitution, upon inspiration from the national security concept developed in America in the aftermath of the Second World War. This was also present in the 1982 constitution, and it involved a turn away from concepts of security towards direct political tutelage. This needs to be questioned.

In developing countries, the military is seen as the best organized, most technologically advanced, armed and equipped, modern, central, hierarchical and disciplined institution. For that reason, the army is very much concerned with the workings of government. Therefore it is influential in public administration in many ways, it is a privileged institution in countries where civil society is weak and where civilian bureaucracy and technocracy are numerically small and insufficient, it is a pool of talent and a unit of cadres. For that reason, the army belittles civilians. It has material power thanks to the trust of the people and it has moral power thanks to its discipline and its position as the symbol of the country's independence.

Prerequisites for democracy

Among the reasons for the army to interfere in politics, is the absence of an institutional character powerful enough to resist it in state and social life. The military distrusts civilians and politics. At the heart of this suspicion lies a supposed potential threat that political power created through the party system would leave the country to old and new representatives of an insidious counter-revolution. Division, partition, ethnic- or

devrimin eski ve yeni temsilcilerine ülkeyi teslim etmesi ihtimalinin oluşturduğu tehdit yatmaktadır. Bölünme, parçalanma, etnik veya dini kaynaklı rejim tehlikesi ordunun gündeminde her zaman birinci sırayı almaktadır.

Ben bu mülahazaları söylemekle yetineyim değerli konuklar, buralarda söylenecek daha çok şey var. Belki tartışma olduğu sürece onları da dile getirme olanağı olabilir. Sonuç olarak şunları söylemek istiyorum: Avrupa Birliği süreci eşiğinde yapmamız gereken çok ciddi bir iş, sivil ve asker ilişkilerinin tanzimi işidir. Askeri kesimin harcamalarının denetimi ve bütçeye bağlanması bir haysiyet, bir üstünlük konusu değil, demokrasinin bir gereğidir. Fransız Deniz Kuvvetleri komutanının Milli Savunma Bakanı'na bağlı olması, veya İtalyan Genelkurmay Başkanı'nın Meclis'te kendi bütçesiyle ilgili hesap vermiş olması haysiyetsizlik değildir. Yani ben, "bana bunun hesabı sorulamaz" şeklinde bir tavrın yersizliğini belirtmek istiyorum.

Bir toplantı için yurt dışındaydım ve gazetelerde okudum, Skorsky ihalelerinin iptali konusunda hükümet ve Genelkurmay beraberce karar almışlar. Bundan dolayı çok memnun oldum. Demek ki ortada anlaşılmaz bir şey varmış, ve beraber tavır koymak mümkün olabiliyormuş. Bunu diğer alanlarda da istiyorum. Rober McNamara'nın hatıralarında bir sloganı var; Dışişleri Bakanı olduğu zaman şu slogana dayanarak Amerikan ordusunu yeniden ele almış: "Ordu ABD'yi en mükemmel şekilde ve en az masrafla savunmak durumundadır." Bu çok önemli bir prensiptir ve Amerikan ordusu bunu da büyük ölçüde başarmıştır.

Şunu huzurunuzda söylemek istiyorum ki; halkımıza, parlamentomuza, ve ordumuza Türkiye'yi tam demokratik bir Türkiye yapmak için bir büyük kapı açacak böyle bir teşebbüste sonuna kadar güveniyorum, ve her konuda olduğu gibi bu konuda da mutlaka başarılı olacağımıza inanıyorum. Bunu ifade ederek huzurunuzdan ayrılıyorum ve sabrınıza teşekkür ediyorum.

religion-based threats to the republican regime always remain on top of the army's priority list.

Let me suffice by saying this much, distinguished guests; there is a lot more to be said here. Perhaps, there will be a chance to express them during the discussion. To conclude, I would like to say; the reordering of civilian military relations is a serious issue that we have to tackle this in the process of integration with the European Union. The oversight of the military expenditure and having them tied to the budget is not a matter of honor or superiority; it is a requirement of democracy. The fact that the commander of the French Naval Forces is subordinate to the French National Defense Minister, or that the Italian Chief of General Staff gives the account of their budget at the national parliament do not constitute dishonorable situations. I would like to say that the attitude, "I shall not be asked to explain" is totally inappropriate.

While I was abroad, I read in the newspapers that the Turkish General and the government reached a joint decision to cancel the bidding for Skorsky helicopters. I was very pleased with that. That means there was a misunderstanding and it was possible to act together. I want this in other areas as well. Robert McNamara cites a slogan in his memoirs. When he became the Secretary of State he handled the American army with this slogan: "The army has to defend the US in the best possible way, for the least amount of cost". This is a very important principle and the American army has achieved this to a large degree.

As I stand in front of you today, I want to say that I fully trust our people, our parliament and our army in such an undertaking that would open a great pathway for making Turkey truly democratic. I believe we will achieve this as well, as we did all else. On that note, I leave the floor, thank you very much for your patience.

AVRUPA BAĞLAMINDA GÜVENLİK SEKTÖRÜ YÖNETİŞİMİNİN PARLAMENTER BOYUTU

Willem F. Van Eekelen

*Hollanda Avrupa Hareketi,
Hollanda Krallığı Savunma Eski Bakanı,
Batı Avrupa Birliği (WEU) Eski Genel Sekreteri*

Bayanlar ve Baylar, *Parlamenteler için El Kitabı* için yapılan tanıtım etkinliğine konuşmacı olarak davet edildiğim için çok teşekkür ederim. Sözlerime, milletvekili Sayın Mehmet Dülger'in az önce yapmış olduğu konuşmaya dair takdirlerimi ileterek başlamak isterim. Bu konuşmayı Batı Avrupa'da yapmış olsaydınız, herkes sizinle hemfikir olurdu. Türkiye'nin geleceği ve Avrupa Birliği ile ilgili olarak ben de aynen kendisi gibi düşünüyorum ve biliyorum ki, Avrupa'nın algısı da benimkiyle aynı.

Parlamenter olmanın güçlükleri

Bunu belirttikten sonra, parlamenter olmanın güçlüklerini vurgulamak isterim. İyi ki aramızda parlamenterler bulunuyor. Ben de eski bir parlamenterim. Kariyerime diplomat olarak başladım, bakan yardımcılığı, ve genel sekreterlik yaptım. Ne diplomatlığın, ne bakanlığın, ne de genel sekreterliğin parlamenterlik kadar zor olmadığını söyleyebilirim. Çünkü bir

PARLIAMENTARY DIMENSION OF SECURITY SECTOR GOVERNANCE IN THE EUROPEAN CONTEXT

Willem F. Van Eekelen

*Netherlands European Movement,
Former Defence Minister of the Kingdom of the
Netherlands, Former Secretary-General,
Western European Union (WEU)*

Ladies and Gentlemen, thank you very much for the invitation to speak here at the occasion of the launch of this *Handbook for Parliamentarians*. May I first begin by expressing my great appreciation for the speech we just heard by the member of parliament, Mr. Mehmet Dülger. I think if you had held this speech in Western Europe nobody would have disagreed with you. As for the future of Turkey and its relations with European Union, there is no word with which I could disagree, and I know the perception in Europe is exactly the same as mine.

Tough task of being a parliamentarian

Having said that, I want to stress how difficult it is to be a parliamentarian. Fortunately we have several parliamentarians among us. I have been a parliamentarian, I started out as a diplomat, I have been a deputy minister, a secretary general, but I can tell you that it is much more difficult to be a parliamentarian than to be either a diplomat, a minister, or a secretary general for that

parlamenterden her şeyi bilmesi beklenir. Bir bakan olarak ise size bir şey sorulduğunda rahatlıkla “ben sizi daha sonra ararım,” diyebilirsiniz. Elbette ki böyle söylerken, bunu sizin adınıza birinin yapacağından emin olmanız gerekir. Aksi halde güvenilirliğinizi yitirirsiniz. Fakat bir parlamenter olarak anında cevap vermeniz ve çok çalışmanız gerekir.

Diplomat olarak pek çok araç gerece, bakan olarak bunlardan da fazlasına sahipsinizdir, ve diğerlerinin size sağladığı tavsiye ve katkılara güvenebilirsiniz. Oysa parlamenter olarak bütün bunları kendi başına yapmalısınız. Elbette bu kitaptaki önerilerden biri de parlamenterlere sağlanan personel desteğinin artırılmasıdır. Sayın Dülger’in de değindiği kontrol ve dengeler sistemiyle ilgili olarak hepimizin umudu parlamenterlerin daha iyi bilgilendirilmesidir. Bu çok açıktır. Daha fazla personel desteği sağlanmalıdır.

Kontrol ve dengeler

Bir Milli Savunma eski Bakanı olarak vurgulamak istediğim diğer bir nokta da, dengeler sisteminde bir güven dengesi oluşturma zorunluluğudur. Askeri tarafta güven dengesinin oluşturulması, hükümetin devletin çıkarlarını gözettiği anlamına gelir. Parlamenterler ve sivillerin tarafındaki güven dengesi ise askeri profesyonelliğe saygıyı ifade eder. Bu çok hassas bir dengedir. Daha da açık olarak, bu bir mikro yönetimdir. Askerler belirli bazı konuları yönetmeyi sivillerden daha iyi bilir. Ancak genel tutum, kontrollerin düzene konması ve sorumlulukların belirlenmesi şeklinde olmalıdır. Sayın Dülger’in de ifade ettiği gibi devletin hiç bir sektörü tamamiyle özerk ve sistemin dışında olamaz. Eski bir parlamenter olarak çok faydalı bulduğum bu kitap bir parlamenterin sorması gereken şu soruları soruyor: İşini nasıl yürütecek ve gerçekten çok zor olan bu sorularla nasıl başedecek?

Yeni bir güvenlik ortamı

Ayrıca, mevcut ortamın gelecekte eskisinden çok farklı olacağına inanıyorum. Bir başka

matter. Because as a parliamentarian you are supposed to know everything. As a minister, you can always say if somebody asks you a question, “I will call you back”. Of course you have to be certain that somebody does that on your behalf otherwise your credibility is lost. But as a parliamentarian you are supposed to reply immediately and work very hard.

As a diplomat, you have a whole apparatus, or as a minister even more, and you can rely on the advice and the contributions from others. But as a parliamentarian you have to do it all by yourself. Of course one of the recommendations in this handbook is that parliamentary staff should be increased. We also all wish that, as Mr. Dülger said about the system of checks and balances, all the parliamentarians had to be well informed as well. That is very clear. And that means that certain amount of staff shall be available.

Checks and balances

There is one thing which as a former minister of defence I would like to stress and that is that, in the system of balance there also has to be a balance of trust. Balance of trust on the side of the military means that the government wants to preserve the interest of the state. The balance on the side of the parliamentarians and civilians imply a respect for the military professionalism. That is a very delicate balance. Clearly this is micro management. Certain things the military know better to handle than the civilians, but the overall policy that has to be in an arrangement of checks, and has to be a clear responsibility. As Mr. Dülger said, it is not possible that one sector of the state is completely autonomous and remains outside of the system. As a former parliamentarian I find this book very useful, and it really asks those questions a parliamentarian should ask: How should he conduct his work, how should he deal with these very difficult questions.

A new environment of security

I also believe that one of the major changes in the present environment is that the future is not what it used to be. In other words we should look forward to a different system, a different perception of security and defence

değişle, farklı bir sisteme, güvenlik ve savunma açısından farklı bir anlayışa yönelmeliyiz. Soğuk savaş döneminde şimdikinden çok farklı tehditlerle karşı karşıyaydık. O dönemde kollektif savunma birinci öncelikti ve görev umumiyetle askerlere düşüyordu. Bir saldırıyla karşılaşılırsa, toprak bütünlüğümüzün ve özgürlüğümüzün korunmasından sorumlu ilk kurum ordu olacaktı.

Bugün ülkelerimize doğrudan saldırı tehdidi ne mutlu ki büyük oranda ortadan kalkmıştır. Elbette Türkiye diğer pek çok Avrupa ülkesine kıyasla tehlikelere daha açık konumdadır, fakat yine de Türkiye için dahi bu tür saldırı tehditleri eskiyle karşılaştırınca çok azalmış sayılabilir. Sayın Dülger'in de dediği gibi silahlı kuvvetler ve güvenlik sektörüyle ilgili konuşurken silah taşımaya ve kuvvet kullanmaya yetkili kişilerin oluşturduğu kuvvetlerin tümünü ele almak gerekir. Yeni tehditlere bakacak olursak, bunların çoğunun tamamen askeri nitelikli olmadığını görürüz. Terörizm daha çok polisin ve istihbarat servislerinin sorumluluğundadır. Uyuşturucu ve organize suçlar ya da (insan kaçakçılığı da dahil olmak üzere) kaçakçılık gibi konularda ordunun mutlaka belirli bir rolü vardır ancak bu rol de eskiye göre azalmıştır. Güvenlik sektörü genel bir terim ve kolaylıkla da tanımlanamayabiliyor. Güvenlik sektöründen kastettiklerimizin de bileşenleri değişmektedir.

Yurttaşın ve NATO'nun yeni rolleri

Dün İsviçre Büyükelçisi'nin konuksever ortamında şunu ifade etme şansını buldum: Tek tek her vatandaşın bu konulara farklı bir şekilde dahil olması gerekiyor. Geçmişte vatandaş bütün sorumluluğu silahlı kuvvetlere yüklemekten çok memnundu, şimdi ise kendisinin de dahil olduğu bu duruma daha çok ilgi gösteriyor. Geçmiş oranla sokaktaki güvenliğiyle, organize suçlar, yasal olmayan işler ve rüşvete karşı savaşla daha yakından ilgileniyor. Yani gerçekten de yeni tehditler ve yeni sorunlar söz konusu.

from the perceptions we had in the past. During the cold war we had a different set of threats than we have today. Collective defence at that time was the overriding priority and that task clearly was left to a large extent to the military. If we had been attacked, then the military would have been the primary organization responsible for the preservation of our independence and our territorial integrity.

Today fortunately that external threat in terms of attacks on our own country has disappeared to a very large extent. Of course Turkey is in a more exposed position than most of the countries of Europe but nevertheless, I think also for Turkey it is quite clear that threat of aggression is nothing compared to what it used to be. That means when we are talking about armed forces and the security sector as Mr. Dülger said we now have to look at the whole range of forces available for people authorized to use force and to carry weapons. If we then look at the new threats we see that many of the threats are not exclusively military. If we talk about terrorism it is much more a task for the police and the intelligence services to counter. If we look at drugs or organized crime, illegal trafficking of all sorts of things, including people, then clearly the military have a certain role to perform but I think it is much less the case than it used to be in the past. The security sector is in itself a rather general term and not easily defined. Nevertheless what we mean by the security sector is changing in its composition.

New role for the citizens, new role for NATO

Yesterday when we had the hospitality of the Swiss ambassador I had the opportunity to make the point that the individual citizen shall be engaged in these matters in a different manner. In the past he was all too happy to leave it all to the armed forces, today he is much more interested in the implication of this new situation for himself. He is much more interested in the safety of the streets and fighting corruption and illegal dealings and organized crime than he was concerned about that in the past. So there are indeed new threats, new problems.

Türkiye ve Avrupa ülkelerinin ve genel olarak NATO ülkesi diğer ülkelerin aslında burada sorunu olduğunu düşünmüyorum. Hepimiz güvenliğimize karşı yeni tehditleri düşünüyoruz. Yüksek temsilci Solanas'ın hazırlattığı ve geçen Aralık'ta Avrupa Konseyi hükümet başkanlarınca onaylanan Avrupa Birliği çalışmasına bakarsak NATO ve Birleşik Devletler'in de ana meselesi olan bu tehditlerin öncelikli yer aldığını göreceksiniz. Bence doğru iz üzerindeyiz. Çünkü hepimiz terörizm, kitle imha silahları ve çökmüş devletlerin desteklediği organize suçların günümüzün en önemli güvenlik tehditleri olduğunu düşünüyoruz. Ve yine bu tehditlerle başa çıkmak için pek çok farklı araca ihtiyacımız olduğu konusunda hemfikiriz. Bu konuda Avrupa Birliği'nin NATO'dan daha avantajlı olduğu görüşündeyim. Elbette NATO'nun askeri örgütlenmede hala en iyi organizasyon olduğunu kabul ediyoruz. NATO'nun ispatlanmış bir gücü, standart işletim prosedürlerine uyumlu kuralları var. Uluslararası alanda hem sivillerin hem de askerlerin ortak kullanabildikleri donanımları var. Bu noktada bir problem yok.

İstikrarı nasıl tanımlayalım?

Ancak bu yeni tehditler söz konusu olduğunda yeni bazı araçları da ele almak gerekir. Bu yeni araçlar diplomatik düzenlemeler, polis ve güvenlik kuvvetleri gibi çok çeşitli şeyler olacaktır. Milli Savunma ve İçişleri Bakanlıklarımız ortak olarak daha verimli nasıl çalışacaklar, daha iyi nasıl bilgi alışverişi sağlayacaklar? Ekonomik araçları ve ticari düzenlemeleri ülkelerin kendi istikrarını sağlamaları yönünde nasıl kullanacağız? Zaman zaman istikrar dediğimizde tam olarak neyi kastettiğimi bilmesem de bence günümüzün anahtar sözcüğü "istikrar"dır. İstikrarsızlıktan bahsetmek, istikrarı açıklamaktan daha kolay. Tıpkı zürafa gibi, tanırırsınız ama kolay tanımlayamazsınız.

İstikrarı nasıl tanımlarsınız? Sanıyorum bizim, yani Türkiye ve Avrupa ülkelerinin bu

There I think in Turkey and European countries, and in the NATO member countries in general, we have no problem. We are all now thinking of the same kind of set of new threats to our security. You will see the same when you look at the paper formulated by high representative Solanas on behalf of the European Union and which was approved by the European Council of heads of government last December. There you see that the same threats are put in the foreground as also our main concerns of NATO and the United States. I think there we are on the right track, because we all consider this problem of terrorism and weapons of mass destruction and failed states which then lead to organized crime as the major threats to our security today. But again we also agree that to encounter these threats we need a whole range of instruments to deal with them. There I think that the European Union has a certain advantage over NATO. Of course NATO is still the best organization to organize ourselves militarily. They have proven abilities, they have the rules of engagement to standart operating procedures. They have a well-oiled machinery in which the civilian side and the military side were very well together on the international sphere. So there is no problem with that.

How to define stability?

But if you think of those new threats, then you also have to think of new instruments. The new instruments are very much a whole range of things, they are diplomatic arrangements, they are police and security forces. How do our ministries of security and internal affairs work together better and how do we exchange information among them, how do we use the instruments of economic support and trade arrangements to help countries to build up their own stability? I think today "stability" is the keyword, although I admit that I often wonder what I mean when I am talking about stability. It is much more easier to talk about instability than to define stability. It is like the giraffe, an animal easy to recognize but difficult to define. Well, that is the same case with stability.

konuda gayet iyi fikirleri var, fakat daha fazlasını da yapmak gerekiyor. İstikrarı sağlayan yalnızca askerler değildir. Askerler bazen artan, bazen azalan payıyla bir “hepimiz hepimiz için” yaklaşımının parçasıdır. Bu da bence Avrupa güvenlik alanının anahtar kelimesi. Bunu Bosna ve Kosova’da, ve yine Afganistan’da gördük ve umuyorum ki şu anda askeri boyutu çok daha ön planda olan Irak’ta da bir gün göreceğiz.

Peki bu parlamenterler için ne ifade ediyor? Dün de söylediğim gibi, geçmişte güvenlik konularıyla ilgili pek fazla önerimiz yoktu. Çünkü değerlendirmeleri o kadar da çok değiştiremiyordunuz ve yurttaş da, sosyal ve ekonomik işlerle ve refahın arttırılması gibi konularla daha çok ilgileniyordu. Bence artık dış güvenlikle, iç güvenlik kavramları arasındaki sınır giderek belirsizleşiyor. Artık parlamento üyeleri tüm bu konulara yoğunlaşmalı. Savunma artık sınırlı bir mesele değil. Devlet politikalarında çok daha fazla yer kaplayan bir konu. Devlet politikalarında savunma ve güvenliğin çok daha önemli yeri olmalı.

Türkiye doğru yolda

Evet bu hepimizi ilgilendiren bir mesele, ancak bence tarihi açısından Türkiye, Batı Avrupa’da eskiye göre daha büyük bir rol sahibidir. Bu da problemlerden biridir. Türkiye’nin doğru yolda olduğunu düşünüyorum. Milletvekili Dülger’in konuşmasını dinlediğimde, ve hükümetin önerdiği 7 anayasal reform paketini incelediğimde görüyorum ki, siz sorunların farkındasınız ve bu gelecek için umut veriyor. Parlamenter sistem egemenin rolünü, sultan, kral ve prensin rolünü üstlendi. Sonra daha siyasi bir yapıya büründü; politikaları, doktrinleri ve devletin genel düzenini tartışabilecek şekilde rolünü genişletti.

Savunma alanında diğer önemli bir husus da, daha önce de tartışıldığı gibi şeffaflıktır. Politikalar açık, açıklanabilir, dokümanlar erişilebilir olmalıdır. Böylelikle belirli bir politikanın amacına ulaşp ulaşmadığını ve

How do you define stability? Well, I think we, Turkey and European countries, have fairly good ideas on that, but more work will have to be done. It can not be only the military which creates stability. Military is sometimes smaller, sometimes a bit larger part of an all-for-all approach. That I think is the keyword in the European security sphere. And we have seen that very clearly in Bosnia and Kosovo, we see it again in Afghanistan and I hope that one day we also see a solution of that in Iraq, because there, the military dimension is still clearly overriding all the other dimensions and that may be one part of that problem.

Now what does this mean for the parliamentarians? For parliamentarians, as I said yesterday as well, I don’t think that there were many votes in defence proper in the past. Because the assessments you could not really alter very much, and the citizen was more interested in other issues, social affairs or economic affairs, the prosperity issues and so forth. I think today the borderline between external security and internal security is becoming blurred. The member of parliament has to devote his attention also to this combination of elements. Defence no longer is a very closed area of concern. It becomes part of a very much wider appreciation of the policies of the state. Therefore, in the policies of the state defence and security have to get that proper place.

Turkey on the right track

That is a problem with which we all have to deal with, but I think in terms of the history of Turkey it places a larger role here than it used to do in western Europe. I think that it is one of the problems. I also think that Turkey is on the right track. When I hear the speech of the parliamentarian Dülger, but also when I look at 7 constitutional reform packages which the government has proposed, I could clearly see that you are aware of the problems, and that gives a hope for the future. To play the sovereign, to play the sultan, or to play the king, or the prince is the fundamental role of the parliamentary system. The Parliament later on expanded to have a much more political role, discussing policies, discussing doctrines, discussing the organization of the state in general.

masrafının altından kalkılıp kalkılamayacağını sorgulamak mümkün olacaktır. Bunu uygulamak elbette zor, çünkü askerler daima parlamenterlerin gerekli bütçeleri sağlamakta hasis davrandığını düşünürler. Bu doğaldır ve tartışmanın da bir parçasıdır. Politikacılar savunma ve güvenliğe pastadan ne kadar pay verecek? Bütçenin ne kadarı buna kaydırılacak ve ne kadarı hükümet harcamaları, sağlık, sosyal güvenlik, eğitim gibi alanlara bölüştürülecek?

Altını şimdi çizmek istediğim husus, yalnızca güvenlik sektörü değil, hükümetin bütün kurumları için geçerli olduğudur. Hükümet yaptığı her işi açıklamalı, soruları yanıtlamalı ve tercihlerinin doğruluğunu kanıtlamalıdır. Her politikasını, vatandaşların bunun gerekliliğini ve haklılığını kabul edecekleri ve teminat altında göreceği şekilde açıklamalıdır. İşte bu kitabı çok faydalı bulmamın nedeni, parlamenterlerin hükümete açıklama, ifşa etme ve haklılığını ispatlamada soracağı soruların çeşitlerini ortaya koyuyor olmasıdır. Ayrıca bu kitapta, yasama, bütçe sorunu, personel politikası, ekipman temini, kimi üst düzey terfilerle ilgili konulardan, yurtdışına birlik gönderme veya yurtdışından gelen askerlere ev sahipliği etme, uluslararası anlaşmalara, ittifak ve koalisyon ile ilgili konulara kadar pek çok noktaya değiniliyor.

Avrupa Birliği'ni bekleyen zorluklar

Şimdi Avrupa Birliği'ne dönelim. Orada da her şeyin mükemmel olduğunu söylemiyorum. Aslında oldukça tuhaf bir durumdayız, çünkü Avrupa Birliği'ne katılımın bir kısmı topluluk esasına göre yapıldı. Yani Avrupa Komisyonu bir öneri getirir, bu öneri daha sonra Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nda oylamaya konulur. Bazı durumlarda Bakanlar Konseyi'nde oybirliği sağlanması gerekir, ayrıca bir adalet divanı kanun ve kuralların Avrupa Birliği'ndeki her yerde aynı şekilde uygulanıp uygulanmadığını araştırır. İşte buna "topluluk esas" diyoruz. Fakat bu sadece belli konulara uygulanıyor. Bazı konularda

The other point which is very important in the field of defence is transparency as was already discussed. Policies should be open, and they should be explained, and documents should also be available. Then can you judge whether a certain policy has been achieving the purposes it was intended to achieve and the question of affordability would be clear. That of course it is a very difficult one in any country, because the military always thinks that the parliamentarians are too stingy that they are not providing enough money than the military would like to have. That is natural but that is also part of the debate. What part of the cake are the politicians prepared to give to defence and to security? What do they think it is worth and what do they think the relationship is between other parts of the government expenditures, health, social security, education and so forth?

Now I shall underline what I think holds true for every department of government, not just the security sector. The government should reveal and explain what they are doing, and answer questions and justify their choices. They should as well explain everything in such a way that people accept the need, the justification that these policies have indeed been warranted. There I think this handbook is useful, because it puts the type of questions which parliamentarians could ask: Ones they could ask so the government would explain, reveal, and justify. Also in this book are emphases on a whole series of issues, from the question of legislation, to the question of the budget, from personnel policy, procurement of equipment, and certain top promotions, to the question of sending troops abroad or hosting foreign forces on their territory, from the question of international treaties, to joining coalitions and alliances.

Coming challenges for the European Union

Now, turning back to the European Union, I am not saying that everything is perfect there. In fact we have a rather strange situation, that a part of the European Union integration is done according to community method. This means that European Commission makes a proposal, which is then voted on by the Council of Ministers and by

ise hükümetlerarası esas uygulanıyor. Bu daha çok kalıcı diplomatik konferans yöntemine benziyor. NATO, veya Avrupa Konseyi'nde uyguladığımız gibi oylamadan ziyade oybirliği esasının hakim olduğu bir yöntem. Bu, dış politika, güvenlik ve savunma politikalarında geçerli. Neyse ki vize ve göç gibi bazı adalet ve içişleri konuları “topluluk esası”na kaydırıldı. Çünkü bütün bu konular iç piyasa ve diğer düzenlemelerle yakından ilgili.

Avrupa Anayasası'na taslak olarak konan ve umuyorum ki Haziran sonunda Avrupa Konseyi tarafından onaylanacak olan bir değişiklik var ki, bu durumu biraz da olsa değiştirebilecektir. Burada, birlikte daha hızlı hareket edebilecek daha küçük gruplar oluşturulabileceği olasılığının altını çizdik. Çünkü buradaki sorun şu; şu an 25 ülke var, ve Bulgaristan, Romanya ve Türkiye de katıldığında 28'e ulaşacağız. Bu durumda her zaman her konuda fikir birliğine varmak mümkün olmayabilir. Oybirliğini sağlamak güçleşeceği için, “geliştirilmiş işbirliği” adını vereceğimiz bir sistem tasarlanıyor. Burada en az 8 ülkeden oluşan gruplar belli bazı müesseseler oluşturacakları düzenlemeler yapacaklar. Savunma yönünden ise belirli askeri kapasiteleri bulunan ülkeler daha yakın temas kuracaklar ve buna “kalıcı işbirliği” denilecek.

Bu, parlamenter gözetim gerektirecek çünkü burada hayati kararlar alınması gerekecek. Bir taraftan savunma ve güvenlik sorumluluğu ulusal parlamentonun üzerinde olacak, diğer taraftan ulusal parlamentoların bulunduğu NATO veya WEU, Avrupa Konseyi veya OSCE gibi cemiyetlere olan sorumluluk devam edecek. Burada kelimenin dar anlamıyla kontrol ya da gözetim söz konusu değil, çünkü bunlar hükümetlerarası konular. Yine de buralarda kararlar alınıyor ve bu çözümler üye ülkelerin uzlaşmalarını ifade ediyor.

Türk Hükümeti çok aktif

Ben ilk WEU (Batı Avrupa Birliği) meclisinin üyesiydim daha sonra da örgütün Genel

the European Parliament. In some questions, state unanimity required in the Council of Ministers and then there is a court of justice which seeks that laws and regulations are applied the same fashion of through the European Union. That is what we call the community method. But that applies only to parts of the subjects, because some are done according to the intergovernmental way, which much more resembles to the old way of a permanent diplomatic conference, like we are also doing in NATO or the Council of Europe, where there is hardly any voting and where unanimity prevails. That is the case with the common foreign and security policy, with the security and defence policy. Fortunately a part of justice and home affairs, especially visa, immigration policies were transferred to the community method, because clearly that is very closely involved with the internal market and with all the other arrangements.

Now this situation could somewhat be altered by a change drafted at the European Constitution and which will hopefully be approved by the end of June at the European Council. There we emphasize the possibility of forming smaller groups to act faster together. Because the problem is that currently we have 25 countries. When Bulgaria, Romania and Turkey would join, we will become 28. Not always could we agree on everything. So, maintaining unanimity may be difficult and therefore we are now envisioning a system called “enhanced cooperation”. A group of at least 8 countries would make arrangements to take up certain institutions. In the field of defence, countries having specific military capacities would work more closely together in what we call “permanent cooperation”.

Now that also requires parliamentary oversight because there are very crucial decisions to make. The responsibility for defence and security rests with national parliaments, but at the same time we have these assemblies either in NATO or WEU or the Council of Europe or the OSCE where national parliaments meet. That is not control or oversight in the strict sense of the word because the subjects are intergovernmental. Nevertheless they adopt

Sekreterliğini yaptım. Nasıl işlediğini gördüm. Daha sonra NATO meclisinde üye oldum ve Türk üyelerle çalıştım. Önce Tahir Köyüz ve sonra Vahit Erdem ile birlikte çalıştım. Çok yapıcı bir rol üstlenen yeni hükümetle yakından çalışma fırsatı buldum. Bütün Türk delegasyonunun çok aktif olduğunu söylemek isterim. Ama burada kastettiğim doğrudan parlamenter kontrolden ziyade “konsensüs oluşturma”dır. Bununla ne kastediyorum?

Birlikte çalıştığınızda katılıma dayalı bir güvenlik sisteminiz vardır. WEU’da çalıştığım günlerde ben buna “konsensüs oluşturma” diyordum. Çünkü bir çözüm ya da rapor üzerinde çalışırken parlamenterlerinin temsil ettiği diğer ülkelerin de görüşlerini alma fırsatı bulursunuz ve ülkenizde bu konuyu tartışırken diğer fikirleri bilirsiniz. Fikirlerinizi Avrupa veya NATO kapsamında bir zemine oturtursunuz. Bence parlamenterlerarası meclislerde çalışmanın faydası burada. Fakat Avrupa Birliği’nin bunu nasıl düzenleyeceğinin şu anda pek net olmadığı görüşündeyim.

Türkiye’nin durumu: Daha fazla bütünleşme gerekli

Türkiye ile ilgili özel bazı çıkarımlarla konuşmamı tamamlamak istiyorum. Burada amacım bir model tanımlamak değil. Ancak Türk Genelkurmayı’nın ve parlamento üyelerinin de tavrı, Türkiye’nin başka hiç bir NATO ülkesinde bulunmayan “istisnai bir durumu” olduğudur. Belki geçmişte de buna yakın örneklerle karşılaştık. Elbette ki her örnek özel ve farklıdır. Örneğin Portekiz’de çok güçlü bir Güvenlik Konseyi’nden son derece demokratik bir yapıya dönüşümü gördük. Fakat bu ne derece Türkiye ile karşılaştırılabilir bilemiyorum.

Avrupa tarafından bakılınca Türk Genelkurmayı’nın konumunun başka hiç bir ülkede bulunmadığını itiraf etmek gerekir. Umuyorum ki Türk Genelkurmayı’nın Milli Savunma Bakanlığı’nın genel sistemi ile bütünleşebileceği bir formül bulmak

resolutions, and they express a certain consensus among the member countries.

Turkish government is very active

I have been a member of the first WEU assembly and later on became its Secretary General. I saw how it worked. Then I was a member of NATO assembly, and I worked very closely together with Turkish members. First, I worked with Tahir Köyüz and later with Vahit Erdem. I also worked with the new government who played a very constructive role. I would like to state that the whole Turkish delegation was very active. Nevertheless, this should not exactly be referred to as parliamentary control, but it is what I call “consensus building”. What do I mean by that?

When you work together, you have a system of security through participation. I used to call this “consensus building” during my WEU days. You work on a resolution, you work on a report, you see the views of the other countries as they are represented by their parliamentarians. Then when you discuss the same issues at home, you know what the others are thinking and you can base yourself on a sort of European or NATO-wide consensus. I think that is the importance of these interparliamentary assemblies. I realized that it is not quite clear how the European Union is going to organize this.

Turkish case: Need for more integration

Now briefly to finish up with the special implications of all this for Turkey, again I am not here to describe the model. However, it is quite clear that the position of the Turkish General Staff, and the members of the parliament is that Turkey has an “exceptional situation” which you don’t see in any other NATO country. Maybe there are some examples in the past, although every situation was special and different. For example, in the Portugese case we have seen an evolution from a very strong Security Council to a full acceptance of a democratic position, but I don’t know to what extent that is really comparable.

From the European side I must admit that the position of the Turkish General Staff is

mümkün olur. Bu tür bir dengeler sisteminde askeri uzmanlık saygı görecektir ve karşılıklı güven tesis edilecektir. Belki İngiltere’de olduğu gibi Genelkurmay Başkanı’nın belli bazı durumlarda Başbakan, Cumhurbaşkanı veya hükümet ile doğrudan bağlantı kuracağı bir yöntem benimsenebilir.

Aslında kesin bir reçete önermek durumunda değilim fakat Türkiye’nin kendisini NATO ve Avrupa ülkelerindeki uygulamalarla daha çok bütünleştireceğini umut etmek istiyoruz. Peki parlamenterlerden beklenen nedir? Elbette uzmanlıklarını ve bilgilerini arttırmalıdır. Bunu parlamentoya sunulan yasalardan anlayabiliriz. Bu tip problemler batı ülkelerinde de var.

Toparlamak gerekirse, bence Türkiye doğru yoldadır. Yedi anayasal değişiklik paketi çok etkileyicidir. Milli Güvenlik Konseyi’nin rolü değişiyor, danışman pozisyonuna geçiyor ve yürütme fonksiyonunu kaybediyor. Ordunun medya ve eğitim sistemine olan müdahalesi ortadan kalkıyor. Bunlar çok olumlu adımlar, bu yüzden Türkiye’nin doğru yolda olduğunu söylemek mümkün.

İkinci olarak yine vurgulamak isterim: Ben acele, hızlı ve tümünden bir değişikliği savunmak istemiyorum. Her ülke kendi yöntemini, kendi ritmini kendi bulmalıdır. Ancak en azından Türkiye’nin önümüzdeki on yıl içinde gideceği yolu biraz daha net görebilmeyi umuyoruz. Biz Batı Avrupalılar şunu görebilmeliyiz ki Türkiye bizim bir parçamızdır, Türkiye Batı’ya aittir, ve Türkiye ile ortak bir savunma ve güvenlik çıkarımız bulunmaktadır. Böylelikle Türkiye genel sürecin bir parçası olacak ve hep birlikte istikrar ve refah için çalışabileceğiz diyebiliriz. İşte bu hükümetlerin görevidir, ve aynı zamanda parlamenterlerin de görevidir.

something which you don’t find anywhere else. I hope it will be possible to find a formula so that the Turkish General Staff is integrated more in the overall system of the Ministry of Defence. In such a system of balance, the military expertise shall be recognized and mutual trust shall be established. Perhaps the chief of General Staff in certain circumstances shall have a direct access to the Prime Minister, or the President, or the Cabinet, as is the case in the UK for example.

So, I am not prescribing any precise method but I think it is quite clear that we would hope that Turkey would align itself a bit more with NATO and European practice. What does that require for the parliamentarians? Clearly, they also need to increase their expertise and their knowledge and we can judge that from the bills introduced at the parliament. That is of course a problem which we also have in the western countries.

To sum up, I think Turkey is on the right track. The seven constitutional reform packages are impressive. Clearly the National Security Council is changing its role, becoming advisory, having no executive functions, the involvement of the military in the media and the education system is being abolished. These are all very good steps. So, again I think Turkey is on the right track.

Secondly, I repeat that I am not arguing for immediate, fast, complete changes. Every country has to find its own course, its own tempo. But I hope that nevertheless there will be a possibility to define the perspective of the course Turkey will take in the next 10 years a bit more clearly. So that we in western Europe can indeed say Turkey is part of us, Turkey belongs to the West, we have a common interest in Turkey being part of the security and defence policy of Europe. So that we can say Turkey is part of that overall process, we will all work together for stability and prosperity. I think that is the task of governments and that is the task of parliamentarians as well.

SORU-CEVAP OTURUMU - 1

Mehmet Dülger ve Willem F. van Eekelen

Yılmaz Aklar (*ASAM-Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi*): Ben Sayın Dülger'e soru yöneltmek istiyorum: Türkiye'nin güvenlik ve savunma konularında anlayışını, genel ortamını sivil ve asker olarak gayet güzel ifade ettiler, ve daha ziyade askerlere düşen sorumluluk, ve askerlerin bu konudaki pozisyonu konusundaki açıklamalara yer verdiler. Peki sivil kesim, özellikle parlamenter kesim ve milletvekillerinin milli güvenlik ve savunma konularındaki anlayışının geliştirilmesi ve milli güvenlik siyasetiyle ilgili bilgilerinin artırılması veya konumu konusunda düşüncelerini öğrenmek istiyorum. Tabi TESEV'in bu girişimi parlamenterlere muhakkak bir yön verecektir. Ancak, milli güvenlik ve siyaset anlayışının çok yüksek olması gerekir ki Türk Silahlı Kuvvetleri gibi bir kurumu yönetsinler, yön versinler ve savunma sorumluluğunu üstlenebilsinler. Bu konudaki görüşlerini istirham ediyorum.

Dülger: Sorunuza çok teşekkür ederim. Ben zaten TESEV'e, bu konuları tartışmaya açmak için böyle bir teşebbüste bulunmuş olmalarından dolayı teşekkür etmiştim. Şimdi bu sorunuzdaki "asker" ve "sivil"i net olarak ayırmalı. Hollanda Milli Savunma eski bakanının söylediği gibi söz konusu olan bir "kontrol" değil, İngilizce tabiriyle bir "*consensus building*," yani bir mutabakat aramadır. Zaten Türkiye'de, genel olarak siyasetin kendi içinde, siyasetin diğer konularla olan ilişkilerinde ve kültüründe eksik gördüğümüz iki nokta var. Biri diyalog tesisi, diğeri de "*consensus*" arama. Bu memlekette hem askerlerin, hem de sivillerin, yani herkesin görevleri var. Bu görevlerin bilincinde olacağız. Tabi milli güvenlik konusunda askerimiz ileri olacak, bunun tartışılacak bir yanı yok. Yalnız bu acaba nasıl "*manageable*" birşey olacak, nasıl

Q & A SESSION - 1

Mehmet Dülger & Willem F. van Eekelen

Yılmaz Aklar (*ASAM - Center for Eurasian Strategic Studies*): My question is to Mr. Dülger. He has described very well the Turkish notions on the issue of security and defense, the general environment in terms of both civilians and the military. He emphasized more the responsibilities befalling on the military and their position. I would like to hear his opinions on improving the understanding on the civilian side, especially that of the parliamentarians, on issues of national security and defense. Certainly this initiative of TESEV would give the parliamentarians a direction. Yet, would you not agree that their notion of national security policy needs to be very high in order for them to control an institution like the Turkish Military, and to take on the responsibility of defense. I would like to hear his views on this aspect.

Dülger: Thank you very much for your question. I had already thanked TESEV for undertaking such an initiative to open up such debates. Now, the "civilian" and the "military" in your question have to be strictly separated. As the former Minister of Defense of Holland has said, what is at issue is not "control," but "*consensus building*." There are two points that we see as missing in Turkey, generally in politics and in the relation of politics to other fields, and in its culture. One is establishing dialogue and the second is "*consensus building*." Both the civilians and the military of this nation have duties. We need to be conscious of them. Certainly, on issues of national security, our military will be the experts, there is no point in discussing that. Only, how is this going to be something "manageable," how will it be conducted? On this, the politicians have an undeniable responsibility.

sevk-i idare edilecek, burada da siyasetçilerin inkar edilemeyecek sorumlulukları var.

Ben bir müddettir Meclis Dışişleri Komisyonu başkanım, ve Fransa'daki uygulama bana daha uygun gibi geliyor. Biliyorsunuz, Fransız meclisinin iç tüzüğüne göre Dışişleri ile Savunma aynı komisyondur, "Dışişleri ve Savunma Komisyonu"dur. Biz iki ayrı komisyon halinde çalışıyoruz. Aslında "Dışişleri ve Savunma Komisyonu" olarak tek komisyon halinde çalışılması bence sivil kesimin, yani siyasi kesimin "Milli Güvenlik nedir, nasıl ele alınır, bu nasıl yapılır, bu nasıl muhakeme ediliyor, stratejiler nasıl konuluyor?" gibi konularda net bir fikir sahibi olmalarına imkan tanıyacak bir yoldur. Savunmanın da, dış meselelerle Dışişleri Komisyonu'nda olduğu gibi daha içiçe olması da aslında dıştan gelecek tehdite karşı organize olması gereken ordunun bu meseleleri daha yakından, daha esaslı surette anlaması için bir vesile olacaktır. Bu suretle Sayın Bakan'ın "consensus building" dediği mutabakat arama için belli bir zemini kurmuş olacağız.

Benim şikayetim Milli Güvenlik Kurulu'ndan değil. Ben bilmiyorum içeriğini, içinde de bulunmadım hiçbir zaman ama, bildiğim kadarıyla Milli Güvenlik Kurulu içerisinde şekli olarak bir diyalog yapılacak. Ben mimarım, yani şekle ve oturma biçimine bakarım ve orada buna imkan olmadığı kanaatindeyim. Bakınız, Adalet Komisyonu Başkanlığı'na, bu yedinci uyum paketi vesilesiyle iki milletvekili ile beraber şöyle bir teklifte bulunduk: "Komisyonumuzda görüşülecek olan yedinci uyum paketinde, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği teşkili esaslarının nasıl ele alınacağı anlaşılmıştır" diyoruz ve teklifimizi sunuyoruz. Türkiye'de Milli Güvenlik Kurulumuzun teşkilinde sadece icra organının Silahlı Kuvvetler temsilcileriyle beraber yer alıyor olması, yasama ve yargı organlarının temsil edilmiyor olmaları ciddi bir eksiklik. Bu bağlamda bir araştırma yapmıştık biz Bulgar parlamentosunda. Milli Güvenlik Kurulumuz bünyesinde yasama organı, muhalefet dahil, mecliste grubu

For some time now, I chair the Foreign Affairs parliamentary committee. But I consider the arrangement in France as more appropriate. As you know, according to the internal regulations of the French Parliament, Foreign Affairs and Defense are established as a single commission named "Foreign Affairs and Defense Commission". We, on the other hand, work as two commissions. I think that having a single commission would enable the civilians, that is, the politicians, to have clearer ideas on questions like; "what is National Security, how it is handled, how it is carried out, how it is assessed, and how strategies are made?" Having the Defense together with Foreign Affairs would also enable the military, which has to organize against threats from the outside, to understand more substantively these issues, from a closer distance. Then we would establish a certain ground for the consensus building that Mr. Minister has mentioned.

I don't complain about the National Security Council. I don't know its internal workings, I have never been a part of it, but as far as I know, in appearance, there is supposed to be a dialogue in the National Security Council. I am an architect, so I look at appearance and the sitting arrangement and I am on the opinion that dialogue is not possible there. During the discussions of the seventh reform package, I gave a proposal to the Chair of the Justice Commission with two other deputies. There we say that, "the seventh reform package at your commission sets out the principles of how the National Security Council Secretariat would be composed" and then we state our proposal as follows: We consider it a serious shortcoming that only the executive branch and the Military Forces are represented in the present National Security Council, without either the legislature and the judiciary being represented. In this context, we had previously conducted a research. We would like to have the legislature represented either by group leaders or by group representatives

bulunan partilerin grup başkanı veya bir grup başkan vekilinin, yargıyı temsilen de Anayasa Mahkemesi veya Yargıtay başkanıyla Bulgaristan örneğinde görüldüğü gibi Dışişleri ve Savunma komisyonlarının bulunmaları hususunun değerlendirilmesini istiyoruz. Bunu ters bulmadı komisyon başkanı, sadece, “büyük bir anayasa değişikliğine ihtiyaç olur” dedi. Halbuki biz bu yedinci değişim paketini kanun değişiklikleri olarak sunmuştuk. Biz geniş bir çerçevede çok ciddi bir konunun münhasır bir yere bırakılmaması ve mutlak suretle konuşulması, tartışılması lazım geldiğini düşünüyoruz.

Lao-Tzu'nun *Savaş Sanatı* diye, Milattan Önce 8. asırda yazmış olduğu kitap var . Bu eser, 1. Irak operasyonunda bütün Amerikan generallerinin yan cebinde bulunan bir kitaptı. Orada deniliyor ki, “devletin gece kadar karanlık işleri vardır, gündüz kadar aydınlık işleri vardır”. Savunma ve güvenlik işlerinde de gece kadar karanlık işler olabilir ve bunları ancak bu işi yapacak olanlar bilebilirler. Bunda tartışılacak bir şey yok Dünyanın her devletinde bu böyle yapılmıştır. Benim buradaki maksadım, mümkün olduğu kadar geniş bir zeminde sorumluların tartışması ve bir mutabakatın aranmasıdır.

Cihan Güdümanlı (Emekli General): Öncelikle çok güzel takdimler dinledik, çok teşekkür ediyorum. İki konuda düşüncelerimi arz etmek istiyorum. Birincisi, Sayın Dülger'e. Konuşmanızda savunma ve güvenlik ayrımı yaptınız ve savunmanın dış tehdide karşı asker tarafından, güvenliğin ise genellikle daha geniş kapsamlı ve sivil ağırlıklı olarak yapılması gerektiğini söylediniz. Sayın Bakan'ın da konuşmasında belirttiği gibi artık günümüzde iç tehdit-dış tehdit kavramları birbirinin içine girmiş durumda. Öyle ki biz bunu iç güvenlik hareketinde çok yakından yaşadık ve sanıyorum tehdit değerlendirilmesinde önemli olan o organizasyona verilen görevdir. Silahlı Kuvvetler'e iç güvenlik konusunda bir görev verildiyse Silahlı Kuvvetler onunla ilgili tehdidi

from each of the parties represented in the parliament, including those of the opposition; and the judiciary by the head of either the chair of the Constitutional Court or the Supreme Court of Appeals, and also the Foreign Affairs and the Defense commission as is the case in Bulgaria. The commission chairman was not against to our proposal but he said that “it would entail a constitutional reform”. Whereas we had prepared this seventh reform package as a legislative reform made up of separate changes in individual laws. In a general framework, we think that these very serious matters should not be considered an exclusive domain. These should be discussed, and be talked about.

Lao-Tzu has written a book in the 8th Century BC called, the *Art of Warfare*. This was the book that all the American generals had in their side pocket in the First Iraq Operation. It says there that the “state has operations as dark as the night, and as bright as the day”. In issues of security and defense, there might be things dark as the night. Only those who will carry them out would know about them. There is nothing to discuss there. Each state in the world has done this so. My intention here is to have the authorities discuss with each other on as wide a basis as possible and to seek a consensus.

Cihan Güdümanlı (Retired General): First of all, we have listened to excellent presentations, thank you very much. I would like to express my opinions on two points. First, to Mr. Dülger. In your speech you made a distinction between security and defense, and said that defense is carried out by the military against foreign threat and that security has to be understood more broadly and is carried out more by the civilians. As the Minister remarked, in our day, concepts of internal threat-external threat are interwoven. We experienced this first hand during the internal security operation and I suppose what is important in threat assessment is the duty given to an

değerlendirmek zorundadır. Bu ikisinin birbirinden kesin çizgilerle ayıramayacağını düşünüyorum.

İkinci değinmek istediğim konu da, silahlı kuvvetlerin harcamalarının tamamen bağımsız olmadığı. Aslında bu noktada, yasalarımızda, mevzuatımızda birçok mekanizmaların bulunduğu, ancak bunun etkin olarak işletilmediğini söylemek istiyorum. Emekli olmadan önce Genelkurmay'da Savunma ve Kaynak Planlama Daire başkanıydım. Bizim bütün bütçelerimiz Maliye Bakanlığı'nın verdiği limitler dahilinde hazırlanır. On yıllık yaptığımız tedarik planları çerçevesindeki büyük harcamaların önemli bir kısmı yıllara sari olduğundan, bunlar Bakanlar Kurulu'nun onayından geçer. Ayrıca bütçe görüşmeleri hem komisyonlarda, hem de Meclis Genel Kurulu'nda bütün parlamenterlerimizin sorularına açıktır ve denetlemesi de yasalara göre yapılmaktadır. Bütçe dışında önemli bir kaynak olan Savunma Sanayi Destekleme Fonu da belki söz konusu olabilir. Orada da en son helikopter ve tank ihalelerinin iptalinde olduğu gibi önemli kararlar Başbakan, Milli Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı'nın, yani siyasi ağırlıklı bir karar mekanizmasının kararları doğrultusunda oluşturulur. Silahlı Kuvvetler'in tamamen kontrol dışı olduğu, veya "istediği gibi para harcıyor" gibi iddiaların önüne geçmek istediğim için bu açıklamayı yaptım.

Dülger: Değerli Paşama çok teşekkür ediyorum, çok faydalı bir açıklamada bulundunuz. Ben bu savunma ve güvenlik konusunda net bir ayırmadan ziyade, savunma ve güvenliğin bir çizgi halinde olduğunu, genellikle savunma ve güvenlik kavramlarının karıştırıldığını söyledim. Sizin de ifade buyurduğunuz gibi hakikaten bunların arasındaki sınırları net olarak ortaya koymak mümkün değil. Ancak hem organizasyonu, hem çalışması itibariyle ayrı kurallarla çalışan ve bir görevi yerine getirecek olanların kendi alanlarında uzmanlaşmış olmaları önemli. Siz söylediğiniz zaman hatırıma geldi,

organization. If the Military Forces are given a duty concerning internal security, the Military Forces have to assess the threat with regard to it. I think these two cannot be strictly separated from one another.

The second point I would like to touch upon is that the expenditures of the military forces are not completely independent. In fact on this point, there are mechanisms in our laws which are not being effectively deployed. I was the Defense and Resource Planning Section Head at the Chief of Staff. All our budgets are prepared within the limits set by the Ministry of Finance. A considerable amount of the large expenditures within the framework of our ten year procurement plans are made yearly, and thus they undergo the approval of the Cabinet. Furthermore, budget debates are open to the questions of all our parliamentarians during both the commission and the general assembly phase and its oversight is done according to laws. What could be an issue is the Defense Industry Support Fund which is an important extra-budgetary resource. Yet even there, important decisions such as the recent helicopter and tank tenders, are reached through a decision mechanism that is largely political, involving the Prime Minister, Minister of Defense and the General. I am giving this explanation to avoid misunderstandings like the Military Forces are completely outside of control or "spends money as it desires."

Dülger: I thank very much to my general, you have given an illuminating explanation. Instead of a strict separation between defense and security, what I said was that defense and security are in a continuum, but that they are often mixed with one another. As you have also expressed, there is no way to put strict borders between them. Yet what is important is that those operating under different rules and organizations are experts in their fields. Your words reminded me of these Taksim meetings in Istanbul. In one such meeting, a retired general was asked a question with

İstanbul'da Taksim toplantıları vardır. Malumunuz onlardan birinde, bir emekli generale bir soru tevcih edildi., Irak'taki sınır ötesi bir operasyon ile ilgili olarak ki Irak'ta o zaman henüz Amerikan operasyonu yoktu, bizim kuvvetlerimiz sınır ötesine (Irak'a) geçiyordu. Dendi ki, "siz böyle bir operasyon yapıp devam ederken bunu hesap ettiniz mi?" Böyle bir operasyon yapıyorsunuz, bir top mermisinin kaç para olduğu çok önemli, ve bu, öngörülmemiş bir şey. Tabi bunun için kaynaklar vardır, ama bu akla gelen bir şey. Niçin Sayın Ecevit'in hükümetine, Milli Savunma Bakanlığı'na bu operasyon haber verilmedi? O generalimiz dedi ki "bunun strateji icabı çok sessiz yapılması gerekiyordu, biz bunu insiyatif alarak yaptık." Bu çok vahim. Kusura bakmayın, çünkü bunu bilmesi lazım gelen siyasi sorumlu birisi olabilir. Tek kişi olabilir, iki kişi olabilir, üç kişi olabilir, ama bir kişinin bile olmadığı anlaşılıyordu orada. Ben bunu yanlış buluyorum. Çünkü o zaman hiç haber vermeden başka bir şey daha yapılabilir. Ve orada bir mutabakatımız vardır zaten. Zannediyorum o söze cevap veren generalimizin niyetinin ötesine geçmiş durumda olması lazım.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bütçe meselesinde fevkalade titiz olduğunu ben de yakinen biliyorum. Zaten konuşmamda da gayet dikkatli söylemeye gayret ettim. Özellikle bütçe-dışı harcamaların çok nazik bir konu olduğunu, çok nazik bir siyasi mesele olduğunu ve bunun için asker-sivil münasebetlerinin güven esasına dayalı olduğu andan itibaren bunun sorun olmayacağını... Bizim meselemiz askerimize güçlük çıkarmak değil. Özellikle bütün varlığımızla yeni bir entegrasyona girdiğimiz zaman, orada en büyük rolü oynayacak müesseselerimizden bir tanesidir askerimiz. Askerin orada çok mükemmel olması lazım.

Van Eekelen: İzninizle Sayın Dülger'in sözlerine küçük bir ilave yapmak istiyorum. İç ve dış güvenlik kavramlarının içiçe geçtiğini ve aradaki sınırın belirsizleştiğini daha önce söylemiştim. Ayrıca sonuç olarak sorunun tümüyle askeri olmadığına da

regard to the cross-border operation in Iraq. There was no American operation in Iraq at the time, but our troops were crossing the (Iraqi) border at times. He was asked whether they calculated the cost of such a cross-border operation. When making such an operation, it is very important how much a gun shell costs, but it is not being considered. Certainly there are resources for such a thing, but this comes to the mind: Why were not the government of Mr. Ecevit, or the National Defense Ministry informed of such an operation? That general of ours said, "this had to be done very quietly due to strategic reasons, so we did it by taking initiative ourselves". This is very worrisome. Excuse me, but there must be a political authority who has to know about this. It can be one person, two persons, three persons but it was understood there that there were none. I find this wrong. For then, other things might also be done without informing no one. And on that, we already have a consensus. I assume that our general there went beyond his intentions.

I know closely as well that Turkish Military Forces are very sensitive on the issue of the budget. I tried to say this very carefully in my speech. I know that especially the extra-budgetary expenditure is a very sensitive political topic and that this would not be a problem provided that the military-civilian relations are based on the principle of mutual trust. Our issue is not to create difficulties for our soldiers. Especially when we go into a new integration, our military is the institution to play the greatest role there. The military has to be perfect there.

Van Eekelen: May I make a short addition to what Mr. Dülger said. I indeed said that external and internal security are now overlapping, that the line is blurred. But I also said that, as a consequence, the problem is no longer exclusively military. And in many of the new threats the military still plays a part, but not an exclusive part, and in some cases a smaller part at least in most of

değınmiştim. En azından Batı lkelerinin çoğunda, yeni tehditlere karşı ordunun rolü sürmekle birlikte bunun temel bir rol olmadığını belirtmek isterim. Ordunun planlamayı gerçekleştirdiğini ve profesyonel olduğunu söylerken çok haklıydınız. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin profesyonel uzmanlığına hiç bir eleştirim olamaz. Fakat bütün mesele bu değil. Bence ordu ne yaptığını ve neden yaptığını açıklamalı, ortaya koymalı ve haklı çıkarmalı. Bu açıklamalarla parlamentodan ve halktan destek alacaktır. Eğer her şeyi gizli tutmaya ve devletin çıkarını yalnızca kendisi değerlendirebilirmiş gibi davranmaya devam ederse kendisini kaygan zemine itecek ve halkın desteğini kaybedecektir. İnsanlar ordunun ne yaptığını anlamadığı sürece bu kurum risk altında olacaktır. Parlamenteler askeri danışmanlığa, askerler de parlamentoya -en azından parlamentonun çoğunluğuna- güvenmeli. Devletin çıkarlarını gözeterek, birlikte yrmeliler.

Dr. şerif Sayın: Tamamlayıcı bir soru sormak istiyorum. Sayın Dülger, toplam savunma harcamalarını meclis olarak biliyor musunuz? Biz bundan önce bir çalışma yaptık savunma harcamalarının ekonomik boyutları zerine¹, ancak yüzde 70'ine ulaşabildik, ona da çok zorlukla ulaşabildik. NATO'ya verilen rakamlar, bize verilmeyen rakamlar, o harcamalardan yüzde 30 daha fazla. İkinci soru da, bütçe dışı harcamalar üzerinde yasamanın kontrolü nasıl? Özellikle savunma sanayii destekleme fonunda böyle bir kontrol var mı?

Sayın Eekelen size de bir sorum olacak; Avrupa'da bütçe dışı askeri harcamaların prosedürü nedir? zellikle de hesap sorumluluğunu kastediyorum. Avrupa'da ordunun bte dışı harcamaları teamllerle mi düzenlenir?

Van Eekelen: Hayır, hayır.. Sanıyorum her savunma departmanının gizli bir fonu vardır, fakat bunlar belli istihbarat operasyonları

the western countries. You have a very good point when you say, military has done the planning, the military is professional. I have no criticism of the professional expertise of the Turkish Armed Forces, but that is not the only point. I think also the military has to explain, reveal and justify what they are doing, and *why* they are doing it. When they explain all these, they would get support of, and trust from the parliament and from the public. But if they keep everything secret and they behave as if they are the only people who can judge the interest of the state, then they are on a slippery slope, because ultimately they will lose the support of the people. If the people don't understand what they are doing, then ultimately they may be at risk. The parliamentarians should trust military advice and the military should trust that the parliamentarians - at least the majority of the parliament. Having the interest of the state at heart, they should walk together.

Dr. şerif Sayın: I would like to ask a complementary question. Mr. Dülger, does the parliament know the total defense spending? We have done a study on the economic dimension of defense spending¹, but we could reach only to 70 percent of it, and that with a lot of difficulty. The numbers given to NATO, which were not given to us, are about 30% more than those numbers. The second question; how is the legislative control over extra-budgetary spending? Particularly, is there such a control over the defense industry support fund?

Dr. Eekelen, my next question is to you: what are the procedures in Europe for off-budget spending of military, particularly the accountability procedures? Is this a customary arrangement in Europe that military has off-budget spendings arranged by customary procedures?

1 Glay Gnlk-şenesen, (2002) *Türkiye'de Savunma Harcamaları ve Ekonomik Etkileri, 1980-2001*. TESEV Yayınları, İstanbul. Tam metin için URL: http://www.tesev.org.tr/eng/publication/savunma_harcama.pdf.

1 Glay Gnlk-şenesen, (2002) *Türkiye'de Savunma Harcamaları ve Ekonomik Etkileri, 1980-2001* (Defense Spending in Turkey and Its Economic Impacts, 1980-2001). TESEV Publications, İstanbul. Full text available at URL: http://www.tesev.org.tr/eng/publication/savunma_harcama.pdf.

için kullanılır. Hollanda'dan örnek verecek olursak, bizim parlamentomuzda büyük siyasi parti liderlerinden oluşan küçük bir istihbarat komitemiz vardır. Sadece dördü burada temsil edilir ve gizli fonlardan haberdar edilirler. Fakat bu oldukça küçük çaplı, yani toplam bütçedeki payı yüzde 1 veya 2'yi geçmez.

Dülger: Çok ciddi bir soru sordunuz. Tabii bazı noktalar da belki sonra açılacak. Şu anda meclisteki arkadaşlarımla, yıllar itibarıyla bütçede yer alan miktarları ile toplam bütçeye oranlarını Büyük Millet

Meclisi'nin kaynaklarına sunmak için bir çalışma yapıyoruz. Yalnız bu büyük bir çalışma, arkadaşlarım yapıyorlar, henüz bitiremediler, başka bir vesileyle bunları açıklama imkanı olursa söyleyeceğiz. Yalnız bunda belirli bir düşünüş var, şimdi mutlak bir şey söylemek mümkün değil. Bazen çok sıkışık zamanlarda oralara bir kaynak ayırmak icab ediyor, bu konuda da bir tereddüt yok. Toplam savunma harcamalarını tamamen bilmenin yolunu tahmin ediyorum. Ancak herkesin bilmesinin imkanı olduğunu tahmin etmiyorum. Sayın Bakan Van Eekelen'in de söylediği gibi Avrupa parlamentolarında da zaten bu çeşit harcamaları çok az sayıda, ya da çok özel komisyonlardaki insanlar bilir. Ama o sayıda insanın bilmesi parlamento tarafından bunun bilindiği anlamına gelir. Ve bunda bir mahsur yoktur, bu tabii bir uygulamadır. Bu bir güven uygulamasıdır aynı zamanda. Fon üzerinde bir etkisi yok. Yalnız bu konuda bütçe dışı harcamaların ne olması lazım geldiği konusundaki görev zannediyorum tabii Milli Savunma bakanlığımızın, Genelkurmay başkanlığımızın. Onlar kendi aralarında Türkiye'nin imkanlarını ve bu işin zaruretlerini göze almak suretiyle fon harcamalarını tespit edeceklerdir. Bunlar ne kadar oluyor, azalsın, çoğalsın şeklinde şu anda parlamenter bir denetim yok üzerinde. Bu genellikle dünyanın her tarafında bırakıldığı gibi (ki, "*à discretion*" denir Fransızca'da), sorumluların takdirine bırakılmış bir şeydir. Onu da bırakmalısınız, yani bütün canınızı emanet ettiğiniz

Van Eekelen: No, no... I think every defense department has some secret funds, but they use that for certain intelligence operations. In the case of Netherlands we have a very small intelligence committee in the parliament which consists of the leaders of the largest political parties. Only four are represented and they are informed of the size of the secret funds. But that, in the first place, is a very small amount and it's only maybe 1 or 2 per cent of the budget.

Dülger: You have asked a serious question. Certainly some points will be opened up later. Right now, we are doing a study with colleagues in the parliament about the yearly amounts in the budget and their ratio to the budget as a whole. But this is a big study, my friends are doing it, they have not finished it yet; if the opportunity arises, we will present them. There is a decrease in this amount, but it is not possible to say anything absolute. Sometimes, in difficult times, it becomes necessary to allocate resources there, no hesitation about that. I can guess the way to know the total defense spending. But I don't think it would not be possible for everybody to know. As Mr. Van Eekelen has said, even in the parliaments in Europe, only very few number of people or people in very special commissions would know of such spending. But having that number of people know about it, implies that it is known by the parliament. And there is nothing wrong with that, it is an appropriate thing to do. This is also an exercise of trust. The parliament does not have that much of a say over the fund. I think what the extra-budgetary spending needs to be, is the duty of the Minister of National Defense and our General. They would decide what the fund spending is to be, considering the resources of Turkey, and the necessities of their work. Presently, there is no oversight over them as to how much these are, whether they should decrease or increase. Like everywhere else in the world (as called "*à discretion*" in French), these matters are left up to those in positions of authority. And that you should leave to whom you entrust

insanlara bunu da emanet edebilirsiniz diye düşünüyorum.

Prof. Dr. Doğu Ergil: Sayın Dülger savunmayla güvenliği pek ayırmayalım demişti, ama ben kesinlikle ayırmak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü savunma belli uzman kuruluşlar ve personel tarafından gerçekleştirilebilir. Fakat güvenlik çok daha geniş kapsamlı ve bütün toplumu ilgilendiren bir konudur. Ben size güvenlik konusunda tehdit olarak algıladığım birkaç konuyu söyleyeyim örneğin. Ne dış düşman var, ne işgal tehdidi var, bakın şöyle üç tane örnek: Trafiğe çıktığım zaman her an birisinin arkadan veya önden bana vuracağını, yeşilde geçmeme rağmen yaya iken bir arabanın beni çiğneyeceği korkusunu taşıyorum, çünkü (yeteri kadar da örnek var) çok kıymetli insanları kaybettik. İkincisi, eşimin veya kızımın her an saldırılıp çirkin bir tecavüze uğrayabileceği korkusunu taşıyorum. Karanlıkta yürüken benim de saldırıya uğrayıp soyulabileceğimi, veya apartmanım dahil mahallemde son zamanlarda hızla artan bir hırsızlık olayına tabi olacağımı görüyorum. Görüyorum, hissediyorum ve korkuyorum. Şimdi bunun askerle falan yapılması mümkün değil. Savunma dediğiniz kavram içerisinde karşılanması da söz konusu değil. Bunun ötesinde son zamanlarda gidip orayı burayı patlatan, hatta kendini patlatan insanların çoğaldığını görerek Türkiye'nin karanlık yüzünün bugün bizi tehdit ettiği, tabi dünyanın da karanlık yüzünün bizi tehdit ettiği algılamasıyla karşı karşıyayız. Bunu Türkiye'nin ordusu, dünyanın orduları ne kadar iyi olursa olsun karşılayamaz. O halde güvenliği ikiye ayırmak zorundayız. Savunma dediğimiz teşkilat ve teşkilatlanmayla karşılanabilecek olan sert güvenlik önlemleri, bir de insani güvenlik. Yani işi olmayan, aç olan insan eninde sonunda serseri mayın gibi bizi de kendisini de havaya uçuracaktır. Bunu Milli Güvenlik Kurulu mevcut yapısıyla karşılayamaz. Savunmayla güvenliği şimdiye kadar sürdürdüğümüz gibi bir arada düşündüğümüz ve birleşik tedbirler

your life. I think you can trust these people, with this as well.

Prof. Dr. Doğu Ergil: Thank you. Mr. Dülger made the case for not separating defense and security too much. But I think they should definitely be separated. Defense has to be carried out by certain expert institutions and personnel. But security is far more comprehensive and is a subject that interests the society as a whole. Let me express a few topics that I perceive as security threats. There is no an outside enemy, no threat of invasion in all these three examples: When I am in traffic, I fear that somebody will just hit me from rear or front, that I will be overran by a car even when I cross on a green light as a pedestrian. We have lost some very valuable people like that. Second, I fear that my wife or my daughter will be attacked and raped any minute. I see that I can be attacked and robbed walking in the dark, or my apartment can be robbed as it has been often happening in my neighborhood recently. I see, I feel and I fear. Now this security cannot be granted by the soldiers. This cannot be met under the concept that you call defense. Furthermore, in recent times, seeing that the number of people who go around blowing places or even themselves have increased, we are faced with the perception that the dark side of Turkey and also of the world threatens us. This cannot be countered by Turkey's army or any army of the world however good they are. Then we have to separate security into two. The hard security measures that can be met by the organization that we call defense, and the human security. The hungry, jobless person will blow us and himself up sooner or later. The National Security Council with its current structure cannot counter this. As long as we continue to think of security and defense together as we had been doing and taking compound measures, none of us would be able to counter it.

Dülger: Dear Doğu, I want to remind you my remark on this. I only said that on certain

aldığımız sürece hiçbirimizin karşılaşması mümkün değildir.

Dülger: Sevgili Doğu bu konudaki saptamamı hatırlatmak istiyorum. Ben sadece belirli alanlarda bunların sayın generalimizin söylediği gibi birbirine karıştığını söyledim. Ama gerçekten de kendisine mahsus. Askerin hiçbir işi yok senin söylediğin şeyler içerisinde. Tabi öyle bir şey var, orada çok ciddi bir zaafımız var, savunmada olduğu gibi güvenlik meselesinin de hakikaten çok ciddi bir şekilde tartışılmadığı konusunda mutabıkım.

Van Eekelen: İzninizle bu konuda benim de bazı yorumlarım olacak. Çünkü bence savunma ve güvenlik arasındaki ilişki ve iç içe geçmiş iş ve dış güvenlik kavramları son derece temel meseleler. Güvenlikten iç ve dış diye sözetmeyi daha uygun buluyorum, çünkü güvenlik kavramı “dış” faktörleri de içeriyor. Ben “iç” ve “dış” kelimelerini kullanacağım. İçişlerinde sizin kızınızla ilgili verdiğiniz örnek, polisin sorumluluğundadır. Ordunun burada yapabileceği fazla bir şey yok. Fakat dışişlerine bakacak olursak, burada mesela Türkiye'nin Afganistan'a gidip gitmemesi sorusu ele alınır. Ki siz burada çok başarılı oldunuz. Türk Silahlı Kuvvetleri Afganistan'da, Kosova ve Bosna'da çok iyi işler yaptı. Bu hem politik, hem de askeri bir konudur ve askeri memnuniyet önemli rol oynar. Ne yapabiliriz? Neye ihtiyacımız var? Bu gibi soruların yanı sıra hedeflerimiz açısından politik memnuniyet de önemlidir. Bunu yapmak istiyor muyuz? Bu karışık bir konudur ve en iyisi istihbaratla görüşmektir. Yani durumun takdiri hem iç hem de bir dış meseledir. Elbetteki siyasi bir yönü de vardır. Ben bu meselenin Birleşik Devletler'de nasıl olup da çözülemediğine şaşırıyorum. CIA, FBI ve askeri istihbarat servisleri nasıl oluyor da birlikte yeterince iyi çalışmıyorlar? Operasyonlara bir bakın, askeri istihbarat servisleri sıklıkla yanılıyorlar. 1991'de Saddam Hüseyin'in Kuveyt'teki gücünü küçümsemişlerdi. Ve şimdi Irak'taki son savaşta da istihbarat pek çok konuda yanıldı. Bence siyasi ve askeri konuların daha entegre bir yaklaşıma ihtiyaçları var, aksi taktirde bir

matters these two get mixed as our general has said. But really, what you said is a thing onto itself, the military has nothing to do with it. Certainly, there is something like that, we have a serious weakness there. I totally agree that like defense, security is also not being discussed properly.

Van Eekelen: May I also make a comment on this, because I think the relationship between defence and the security, and the overlap of external and internal is a fairly fundamental issue. I think it is better to talk about external and internal, because security as a concept has also an external element. But I will use the words 'external' and 'internal'. For internal affairs, the example you gave of your daughter, is a question for the police. The military have a very little to do there. But if you look at certain great calamities, then of course the police may request the help of the military to restore law and order and to assist in general terms. But if you look externally, then the question is, for example, on how you decide whether Turkey should go to Afghanistan (as you did very well). Great job of the Turkish Armed Forces there, or in Bosnia or in Kosovo. And that very much is a political, military question in which the military appreciation plays a big role. What can we do? What do we need? And things like that, but on the other hand the political appreciation for our objectives. Do we want to do it? That is a mixed issue, and I think it's best when you talk about intelligence. Appreciation of the situation is a question of external and internal. And clearly, it has to have a political context. I am very much surprised myself that this question was not solved in the United States. How could the CIA, the FBI and the military intelligence services not function well enough together? Look at all the operations - military intelligence services often were mistaken. In 1991 they underestimated the strength of Saddam Hussein in Kuwait. Now, again in the recent war in Iraq, intelligence was wrong in many cases. Even in spite of the fact that we have no wonderful technology at our

tarafın ne yaptığından diğerinin hiç haberi olmuyor. Ve sonunda birbirlerine düşman kesiliyorlar.

Dr. Şerif Sayın: Hocam, kitabın birinci bölümünde de aynen bu sizin bahsettiğiniz konuda da bir ayırım vardı, insani güvenlik ve devlet güvenliği. Ve kitapta da insani güvenliğin genelde ihmal edildiği belirtiliyor. Galiba Türkiye’de de biz bunu oldukça fazla hissediyoruz.

Doçent Dr. Haydar Çakmak (*Gazi Üniversitesi*): Birkaç saptamada bulunmak istiyorum. Bugün TESEV’in konusu güvenlik sektörünün parlamenter gözetimiydi. Sayın Dülger bunu Türk Silahlı Kuvvetleri’nin denetimine çevirdi, Sayın Doğu Ergil de aynı şekilde. Ancak madem böyle, biraz bu konuda bir iki cümle etmek istiyorum. Dünyanın bütün ülkelerinde Silahlı Kuvvetler vardır, Güvenlik Konseyi vardır ya da buna benzer örgütlenmeler vardır, veya da generaller vardır ve hiçbir general ya da ordu sokaktaki bir trafik tehlikesiyle uğraşmaz. Yani görevi bu değildir. Bir kere güvenlik genel bir kavram değildir. Güvenlik özel bir kavramdır. Ve bunun koşulları her ülkeye ve her millete göre değişir. Dolayısıyla Avrupalıların yapmış olduğu bir güvenlik planlaması bize uymayabilir. Bunun dışında bir örnek vermek istiyorum bu konuda: Diyelim ki Avrupalılar’ın sağ kolu ağrıdı ve ellerinde bir merhem var; bu merhemi gelip bizim sağ kolumuza sürmemizi isterlerse, biz sol kolumuzun ağrıdığını ve merhemi oraya sürmemiz gerektiğini söyleyebilmeliyiz. Dolayısıyla bunun biraz düşünülmesi gerektiğine inanıyorum. Ayrıca, güvenliğin biraz önce özel olduğunu söyledim. Tabi, güvenlik özel olduğuna göre tedbirlerinin de ülkelere göre özel olması gerekiyor. Dolayısıyla belki de, Türkiye’nin coğrafi yapısına, Türkiye’nin dış politikasına ya da güvenlik tehlikelerine uygun bir güvenlik kavramının ya da uygun bir güvenlik örgütlenmesinin daha doğru olacağına inanıyorum. Çünkü belki Avrupa Birliği’nin güvenlik politikalarının prensiplerini alabiliriz. Ancak onların yöntemlerini

disposal. So, to me, it all points to the need for a more integrated approach between the political and the military in every respect, because otherwise one side does not know what the others are doing. And at the end you become enemies.

Dr. Şerif Sayın: Professor, in the first part of the book, there was just the same kind of distinction that you have made, human security and state security. And in the book it says that human security is generally neglected. I guess in Turkey we feel this a lot.

Associate Professor Dr. Haydar Çakmak (*Gazi University*): I would like to make a few assessments. Today’s topic set by TESEV was the parliamentary oversight of the security sector. Mr. Dülger has changed this to the oversight of the Turkish Armed Forces, and Mr. Doğu Ergil did so as well. If that is indeed so, I would like to say a few words on this topic as well. In all countries of the world, there are the Armed Forces, there is a Security Council, or an organization similar to it, or there are generals. Yet no general or army take care of the traffic. It is not their duty. In the first place, security is not a general concept. Security is a particular concept. And its conditions change according to each country and each nation. Therefore the security planning that the Europeans have come up with might not suit us. I would like to give a different example here: Let’s say that the right arm of the Europeans hurts and they have a salve for it; if they come and ask us to put this salve on our right arm, we should be able to say that it is our left arm that is hurting and that they should put it on there. That is, I think this needs to be thought over. Furthermore, I said earlier that security is particular. Of course, since security is particular, measures have to be particular to a country as well. Therefore, perhaps, I think that a security concept and an organization suitable for Turkey’s geography, her foreign policy or security threats would be more right. Because, perhaps we can take the principles of European Union’s security

Türkiye'ye uygulamanın doğru olmayacağı kanaatindeyim.

Dülger: Değerli Hocam, aslında benim vakit darlığı dolayısıyla vakit ayırmadığım bir büyük bahis var: O da, “Milli Güvenlik Stratejisi” konusu. Onunla ilgili konuşmadım ama bu çok hayati bir manzara arz ediyor. Ben Türk Silahlı Kuvvetleri’ni denetime münhasır bırakmadım; parlamento denetimi/gözetimi meselesinin henüz Avrupa ülkelerinde olduğu gibi olmadığını belirtmek istedim. Bizdeki ordunun yapısı, şimdiye kadarki davranışı, bizim nezdimizdeki itibarı... Bazı şeylerde itibar sahibi olmak soru sorulmaması manasına gelmez; bazı şeylerin ne için yapıldığını anlatmak lazım, ne için ve niye olduğunu anlatmak lazım. İnsanlar ikna oldukları zaman mesele yok, bunu konuşmakta bir mahsur yok. Gelelim bizim milli güvenlik stratejisi konusuna. Bunlar her zaman, “milli stratejimiz,” “milli politika,” “milli menfaat,” “milli hedef,” “milli devlet” kavramlarıyla ifade ediliyor. Devlet, hükümet ve ordu güçleri için milli düzeyde bağlayıcı bir kavram olarak oluşturuluyor. Genel kural olarak bu kavramı Genelkurmay oluşturuyor. Böylece hükümet politikalarının üzerinde ve onların uymak zorunda olduğu bir “Milli Devlet Politikası” haline getiriyor bizim Milli Güvenlik Stratejimizi. Biz 1974 Kıbrıs Harekati’ndan sonra Türk Ordusu’na uygulanan silah ambargosu dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri’ni zor durumda bırakan bir zuhur karşısında bir milli strateji sahibi olmalıyız diye böyle bir şey yaptık. Bu çok doğru bir düşünce. Aynı yıl *Milli Askeri Stratejik Konsept* hazırlandı. 1986’da yine Milli Askeri Stratejik Konsept yeni şeylerle beraber hazırlandı. Kimin ne kadar para aldığını parlamentonun kontrol etmesi, konuşmak, sebeplerini ortaya koymak, başından beri söylediğim gibi mutabakat aramak çok önemli. Bizim kültürümüzün en önemli talebidir benim burada söylemek istediğim talep. Güvenlik sizin söylediğiniz anlamda bu surette özel bir hüviyet alır, yoksa Doğu Ergil’in söylediği gibi güvenlik hakikaten çok geniş, bizim hayatımızın her safhasında bizi etkileyecek bir hadise. Zaten

policies. But I don’t think it would be right to apply their means to Turkey.

Dülger: Dear Professor, there is that important issue that I did not get a chance to address due to the time limitation. It is that of the “National Security Strategy”. I did not speak about it but this posits a most crucial issue. I did not talk only of the oversight of the Turkish Armed Forces. I just wanted to say that the oversight institution is not like how it is in the European countries. The structure of our army, its attitude until now, the respect it commands, should not mean that questions cannot be asked; it is necessary to explain why something is being done, for what reason, and how. When people are persuaded, there is no problem, talking about this is not a problem. Now let’s come to the issue of national security strategy. Our national strategy is always expressed with concepts such as “national policy,” “national interest,” “national goal,” and “national state”. It is conceived as a binding concept for the state, government and the armed forces. As a general rule, it is the General who conceptualizes it. Thus it makes our National Security Strategy a “National State Policy” over and above the policies of the government as something they definitely need to follow. We did something like this because, in the aftermath of the arms embargo imposed on the Turkish Army following the Cyprus Intervention of 1974, we thought we had to have a national strategy against an eventuality that might leave the Armed Forces in imperil. This is a correct idea. The same year the *National Military Strategic Concept* was prepared. In 1986, the same was prepared again with new contents. It is very important that the parliament controls how much money somebody receives. We need to talk, to present the reasons, to seek a consensus as I said in the beginning. This demand I am saying is the most important demand of our culture. In the meaning you have said, security takes a special character, otherwise, as Doğu Ergil has said, security is truly a very

bunu sağlamak da devletin görevi. Bunu isabetle sağlayacak, bunu yapacak. Demek ki, savunma konusunda biz caydırıcı olabiliyorsak güvenlik meselesinde daha aşacağımız çok mesafe var gibi gözüküyor. Bunu da siyasi bir tespit olarak yapmakta hiçbir mahsur yok. Eksiğimizi göreceğiz ki tamamlayacağız.

Reha Denemeç (*Ak Parti Genel Başkan Yardımcısı*): Gazi Üniversitesi'nden hocamızın katılımını tamamlamak istiyorum, ki sorusuna Mehmet Bey cevap vermedi. Genelkurmay'ın altında Kuvvet komutanlıkları var, Hava, Deniz, Kara, bir de Jandarma Genel Komutanlığı. Siz dediniz ki, trafiğe veya herhangi bir şeye katılmıyor Ordu. Ama ben size şöyle bir örnek vereyim. Ben Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden mezunum. 1979 ve 80'de de vardı orada jandarma, şu anda da jandarma var. Çay Yolu'nda oturuyorum, benim trafik kontrolümü hala jandarma yapıyor, kırsal kesimde de yapıyor. Yani böyle net bir ayırım da yok. Bunu resmi ve düzgün ortaya koymak gerekiyor.

Dülger: Reha Bey'den müsaade isteyerek jandarma meselesini izah etmek istiyorum. Jandarma bizim Fransız teşkilatından aldığımız bir kurumdur. Jandarma “devekuşu” misali bir teşkilatlanmadır. Görevini İçişleri Bakanlığı'ndan alır. Fakat sicilini Genelkurmay verir. Fransa'da jandarmanın sicilini İçişleri Bakanı verir. Başarısız bir operasyonda başarısız bir jandarma teşkilatını cezalandırmak mümkün değil. İçişleri Bakanlığı cezalandıramaz onu, ama görevi verir, yapacak olan odur. Dolayısıyla burada birlik sağlamak lazım, iki tarafta da olabilen bir teşkilattır, ona da bir belirlilik kazandırmak lazım. Silahlı Kuvvetler'in bir mensubu mudur yoksa İçişleri Bakanlığı'nda güvenlik görevini yapacak bir teşkilat mıdır, karar vermek lazım. Burada bir takım sıkıntılar var.

Reha Denemeç: Çok net söyleyeyim, Harp Okulu'ndan mezun olan subaylar oranın subayıdır. Yani sonuçta kurguda resme baktığınızda gösterilse de Türkiye'de aslının ne olduğu belli.

broad concept that affects all areas of our lives. It is certainly the state's duty to assure it. It will secure it. Thus, while we are dissuasive in defense, there seems to be a long distance for us to cover in security. There is nothing wrong in making this as a political point. We have to see our shortcomings to overcome them.

Reha Denemeç (*AK Party Deputy Chairman*): I want to further add to the point of our professor from Gazi University, which Mr. Dülger has not responded to. There are the Force Commands under the General Staff: Air Force, Navy, Land Forces, and the Gendarmerie. You said that the Army does not interfere with traffic or else, but let me give you an example. I am a graduate of the Middle East Technical University, there was the Gendarmerie there in 1979 and 1980, and there still is. I live in Çay Yolu, it is still the gendarmerie who does my traffic control, and it does so also in rural areas. Thus there is no clear separation. This must be stated officially and clearly.

Dülger: I would like to say a few words about the gendarmerie if Reha Denemeç allows me. Gendarmerie is an institution we have taken from the French. It is an “ostrich” type of an institution. It is placed under the Ministry of the Interior, but its entire registers are with the General Staff. In France, the Ministry of the Interior keeps the registers of the Gendarmerie. In an unsuccessful operation it is impossible to punish an unsuccessful gendarmerie unit. The Ministry of Interior cannot, though it supposedly gives them the duty. Thus it is imperative to get this streamlined, it is an organization that can be on either side, but this needs to be clarified. Is it part of the Armed Forces or is it an organization to carry out security duties under the Ministry of Interior? This must be decided. There are some problems here.

Reha Denemeç: Let me say very clearly. Officers graduated from the Military Schools

Doç. Dr. Haydar Çakmak: Esas olan şey güvenliğin sağlanmasıdır. Formanın rengi ya da rütbesi önemli değildir. Sayın Milletvekili biraz politik konuştu. Benim amacım burada politik konuşma değildi. Burada güvenliğin özel olduğunu, devletlerin kendi prensiplerini kendilerinin yapması gerektiğini ifade ettim. Ayrıca esas olan şey burada, tekrar ediyorum, güvenliğin sağlanmasıdır. Yoksa üniformanın haki ya da yeşil olması önemli değildir. Tabi kendisi eğer haki üniformaya karşıysa bu felsefi ya da politiktir, başka bir sebepten değildir. Yoksa esas olan şey güvenliğin sağlanmasıysa, benim güvenliğimi kim sağlarsa sağlasın o önemli değil. Önemli olan benim güvenliğimin sağlanmasıdır.

Dülger: Değerli Hocam, benim haki üniformaya birşey söylemem söz konusu olamaz, ben de üniforma olarak almıyorum meseleyi. Bir kere benim siyasi bir şey söylemem kadar tabi birşey olamaz, ben bir siyasetçiyim. İkincisi siz sadece güvenliğinizin sağlanmasının talepkarısınız. Peki kim sağlayacak bunu? Ondan da ben sorumluyum. Sizden aldığım parayı acaba sizin güvenliğinizi sağlama konusunda isabetle sarf ediyorlar mı diye kontrol etmek benim görevim. Ben bunu söylemek istiyorum, bundan dışarı çıkmak istemiyorum. Askerime de, polisime de sonuçta bir diyeceğim yok. Sadece, Sayın Bakan Van Eekelen'in burada çok güzel söylediği gibi, yaptığını niye yaptığını anlat. Tabi işin ustası o, o yapacak elbette. Ona bir şey söylemiyoruz ki. Onu yapmak için planını hazırladığı zaman bunu hangi kaynakla yapacak, hangi işle yapacak, ne yapacak, bu işe lazım gelen kaynakları kim tahsis edecek? Biz tahsis edeceğiz ve orada bir işbirliği içerisindeyiz. "Bir uzlaşmayı beraberce aramak," işte şiar budur. O zaruretini gösteriyor, biz de ona imkanlar sağlıyoruz. Beraberce bunu yapabiliriz. Benim aradığım bundan ibaret, başka birşey değil. Teşekkür ederim.

are their officers. However it looks officially, the truth is very clear in Turkey.

Associate Professor Haydar Çakmak: The principle is to grant security. The color or the rank of the uniform does not matter. The honorable deputy spoke a bit politically. My goal here was not to give a political speech. I expressed here that security is particular, and that states must make their own principles themselves. Let me repeat again, what is important here is to grant security. Otherwise it is not important whether the uniform is green or khaki. Of course if he is against the khaki uniform, he would only have philosophical or political reasons for that. That is, if what is important is security, it is not important who grants my security. What is important is that my security is granted.

Dülger: Dear Professor, it would be inconceivable for me to say anything against the khaki uniform, I do not take the issue as one of uniform. First of all, there can be nothing more natural for me to say something political, since I am a politician. Secondly, you only demand that your security is granted. Who is to secure it? I am responsible of that. It is my duty to control whether they are using the money that I take from you properly or not. I want to say that, and not go anywhere beyond that. I have nothing against our soldiers or police. Only, as Mr. Van Eekelen has rightly said, tell me why you do something. Certainly, they are the experts, they are the ones to do it. We don't say anything about that. When he prepares the plans to do it, what is the resource for it, what is he going to do, who is to grant those resources? There, we are in cooperation. "To seek a consensus together," that is the motto. This seems necessary and we look for means to do it. Together, we can do it. That is what I am looking for. Nothing else. Thank you.

GÜVENLİK SEKTÖRÜNÜN PARLAMENTER GÖZETİMİNDE YENİ UFUKLAR: TÜRKİYE İÇİN ÖNEMİ

Ümit Cizre

*Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu
Yönetimi Bölümü*

Herkesi saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum. Benim konumum şu ana kadar konuşma yapanlardan farklı bir konum. Ben bir sosyal bilimciyim. Siyaset erbabı değilim. Stratejist hiç değilim. Bu el kitabının hazırlanmasına hasbelkader bir katkıım oldu. Hazırlayan merkezin uluslararası danışma kurulunda görev yapıyorum, dolayısıyla bugün yapabileceğim şeyi şöyle tasarladım: Bu *El Kitabı*'nın arkasında yatan teorik yaklaşımlara, kavramlara açıklık getirmeye çalışacağım. Kitabın problematiği üzerinde önemli bir uluslararası teorileştirme gayreti var, onu açmak isterim. Ardından parlamentoların ve parlamenterlerin, güvenlik bürokrasisinin denetlenmesi açısından elverişli aktörler olup olmadıklarına bakmak istiyorum.

Kitabın arkasında yatan düşünsel yaklaşımlar:

Şimdi, Cenevre *Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Denetimi Merkezi*, ilk kuruluş yıllarında Orta ve Doğu Avrupa ülkelerini yani Avrupa Birliği ve NATO'nun kucaklamayı, bütünleşmeyi umduğu Orta ve Doğu Avrupa'yı hedef ülkeler olarak seçip, bu ülkelerin silahlı kuvvetlerinin denetimi üzerine yoğunlaştı. Bu ülkelerin silahlı kuvvetlerinin yasama ve yürütme tarafından denetimi, niçin ön plana çıktı? Çünkü bu ülkelerin asker-sivil ilişkileri, Avrupa Birliğinin istikrarı ve geleceği açısından kaygı uyandıran bazı noktalar içeriyordu.

NEW HORIZONS IN THE PARLIAMENTARY OVERSIGHT OF THE SECURITY SECTOR: RELEVANCE FOR TURKEY

Ümit Cizre

*Bilkent University Department of Political
Science and Public Administration*

Let me begin by greeting you all with respect. My position is different than those who spoke earlier. I am a social scientist, not a politician. I am not a strategist either. As a member of the international advisory committee of the institution which prepared this *Handbook*, I have had some modest contributions to make to it. So, the best thing for me to do today would be to try to explain the approaches, concepts and theorization efforts lying behind it. Thereafter, I would like to look into whether the parliaments and parliamentarians are the suitable agents to carry out the oversight of the security bureaucracy.

The ideas and approaches behind the book

Now, during its initial founding years, Geneva Centre for the *Democratic Control of Armed Forces* focused on the oversight of the Armed Forces, choosing as its target Central and East European countries which the supranational bodies in Europe hoped to integrate all. Why did the issue of the executive and legislative oversight of the Armed Forces of these countries come to the forefront? Because civilian-military relations in these countries which were the handovers of the old Soviet system carried some worrisome features for the security and stability of the continent. Over time, the scope of the center's work expanded and came to include a broader concept called the

Eski Sovyetik sistemin asker-sivil ilişkilerini yansıtıyordu. Zaman içinde merkezin çalışmalarının kapsamı genişledi ve daha geniş bir bağlam olan “Güvenlik Sektörü”nün demokratik denetimine kaydı - ki içinde sivil ve askeri savunma ve güvenlik birimlerinin yer aldığı bu geniş yelpazeye “Güvenlik Bürokrasisi” de denebilir. Ardından üçüncü aşama geldi (ki bu kitap bu aşamanın bir ürünüdür). Bu aşama, denetimi yapacak yasama ve yürütme organlarının kapasitelerinin inşasını içeriyordu.

Demokratik sivil denetim kavramının ortaya çıkışı:

Kavramın ilk kullanılışı, İngiltere eski Denizaşırı Gelişme Bakanı Claire Short’un bakanlığı sırasında 1997’de yayımladığı bir raporla ve “denizaşırı ülkeler” denilen eski İngiliz sömürgelerine bakanlıkça ayrılan geliştirme amaçlı fonların elde ettiği gelişme düzeyi ile bu ülkelerin güvenlik sektörlerinin sivil mali denetimini arasındaki önemli bağlantının keşfedilmesiyle ortaya çıktı. Claire Short’un bakanlığı, bu ülkelerde sürdürülebilir bir gelişmenin sağlanması ve barış ve istikrarın korunabilmesi amacıyla, güvenlik sektörünün -güvenlik bürokrasisinin- disiplin altına alınması yani denetlenmesi koşulunu bir paket olarak sunmaya başladı. Ardından Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) bu ilintiyi keşfetti ve gelişmekte olan ülkelere, güvenlik sektörünün sivil gözetiminin gerekliliğini kamu yönetimi reformu projeleri başlığı altında empoze etmeye başladı. Bu işlev, daha sonra, Avrupa Birliği ile NATO tarafından devralındı. Biliyorsunuz, 1998’den bu yana Türkiye üzerine yayınlanan spesifik ilerleme raporlarında, demokratik sivil denetim ilkesi en üst sıralarda yer almaya başladı. Yani 1998’den başlayarak, Kopenhag kriterlerini retorik olmaktan çıkararak ve sivil-asker ilişkilerini artık demokrasinin genel bir türevi olarak görmeyen, alan-özgü sorunlara ve iyileştirmelere kafa yoran bir anlayışa geçildi. En son aşamada, uluslararası finans

democratic oversight by the legislative and executive over the security sector or security bureaucracy: the sector covers a wide spectrum including civilian and military defense and security units. Then came the third stage (and this book is a product of that stage) when the center shifted its focus of activities to building the capacity of the national legislative and executive bodies to carry out this oversight.

The emergence of the concept of democratic civilian oversight:

The concept was first used in a report written and published by Claire Short in 1997 when she was the Overseas Development Minister in the UK. The emergence of security sector oversight as a concept was through the discovery of the close connections between “efficient development” of the former British Colonies, now called “overseas countries”, funded by the Ministry, and the fiscal discipline of the security sector achieved through democratic oversight. Claire Short’s department then started to put forward to these countries packages containing the democratic oversight of the security bureaucracy as a condition for achieving peace, stability and a sustainable development. Thereafter, the *United Nations Development Program* (UNDP) began to impose democratic oversight of security sector as part of the conditions to meet for “public sector reform” to recipient countries receiving UNDP funds. At a later stage, NATO and the EU adopted the same conditionality for entry into their folds. As you know, in the Regular Reports published on Turkey by the EU Commission since 1998, civilian-military relations has occupied priority positions. That is, beginning from 1998, a new understanding began to take shape in the EU circles that does not see Copenhagen Political Criteria as only a rhetoric and civilian-military relations a product of broader conditions of democracy. At the latest stage, international finance institutions entered into the picture, if not in

kuruluşları için içine girdiler, IMF ve Dünya Bankası, kredi koşulu olarak -Türkiye'ye olmasa bile büyük ölçüde bir çok ülkeye- ekonomide mali disiplin, sürdürülebilir gelişme ve güvenlik sektörünün denetimi arasında bağlantı kuran reform paketleri sunmakta. Kısacası, sivil-asker ilişkileri ve güvenlik sektörü reformunun arkasında yeni bir düşünce üretme faaliyet ve gayreti yatmakta. Başlangıçta iyi yönetişimin (*good governance*) gölgesinde kalan bu alan, zaman içerisinde rüştünü ispat ederek kendi başına teorik bir tartışma ve uygulama alanı haline geldi.

Temel ilkeler:

Sabahtan ara vermemize dek tüm konuşmaları dinledim, konuşmalarda, öncelikle, kullanılan kavramların açıklığa kavuşturulması gereği üzerine bir tartışma vardı anladığım kadarıyla. İkincisi de, ilkeler üzerinde bir anlaşmazlık sezinledim. “Denetim, ama hangi ilkelere göre denetim?” meselesi. Üç ana ilke var, ve bunlardan vazgeçmek söz konusu değil.

1. Kurumlararası görev ve sorumluluk alanlarının ayrıştırılması:

Birincisi, bir ülkenin karşılaştığı tehdit unsurlarını algılayan ve onlara cevap verecek güvenlik ve savunma politikalarını üreten ve uygulayan kurumlar arasında görev ve sorumluluk alanlarının net bir biçimde ayrıştırılması noktasıdır. Sayın Dülger bu konuya gerçekten eğilen ilk konuşmacı oldu, ardından başkaları da sözünü ettiler. Yani görev ve sorumlulukların ayrıştırılmasını ilk ilke olarak alabiliriz. Her ne kadar buna bazı itirazlar olduysa da, yani bazı alanların birbirine girdiğini ifade eden konuşmalar olduysa da, bu vazgeçilmesi mümkün olmayan bir kural.

2. Şeffaflık ve açıklık

İkincisi, biliyorsunuz güvenlik sektörünün içerisinde istihbarat, jandarma, polis var, sahil koruma ve gümrük muhafaza birimleri var. Savunma ve güvenlik bürokrasisinin

Turkey, in many countries, by pointing out to the link between fiscal discipline and sustainable development on the one hand and the reform of the oversight of the security sector on the other. Initially, democratic oversight of the military and the other units of the security bureaucracy remained in the shadow of what is called “*good governance*”. In time, they established themselves as theory and implementation realms in their own right.

Fundamental principles:

I have listened to all the presentations from the morning until the break, and as far as I understood, there was a debate primarily on the need to clarify the concepts. Secondly, I also sensed a search for clear-cut principles; that is, the issue of “oversight, fine, but oversight according to which principles?” There are three fundamental principles and they are inviolable:

1. Differentiation of duties and responsibilities among institutions:

First is the clear separation of duties and responsibilities among institutions that assess the threats facing a country and those that produce security and defense policies on the one hand and those implementing them. Mr. Dülger was the first speaker to address the issue of differentiation of duties and responsibilities as the first principle. Even though there were counter arguments on this point; that some speakers argued that the borders between the functional realms are blurred, this is nonetheless a rule that can not be compromised.

2. Transparency and openness:

As you know, there are intelligence units, the gendarmerie, the police, the coastguard and Customs Guard units within the security sector. The second uncompromising principle is that of transparency and openness of the instruments, methods and policies the military and civilian security bureaucracy deploy in the activities they follow to fulfill

bilgi ve istihbarat edinme politikalarında kullandıkları araçlarda, izledikleri yöntemlerde ve elde ettikleri bilgiyi uygulamada, bütçelerinde, şeffaflık ve açıklık ilkesi, vazgeçilmez ikinci bir ilke.

3. Hesap verilebilirlik

Üçüncüsü ise, geniş anlamda güvenlik birimlerinin, dar anlamda silahlı kuvvetlerin, toplumun temsilcilerine yani parlamentolara hesap verebilmesi ilkesi. Ancak bu, basit bir hesap verme değil. Aynı savunma, strateji ya da güvenlik “dilini” konuşarak, aynı bilgi ve iktidar düzleminde göz göze bakarak hesap verme. Sayın Dülger’in ifadesiyle demokratik bir “*consensus*” kurarak.

Yani temel ilkeler, şeffaflık, aynı dili konuşarak hesap verilebilirlik ve ardından da görev alanlarının ayrıştırılması. Şimdi, asıl önemli bulduğum üç kavramsal yeniliğe gelmek istiyorum.

Kavramsal Yenilikler:

1. Denetim

Birincisi şu; demokratik sivil denetim gerçekte ne askeri bürokratik kesimin toplumun sivil temsilcilerine yani yasama ve yürütmeye basitçe tabi olmasıdır, ne de yasama ve yürütmenin güvenlik bürokrasisini basitçe denetimi. Güvenlik anlayışının global ölçekte dönüşümüne paralel olarak “denetim” kavramının kendisinde bir dönüşüm var. Eğer Helmut Kohl’ün bir zamanlar belirttiği gibi Avrupa Birliği’nin entegrasyon sürecinin arkasında bir güvenlik arayışı ve onun da arkasında savaş korkusu yatıyorsa, o zaman güvenliğin anlamının ve denetiminin değişiminde elbette eski tehditlerin, korkuların ve kayguların yerine yenilerinin geçmesi aranmalı.

Batı dünyasında eski tehditlerin yumuşamasıyla birlikte savunma ve güvenlik bürokrasilerinin yapıları, misyonları, istihdam politikaları, toplumla ilişkileri ve bütçeleri radikal bir değişime uğradı.

their responsibilities, including information and intelligence gathering and preparation of their budgets. Current understanding of global democracy and global governance is definitely on the side of this principle.

3. Accountability

Third is the accountability of the security units in the broad, and the armed forces in the narrow sense to the representatives of society. Yet this is not simply accountability. It is accounting for to the representative agents of the society on the basis of equal knowledge and through speaking the same “language” of defense, strategy and security. Looking eye to eye, so to speak. Using Mr. Dülger’s expression; by building a democratic “*consensus*”.

Thus the three fundamental principles are transparency, accountability and using the same language, and differentiation of functions and responsibilities. Now, I would like to come to the three conceptual novelties in the democratic oversight of the security sector that I find truly meaningful.

Conceptual novelties:

1. Oversight

Democratic civilian control is not the simple subjection of the military-bureaucratic sector to the civilian sector; that is, to the executive and the legislative branches. There is a serious transformation in the concept of oversight itself, in line with the transformation of the global understanding of security. If, as was once said by Helmut Kohl, it is the fear of war that lies behind the search for security on the part of the European Union, then it follows that with the fading of old threats and emergence of new ones, there should be a change in the meaning which “security” and “insecurity” now evoke in our lives both as concepts and also as principles and methods of overseeing the activities of the security bureaucracy.

Now, in the western world, with the softening of the old threats, the structure of

Bununla kalınmadı, yani yalnızca yapısal bir değişim yaşanmadı; askeri kesimle sivil kesim arasındaki ilişkinin niteliği “tabiyet” sözcüğü ile tanımlanamayacak bir biçimde farklılaştı. Askeri savunma ve strateji, güvenlik, tehdit, ve dış politika gibi konu alanlarında kritik kararların alınmasında, askeri ve sivil kesimler arasında bilgi aktarımı, müzakere, diyalog, işbirliği, sorumlulukların paylaşılması anlayışına dayanan yeni bir denetim anlayışı geldi. Bunu çok çok önemli buluyorum. Sayın Dülger de, Dr. Van Eekelen de bu noktaya aynı şekilde isabetle değindiler. Teorizasyon gayretine katılanların bir çoğu da (iki örnek: Tim Edmunds ve Kings College’den Antony Forster) denetim sözcüğünü reddediyorlar. Denetim yerine “Demokratik Yönetim” ifadesinin getirilmesinden yanalar. ABD’de sivil-asker ilişkileri araştırmacısı Douglas Bland, yeni asker-sivil ilişki modeline “sorumlulukların paylaşımı” adını veriyor. *Survival* dergisinde yazan ve Londra IISS üyesi Jeffrey Simmons parlamento ve yürütmenin denetiminde göz önüne alınması gereken en önemli konulardan bir tanesinin savunma ve güvenlik bürokrasisinin itibar ve prestijinin korunması olduğunu söylüyor.

Şimdi, şu denilebilir: Türkiye bu gelişmeleri yaşamadı, tersine, 90’lı yılların ortasından başlayarak giderek artan bir biçimde iç tehditler üzerine yoğunlaşıldı, bu nedene dayanılarak kamu yaşamı daraltıldı, bir postmodern müdahale girişiminde bulunuldu, ardından bir hükümet istifaya zorlandı, siyasi yaşam disipline edilmeye çalışıldı, dolayısıyla, bu ülkede tehditlerin azaldığı ve bir rahatlama yaşandığı yolunda bir sonuca varmak mümkün değildir. Batıda yaşanan asker-sivil ilişkilerindeki dönüşüm bu ülkenin koşullarına uymaz. En sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim: İşbirliğine dayanan, uzlaşmaya dayanan, diyaloga dayanan bir denetim, tehditlerin var olmadığını varsaymaz. Asıl sorun, tehditlerin tespiti, derecelendirilmesi, önceliklendirilmesi sürecinde daha sivil ve demokratik bir bakış açısını hakim kılmaktır.

defense and security bureaucracies, their missions, employment policies and their relations with society and their budgets underwent a radical transformation. This was not to be a structural change only; the nature of the relationship between the military sector and the civilian sector changed. The terms control, subordination or subjugation do not do justice to this change. In decision making on critical issues such as military defense and strategy, security, threat assessment and foreign policy, a new understanding of oversight emerged that depends on information transfer, discussion, dialogue, cooperation, sharing of responsibilities between the military and the civilian sectors. Mr. Dülger and Dr. Van Eekelen touched upon this very important point quite aptly. Some researchers of the problematic (like Tim Edmunds and Anthony Forster of the Kings College for instance), reject the term “control”. Rather, they would like to use the term “democratic management”. Douglas Bland, who studies civilian-military relations in the US, calls the new civilian-military equation model as “responsibility sharing.” Jeffrey Simmons of the IISS defends that protection of the credibility and the prestige of the defense and security bureaucracy is one of the most important issues that needs to be addressed in parliamentary and executive oversight.

Now it might be said that Turkey did not go through these changes. Since the beginning of the 1990s, the regime increasingly focused on internal threats; public life was circumscribed, there was a postmodern coup; thereafter, government of the time was forced to resign; political life was put under further discipline and constraints. As a result, threat diminution may not be the appropriate concept to apply to Turkey. Let me say now what I was going to say at the end: An oversight resting on cooperation, consensus and dialogue does not assume that there are no threats. The issue is, first of all, to establish the priority of a civilian and democratic perspective in assessing and classifying

İkinci olarak, daha etkin kararların verilebilmesi için bilgi ve uzmanlık seviyesi arttırılmış bir sivil katılımın ağırlığını arttırmak gerekmektedir. Denetim bu iki sürecin doğal bir ürünüdür. Bu kitabın başlığı sert görünebilir, ancak “parlamentar gözetim” aslında çok demokratik ve güler yüzlü bir anlayışı dile getiriyor.

2. Demokratik sivil denetim

İkinci olarak şuna gelmek istiyorum: her sivil denetim demokratik değildir, ama her demokratik denetim sivil değildir. Prof. Michael Hudson’ın Ortadoğu devletlerinin çoğunu tanımlamak için kullandığı “muhaberat devletleri” yani “istihbarat devletleri” sıfatını hatırlamak yeterli. Bu bölgede sivil bir denetimin yokluğundan söz etmek mümkün değil, sivil otoriteye bağlı olarak işlerliğini sürdüren bir güvenlik bürokrasisi var, dolayısıyla sivil denetim var; fakat demokratik değil. Ordunun içinde bulunduğu çaresiz, hantal ve geri durumdan kurtarılması için Putin Rusya’sında büyük bir reform girişimi başlatılmış durumda.. Putin’in kafasında büyük bir modernizasyon projesi var, ancak bu projenin içerisinde şeffaflık, hesap verebilirlik ilkeleri yok. Eski bir *Duma* üyesinin bana ifadesine göre Rusya kamusal yaşamı hızla “güvenikleştirilen” bir ülke haline gelmeye başladı. Dolayısıyla söz konusu olan herhangi bir sivil denetim değil, Avrupa Birliği’nin normlarına ve küresel ölçekte değişen güvenlik, güvensizlik ve tehdit algılamalarına cevap verebilen, “şeffaflık,” “hesap verebilirlik,” ve “açık seçik görev bölüşümü” ölçütlerine uyan ve toplumun temsilcileriyle iç içe çalışan yeni bir denetimin gereğiğidir.

3. Tehdit algılaması

Geliyorum, üçüncü ve bence en önemli konuya; bu kitap, tehditlerin algılanma sürecine ilişkin olarak çok önemli bir yeni yaklaşımı içeriyor. Güvenlik, savunma ve strateji politikaları oluşturulması konusunda sorun yalnızca denetim olmayıp sivillerin daha fazla katkısının sağlanmasıdır. Çünkü

threats. Second, it is essential to bring in a quality-civilian participation into the process of decision-making, meaning that it is absolutely necessary to open the processes of security policy making and then the overseeing of the sector to the competence of civilian representatives, expert NGOs and media. Thus despite its harsh sounding title, namely “*parliamentary oversight*” fact, this book in fact expresses a much more democratic and positive approach concerning oversight.

2. Democratic civilian oversight

Second, not all civilian oversight is democratic, but all democratic oversight is civilian. Suffice to say that present day Middle Eastern regimes have been portrayed by Prof. Michael Hudson as “intelligence states”. It is not possible to say that there is no civilian control there. In these countries security bureaucracy works under the stringent supervision/control of the civilian authority; thus, civilian oversight is not absent, it exists, but it is not democratic. This is what I mean.

Similarly, in order to overcome the desperate and cumbersome structure of the Russian army, President Putin has initiated a reform process. He has a huge modernization project in mind. Yet this project does not include the principles of transparency and accountability. So much so that according to what a former *Duma* member told me, public life in Russia is being securitized very fast. Therefore, what is needed is not just any civilian oversight, but a new spirit and structure of oversight that fits the criteria of transparency, accountability and division of labor and one that converges with the norms and practices of the European Union.

3. Perception of threat:

Now I come to the last and the most important issue. This book has a very important new approach concerning the process of threat perception. Oversight is not

sivil kesimlerin, katkıda bulunamadıkları bir siyasetin sonuçlarını denetlemeleri çok anlamlı değil aslında. Dolayısıyla bu kitap, bu konuda Türkiye de dahil olmak üzere birçok ülkede askeri ve sivil güvenlik bürokrasisiyle sivil yürütme ve yasama organları ve hatta “denetim” faaliyetinin asli unsurları olan sivil toplum ve medya arasında var olan bilgi asimetrisini simetrik kılmaya hizmet etmektedir. Dolayısıyla burada söz konusu olan denetleme yine güler yüzlü bir denetleme, bilgi yoluyla denetleme, bilgilenme yoluyla denetleme olarak nitelendirilebilir.

Bu kitabın katkıları ve önemi

Bilginin olmadığı yerde ilginin de olmadığını düşünürsek, savunma ve güvenlik alanlarında genellikle yürütmeden yani Genelkurmay ve askeri bürokrasiden kaynaklanan tasarıların yasalaştırılmasını da bir ölçüde doğal karşılamak gerekebilir. Ancak, eğer parlamenter demokrasinin üstünlüğünden söz ediyorsak, milletvekillerinin yasama ve denetleme faaliyetlerine anlamlı bir katkılarının olması için bu katılımın bilgiye dayanması gerekmektedir. Örneğin, kendi meslek alanlarıyla örtüşmesi ya da özel merakları nedeniyle bu konularda uzmanlaşmış çok az sayıdaki parlamenterleri saymaz isek, ezici çoğunluğun, yalnızca siyasi mülahazalardan dolayı değil aynı zamanda bütçe denetiminde mikro kalemlere inebilecek bilgileri olmadığı için, yani nereye bakacaklarını bile bilmedikleri için denetim konusuyla ilgilenmediklerini varsayabiliriz. Aynı durum sivil toplum ve medya ağları için de söz konusudur. Ayrıca, parlamentolar, İngiltere ve ABD de dahil birçok gelişmiş demokratik Batı ülkesinde de aslında güvenlik sektörünün denetimine çok uygun yapılar da olmayabilir. Çünkü bir gerçek var: parlamentolar aslında hızlı karar alabilme mekanizmalarını içermiyorlar. Askeri bürokrasi açısından ise bütçede parlamentonun mikro denetimi ya da savunma ve güvenlik konularında açıklık ve

the only problem with regard to the policy formation of security, defense and strategy. The problem is also the contribution and participation of the civilian authority in the process. For it is not meaningful to have an oversight over a policy to which one does not contribute. Thus, this book tries to help improve the information asymmetry between the military/ civilian security bureaucracy on the one hand and the civilian executive and legislative branches, media and independent NGOs interested in the issue on the other. Thus oversight here is a positive term, an oversight achieved through information, through learning.

The contribution and the importance of this book

If where there is no information, there is no interest, it would be easy to understand why very often the core ideas of the legislation on defence and security originate from the General and the military. How suitable are parliaments for the oversight of the security sector is the question that comes to mind at this point: it is common knowledge that parliaments are not the kind of bodies that carry out their legislative and overseeing functions speedily and efficiently. It is also a well-known fact that majority of deputies lack interest in the area simply because they have not been exposed to the ideas, concepts and knowledge on threats, security, defense and strategy issues. This situation makes it extremely difficult for parliamentarians to carry out their functions to legislate and control the macro and micro aspects of military/defense/security expenditure as laid out in the budget.

From the perspective of the military bureaucracy, on the other hand, the principles of openness, transparency, micro-oversight of defense and security issues increase risks and insecurity of the defense of the country. What to do and how to do it? In my opinion, this book accepts these conflicting realities and offers a method of

şeffaflık ilkelerini yaşama geçirmek ülke savunması ve güvenliği için zaaf yaratan, risk unsurunu arttıran tehditler olarak görülmekte.

Şimdi ne yapmalı, ne biçimde yapmalı? Bence bu kitap bütün bu birbiriyle bağdaşmaz gibi görünen gerekleri ve gerçekleri kabul etmekte, birbirleriyle bağdaştırmakta ve cevap sunmakta. Parlamenterlerimizin ihtiyaç duyabilecekleri bilgi ve uzmanlığı sağlamaya hizmet eden bir kaynağa kavuştuğumuzu düşünüyorum. Elbette ki milletvekillerinin, sivil toplum örgütlerinin, bağımsız strateji kuruluşlarının ve medyanın da iradi bir çaba içine girerek savunma, tehdit, strateji ve güvenlik konularındaki bilgi açığını kapatması gerekiyor. Bugünkü toplantıya katılan parlamenter sayısına bakarak bir karamsarlığa varmak da mümkün bir noktada. İnşallah, bu böyle sürmeyecek. Yani bir noktada, parlamenterlerin de artık “biz ne yapabiliriz” sorusuna cevap arayacakları bir noktaya geleceğiz.

Bu *El Kitabı*'nın Türkiye için de anlam ve önemini fevkalade arttıran bir diğer husus, içerik itibariyle güvenlik kavram ve kurumlarını devlet merkezli olmaktan kurtarmasıdır. Güvenlik kavramında çok büyük bir değişim yaşanıyor dedik, Batıda artık devleti koruyan ve kollayan kavramlar değil bunlar. Günlük yaşama inen, bireyin mutluluğunu, refahını, huzurunu, yaşam güvencesi ve kalitesini göz önüne alan, politikaların merkezine oturtan bir güvenlik anlayışı var. Ben buna dünkü konuşmamda “güvenliğin sıradanlaştırılması” dedim, fakat sıradanlaşmayı tırnak içerisinde kullanıyorum yani olumsuz bir anlam atfederek kullanmıyorum. Güvenliğin “küçük adama,” “sokaktaki adama” inmesi, korku politikalarının sona ermesi bağlamında kullanıyorum. Dolayısıyla eğer sıradan vatandaşın söz ediyorsa onu en iyi temsil eden ajanlar, güvenlik bürokrasisi ya da askeriye olmayıp, elbetteki parlamentodaki insan, yani Mehmet

reconciling them. I can even say that this is the fundamental purpose of this book.

Another facet of this *Handbook* which makes it all the more meaningful is that it saves security concept and institutions from being state-centered. We said that a great transformation is being lived out in Western hemisphere in that security is no longer perceived as the protection of the interests of the state. Rather, it comes down, touches day-to-day living, the happiness, welfare, peace of the citizens. Security of life meaning quality of life, security going down to the level of the “little man,” to the “man on the street”. Thus, if we are talking about the ordinary citizen, certainly who represents him best is not the security bureaucracy or the military, but the members in the parliament. As Mr. Dülger has said, this is the work of the representative who carries a responsibility to the people.

Moreover, as perception of threats from inside and the outside the country and policy responses to them are not just technical and mathematical issues that can be resolved with positivist methods, and as they are “political” in the final instance, it goes without saying that they should be managed by civilians with political considerations, concerns and interests through open discussion. This would promote the legitimacy of the parliaments, terminate the weakness of the power and performance of the civilian politicians and hopefully, prevent public life in Turkey from being circumscribed as was done in the later years of the 1990s.

Is this method suitable for us?

If what we need is information and expertise, I think we have acquired a great source for it. Yes, these are not “methods peculiar to Turkey”, certainly, we are talking of universal and international methods. Turkey has transcended such questions as suitability of its geography, people or its characteristics for integration with global ideas and norms of democracy. The more relevant question is

Dülger'in deyimiyile halka karşı sorumluluk taşıyan temsilcilerdir.

lkeye yönelik i ve dış tehditlerin algılanması ve buna cevap içeren politikaların retilmesi ya da retilmemesi faaliyetleri salt teknik, matematiksel ve pozitivist yöntemlerle çözülebilecek konular değiller. Sonuç itibariyle bunlar siyasal nitelik taşıyan konulardır. Tehditin ne olduğu, derecesi, hangi öncelikle hangi tehdite cevap verilmesi gerektiği, siyasal birer konu olduğu için siyasiler tarafından, siyasi mülahazalar ve kaygılarla, tartışılarak, açıkça dile getirilerek yönetilirse, denetlenirse, parlamentoların meşruluğu artar, sivil kesimin sık sık dile getirilen "zaafiyeti" ortadan kalkar, ve kamusal yaşam Türkiye'de 1990'lı yılların ikinci yarısında olduğu gibi sıradan vatandaşı ve siyaseti kilitleyen bir biçimde sınırlanmaz diye umuyoruz.

Kitabın yöntemi bize uygun mu?

Son olarak bu yöntem hakkında biraz konuşmak istiyorum. Elimizdeki "yerli" bir kitap değil, bu doğru. Uluslararası normları, uluslararası hukuku ve oluşan yeni uygulamaları, kutucuklar içerisinde parlamenterlere taşıyor ve her bölümün en sonundaki kutucukta da "bir parlamenter olarak ne yapabilirim?" sorusunu sorup, cevaplar veriyor. Türkiye, uluslararası normlara uymayı reddedebilecek bir konumda olmadığına göre, bu yöntemlerin süzülerek geldiği uluslararası standart ve pratiklerin bizim coğrafyamıza, bizim insanımıza, bizim karakteristiğimize uygun olup olmaması sorulması gereken en son soru olmalı. Bu noktada bitireyim, sonra tartışmalarda srdrrz.

how to enable the parliamentarians, civil society and media to make a meaningful contribution to overseeing the ways in which security sector carries out its work. For this oversight to be effective, it needs to rely on information and expertise. This is not to deny that the civilian sector needs to show a greater effort to close off this information gap. I do not want to reach a pessimistic conclusion looking at the number of parliamentarians present here today. Hopefully, this will not go on like this. Through exposure to ideas, we will one day come to the point where the parliamentarians will start seeking answers to the question of "what can I do?"

The book presents in boxes the international norms, laws and developments to the parliamentarian related to the specific problem of the chapter. I think reading about new developments in the world would also be interesting for the parliamentarians. In the last box in each chapter, there is the question of "what can I do as a parliamentarian" and answers to that thoughtful question in bullets. Let me end here, we can continue in the discussions.

YETKİ EMANETİ VE HESAP VERME ZİNCİRİ

Dr.Şerif Sayın
TESEV

Ben konuşmama bir anekdotla başlamak istiyorum. TESEV’de çalışmaya başlamadan önce bir on sene kadar Dünya Banka’sında çalıştım. Endonezya, Tayland, Malezya gibi çok çeşitli ülkelerde görev aldım. Mümkün olduğu kadar sıklıkla da Türkiye’ye gelip ailemi görüyordum. Kemal Derviş Türkiye’ye geldikten ve tasarruf önlemleri başladıktan sonra bir uğradığımda anneme kahvaltıya gittim. Annem dedi ki, “bak evladım, ordu gene hepimize örnek oldu”. Ben, “ne oldu” diye sorunca devam etti, “hem harcamalarını kısıtlar, bazı araçları almaktan vazgeçtiler, hem de alacaklarını kendi paralarıyla alacaklarını bildirdiler”. Anneme şu yanıtı verdim: “demokrasilerde ordunun kendi parası olmaz”.

Hesap verme zincirinde eksiklik

Bunu neden anlatıyorum, çünkü Türkiye’de hala böyle bir algılama söz konusu. Ordularımızın kendi paraları var, kendi fonları var, onlar istedikleri gibi kullanabilirler. Biraz önce Sayın Dülger de “orduya mümkün olduğunca esneklik vermek lazım” dediler. Elbette ki böyle bir esnekliği sağlamak lazım. Ama ben bir vatandaşım, bir vatandaş olarak da yetkimi milletvekillerine emanet ediyorum. Emanet diyorum çünkü aslında egemenlik bana ait. Siz bu yetkiyi yürütmeye emanet ediyorsunuz bütçeyle beraber, ve ondan sonra size hesap veriliyor bu yetkilerin nasıl kullanıldığı üzerine.

Türkiye’de en eksik olan, sadece askerde değil, genelde kamu idaresinde, bu yetki emaneti ve yetkinin kullanımından sonra hesap verme zinciri. Biraz önce Ümit Cizre

DELEGATION OF AUTHORITY AND THE CHAIN OF ACCOUNTABILITY

Dr. Şerif Sayın
TESEV

I would like to begin my talk with an anecdote. Before I started at TESEV, I worked with the World Bank for about ten years. I worked in many different countries including Indonesia, Thailand and Malaysia. As often as possible, I would come back to Turkey to see my family. On such occasion, following Kemal Derviş’s return to Turkey and whilst his austerity measures were being implemented, I went to my mother’s for breakfast. At breakfast she said, “See, my son, the army once again served as an example to us all.” When I asked what had happened, she went on: “They limited their expenditures by deciding not to buy some new vehicles, and they said that they would buy what they need with their own money.” I replied, “The army does not have its own money in democracies.”

The missing link in the chain of accountability

I am telling this story because, in Turkey, this perception still persists: Our army has its own money and funds, which they can use as they wish. A moment ago, Mr. Dülger also said “we have to allow the army as much latitude as possible.” Certainly such latitude should be granted. But I am a citizen, and as a citizen, I delegate my authority to the deputies. I say, “I delegate,” for in fact, the sovereignty belongs to me. You delegate this authority to the executive through the budget, and then the executive gives you the account of how it used this authority.

What is really missing in Turkey, not only in the military but in public administration in general, is this delegation of authority and the chain of accountability. A moment ago,

bilgi asimetrisinden bahsetti. Yürütme ve yasama, yani daha doğrusu bürokrasi, siyasetçi ve vatandaş arasında, bu en yoğun olarak güvenlik sektöründe söz konusu. Kamu yönetiminde genel sorunlara baktığımız zaman, herhalde buradaki herkesin ortak şikayetleri şunlardır: Kamu çok kaynak kullanıyor, kaynakları ülkenin stratejik önceliklerine yönlendirmiyor, kaynakları verimli kullanmıyor, hizmet kalitesi düşük, vatandaş adam yerine konulmuyor, neyin neden yapıldığı açıklanmıyor ve kaynakların nasıl kullanıldığının hesabı verilmiyor (sadece meclise değil vatandaşa da verilmiyor), siyaset yapımı kapasitesi düşük devlette, ve usuller çok fazla olmasına rağmen esası yerine getirilmiyor, yani usulle esas arasında ciddi bir kopukluk var.

Güvenlik sektörü de bu kamu sektörünün bir parçası olduğuna göre bu şikayetlerin hemen hepsinden nasibini alıyor. Vatandaşın zihnindeki bu. Elbette ki orduya çok güveniyoruz, ordu güvenilen kuruluşlar sırasında her zaman birinci sırada, ama gene de ordu kamunun bir parçası ve bu zan altında. Dolayısıyla bu sorunların çözümüne dair oluşturulacak tüm reform önerileri güvenlik sektörü için de geçerlidir diye düşünüyorum. Özellikle güvenlik sektörü için geçerlidir, çünkü biraz önce bahsedilen bilgi asimetrisi en derin şekilde bu sektörde var. Güvenlik sektörünün, “bu reformlara ilk önce eğitimde sağlıkta başlayalım, karayolu yaptıralım ondan sonra bize geçelim” deme lüksü de yok. Özellikle bu tip reformların dünyada yapılarına baktığımız zaman ‘performans yönetimi’, ‘stratejik yönetim’ dediğimiz kavramların kamu idaresine giriş yeri ve doğduğu yer savunma hizmetleridir. Amerika’ya baktığımız zaman bu böyle, İngiltere’ye baktığımız zaman bu böyle, yani eğer gidip Amerika’daki web sitelerine bakarsanız son derece etraflı planların, performans göstergelerinin kullanıldığını görürsünüz. Dolayısıyla biraz önce Sayın Dülger’in de bahsettiği gibi, genelde vatandaşın da aklında olduğu gibi, en

Ümit Cizre mentioned information asymmetry. This asymmetry is present between the executive and the legislature; more aptly, between the bureaucracy, politicians and citizens, and most intensely, in the security sector. When we look at the general problems in public administration, probably everybody’s common complaints are as follows: The public sector uses too much resources, it does not allocate resources to the strategic priorities of the country, it does not use resources efficiently, the quality of service is low, the citizen is not respected, why something is done is not properly explained, how the resources are being spent is not accounted for (not only to the parliament but also to citizens) and the policy making capacity of the state is low - while there are plenty of procedures, their substance is not being adhered to; that is, there is a serious discrepancy between procedure and substance.

As the security sector is also a part of the public sector in the public’s mind, it takes its share of these complaints. Certainly, we trust the army a great deal, the army is consistently rated as the most trusted institution, but still, the army is part of the public sector, and it is therefore open to the same allegations. Therefore, I think that proposals aimed at solving such problems should be applicable to the security sector as well. Indeed, since information asymmetry is particularly prevalent in the security sector, such reforms are especially applicable. The security sector does not have the luxury to say “let’s begin these reforms in education, in health, let’s build roads first, and then we would move on to this,” either. If we look at how these reforms have been carried out around the world, concepts like “performance management” and “strategic management” have entered into public administration through the security services. That is true in America, as well as in England. That is, if you look at websites in America, you would come across very detailed plans and the use of performance indicators. Therefore, I believe

kurumlaşmış, en yetkinleşmiş birim olan ordu bu reformları yapmakla, başlatmakla, öncülük etmekle mükellef bence.

Devlet sırrının hesabı nasıl verilir?

Güvenlik sektörünün çok önemli bir özelliği daha var, o da 'devlet sırrı yoğun' bir sektör olması. Diğer sektörler göre, eğitime göre, sağlığa göre, ekonomi yönetimine göre daha devlet sırrı yoğun bir sektör. Bu demek değildir ki devlet sırrı olan olaylarda hesap verilmekten çekinilir veya verilmez. Bunun özel usulleri vardır, bunlar da kanunlarla düzenlenir, yönetmeliklerle düzenlenir, ancak bu usuller sır olmaz. Bakın, daha yeni başımızdan geçen bir şeyi size tekrar hatırlatayım: sayıştayın denetimi konusunda hazırlanan yönetmelik sır olarak hazırlandı.Yani 'yönetmelik gizliliği düzenliyordu' değil, yönetmeliğin kendisi gizliydi. Usul gizli olmaz , usul sır olmaz bunlara dikkat etmek lazım.

Güvenlik sektörünü kamu reformlarını ciddiye almaya nasıl ikna ederiz? Aralık ayında meclis, kamu mali yönetim ve kontrol kanunu geçirdi, 2005'ten itibaren tüm kamu kuruluşları stratejik planlar hazırlamak zorunda, orta vadeli bütçeler hazırlamak zorunda. Biliyoruz silahlı kuvvetlerin stratejik planları var, uzun zamandır hazırlanıyor, biraz önce bahsedildi, tedarik planları var, orta vadeli bütçe planları var. Bunların sır kapsamına girmeyen taraflarını lütfen meclise açıklayın, bunda öncü olun, zaten elinizde var, bu konular tartışılın; ve sonuçta bu bütçelerle, sizlere emanet edilen kaynaklarla ne yaptığınızı faaliyet raporlarıyla ve kesin hesaplarla meclise anlatın. Tüm kamu kuruluşlarını kapsayan bu düzenlemelere siz de uyun. Hizmet standartları oluşturun (eminim vardır), yönetimi bu standartları yerine getirecek şekilde yapılandırın, devlet sırrı kanunu ile istisnaları belirleyin. Bakın, devlet sırrı kanunu tasarısı var elinizde. Adalet bakanlığı tarafından hazırlanmış bu tasarıya göre neredeyse şube müdürü bile her şeyi sır

that it falls foremost to the army which, as Mr. Dülger has said, and a view commonly held by citizens, is the most institutionalized branch, to carry out these reforms, to initiate them, to lead the rest.

How to hold state secrets to account?

The concentration of state secrets in the public sector is an issue that deserves attention. Compared to other sectors, for example education, health and economic management, there are more state secrets in the security sector. This does not mean that on matters constituting a state secret, we should hesitate to give account or that no account is given at all. On such matters, there should be special procedures, specified by law and regulation, but these procedures themselves cannot be kept secret. Let me remind you of a recent incident: The regulation concerning the oversight of the Court of Accounts was prepared in secret. That is, the regulation specifying the nature of secrets was itself kept secret. Such procedures cannot be held secret.

How do we convince the security sector to take public reform seriously? In December, the parliament passed the public fiscal management and control law. From 2005 onwards, all public institutions have to prepare strategic plans and medium term budgets. For a long time we have known that the armed forces have strategic plans, appropriation plans and medium term budgets. Please disclose the non-secret aspects of these to parliament, take a lead in this process, you already have them, let's have these matters discussed. Describe to parliament, through activity reports and exact calculations, what you have done with the resources entrusted to you. Follow the regulations that cover all public institutions. Prepare service standards (which I am sure exist), structure your management to match these standards and determine exceptions through the law of state secrets. Look, you have the law of state secrets in your hands.

olarak tanımlayabilecek. Böyle devlet sırrı kanun tasarısı olmaz.

Sırrın tanımlanması

Biz TESEV olarak hukukçuları bir araya getirdik, kendimiz bir kanun tasarısı hazırlıyoruz. Hem idareye, hem siyasilere, hem de milletvekillerine bunu sunacağız. Polonya'ya baktık, Hindistan'a baktık, tabii güvenlik sektörünün önemli olduğu ülkelere baktık, Arjantin'e baktık, oralarda 'sır' nedir onları tanımladık. Listeler yaptık, nedir o çok gizlinin altına girenler, ve ondan sonra bu listelerde olmayanlar sır olarak tanımlandığında siyasetçinin görevi nedir, nasıl bir kurumsal yapı olur, yetki nerededir, bunları bir karşılaştırmalı. Hani gidip İsveç'e bakmadık yanlış anlamayın, daha geçmişi bize yakın ülkelere baktık. Tayland'a baktık mesela. Buralardan bir dizi sır kavramı çıkardık, sizlerle de yakında paylaşacağız. Bu sırların ne olduğunu da devlet sırrı kanunu ile belirlemekte yarar var. Devlet sırrı kanununda sır olan anlamların, yani istisna olarak gösterilen alanların nasıl düzenleneceğini, nasıl denetleneceğini, buradan kullanılan kaynakların hesabının nasıl verilebileceğini, Sayıştay tarafından nasıl denetleneceğini, denetim raporlarının mecliste kimler tarafından okunacağını belirlemek gerekiyor. Bu konuda usuller var. OECD'nin hazırladığı, yüksek hassasiyet arzeden meselelerin teftişi üzerine kılavuz ilkeler var. Çünkü bu tip şeyler Sayın Dülger'in de evvelden bahsettiği gibi yalnız bizim devletimize dair şeyler değil, her devletin gece kadar karanlık alanları var, ama onların da hesabı veriliyor bir şekilde. Ancak herkes bilmiyor tabii ki bunları.

Tehdit algılaması

Meclisin güvenlik sektörü gözetimi yapabilme kapasitesi geliştirilsin. Bu ne demek? Oturup her şeyden önce bu tehdit algılaması konusunda mecliste açık diyalog; meclisin akademisyenlerle, uzmanlarla, belki emekli askerlerle beslenmesi, desteklenmesi, burada bir uzlaşma, kimsenin çekinmediği

According to this draft law prepared by the Ministry of Justice, even division heads can claim something is secret. You cannot have a law of state secrets like that.

Defining secrets

At TESEV we brought together lawyers and we are preparing a draft law ourselves. We will present it to the administration, to politicians and to the deputies. We looked at Poland, India and other countries where the security sector is important, such as Argentina, and we identified their definition of state secrets. We made lists of what was classified as top secret and at the role of politicians in the definition of state secrets, we compared institutional structures and who would have authority. Do not misunderstand me, we did not go look at Sweden, we looked at countries with a similar past to ours. We looked at Thailand for example. From these we came up with a number of different concepts of the secret, and we will share these with you soon. There is benefit in determining what constitutes a secret within the law of state secrets. It is imperative to determine how areas designated as exceptions and listed as secrets in the law of state secrets would be regulated, how they would be overseen, how the resources delegated would be accounted for, how that would be overseen by the Turkish Court of Accounts and who would scrutinize the oversight reports in parliament. There exist procedures on this. OECD has guidelines on audit of highly sensitive issues. As Mr. Dülger has already noted, such things are not unique to our state, all states have areas dark as the night, but somehow their accounts are given. Of course, not everybody get to know about them.

Threat perception

Let's improve the capacity of the parliament to oversee the security sector. What does this mean? First of all, open dialogue in parliament concerning threat perception, feed and support parliament with academics,

bir tartışma, ve normalleşme... Sivil toplum da meclise bu anlamda yardımcı olsun. Biz TESEV olarak elimizden geleni yapıyoruz. Bu konuda, yani devlet sırrı kanun tasarısında bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Eğer meclisten böyle bir talep gelirse, tehdit algılaması konusunda meclisle birlikte çalışmak isteriz; diğer gizli konuların da ne olacağı hususunda uluslararası deneyimleri sizlere taşıyabiliriz. Ancak elbette TESEV tek başına yetmez. Diğer kuruluşların da bu konuya yakınlık göstermesi lazım.

Tartışmaktan çekinmeyelim

Gördüğünüz gibi bugün burada son derece rahat bir tartışma ortamımız var. Ama katılım oldukça düşük kaldı. Biraz buna yönelik olarak serzenişte bulunayım izin verirseniz! Bu toplantı için üçyüzden fazla kişiye davetiye gitti. Güvenlik sektöründeki bütün üst yöneticilere, MİT'e, Emniyet Genel Müdürlüğü'ne, Genelkurmay'a, Milli Güvenlik Kurulu'na, Savunma Komisyonu'na, Bütçe Komisyonu'na, Dışişleri Komisyonu'na, herkese davetiye gitti. Buna rağmen bugün kaç kişinin katıldığını görüyorsunuz. Bu konuyu tartışmaktan çekindiğimiz açık. Konunun seçilenler ile atananları saflaştıracağı sanılıyor. Konunun dışarıdan gelecek baskılara açık olduğu düşünülüyor. Sanılıyor ki, bu Türkiye'nin tartışması değil. Bu AB yüzünden Türkiye'ye tartıştırılan bir konu diye algılanıyor. Oysa böyle değil, yani Türkiye'de demokrasi derinleştikçe bu konuların normalleşmesi lazım. Benim korkum, meclisin ve milletvekillerinin bu konuya yeterince ilgi göstermemesi, varolan bilgi asimetrisinin sürmesi ve konunun tartışılmasının bile güvenlik sektörü tarafından bir tehdit olarak algılanması.

specialists and perhaps retired generals, reach consensus and normalize. Let's have civil society assist parliament in this task. At TESEV, we are doing all we can. On this topic; that is, the draft law on state secrets, we are trying to do something. If such a request is made by the parliament, we would like to work with parliament on the topic of threat perception as well; and we can present to you international experience on the matter of what other topics could be secret. Yet of course, TESEV alone would not suffice. Other institutions have to step in as well.

Let's not shy away from debating

As you can see, we have a very nice environment of discussion here. However the level of participation remains quite low. I shall ask you to let me reprove this a bit! We have invited over 300 people to this meeting. All administrators in the security sector were sent invitations, including those at the National Intelligence Organization, the General Directorate of Security (Turkish National Police Department), Office of the General Chief of Staff, and the National Security Council. Also, those parliamentarians at the Defense Commission, Plan and Budget Commission, and Foreign Affairs Commission were invited. Despite this, you see the low turnout today. It is clear that we shy away from debating this issue. We shy away because we think debating this issue will put those elected against those appointed. Perhaps we think this issue is open to pressures coming from outside of the country. It is thought that this debate is not our debate. It is perceived as something the EU makes us discuss. However, this is not the case. As democracy gets more substantive in Turkey, we need to make sure it is normal to discuss this issue. I am afraid that the National Assembly and the parliamentarians will not show enough interest in this issue, the information asymmetry will remain in place and the security sector will see the very debate on this issue as a threat.

SORU-CEVAP OTURUMU - 2

Ümit Cizre ve Şerif Sayın

Doçent Dr. Haydar Çakmak (*Gazi Üniversitesi*): Küçük bir notum olacak: Ümit Hanım biraz önce yaptığı konuşmada evrensellelikle ilgili bir şeyler söyledi. Bu evrensel sözcüğüne bir açıklık getirmek, kendi düşüncemi açıklamak istiyorum. Evrensel sözcüğü normalde evrende bulunan bütün halkların değerlerini dikkate alarak yapılan bir kuramdır. Fakat sizin takdim ettiğiniz plan, evrende bulunan bütün halkların değerlerini dikkate alarak yapılan bir kuram değildir. Yapmış olduğunuz konuşmada belirttiğiniz gibi, düşüncenizi İngiliz, Amerikalı veya bir iki tane Batılı yazarı not ederek açıkladınız. Evrensel olabilmesi için bir Hindistanlı'nın, bir Çinli'nin veya bir Rus'un yahut bir Türk'ün de görüşünün plana katılması gerekir. Aksi takdirde Anglo-Sakson etiketi taşıyan bir plan olur. Dolayısıyla sizin takdim ettiğiniz şey evrensel değil; bence Batılı, özellikle de Anglo-Sakson bir plandır. Denetime gelince, denetim aslında yeni bir konu değil. Biliyorsunuz (farklı kutuplar) Soğuk Savaş Dönemi'nde de iki kutuplu dünyada birbirlerinin silah fabrikalarını denetlemeye çalıştılar. Fakat buna Ruslar karşı çıkıp dediler ki: "siz casusluğu legalleştirmek istiyorsunuz, biz sizin elemanlarınızı ülkemize sokmayız". Cevap olarak Batılılar dedi ki: "bizim ülkemiz açık, siz gelip bizim ülkemizde her türlü şeyi yapacaksınız ve kontrol edeceksiniz. Ama biz nasıl olur da sizinkinde aynı kontrolü yapamayız?" En sonunda bir formül ortaya atıldı. Bu formüle göre silah fabrikaları tespit edilecek, bu silah fabrikalarındaki makinaların ve işçilerin sayısı ve çalışma saatleri dikkate alınarak, ne kadar üretim yapabileceği hesaplanacak ve böylelikle denetlenecekti. Bu da sulandırılmış bir şeydir. Dikkat ederseniz, zaten Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Anlaşması da Soğuk Savaş döneminden sonra ortaya

Q & A SESSION - 2

Ümit Cizre and Şerif Sayın

Associate Prof. Dr. Haydar Çakmak (*Gazi University*): I have a short note. Ms. Cizre mentioned universality. I would like to explain the term "universality" and express my own vision. The term "universal" is actually a theory derived from the values of all people. However, the plan you mentioned is not a theory taking the values of all publics into consideration. In your speech you explained it referring to English, American or a few Western writers. It needs to cover the opinions of an Indian, Chinese, Russian or a Turk to be deemed universal. Or else it will be an Anglo-Saxon plan. Thus, what you presented, apart from being universal, was a Western and essentially Anglo-Saxon plan. As for control, this is not a new issue. As you know, during the Cold War bipolar world, (both superpowers) tried to control each others' weapon factories. But the Russians opposed to it, and said; "you are trying to legalize espionage and we won't let your officers in our country." Then the Westerners said; "Our borders are open and you can control but how can we not control yours?" Finally a formula was suggested to solve this stalemate. According to this, weapon factories would be determined and the capacity of these factories will be calculated with respect to their machinery, their staff and working hours and thus they will be controlled. This apparently was something very much watered down. So, as you can note, the European Conventional Forces Agreement was launched after the Cold War. What does this mean? I emphasize that it means "trust". If people or regimes don't have trust in each other, it is not possible for them to control each other. It is

çıkıştır. Bu ne anlama gelir? Altını çizerek söylüyorum; güven anlamı taşır. İnsanlar birbirine güvenmediği takdirde ya da rejimler birbirine güvenmediği takdirde denetim yapmak mümkün değildir. Siz denetimi yapacak kurumun kompozisyonunu ve felsefesini, önyargılı olup olmadığını bilerseniz bir denetimden söz etmek mümkündür. Yoksa evrensel değerlerle veya ufuklarla bu tür bir denetleme yapılması mümkün değildir.

Sayın: Ben bu güven konusunda bir şey söylemek istiyorum: Biliyorsunuz tüm kamuoyu anketlerinde vatandaşın orduya güveni çok yüksek çıkıyor; artık galiba ordunun da vatandaşına güvenme zamanı geldi. Yani eğer böyle bir güven sorunu varsa, vatandaşta orduya karşı bir güven sorunu yok.

Mehmet Dülger: Bu anketlerde Türk Ordusu'nun en güvenilir kurum çıkması konusu çok önemli. Yalnız ordu, dünyanın her yerinde en güvenilen kurumlardan biridir. Bu anketlere dikkat ederseniz ordudan sonra parlamenterler, siyasiler, basın ve üniversite (sıralamanın en sonlarında) çıkıyor. Müessese olarak orduya güvenmemizden ve onun bir numara olmasından başka bir ihtimal olamaz. Hatta orduyu kategori dışına almak lazım. Parlamento'ya güvenin orduya güven ile karşılaştırılmasını çok tehlikeli buluyorum. Aslında bunlar, Türkiye'nin yakın tarihinde edinilmiş tecrübelerin olumsuz kalıntılarıdır. İki husus birbiriyle mukayese edilemez ve böyle bir sıralama olamaz.

Dr. Nurettin Elbir (*Kırsal Kalkınma Araştırmacısı*): Bana göre güvenlik sektörünün parlamenter gözetimi, Türkiye'mizde var. Ancak bu konuda, dünyanın yeni yarışmaları, yeni globalizm, yeni sistemlerin onlarla (yarışmalar ve globalizmle) paralel belli aşamalara geliş söz konusu. Güvenliğin sıradanlaştırılması, özellikle Ümit Hanım'ın vurguladığı gibi, çok ince, çok güzel bir nokta. Bu kavram da Türkçe yapısı bakımından iç ve dış güvenlik olarak çok hassas bir ayrımı içeriyor.

only possible to have control over an institution when you know its composition, philosophy and prejudices. Universal values or visions don't lead you to such control.

Sayın: I would like to say something about trust. As you know, public surveys show that citizens trust the military highly, and I think it's time for the military to show trust in the public. If there is a problem of trust, it is not on the side of the citizens.

Mehmet Dülger: It is so important that popular trust in the Turkish military is indeed very high. All around the world armies rate the highest as well. You can see that public surveys show that trust rates are highest for the military, followed by parliamentarians, politicians, press and universities. It is doubtless that as an institution we very much confide in the military, since it has the highest approval rate. Perhaps we should even keep it out of category. It is problematic to compare trust in the military with trust in parliament. Actually these are negative remainders of past experiences. This would be comparing apples and oranges. One could not make such a ranking, actually.

Dr. Nurettin Elbir (*Researcher on Rural Development*): In my opinion, in our beloved Turkey, parliamentary oversight of security sector is indeed present and is effective. However, the question would be: How do new races, new systems and globalism affect parliamentary oversight? Regularizing security, especially as emphasized by Ümit Cizre, is a very significant point. There is a very critical difference between internal and external security in Turkey. For example; there are 70,000 settlement units, containing 30,000,000 people in rural areas and there isn't even one gendarme for each village. Fortunately, apart from the fifteen years of suffering, security was indeed provided, despite no other internal security unit existed

Örneğin, Türkiye’de 70.000 yerleşim ünitesi, yani 30.000.000 insan, yalnız kırsal kesimde yaşıyor ve hala köy başına bir jandarma bile bulunmuyor. Ama çok şükür ki, o geçen onbeş yıl, o acı günler hariç, başka hiçbir iç güvenlik unsuru olmadığı halde güvenlik hizmeti rahatlıkla verilebiliyor. Bunlar dikkate alınarak yeni bir düzenlemede ordu ve parlamento ayrımı yapmadan; daha ince nüanslarla, bu işbirliğinin ve bilgilendirmenin ifade edilip böyle bir düzeye taşınması gerektiğine inanıyorum. Bu konuda Ümit Hanım’ın görüşlerini sormak istiyorum.

Cizre: Akademisyen arkadaşımın ifadelerinden, kabul edilebilir, işlerliği olan bir siyasal modelin varolması için; dünya üzerindeki bütün ülke pratiklerinin, ihtiyaçlarının, gereklerinin ve işleyişlerinin, bu model içerisinde mecz edilmesi gerekir gibi bir sonuç çıkıyor. Önce sizin spesifik ihtiyaçlarınıza hitap edebilecek bir siyasal model acaba nasıl düzenlenebilir sorusunu soralım. Diyelim ki parlamenter model, başkanlık modeli, yarı başkanlık modeli olmak üzere üç tür modelden söz ediyoruz. Bu modeller aslında ortak birtakım ihtiyaçlardan ve ortak birtakım cevaplardan yola çıkarak oluşturulmuş modeller. İktisatta da aynı şey söz konusu; sosyal bilimlerin bütün alanlarında oluşturulan tüm modellerin hiç birisi dünya üzerinde varolan bütün ülke pratiklerini, varolan bütün ülke ihtiyaçlarını, o coğrafyalarda varolan farklılıkları mecz eden modeller değil sonuçta. Karşılaştırmalı politika (*comparative politics*) diye bir alanımız var; bu anlayışa göre bu çalışmanın da mümkün olmaması lazım. Yani mukayeseli politika diye bir alanın ortadan kaldırılması lazım, çünkü ortak bir noktamız olmadığından bundan çıkarılacak bir ders de yoktur. Yani bu (kavram) evrensel olmaktan ziyade “Avrupalılaştırma” olarak düşünülebilir. Bunu herhangi bir olumlu ya da olumsuz anlam atfetmeden tırnak içerisinde kullanıyorum. Evet, Anglosakson modelidir, doğru. Avrupalılaştırma modelidir o da doğru. Ama eğer bundan yana değilsek neden 30 Temmuz

in these areas mentioned. I believe that without discriminating between the military and parliament, there should be a cooperation and information-sharing system. I would like to ask Ms. Cizre her opinions on this point.

Cizre: According to academician friends here, in order to have an acceptable and operating political model, the practicalities, needs and styles of all countries should be included in this model. First of all, let’s ask how we could arrange a political model that covers your specific requirements. Let’s say there are three models; parliamentary, presidential and semi presidential. These models were established due to common requirements and responses. It is the same in economic sciences; no model of the social sciences is derived from the practicalities, needs or differences of all countries over the world. There is a field of comparative politics and if we have your point of view, we shouldn’t work on this field because there is no common thing and there is nothing to learn from such a field of science. That can be deemed as “Europeanization”, but I don’t ascribe any positive or negative meaning to this. Yes, it is true that this is an Anglo-Saxon model. Yes, this is a European model. But if we are against that, why did we accept the seventh reform package on 30 July 2003? Why did we adapt the National Security Court into a specific model of “Europeanization”? There is a specific model. Maybe this model doesn’t cover all of our requirements but it serves our aims. And this is a political preference. But of course we have the right to reject “Europeanization”.

I would also like to mention another issue here. In Turkey, new arrangements can be made and new precautions can be taken in order to adapt to global developments. But in these arrangements, parliament and military should be thought of as two different

2003'te Yedinci Uyum Paketi'ni geçirdik? Neden Milli Güvenlik Kurulu'nu Avrupalılaştırma yolunda belli bir modele uydurduk? Belli bir model var. O model belki bizim tüm ihtiyaçlarımıza cevap vermiyor ama belli bir amaca hizmet ediyor. Sonuç olarak bu bir siyasal tercihtir; Avrupalılaştırmayı da kabul etmiyor olabiliriz; o ayrı bir konu.

Diğer konuya gelecek olursak, Türkiye'de global gelişmelere cevap veren yeni önlemler alınabilir, düzenlemeler yapılabilir. Fakat bu düzenlemelerde parlamento ve ordu iki ayrı kanat olarak düşünülmeli. Aynı şeyleri söylediğimizi zannediyorum. Denetlemedeki yeni anlayışı yansıtırken, bu kavramı açmaya çalışırken, ben aynı şeyi söyledim; farklı bir edayla tepeden bakarak herhangi bir denetleme söz konusu olmamalı. Eşit düzlemde bilgi paylaşımı yoluyla demokratik denetim sözkonusu olabilir.

Zekeriya Akçam (*Ak Parti İzmir Milletvekili*): Güvenliğin evrenselliği, az önce Gazi Üniversitesi'nden hocamın bahsettiği gibi “*Eurocentric*” (Avrupa merkezli) bir güvenlik belirlenmesi. Bunun evrenselleştirilmesi konusuna girmek istemiyorum; bu tamamen ontolojik bir tartışma. Ama ben son söylediğinizi ciddi biçimde önemsiyorum; çünkü tam cümleyi bitirirken, doğuyla batı arasında fabrikaların denetimi konusunda bir güven probleminden dolayı bu denetlemenin yapılamaması örneğini analojik olarak Türkiye'ye uyarladınız. Ve dediniz ki, Türkiye'de de ordunun kendisini denetleyecek kurumlara güvenmesi lazım; aksi takdirde ordu kendi güvenlik alanındaki denetlemeyi başka bir kuruma vermez. Buradan, ordunun güvenmediği kurum Sayıştay mı, Yargı mı, Parlamento mu, bunu sadece size değil burada bizimle beraber oturan tüm oturumlara sormak istiyorum. Yani ordu, kendi demokratik denetiminin sorumluluğunu kiminle paylaşacak? Yoksa kendisi için varolan, kendi meşruiyetini kendinden alan, hiç kimseyle paylaşmayan, ve olağanüstü kutsal bir güvenlik alanı mı

organizations. I think we are at the same point. In trying to explain the new concept of execution, I said the same. I said that it is not possible to have a control over an institution by scorning. Democratic oversight is possible only through information sharing on an equal basis.

Zekeriya Akçam (*Ak Parti MP for İzmir*): As our professor from Gazi University has stated, the universality of security is indeed “*Eurocentric*”. Yet, I don't want to talk about matters of universality because this will be an ontological discussion. I am considering what you said. When concluding, you talked about the confidence problem between east and west, the controls over factories and then you mentioned the confidence problem between military and others. You said that the military should have trust in other institutions that will oversee it, or else it won't let any institution to have control over you. I would like to ask you and other participants this: Which institutions does the military not trust? The Supreme Court of Accounts, courts or the Parliament? Does the military try to have its own model, sharing the responsibility of its own control with no one, having legitimacy derived from its own power? Does it draw a sacred security field for itself? Do you oversee that in your academic studies? With whom will the military share this? As I understand from your utterances; with no one. Is it something like; “I don't trust the Supreme Court of Accounts, I neither trust the courts, nor the Parliament, so I will control myself”. When will the military be controlled? Is it when they will let the European Union control them? Maybe the word “control” is too harsh, let's say “democratic oversight”. But how long will the military go on by saying “I don't have confidence in others and this is my own area” and keeping others outside of its security area? I believe that we should ask ourselves this. Or else our utterances that “we

çiziyor kendisine? Siz akademik çalışmalarınızda böyle bir şey mi öngörüyorsunuz? Ordu bunu kiminle paylaşacak? Sizin son söylediğinizden anlaşılıyor ki bu hiç kimseyle olmayacak. Çünkü Parlamento'ya güvenmiyorum, Sayıştay'a güvenmiyorum, mahkemeye güvenmiyorum, o zaman ben kendi kendimi denetlerim gibi bir şey ortaya çıkıyor. Yoksa Avrupa Birliği'ne kendini denetlettiği zaman mı? Denetletmek lafı belki sivri olabilir, demokratik anlamda gözetim diyelim buna; kim yapacak bu gözetimi? Yoksa tamamen kendi alanında kendini buna has kılıp, ordu herhangi bir güvenlik alanına hiç kimseyi sokmayarak “güvenmiyorum, burası bana ait bir alan” diyerek nereye kadar gidebilir? Biraz kendi kendimizi sorgulamamız gerekir diye düşünüyorum; aksi takdirde “demokratik bir sistemde yaşıyoruz,” söyleminin içi tamamen boş kalacak.

Selim Akşin (*Emniyet Genel Müdürlüğü-İstihbarat Daire Başkanlığı'nda görevli*): TESEV'e teşekkür ediyorum. Bir asimetriden bahsettik, “bilgi asimetrisi,” ona bir katkıda bulunacağım. Bu konuda biraz da “ilgi asimetrisi” var. Türkiye’de suç istihbaratıyla ilgili kanunları incelediğiniz zaman bunları sadece bir maddenin düzenlediğini göreceksiniz: TVSK’da 1983’te çıkan ek 7. madde. Ek 7’nin dışında şu ana kadar herhangi bir düzenleme olmadı. Bu çok çarpıcıdır. Bir kısa hatırayla tamamlamak istiyorum. Bunun eksikliğini biz kendi içimizde yaşarken gördük ve hocalarımız Sayın Sulhi Dönmezer’den, 9 Eylül Üniversitesi’nden Bahri Öztürk’ten, Sayın Feridun Yenisey’den istekte bulunduk. İlk altı ay bize şunu sordular: “istihbarat denetlenir mi?” Ben hepinize söylüyorum, gizli ve özel hayatın en ince noktasına değinen bir şeyi nasıl denetimsiz bırakırsınız? Nasıl başıboş bırakırsınız? Biz bunu talep ediyoruz; bizi lütfen denetleyin. Lütfen bu konuda kanunlarımızı yenileyin. Bizim eksliğimiz, hatalarımız varsa bu hatalar çok demokratik bir biçimde bize ifade edilmeli. Sizler, “şu konuda hatalısınız, bakın ben size 1 milyon dolar bütçe ayırdım ama bu bütçeyi siz

live in a democratic system” will just remain an empty discourse.

Selim Akşin (*from Turkish National Police Department, Intelligence Unit*): First of all, I would like to thank TESEV. We previously mentioned “information asymmetry”. To that, I want to add the “asymmetry of concern”. When we examined the laws upon crime intelligence in Turkey, we see that there is only one article organizing them: Annex of 1983 in TVSK, Article 7. There is no other arrangement but this article. This is very striking. I would like to conclude with an anecdote. We realize the lack of regulation and thus demanded from (legislative scholars) Sulhi Dönmezer, Bahri Öztürk (from the 9 Eylül University), and Mr. Feridun Yenisey to fill this gap. During the first six months they kept asking us; “Can one control intelligence?”. And now I ask all of you; “How could you leave a field dealing with the most secret parts of private life free of control?” We specifically request this: Please monitor us, and renew our laws on this. If we have faults, we should be informed of these us in a democratic manner. You should tell us; “You have faults on these subjects. We have allocated you a budget of 1 million dollars, but you misused it,” and so we can correct them. I would like to remind you of a slogan; “power out of control is not actually power”. I thank you all. I thank TESEV and wish that they would go on discussing these issues. I hope for a future cooperation.

Cihan Güdümanlı (*Retired General*): As a conclusion of the speeches here, one (especially the ones that don’t know the subject in detail) could get a sense as if that the expenditures of the Armed Forces are totally isolated, out of political control and are accountable to no one. However this is incorrect. As I shortly stated in the morning that the budgetary procedure of the Ministry

anlamli kullanmadiniz” diyebilmelisiniz ki biz bunu düzeltelim. Bir söz vardı, “kontROLSÜZ GÜÇ GÜÇ DEĞİLDİR”. Ben hepimize bunu arz ederek teşekkür ediyorum. TESEV bu konuyu masaya yatırdı; devamını diliyor ve birlikte çalışabiliriz diyorum.

Cihan GÜDÜMANLI (*Emekli General*):

Bilhassa konuyu tam bilmeyenler, burada yapılan konuşmalarda, şöyle havayla karşılaşiyor: Sanki Silahlı Kuvvetler tamamen kendi içerisinde izole bir şekilde, siyasi denetimden bağımsız harcamalarını yapıyor ve hiç kimseye hesap vermiyor. Böyle bir şey yok. Sabah da kısaca arz ettiğim gibi, Milli Savunma Bakanlığı'nın bütçesinin tabi olduğu prosedürler neyse, Milli Eğitim Bakanlığı'nın bütçesi de aynı prosedürlere tabidir. Yani ayrı bir bütçe prosedürü yoktur. Bize de prosedürü Maliye Bakanlığı veriyor. Ona göre tekliflerimizi yapıyoruz. Bazen kısıyor, ödenek vermiyorlar. Harcamalarımızın hepsi Sayıştay'ın denetimine tabidir. Sayıştay denetçileri gelir; tüm yapılan harcamaları denetler. Ancak en son çıkan Anayasa değişikliğinde mal denetimi konusu gündeme getirilmiştir, onun dışındaki harcamalar denetime tabidir. Bütçenin bütün aşamalarında parlamentoya hesap vermek için yollar açıktır. Hem Meclis Genel Kurulu'nda, hem komisyonlarda sorulara cevaplar verilmektedir. Kendi içerisinde tamamen bağımsız, kimseye güvenmeyen ve hesap vermeyen bir Silahlı Kuvvetler kesinlikle söz konusu değildir. Ancak bu mekanizmaların iyi işletilip işletilmediği tartışılabilir. Gereken bütün mekanizmalar mevcuttur; fakat biraz daha açık konuşmak gerekirse, siyasilerin ilgisizliği ve bilgisizliği nedeniyle bu mekanizmalar tam olarak işletilememektedir. Diğer bir konu da, bu takdim edilen kitapta önerilen modellerin veya tedbirlerin pek çoğunun Türk Silahlı Kuvvetleri'ne veya Türk Milleti'ne uygulanabilir olmaması. Çünkü bizde, bu kitabı hazırlayan ulusların veya organizasyonların durumlarından farklı olarak, endüstrileşme sonucunda bir milli burjuvazi ve işçi sınıfının gayreti söz konusu

of National Defense is subject to the same procedures with that of the Ministry of National Education. There is no other budgetary procedures. This procedure was determined by the Ministry of Finance. We make offers according to these procedures. Sometimes they cut the budget, do not allocate any funds. All of our expenditure is controlled by the Supreme Court of Accounts. The controllers in the Supreme Court of Accounts monitor all expenditures. Only recent constitutional amendments raised property control issues. Beyond that, all other expenditures are monitored. Parliament can ask to monitor each step of the budget procedure. Questions are answered in both at the floor of the National Assembly, and parliamentary commissions. So we cannot say that the Armed Forces are unaccountable, distrustful and independent. Maybe the functioning of these mechanisms can be discussed. There are all necessary mechanisms but to be honest these mechanisms do not function properly because of the civilian politicians' lack of interest and information. Another point is that I don't believe that the measures and models offered in this book are appropriate to the Turkish Armed Forces and Turkish Nation. We should consider that. Different from the other countries and organizations mentioned in this book, our development began with a National War. We neither had industrialization, nor the struggle of the working class, nor that of a national bourgeoisie. Meanwhile, of course, threats have changed following the end of the Cold War. But the changes are not the same in Turkey as they are, for example, in the Netherlands. We have to have very powerful armed forces because of our geographic location. Of course I know that oversight will not decrease its power, it may even increase it. But I would just like to remind that Turkey's specific conditions

olmadı. Bir Kurtuluş Savaşı sonucunda gelişme meydana geldi. Bunu dikkate alalım, bunun tarihi etkilerini silmemiz mümkün olamaz. Aynı zamanda tabi ki Soğuk Savaş'tan sonra tehdit büyük ölçüde değişti. Ancak bu değişiklik her ülke için aynı değil. Örneğin Hollanda'da meydana gelen değişiklik ile Türkiye'de meydana gelen değişiklik aynı değil. Bulduğumuz coğrafya gerçekten çok kuvvetli silahlı kuvvetlere sahip olmamızı gerektiriyor. Tabi, denetim bu kuvveti azaltacak değil, bunu biliyorum; hatta daha da kuvvetlendirebilecektir. Bütün bu tartışmalarda bu önerilen tedbirlerin uygulanabilirliğinin Türkiye'ye özgü koşullar altında dikkate alınması gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Yılmaz Aklar (ASAM): Sayın Milletvekili Zekeriya Akçam Bey ifade ettiği gibi “ordu denetim konusunda kime güvenecek” gibi bir fikir çıktı. Ben çok uzman değilim ama geçen hafta Kamu Yönetimi İdare Yasası Meclis'ten geçti, kanunlaştı. Bu yasaya göre diğer resmi kurumların harcamalarıyla birlikte, ordunun bütün harcamalarının denetimi konusunda, Sayıştay'a ve milletvekillerine, yani TBMM'ye, sorumluluk verildi ve ayrıca bu kanun incelendiğinde, Meclis'in bu görevi hem içteki hem dıştaki denetleme mekanizmalarını finanse ederek veya bütçe vererek yaptırabileceği şeklinde bir sonuca ulaşıldı. Bunlar çok önemli gelişmeler. Burada hukukçu varsa onlardan veya Sayın Milletvekillerinden daha fazla detaylı açıklama istiyorum: Neyi tartışıyoruz? Ordu buna hayır mı dedi? Veya buradaki insanların birşeylerden haberi mi yok? Ben bunları merak ediyorum.

Zekeriya Akçam: Burada benim belirtmek istediğim Gazi Üniversitesi'nden sayın hocamın yapmış olduğu bir yorumdur. Bir fikir yürütmeye karşı ben de bunun meşru temelini bulunmadığını; Türkiye'de böyle bir şeyin olmadığını size katıldığımı göstermek amacıyla söyledim. Yoksa parlamento orduya karışmıyor diye bir şey yok; ben parlamento üyesiyim bu konuların

should be taken into consideration during these discussions.

Yılmaz Aklar (ASAM): Mr. Deputy, Zekeriya Akçam said; “who will the military trust in control issues?” I am not an expert, but last week a Public Management Administration Law was approved. According to this law, members of the TGNA and the Supreme Court of Accounts will be responsible for the monitoring of the expenditure of all official institutions, including the military. And also they can assign and finance internal and external monitoring agencies. These are very important steps. I would like to ask detailed explanation from the lawyers or the members of parliament. What do we discuss here? Has the military rejected something? Are we not informed of something? I wonder.

Zekeriya Akçam: What I would like to say is about the comment of the dear professor from Gazi University. I also believe that this comment has no legal basis and in Turkey there is no such thing. I didn't mean to say that parliament couldn't monitor the military. I am a member of the parliament and I follow it up. What I wanted to emphasize, is that he said the information was Eurocentric and was derived from Anglo-Saxons, so that it was not universal.

Associate Prof. Dr. Haydar Çakmak: Well, they wanted to make me say many words that I didn't say, so I would like to respond. I explained the term “universal” because the term includes all theories of all the public throughout the world. I didn't mean anything else. Secondly, I, too, am for the westernization of Turkey. I have lived in western countries for more than 20 years, so I am close to that culture. Of course I would like to utilize their philosophy. But my comment concerned control. Control is a difficult task and there may be problems in Turkey, or Germany and England. All

çıkmasını da yakinen izliyorum. Ancak benim vurgulamak istediğim, sayın hocamın burada bilginin ‘Eurocentric’ olmasından, Anglo-Saksonlar’dan gelmesinden, evrensel olmadığından, dolayısıyla oraya ait olan şeylerin bize ait olamayacağından bahsetmesidir.

Doçent Dr. Haydar Çakmak: Benim konuşmamdan sonra bana ait olmayan pek çok şeyi söylemişim gibi bir konuma geldik; onun için bir cevap vermek istiyorum. Benim ‘evrensel’ sözcüğünü açıklamaktaki maksadım sözcüğe uygun davranılması gerektiğindedir. Çünkü belirttiğim gibi ‘evrensel’ sözcüğü evrende bulunan halkların tümü dikkate alınarak yapılan kuramları içinde barındırır. Başka bir şey söylemedim. İkincisi, Türkiye’nin batılılaşmasına ben de taraftarım, 20 yıla yakın bir süre de yurt dışında yaşamış biri olarak söyleyebilirim ki Batı Dünyası bizim için bilinmeyen bir dünya değil ve dolayısıyla ondan yararlanma isteğini destekleyen bir felsefeye de sahibim. Fakat denetlenme sözcüğü üzerinde yapmış olduğum bir yorum vardı: Denetlenmenin sürekli sıkıntı yarattığını, örneklerle yapılmasında bile çok sorunların çıktığını, hatta en büyük sorunun da denetlemeden çıktığını söyleyerek, bunun Türkiye’de olabileceği gibi, Almanya’da veya İngiltere’de de olabileceğini belirttim. Çünkü dünyanın her tarafında asker biraz saklıdır, biraz gizlidir. Bu sadece Türkiye’ye mahsus değildir. Fakat benim burada kastettiğim şey askerlerin yapmış olduğu çalışmaların sadece Türkiye’de değil, genel olarak bütün dünya ülkelerinde biraz gizlilik derecesi olan çalışmalar olmalarıdır. Ayrıca bu çalışmalar daha çok ulusal olduğu için dışa dönük değil içe dönük sayılır. Sayın milletvekili bu konular felsefesine uygun olmadığı için, konuyu çarpıtarak, felsefesinin gereği bir konuşma yaptı. Onun için de ayrıca üzgünüm.

Mehmet Dülger: Ben çok önemli bulduğum tek bir hususu söyleyeyim: Tabii olarak gözetim meselesi konuşulunca buralara geliyoruz, çünkü organizasyon böyle. Değerli

around the world, soldiers are a little bit confidential. The military issues, nearly in every country, are more or less secret, and they are thought to be internal rather than external because many of them are national issues. I believe that the dear MP distorted the issue since my words did not fit his own philosophy. He made a speech according to his philosophy, and I am also sorry for that.

Mehmet Dülger: I just want to add a very important point. Naturally when the subject is oversight, we come to these points. I am saying as a response to our dear General: I fully agree with what he said about National defense. Yes, the control of this is carried out by the Assembly, but National Defense and the General Staff are actually separate. The General Staff is considered to be under the office of the Prime Minister. Yet, in the Constitutions of 1961 and 1982, (and this is uniquely a Turkish case) it was stated that “the General Staff is bound up with the chairmanship of the General Staff”. Being bound to, and being responsible to, are different things. And there are serious problems occurring because of this difference. I don’t want to specify them but only remind him of their existence.

Cihan Güdümanlı: Let me tell you about the extra budgetary sources of the Armed Forces. The first is the Defense Industry Support Fund, which is spent under the control of the Minister of National Defense, chief of General Staff and Prime Minister. The second is foreign aid, which remains very low since the end of the Cold War. The third is credits given to firms by the state. These are credits allocated by the Treasury and are used according to the limitations of the Treasury. Another is the income generated from foreign currency payments from those who serve shorter terms in the army because they are guest workers elsewhere. These remain extra budgetary.

Paşa'ya cevap olarak söylüyorum: Milli savunma konusunda söylediğine sonuna kadar katılıyorum. Tabii bunların bütün denetlemesi Meclis tarafından yapılıyor ama Milli Savunma'yla Genelkurmay ayrı. Genelkurmay kendini başbakanlık bünyesinde değerlendiriyor. Hoş, 1961 ve 1982 Anayasaları'na bakarsanız (o da sadece bizde, bize özgü bir durum), "Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Başkanlığı'na bağlıdır" deniliyor. Bağlılık başka, sorumluluk münasebeti başkadır. Buradan doğan çok ciddi problemler var. Onları buraya getirmek istemiyorum ama hiç olmazsa varlığına işaret etmek istiyorum.

Cihan Güdümhanlı: Bütçe dışı Silahlı Kuvvetler kaynaklarını ben size söyleyeyim: Birincisi Savunma Sanayii Destekleme Fonu; bu fon arz ettiğim gibi Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve Başbakanın kararlarıyla harcanıyor. İkincisi, dış yardımlar; bu zaten Soğuk Savaş'tan sonra büyük ölçüde azaldı. Üçüncüsü de, devletin firmalara verdiği krediler, ki tamamen hazinenin tahsis ettiği kredilerdir ve hazinenin kısıtlamaları ölçüsünde kullanılır. Aynı zamanda dövizle askerlikten gelen gelirler bütçenin dışındadır. Bunlar da tamamen Silahlı Kuvvetler'in modernizasyonu amacıyla, Milli Savunma Bakanı'nın onayıyla kullanılır; yani sivil otoritelerin burada her zaman kontrolü ve onayı söz konusudur. Hiçbir zaman Genelkurmay Başkanı veya herhangi bir komutanın böyle büyük harcamalarda kendi başına harcama yapması sözkonusu değildir. Mutlaka Milli Savunma Bakanı'nın onayı gerekir.

Erdin İlgin (*Sayıştay Başdenetçisi*): Parlatmentonun yaptığı denetim, yürütmenin üzerinde, hükümet tarafından verilen kaynakların nasıl kullanıldığına ilişkin bir denetimdir. Ordu da yürütmenin içinde olan bir parça olduğundan dolayı hükümetin orduyu denetlemesi ya da ordunun kendi içinde yaptığı denetimde başbakanın bulunmuş olması gibi şeyler parlatmentonun yaptığı denetim yerine geçmez.

They are spent for the modernization of the Armed Forces, and used with the approval of the Minister of National Defense. Thus, civilian authority always has control over such matters. It is impossible for the Chief of the General Staff or any other general, to spend great amounts on his own. The approval of the Minister of National Defense is always required.

Erdin İlgin (*Chief Auditor of Supreme Court of Accounts*): Parliamentary control is a control above the executive, and deals with the use of resources given by the government. Since the military is the part of government, the control of government over the military, or the presence of the Prime Minister in military's control of itself, do not constitute substitutes for parliamentary oversight.

SAVUNMA TEDARİĞİNDE KARAR VERME ve KULİŞÇİLİK: BİR BATI AVRUPA BAKIŞI

Alain Faupin
DCAF

Bu güzel tanıtım için teşekkür ediyorum. Son derece kışkırtıcı davranacağımı sakın düşünmeyin. Hepimiz aynı gemideyiz. Fakat denizi, sahili, engelleri, farklı yerlerden görüyoruz, bulunduğumuz yere göre hava durumu ve diğer şartlar farklılık gösteriyor.

Geçen onüç yılda pek çok büyük değişiklik oldu. 11 Eylül daima hafızalarımızda kalacak, bütün yönleriyle tarihi bir dönüm noktası olacak şüphesiz. Fakat diğer konular kendi dinamikleriyle varlıklarını sürdürüyorlar. Şu anda dışarıda gazabını sürdüren savaş belki bizim kıtamızda da patlayabilir.

Geçen yıl içinde pek çok güvenlik açığı kapatıldı. Bu tür olayların neden bu şekilde yapıldığını tanımlamak kolay değildir. Bunu en iyi tarihçiler yapar. Bizim gibi savunma ve güvenlik işindekiler için ise yalnızca **gerçek** önemlidir: bunu düşünür ve ne yapacağımıza karar veririz.

Savunma tedariki konusuna giriş olarak öncelikle Avrupa Güvenliği'nden ve iyi yönetimden bahsedeceğim. Daha sonra savunma tedarikini tanımlamak için en iyi örneklerden biri olan Fransa'yı ele alacağım. Bu örnekte; savunma tedarikinin iyi yönetimle ne kadar yakından ilişkili olduğunu göreceksiniz. Son olarak da farklı gerçeklere ve tedarik alanındaki yeni eğilimlere ve bunun bir parçası olan kulis faaliyetlerine değineceğim.

Avrupa'nın güvenlik gereksinimleri

Geçen yılın Nisan ayında Üsküp'te bir NATO kuvveti AB'ye devredildi. İlk Avrupa kuvveti

DEFENSE PROCUREMENT DECISION-MAKING and LOBBYING: A WEST EUROPEAN VIEW

Alain Faupin
DCAF

Thank you for your kind introduction. Do not think I shall be outrageously provocative. No, we are on the same boat but the perception of the sea, of the coast, of the obstacles and even of the state of the weather, conditions might be different based on our location aboard.

Huge changes have occurred in the last thirteen years, as we shall see. For sure, September 11 will remain, by all means, an important historical landmark. However, the other issues are still there and have their own dynamics. Of course, war is raging abroad but it could erupt again on our continent.

In a year's time, many security gaps have been filled up. It is always difficult to determine why such or such event happens the way it does. Historians are good at that. For those of us in the security and defense business, what counts is **reality**: Let us consider it and think what do with it.

I shall first focus for a while, as an introduction to the defense procurement, on European Security and good governance. Then, I shall try to describe a general pattern of defense procurement, taking the example that I know best, that of France. We shall see from that example how good governance is intimately related to defense procurement. However, before concluding, we shall also pay attention to different realities and to new trends in the procurement business, lobbying being part of the latter.

European security requirements

April of last year in Skopje, a EU force has taken over from a NATO force. The first

resmen işbaşı yapmış oldu. Concordia Operasyonu 27 farklı milletten küçük kuvvetleri biraraya getirdi. Görev yerinde altı ay kaldı. Bunu önemsiz kabul edebilirsiniz. Fakat ben öyle düşünmüyorum. Bu yıl SFOR (*Stabilisation Force* - Stabilizasyon Kuvveti) da AB emrine girdi. Bu, Irak krizinin Avrupa Savunma Girişimi'ni çökerteceği yönündeki görüşleri delillerle çürütmüş oldu. Böyle düşünenleri suçlamıyorum. Avrupa savunmasının geleceğine inanmak için hala güçlü adımlara ihtiyaç var. Bu bazen Esternach dansına benziyor, bir ileri, iki geri. Mevcut kriz farklı işaretler ve farklı bakış açılarını doğurdu ama Avrupa dışı bir konuda.

Avrupa zirveleri arka arkaya, istikrarlı bir şekilde karıncalar gibi çalışarak katkı sağladılar. Helsinki, Nice, Laeken, Kopenhag, Brüksel ve Roma. Sonunda bu büyümeyle AB, NATO'ya benzedi.

Burada esas soru, AB'nin savunma topluluğu tarafından güvenlik ortağı olarak kabul edilip edilmeyeceği ve gündemde bununla ilgili önemli konular var;

1. Avrupa kurumlarının reformu: Bu amaçla şu anda bir konvansiyon kurulmuştur.
2. Ortakların sayısının 25'e çıkması ve AB'nin uyumu.
3. Ortak Avrupa ve Güvenlik Politikası: Bu daha önceki maddeye ve ülkelerin askeri bütçe ve yetkinliklerini ne kadar arttırmak istediklerine bağlı.

Geçen yedi yılda önemli gelişmeler kaydedildi. Zamanı hesaba katmak gerekir. Terörizm, büyüme, ekonomi ve istikrarsızlık gibi diğer konular Avrupa'nın savunma ve güvenlik gelişiminde önemli etkilere sahip.

Savunma ve güvenlik kavramları

Avrupa'nın gereksinimlere cevap veren, mevcut prensip ve kavramlarla, politik gelişme ve kurumlarla uyumlu tam bir savunma sistemine ihtiyacı vardır. Avrupa'nın güvenliği ve iyi yönetim birbiriyle yakından ilişkili kavramlardır.

ever-European military force has officially become operational. Operation Concordia gathered a small force made of 27 nationalities. It has remained on location for 6 months. You may consider it insignificant. I do not. This year SFOR is coming under EU command too. This is a clear rebuttal to those who think that the Iraq crisis would kill the European Defense Initiatives. I do not blame them. It still is necessary to have strong European convictions to believe in the future of a European defense. It is sometimes comparable to the Esternach dance: one step forward and two backwards. The current crisis has brought its share of mixed signals, of differing view, but on a non-European issue.

One after the other, six months after six months the European summits have brought about their contribution, steadily, in the manner of ants. Helsinki, Nice, Laeken, Copenhagen Brussels and Rome. Finally, the enlargements have taken place in a big bang, NATO and EU alike.

The Central issue is to have the EU considered as a Security partner by the defense community and there still are three touchy items on the agenda:

1. The reform of the European institutions: a Convention is at work for that purpose.
2. The enlargement which has brought the number of stakeholders to 25; EU should adapt.
3. Common European and Security Policy: it depends on the previous one but also on the will of Nations to increase their military budget and capabilities.

Major progresses were made in seven years. Time is a factor to be reckoned with. Other issues influence heavily on Europe and on its defense and security build-up: terrorism, enlargements, economy and instability.

Defense and security concepts

Hence the need for a thorough defense system in Europe, well adapted to the needs and totally in line with the political developments and institutions, as well with

Kabul kriterleri bu amaçla oluşturulmuştur ve bu yüzden hala geçerlidir.

Avrupa güvenliği üç nosyon, iki stratejik kavrama dayanır, ortak felsefesi ise “iyi yönetim”dir.

Avrupa güvenliği ve savunmasıyla ilgili herhangi bir tartışma NATO’dan başlar, çünkü temel olarak NATO Avrupa’da egemen güvenlik organizasyonudur. Ancak bu sunumda da ortaya konulduğu gibi gelecekte Avrupa güvenliği NATO’dan ziyade AB’ye dayanacaktır.

Soğuk Savaş döneminde pek çok birey NATO’yu Sovyetler Birliği’nin Batı Avrupa’ya yapacağı saldırılardan korumak amacıyla kurulmuş bir *Kollektif Savunma* organizasyonu olarak gördü. Geleneksel olarak kollektif savunma sistemi, bir ülkeye yapılan saldırıyı anlaşma dahilindeki ülkelerin tümüne yapılmış kabul eden bir sistemdir. Washington Paketi’nin 5. Maddesi NATO dahilindeki bu taahhüdün temelini oluşturur.

Kollektif Güvenlik güvenlik sektörüne daha bütünleştirici bir yaklaşım getirirken, *Güvenlik İşbirliği* daha geniş bir prensip ortaya koyar, barış için ortaklık süreci ve daha ötesini getirir.

“NATO Strateji Kavramı 1999,, yedi konuyu talep eder (Transatlantik Bağlantı, DCI (*Defence Capabilities Initiative*), ESDI (*European Security and Defence Identity*), Kriz Yönetimi ve Önlemleri, Ortaklık, İşbirliği ve Diyalog, Büyüme ve Silah Kontrolü). Kosova’dan alınan dersleri ya da 11 Eylül meselesini hesaba katmaz.

“NATO Strateji Kavramı 2002,, ise şu yedi maddeyi talep etmiştir; NRF (*NATO Response Force*) ‘nin oluşturulması, Yeni komuta düzenlemeleri, PCC (*Partnership Coordination Cell*), Terörizme karşı askeri planlar, NBC (*Nuclear, Biological and Chemical*) tehdidine karşı 5 girişim, Siber saldırılara karşı savunma, Anti-füze savunması.

Aralık 2003’te Brüksel’de “**AB Güvenlik Stratejisi**” yayınlandı. Bu, Avrupa Güvenlik

the current principles and concepts. European Security and good governance are two closely related issues: the admission criteria were clearly intended for that purpose and still are.

European security is based upon three notions and two strategic concepts and its common philosophy is, indeed, good governance.

Any discussion on European security and defense uses NATO as a point of departure, primarily because it is the preeminent security organization in Europe. However, as it becomes clear in the course of this presentation, the future of European security depends a great deal more on the EU than NATO.

During the Cold War, most individuals viewed NATO as a *Collective Defense* organization with the primary purpose to deter an attack by the Soviet Union on Western Europe. Traditionally a collective defense system is one in which countries agree that an attack on one is an attack on all. Article V in the Washington Treaty forms the basis for this commitment within NATO.

Collective Security underlines the need for an integrated approach to the security sector, and *Cooperative Security* refers to an even broader principle and translates in the Partnership for Peace process and much further.

NATO Strategic Concept 1999 called for seven points (Transatlantic Link, **DCI, ESDI**, Crisis Prevention and Management, Partnership, Cooperation and Dialogue, Enlargement and Arms Control). It did neither take into account lessons learned from Kosovo nor the 9/11 issues.

NATO Strategic Concept 2002 did and called for the seven following points: Creation of NRF, New command arrangements, PCC, Military plans against terrorism, five initiatives related to NBC threat, defense against cyber attacks, anti-missile defense.

In December 2003 in Brussels, the “**EU Security Strategy**” was issued, the first such document, more a draft than a final statement, underlining the main principles of the European Security Policy.

Politikası'nın temel prensiplerini ortaya koyan kesin bir bildiriye ziyade taslak sayılabilecek ilk döküman oldu.

Sonuç olarak en önemlisi iyi yönetim, küresel olarak uzlaşmış demokratik prensipler çerçevesinde parlamentonun güvenlik servisleri üzerindeki gözetimini ifade eder.

Savunma tedarikinin genel modeli

Tedarik, herhangi bir güvenlik politikasının ortaya konması ve uygulanması için gerekli işlemler dizisinin yalnızca bir bölümüdür. Dikkatli ve kesin bir planlamanın ya da yabancı ve ulusal sanayicilerle akıllıca bir kulis faaliyetinin sonucudur. Tabii her ikisi de olabilir.

Malzemenin, eşyaların, mühimmat ve hizmetlerin tedarikindeki basamaklarla kim ilgilenecek? Bu çok temel bir soru, ve cevabı ülkeden ülkeye, rejimden rejime farklılık gösterir. Ayrıca savunma yapısına ve savunma sistemi üzerinde parlamenter gözetimin derecesine de bağlıdır.

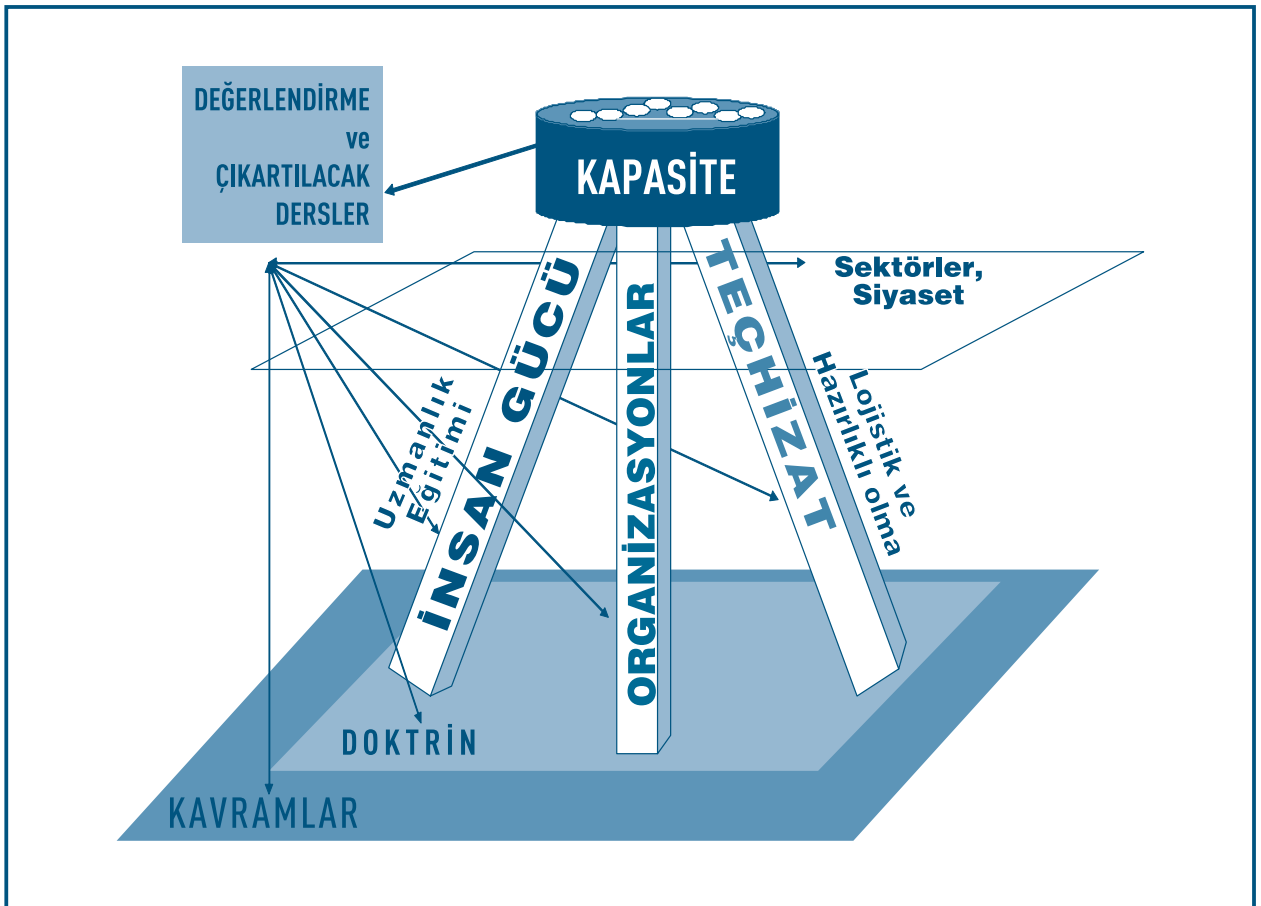
Finally, yet importantly, good governance implies a close oversight of the security services by the parliament according to globally agreed democratic principles.

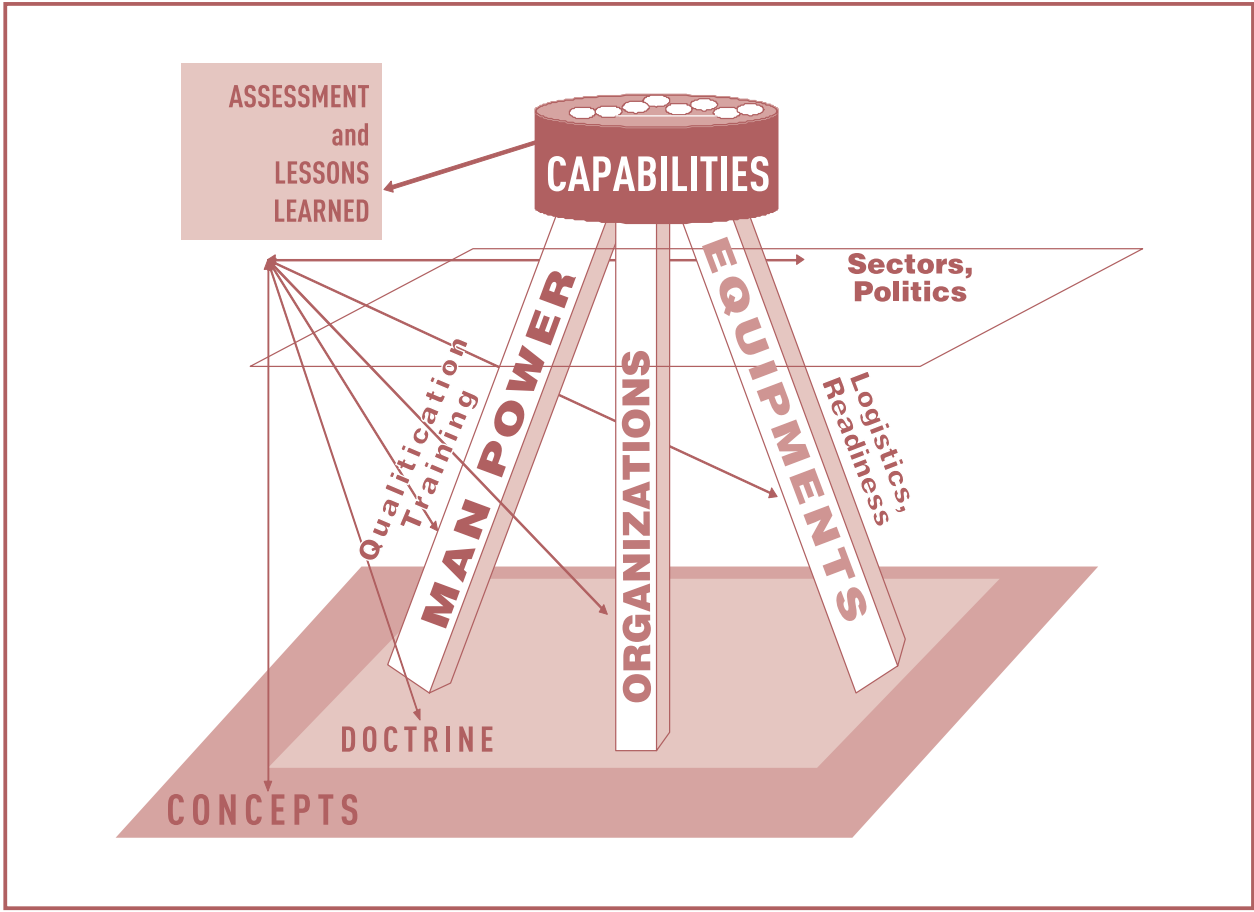
General pattern of D.P

Procurement is just one moment in the sequence of actions needed to set up and to implement any given security policy. It is the result of either a careful and precise planning or a clever lobbying from foreign or national industrialists. It might be both.

Who should be associated to the different steps leading to the procurement of equipments, goods, ammunitions and services? This is a fundamental question and the answers vary from a country to another, from a regime to another. It depends very much on the defense structure and on the level of parliamentary oversight on the security sector.

Lobbying in the USA is commonplace and exerted on the Congress, either directly by the companies or through the representatives or senators themselves; very

Kulis çalışması ABD’de çok yaygındır ve Kongre’de doğrudan veya temsilcileri ile şirketler veya senatörler tarafından icra edilir. Çok katı kurallar uygulanır. Aynı firmalar yasal çerçevenin daha az kısıtlayıcı olduğu ülkelerde ihale sürecinde çok daha az önlem alarak çalışabilirler.

Bu örnek, bütün savunma işinde tedarikçinin edindiği yeri gösteriyor. Bu, gücü ayakta tutan desteklerden biridir. Elbette tehdit değerlendirmesi, kavramlar ve mevcut doktrinleri, insan gücünü ve kuvvetlerin genel organizasyonunu da hesaba katmalıdır. Lojistik, hazırlıklı olmak, basit ve uzmanlık düzeyinde eğitimi söylemeye bile gerek yok. Ayrıca teknolojik gereksinimler ve politik beklentilerle de uyumlu olmalıdır.

Hiç bir acente veya şirket bunu tek başına yapamaz. Bu çok ağır ve geniş çaplı bir görevdir ve süreç çok uzundur. Pek çok etmene ihtiyaç duyulur. Gizlilik gereksinimi de genellikle sanayiciyi engelleyen ve beklenmedik masraflar oluşturan ayrı bir konudur.

strict rules apply. The same companies might as well use fewer precautions in bidding for contracts in other countries in which the legal framework is less restrictive.

This sketch shows the place taken by procurement in the overall defense business. It is one of the legs that sustain the capabilities. It must of course take into account the threat assessment, the concepts, the current doctrine, but also the type of manpower and the general organization of the forces, not to speak about logistics, readiness and training both elementary and specialized. It should also be in line with the technological requirements and with the political expectations.

Not a single agency, not a single company could do that by itself. The task is very broad and strenuous and the process very long. It requires many actors. Confidentiality requirements are another domain, which often hampers the industrialists, and translate in additional costs, often unexpected.

Sürekli ve lojistik açısından ortaya başka pek çok şart koyulur. Gecikmelerin engellenmesi, hataların yüksek maliyetlerle de olsa giderilmesi gerekir. Bazı sektörlerde muvafakat sağlamak zordur. Genel eğilim olarak parlamenterler seçmenlerini, sanayiciler de ulusal sanayilerini memnun etmek isterler. Bu nedenle şartnamelerin, kayıt ve şartların bütün yasal tavsiye ve dayanaklara göre düzenlenmesi gerekir. Böylece ulusal, bölgesel (AB-NATO) ve global (WTO) ticaret kurallarına uyum sağlanmış olur.

Bu her çeşit anlaşma için faydalıdır. Parlamentolar anlaşma yapılmadan önce, anlaşma süresince ve sonrasında da buna tam olarak dikkat etmelidir.

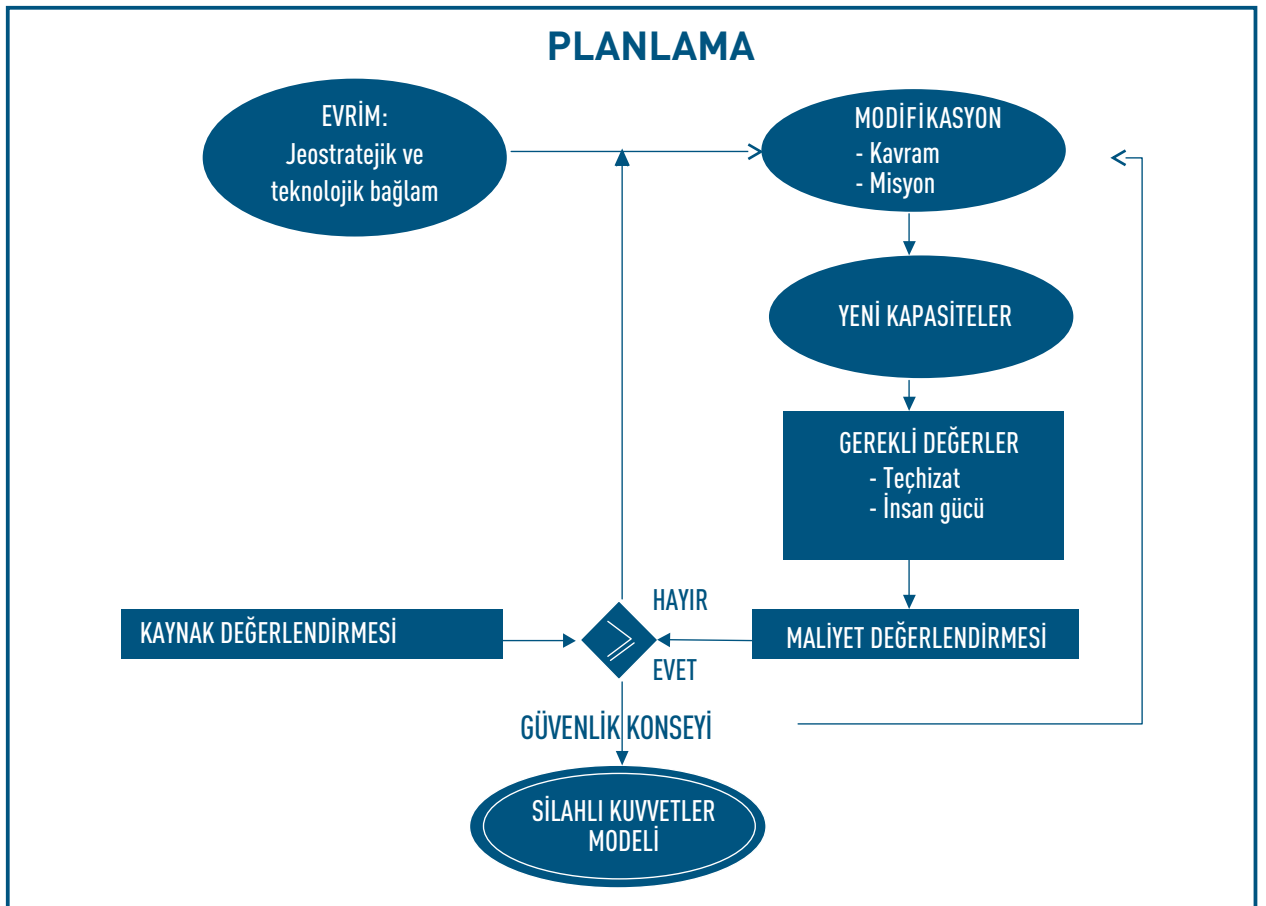
Planlama

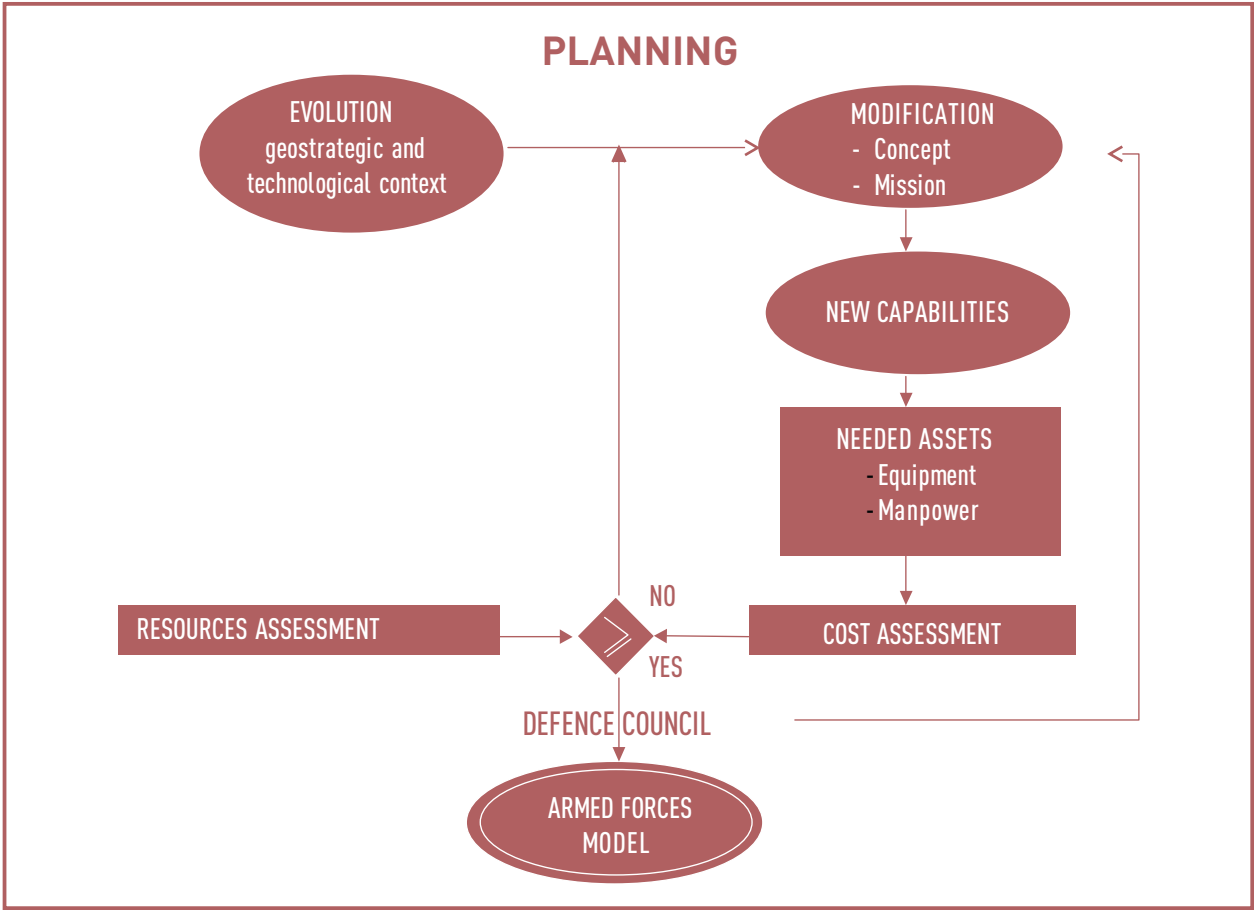
Planlama, tedarikte karar verme sürecinin bir parçasıdır. Bu, güvenlik değerlendirmesi ve buna karşı gerekli gücün tanımlanması aşamasından sonra gelen basamaktır. Bu idari

Many other conditions are set, especially in the fields of sustainability and of logistics. Delays are another priority requirement and costs might soar from a failure to meet them. Concurrence is very high in some sectors and the general trend will be for the Parliamentarians to favor their constituency and for the nationals to favor their national industry. Therefore, the specifications, terms and conditions are to be set up with all the possible legal advice and support to remain in compliance with the national, regional (EU-NATO) and global (WTO) rules of trade. This is good for any type of contract. Parliaments should peer precisely into that, before, during and after a contract is awarded.

Planning

Planning is part of the procurement decision-making process. It is the stage that follows the security assessment and the definition of the capabilities needed to meet them. It is a matter of leadership and takes place by taking into account the

bir meseledir ve mevcut anlayışın değerlendirilmesiyle gerçekleşir. Örneğin Fransız anlayışında önceden üzerinde uzlaşmış ve sekiz farklı kuvvet sistemi içeren resmi hükümet raporunda belirtilmiş olan bir model benimsenir. Bu sekiz kuvvet CAYDIRMA, HAZIRLIKLI OLMA, DERİN DARBE, C3I, HAREKET KABİLİYETİ, KARA, HAVA ve DENİZ'dir. Her birinin beş maddesi vardır; *insan gücü, teçhizat, organizasyon, doktrin ve eğitim*.

Savunma Planlaması, Ulusal Güvenlik Stratejisi (ya da resmi hükümet raporu) ile belirlenen savunma ve güvenlik hedeflerini gerçekleştirme yolunda Ulusal Devlet'in askeri cihazlarının donanım sürecidir. Bu alanda kararları verecek olan ulusal kuruluş, *Savunma Konseyi*'dir. Bu konseye Cumhurbaşkanı başkanlık eder, birkaç bakan, kurmay başkanları, Jandarma ve silahlanma direktörleri katılır. Slayt'ta da görebileceğiniz gibi hedefe ulaşmaya kadar da devam eder.

current concept. For example it is part of the French concept to rely on a model which has been agreed upon earlier and translated in the White Paper on Defense consisting of eight force systems, namely DETERRENCE, READINESS, DEEP STRIKE, C3I, MOBILITY, LAND, AIR, MARITIME, each of them made up of five components, namely *manpower, equipment, organization, doctrine and training*.

Defense Planning is the process through which the military machinery of the Nation State is equipped to achieve the goals of security and defense set by the National Security Strategy (or the White Paper on Defense). The National body in charge of making the decision in that field is the *Defense Council*, chaired by the President and attended by several ministers, the joint chiefs of staff, the director of armament and of Gendarmerie, though its composition can be adapted. And it goes, as shown on the slide, up and down until the ends meet.

Model oluşturma

şimdi ekrana gelen iki slayt, Savunma Konseyi'nin kararlaştırdığı ve Parlamento'nun onayladığı şekilde 2015'te sağlanması beklenen temel kapasiteyi, insan gúcü ve teçhizatı gösteriyor. Bu, savunma tedariginin temelini oluşturuyor.

Bu slayt gerçek rakamlarla verilmiş bir örnektir, burada kuvvetlerin sayıca azaltıldığını fakat kalitesinin değişmediğini

Modeling

As an example, the two following slides will show you what are the main capabilities expected in 2015 and the endgame in term of manpower and equipment, as decided by the by the Defense Council and registered by the Parliament. This is the baseline for defense procurement.

This slide is just an example, with real figures nevertheless, that shows how the forces have

SİLAHLI KUVVETLER MODELİ 1995 / 2015		
	1995	2015
KARA KUVVETLERİ	9 tümen: 129 alay 927 muharebe tankı 350 hafif tank 340 helikopter	4 tümen : 85 alay 420 muharebe tankı 350 hafif tank 180 helikopter
DENİZ KUVVETLERİ	Toplam : 314 000 tonaj 101 gemi 2 uçak gemisi 33 deniz gözetleme uçağı	Toplam : 234 000 tonaj 81 gemi 1 ya da 2 uçak gemisi 22 deniz gözetleme uçağı
HAVA KUVVETLERİ	405 savaş uçağı 86 nakliye uçağı 11 tanker 101 helikopter	300 savaş uçağı 52 nakliye uçağı 16 tanker 84 helikopter

ARMED FORCES MODELS 1995 / 2015		
	1995	2015
ARMY	9 divisions : 129 regiments 927 MBT 350 Light tanks 340 helicopters	4 forces : 85 regiments 420 MBT 350 Light tanks 180 helicopters
NAVY	Total : 314 000 t 101 ships 2 Aircraft carriers 33 MPA	Total : 234 000 t 81 ships 1 or 2 Aircraft carriers 22 MPA
AIR FORCE	405 combat A/C 86 transport A/C 11 tankers 101 helicopters	300 combat A/C 52 transport A/C 16 tankers 84 helicopters

2015 MODEL ANA KAPASİTELER

Kuvvet Sistemi	Ordulararası İmkanlar	Kara	Deniz	Hava
Caydırıcılık	Nükleer başlıklar		M51 füzeleriyle donatılmış 4 SNLE NG	Mirage 2000N/Rafale uçak üzerindeki ASMPA Füzeleri
C3R	Harekat komutası için çok uluslu PC SYRACUSE III	Kara / SICF bileşeni için PC 8 adet, MCM drone sistemleri Daha önce değerlendirilmiş elektronik savaş sistemi (SGEA)	Deniz/SIC21 bileşeni için PC	Hava / SCODA bileşeni için PC 16 MALE drone (insansız uçak) 15 NG keşif teknesi
Fırlatma ve taşıma		133 H90/TTH/Cougar helikopter 144 adet, tank taşıyıcı taşıt 120 adet zırhlı araç	4 TCD (2 proje ve komuta binası dahil)	50 adet A400M uçak 3 adet A310 Uçak, 20 adet CASA 235 uçak, 20 Tanker uçağı (6 adet çok amaçlı uçak dahil)
PREP	35.000 kişi için koruma 10 adet planlanan üst veya site BIO dedektör sistemlerinin satın alınması 9 asker hastanesi Mobil cerrahi kabinleri	320 alay yardım noktası	Güvertede 10 adet hastane bloku 4 petrol tankeri	3 planlanan üs için sağlık kısımları
PROF	Bir adet özel kuvvetler tugayı		2 adet PA tipi gemi, 60 adet Rafale tipi gemi, 17 adet FMM tipi gemi, 6 SNA, 20 adet Damokles tipi tekne, 50 adet ASSM/TT SCALP/EG tipi füzeler (FMM ve SNA tipi gemi üzerinde)	380 adet Rafale/M2000 uçak 20 adet Damocles tekne AASM/TT füze 100 Apache 450 SCALP EG

göreceksiniz. 2015'te techizatın çoğunluğu yüksek teknoloji ürünü olacak. Bu hedefe ulaşmak için reformun başından sonunu kapsayacak (1997-2015) döneme ilişkin pek çok program yasası ("Lois de Programme") taslağı hazırlamak gerekti. Burada "yasa", Parlamento'nun fikrini söylediğini ve kuralları onayladığını ifade ediyor.

Fransa, 1997'den bu yana aynı devlet başkanı tarafından yönetilmesine rağmen pek çok politik ve köklü değişiklik yaptı. Bu da, savunma ve güvenlik konusunda en azından belirli konularda bir uzlaşmanın sağlandığını gösteriyor.

Sonuçta varılacak noktayı bu tablo net olarak ortaya koyuyor. Yatay olanlar bağlantılı servisler (Kara kuvvetleri, Deniz kuvvetleri vs...) Dikey olanlar ise kuvvet sistemleri (Caydırma, Hareket Kabiliyeti, C3R&I, Koruma, Ateşleme Projeksiyonu vs...) Kesişim noktasında ise değerler açısından ana kapasiteyi görebilirsiniz.

been trimmed down in numbers but definitively not in quality. Most of the equipment will be high tech by 2015. To reach the goal, it has been necessary to draft several "Lois de Programme" (program laws) stretching from the beginning of the reform unto the final year, between 1997 and 2015. A "Law" implies that the Parliament has its say and has agreed.

France has had several political and majority changes, though with the same president, from 1997 until now. That means that a consensus has been reached on the defense and security issues... at least to a certain point: no naivety!

The endgame appears clearly on this chart : Horizontal are the joint services (Army, Navy etc...) Vertical are the force systems (Deterrence, Mobility, C3R &I, protection, and projection of fire etc...

The main capabilities **in terms of assets** appear in the intersection.

MAIN CAPABILITIES FOR THE 2015 MODEL				
System of forces	Inter-army means	Land	Navy	Air
Dissuasion	Nuclear warheads		4 SNLE NG, equipped with M51 missiles	ASMPA Missiles on Mirage 2000N/Rafale Model Aircraft
C3R	Multinational PC for Operation command SYRACUSE III	PC for Land/SICF component 8 MCMM unmanned aircraft systems, Previously evaluated electronic war system	PC for Mer/SIC21 component	PC for Air/SCODA component 16 MALE drones 15 NG survey nacelles
Projection and Mobility		133 helicopters of H90/TTH/Cougar Model 144 tank carrying vehicles 120 armored vehicles	4 TCD, including 2 project and command buildings	50 Aircrafts on A400M Model, 3 Aircrafts of A310 Model 20 Aircrafts of CASA 235 Model 20 tanker aircrafts (including 6 multipurpose aircrafts)
PREP	Protection for 35,000 people 10 projected bases or sites Purchase of BIO detection systems 9 army hospital Mobile chirurgical cabins	320 regimental aid points	10 hospital blocks on board 4 oil tankers	Medical sections for 3 planned bases.
PROF	One special forces brigade		2 navies of PA model, 60 navies of Rafale Model, 17 navies of FMM Model, 6 navies of SNA Model, 20 nacelles of Damocles Model 50 missiles of AASM/T SCALP/EG Model, 250 naval cruise missiles (On FMM and SNA model navies)	380 Aircrafts of Rafale/M2000 20 nacelles of Damocles Model, AASM/TT missiles 100 Apaches 450 SCALP EG

Program yasaları

Sıradaki slayt üzerinde fazla yorum yapmayacağım. Burada üç program yasası gösteriliyor; ilki 1997-2002, ikincisi 2003-2008 ve sonuncusu 2009-2015'e ait.

Bu; olayların, bütçe ve politikaların baskısı sonucu değiştirilebilecek bir programdır ama üçüncü yasanın hükümsüz olduğunu düşünmeyin. Bu, kuvvetlerin donanımının devamı ve uluslararası güvenlik eğilimleri doğrultusunda geçerli olan ulusal plan dahilinde düzeltmeleri sağlayacak olan son adımdır. Ancak yeni bir plan oluşturulduğunda diğeri geçersiz kalır.

Avrupa'nın savunma ve güvenlik ihtiyaçları değişkenlik gösterebilir. Teknolojik gelişmeler doğrultusunda oluşabilecek yeni muharebe sistemleri; mevcut doktrinleri, kriz ve çatışmayı önleme ve sonlandırma,

Programme laws

The following slide, which I am not going to comment extensively, shows the three program laws, the first 97-2002, the second 2003-2008 and the third from 2009 to 2015.

This is a programme which might well shift under the pressure of events, of budgets, of policies but do not believe that the third law is void! It is the last step during which the equipment of the forces will continue and where corrections will be brought to the National plan in function of the international security trend... and when a new plan will be built overlapping this one!

Europe might have new defence and security requirements. New forms of combat due to technological advances could cause a great stir in the current doctrines and techniques of fighting, preventing or finishing crisis and conflicts. It is necessary to adapt, but in the whole, the plan will be reached, except for a

PROGRAM YASALARI

1. yasa

2. yasa

3. yasa

1. profesyonelleşme ve yeniden yapılanma
2. teçhizat modernizasyonu teknolojik ve endüstriyel altyapının güçlendirilmesi
3. Avrupa savunma politikası için ilk adımlar

1. Avrupa savunma değerlerinin inşası
2. hazırlıkta oluşun güçlendirilmesi
3. profesyonelliğin yerleştirilmesi

- Modelde belirlenen hedefe ulaşılması

PROGRAMME LAWS

1st law

2nd law

3rd law

1. professionalization and restructuring
2. modernisation of equipments. Strengthening of industrial and technological base
3. preliminary steps European defense policy

1. Building-up of European defense assets
2. reinforcement of readiness
3. consolidation of professionalization

- Reaching the target set by the model

ayrıca savaş tekniklerini altüst edebilir. Bu durumlara adapte olmak gerekir, öngörülemez bir doğal felaket sonucu tümünden çökmediği sürece plan uygulanacaktır. Tedarik personeli; planlayıcılar, politikacılar, parlamenterler ve

total collapse due to unforeseeable causes of any nature. The procurement people will continue their interlinked job with the planners, the programmers, the politicians and the parliamentarians, as well as with the forces themselves.

kuvvetlerle bağlantılı şekilde işlerini sürdürmelidir.

Tedarik için ayrı bir süre yoktur; kulis, karar verme ya da parlamenterlerin evet ya da hayır demelerini beklemek için de. Herşey bütçe personelinin ayarladığı takvime göre kalıcı bir şekilde halledilmelidir.

Şimdi biraz da iyi yönetim kuralları çerçevesinde, kuvvetlerin teçhizat tedariklerinin doğru bir şekilde nasıl yapılacağına bakalım.

Savunma tedariki

Toplumdaki yeriniz her ne olursa olsun, hemen hepiniz, mutlaka tedarikle ilgili bir skandal duymuşsunuzdur. Özellikle de gelişmiş ve demokratik piyasa kurallarını uyguluyorsa, hiç bir ülke, bu alandaki kötüye kullanmaları engelleyememiştir. Bu alanda ortaya konan kurallar kötüye kullanmayı önlemekle birlikte, ulusal devletin savunma ve güvenlik ihtiyaçlarını en avantajlı şekilde yapmasını hedefler. Burada açgözlülüğe müsamaha yoktur.

Yorumlarımın sonunda dört konuyu olabildiğince açık ve özet bir şekilde ele almak istiyorum:

Öncelikle tedarik **prensipleri** ile ilgili açıklamalar yapacağım,

İkinci olarak, karar verenlerin gözetmesi gereken **değerlere** odaklanacağım,

Üçüncüsü kamu, özel ve resmi sektördeki bu zorlu oyunun **aktörleri** ile ilgili olacak,

Son olarak da aktörler arasındaki **bağlantılara** değineceğim.

Bu arada başlamadan bir uyarıda bulunmak istiyorum: silah sistemi ve savunma altyapısı için doğru olan her şey, bir ülkenin hükümetinin her çeşit tedariki için de doğrudur. Aradaki temel fark çok yüksek maliyetler ve silah sistemlerinin öldürücü özelliğidir.

Savunma tedariki prensipleri

Savunma teçhizatını kullanan ve planlayan biri olarak kişisel tecrübelerim, ve savunma

There is not a time for procurement and a time for lobbying, another one for decision-making, another period for the parliamentarians to give their yeas or their nays. Everything is done permanently through a calendar set by the budget people.

Let us focus now on the good way to procure the forces with equipment and goods, according to the rules of good governance.

Defense procurement

Every one of you, whatever his or her position in the society, has in mind the scandals caused by tainted procurement. No country, especially in the developed and democratic world run by the market rules and the rule of law, has escaped wrongdoing in that field. Good rules in this domain are not only intended to prevent such behavior, but mainly and above everything to provide the Nation State with the best buy to satisfy its defense and security needs. Greed should not be allowed to interfere.

In the last part of my comments, I shall therefore focus on four domains and tackle them as briefly and clearly as possible:

The first set of remarks will concern the **principles** underlying procurement.

The second will focus on the **assets** with which the decision makers will have to cope.

The third one regards the **actors** of this difficult play who perform on the public, private and official marketplace.

The last bears on the **interaction** between the actors.

A word of caution before starting the review: what is true for weapons system and defense infrastructure is also true for all other types of procurement made by the government of a country; the main difference lies in the extreme cost and in the intended lethal character of the weapons systems.

D.P Principles

Based upon my own experience, as a user and a planner of defense equipment, but also based upon the questioning of high

işindeki bakan seviyesine kadar üst düzeylerle yapılan görüşmelere göre tedarik sürecinde şu prensipler uygulanıyor;

1. İleri görüş: İlgilenilmesi gereken çok acil bir durum yoksa daima ileriye bakmak,
2. Etkinlik: Karar verenlerin ulusa, askerlere, vergi ödeyenlere, müttefiklerine ve çalışanlarına sorumluluk duyması,
3. Basitlik: Savunma donanımı daima olağandışı koşullarda ve genellikle de iyi eğitilmiş bile olsa teknik olmayan personel tarafından kullanılır,
4. Ortak işgörebilirlik: Hiç kimse tek başına savaşmaz, bu işbirliği gerektiren bir süreçtir,
5. Maliyetlerin karşılanabilirliği: Ülkeniz diğer ulusal ve sosyal alanlarını, ulusal bütçe ve diğer savunma programlarını etkilemeden maliyetleri karşılayabilmeli,
6. Devamlılık: Ana ve planlanmamış ek masraflar olmaksızın olabildiğince uzun sürdürülebilmelidir,
7. Şeffaflık: Zaten demokratik sistemin gereği olsa da şeffaflığa özel bir önem verilmelidir.

Şeffaflık

Liberal bakış açısına göre devletin doğrudan ekonomiye dahil olması kabul edilemez. Ancak, savunma bir devlet sorumluluğudur; gizlilik ulusal güvenliğin bir parçasıdır. Bu nedenle sivil görevlilerin sorumlulukları önemli bir sorudur: neye karşı sorumlu, kime karşı sorumlu ve ne şekilde sorumlu?

Neye karşı sorumlu? Standartların gerekliliği mutlaklıdır. Bu standartlar, Birleşmiş Milletler normları, Konvansiyonel Silahların Sicilleri'nde yer almaktadır. Gizlilik ve güvenlik konularında OSCE'nin birtakım kuralları bulunmaktadır. NATO'nun standartları ve ulusal yasa ve standartlar da bu konudaki ihtiyacı karşılayabilir niteliktedir.

Kime karşı sorumlu? Topluma karşı... Basın ve medya, parlamento, savunma kuruluşları,

executives in the defense business, up to the rank of minister, the following principles apply directly to procurement:

1. Foresight: with the exception of extreme urgency, you need to look far ahead
2. Efficiency: the decision maker is accountable for that to the nation to its soldiers, to the taxpayers, to the allies, to the workers etc...
3. Simplicity: defense equipment is intended to be used under extreme conditions and often served by personnel who, even well trained and educated, have not the education and the technical skills of engineers.
4. Interoperability: nobody works or fights alone, but in coalition.
5. Affordability: your country should be able to pay for it. Without jeopardizing other segments of the national economic and social life, of the national budget and of defense programs.
6. Sustainability: you should keep it as long as possible without major or additional unscheduled costs
7. Transparency: though obvious in term of democratic control, it needs a special attention and development

Transparency

The direct involvement of the state in the economy is not acceptable from a liberal point of view. However, Defense is a State responsibility: confidentiality is a matter of national security. Therefore, the question of civil servants accountability is a key one: accountable for what, to whom and in what way (how?)

Accountability for What? The need for standards is real. UN norms translate in a « Register of Conventional arms », OSCE has set rules in the field of confidence and security building; NATO standards, national laws and standards answer the need.

Accountability to Whom? Population... Press and media, the Parliament, the defense

uluslararası güvenlik kuruluşları, ordu vs...

Ne şekilde sorumlu? İncelemeler, duyumlar, denetlemeler, anketler, medya araştırmaları, yasalar, patentler. Dokümanlar genellikle daha tercih edilen yöntemlerdir: Resmi hükümet raporları, savunma tahminleri, program yasaları, parlamento komiteleri, savunma istatistikleri vs..

Savunma tedarikinde kontrol eksikliği, hem savunma politikasında, hem de güvenlik sektörü reformunda politik etkiye, sessiz bir yozlaşmaya ve vatandaşın olumsuz anlayışına neden olur.

Savunma tedarikinde önemli noktalar

Silahlı kuvvetlere teçhizat tedarikinde model oluşturulduktan ve kapasite belirlendikten sonra gerekli üç önemli nokta vardır;

Bütçeler, eldeki silahlar, plan ve programlar

Daha önce ulusal bütçeye ve bütçenin Ulusal Güvenlik Stratejisi doğrultusunda savunma ve güvenliğe pay edilen kısmına değinmiştik.

Ulusal ve bölgesel araştırma programına göre üretim için pek çok teçhizat planlanmış olsa da, bunların maliyetlerini eldeki silahlarla karşılaştırmak gerekir. Bu teçhizatın envanter ve performans çalışmaları üreticilerine bırakılmamalıdır. Eldeki teçhizatın açık veya gizli bir biçimde testlerden geçirilerek literatüre uygun olarak incelenmesi tavsiye edilir. Uluslararası silah gösterileri, ve uzman dergiler veya şirketler, eldeki silahların kalite ve geçerliliğine referans oluşturabilir.

Son olarak plan ve programların tedarik sürecinin önemli parçası olduğunu söylemek isterim. Üstelik bu, yalnızca silah üretimi yapan ülkeler için de geçerli değildir. Öncelikle ulusal sanayide ne sağlanabileceğine bakılacak, araştırma-geliştirme politikalarının yolunda olduğundan emin olunacak, adil uzlaşmalar katı kurallara bağlanacak ve en iyisi en ucuza tedarik edilecek. Burada yapılan tercihler ya Avrupa Savunma endüstrisini geliştirecek

agencies, International Security Organizations, the Military etc...

Accountability but in what way?

Inspections, hearings, audits, opinion polls, media scrutiny, codes of conduct, charters. Documents are often the preferred way: White papers, defense estimates, program laws, parliament committees, defense statistics etc.

The lack of control on defense procurement leads to an excessive political influence, to a creeping corruption and to a negative citizen's perception not only regarding the defense policy but also regarding the security sector reform.

D.P Assets

To procure equipment to the armed forces once the model has been set up and the capabilities defined, three assets are necessary:

Budgets, weapons on the shelf, plans and programs

We have already spoken of the nation's budget and of the part, which is to be devoted to defense and security, in accordance with the National Security Strategy, whatever you would call it.

Even if there are in the national or regional research programs many equipments scheduled for production, their cost-effectiveness should be compared with the weapons on the shelf. The inventory and the performances of such equipment should not be left to the only publicity of their manufacturers; a cautious and thorough examination of all the literature, open or restricted, is advised along with the testing of these equipment: International weapons shows as well as specialized magazines and companies help figure out the quality and relevance of the weapons on the shelf.

Last but not least, and not only to be considered by countries that produce armament, plans and programs should be the leading process of procurement: first look inside the national industry what is available, be sure that the research and development

olan Avrupa yaklaşımı, ya da NATO veya karşılıklı anlaşmalara dayandırılacaktır. Parlamento üyeleri bunu bilmek ve ona göre karar vermek durumundadırlar.

Savunma tedarikinin aktörleri

Savunma teçhizatını tedarikten sorumlu, ya da bununla doğrudan ilgili aktörler şunlardır: Hükümetler, parlamentolar, savunma güçleri, yasal sistem, sivil toplum, medya, uluslararası örgütler, özel sanayi, üniversiteler. Neredeyse ülkedeki herkes.

Kim önce gelir, kiminki son sözdür? Bunu söylemek zor. Ancak elbette herkesin tedarik sürecinde, hazırlık aşamasında, tedarik yapıldıktan sonra ve programların süreci boyunca bir yerde söylemesi gereken bir sözü olacak.

Bu konuda en açık sözlü taraf genellikle Parlamento ve medyadır. Parlamento doğru noktalara odaklanıp yanlışlıkları gidermeye çalışırken, medya da halkı bilgilendirmek, teçhizatın kusurlarını ve/veya tüm sürece ilişkin konuları açıklamak görevini üstlenir. Bu konuda örnek vermeye gerek yok sanırım...

Uluslararası organizasyonlar da savunma tedariki sürecinde, bölgesel anlaşmalar, silah sicili ve konvansiyonlar uyarınca gerekli müdahalelerde bulunurlar. Hiç şüphe yok ki, demokratik toplumlarda temel prensip daima devlet kanunlarına dayanır, her şey kanunla başlar ve biter. Sanayicilerin ve uluslararası hukukçuların yokluğunda bir tedarik süreci de düşünülemez.

Savunma tedarikinde etkileşim

Farklı aktörlerin bu süreçte birbirleriyle etkileşiminden uzun uzadıya bahsetmeye gerek yok. Ancak, tedarik bütünü bu aktörlerinin yasal bir çerçevede, uluslararası topluluklar (BM) ve yine ulusal ve bölgesel yasalara uygun şekilde kesiştikleri bir nokta olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Etkileşimi sağlamak için ajanda ve programların ayarlanması gerekir. Parlamenterler karar süreçlerinde

policy is on its way and then, under strict conditions of fair concurrence, take the best for the cheapest price. Preferences might apply: European preference in order to boost the European defense business, NATO's or bilateral agreement. MP's have to know and to give their say !

D.P Actors

The actors in charge or directly interested by defense procurement are the following: Governments, parliaments, defense forces, legal system, civil society, media, international organizations, private industry, universities. Almost everybody in the Nation.

Who comes first? Who has the final word? Difficult to say. However, for sure everyone SHOULD have its say at one point of the procurement process, in the preparation phase, during the procurement itself and after, during the life cycle of the programs.

The most outspoken would normally be the Parliament and the media, the first to keep the focus on the right issues and to correct in time any wrong trend and wrong doing; the second to inform the public and to denounce publicly the flaws of the equipment and/or the overall process. No need to provide you with examples...

The international organizations have also their say in the defense procurement of any given nation, through regional agreements and weapons registers and conventions. No doubt that in our democratic societies where the state of law is a basic principle, everything starts with the law and ends with the law... No procurement is either possible without industrialists or in the absence of international lawyers.

D.P Interaction

There is no need to comment at length on the interaction between the different actors.

However, it is good to remember that procurement is the meeting point of these actors within a legal framework, the same for the international community (UN), but also within a national or regional institutional framework (OSCE, EU, NATO).

oturumlara katılırlar. Bu kararlar yönetim, uzman gazeteciler, konferanslar ve sempozyumlar vasıtası ile özet olarak ve gerekli sıklıkla açıklanmalıdır. Bir de buna ilave olarak kulis sürecinden ayrıca bahsetmek istiyorum.

Savunma tedarikinde yeni eğilimler: Leasing

Belki güvenlik sektörü ve özellikle savunma reformuyla yakından ilişkili bu yeni eğilimden daha önce söz edebilirdim. Bu yöntem özellikle sevkiyat ve iletişim gibi lojistik giderler için uygulamaktadır ve avantajları çok açıktır.

Leasing yolu ile bir sistemin teçhizat, bakım ve işletmesi sağlanabilir. Bu, bütün bütçede olmasa da tesis ve insan gücü giderlerinde tasarruf sağlar. Bu, ulusal devletlerin yasama organları tarafından önerilen kuvvet azaltılmasına karşın ortaya kamu sektörü yararına ortaya konulmuş bir yöntemdir.

Leasing, genellikle taktikle ilgili teçhizatın tedarikinde ilk adımdır. 2001 yılında McDonnell Douglas tarafından dört C17A sevkiyat uçağının Kraliyet Hava Kuvvetlerine leasing yoluyla satıldığını hatırlıyorum. Daha geniş kapsamlı olarak yüz adet Boeing 767 hava tankerinin US tarafından bu yolla alımı sözkonusu. Bu tür büyük işler, parlamenterler arasında firmanın tercih edilmesinde bazı şüpheler uyandırabiliyor.

Leasing ayrıca acil durumlara da çözüm getirir. Birleşmiş Milletler kesinleşmemiş bütçe ve sıklıkla karşılaşılan acil durumlar nedeniyle hızlı hava sevkiyatı ve lojistik desteğe ihtiyaç duyduğundan bu yöntemi kullanmaya alıştı. Fransa da, Afrika'da ve Birinci Körfez Savaşı'nda deniz aşırı yayılma için gerekli teçhizatın eksikliği nedeniyle Antonov, Roro ve deniz tankerlerini leasing yoluyla almıştır.

Bu tür işlemler devletler için faydalı olduğundan sürekli tekrarlanmak eğilimi gösterirler. Savunma teçhizatının bu sistem ile finanse edilmesi özellikle anglosakson ve Güney Avrupa devletlerinde şimdilerde daha

Interaction is a matter of refined and revised agendas and calendars. Parliamentarians in their sessions contribute to the overall decision; they are to be briefed, as frequently as needed, through the administration, specialized journalists and conferences or symposia. Last but not least, there is the lobbying process itself, to which I shall give some additional consideration...

D.P New trends: Leasing

I could have spoken earlier of this trend which is new in the sense that it is, more than ever before, in line with the security sector reform and, more specifically, with the defense reform. Its advantages are self evident and apply mainly for the logistical part of the expenditures, such as transportation and communication assets.

What leasing provides is the equipment, the maintenance and even the operation of a given system. Indeed, it allows savings in manpower and facilities but probably not in the overall budget. However the public sector is beneficiary of such solutions which might therefore appear as the best answer to the draw down of the forces as recommended by the legislative bodies of nation states.

Leasing is often the first step of a purchase when it comes to tactical equipment: I have in mind the leasing to the Royal Air Force by McDonnell Douglas of four C 17 A transport aircraft in 2001. On a larger scale the US are anticipating the lease of one hundred Boeing 767air tankers: the magnitude of such operations brings in, among the parliamentarians, the suspicion of hidden preference for a given firm.

Leasing can also be an answer to urgency; UN is accustomed to such practices due to uncertain budget and frequent urgent situation requesting immediate air transport and logistical support. Lacking the necessary assets for overseas deployment, in Africa or during the first gulf war, France recured to the lease of Antonov and of Roll Off Roll Ons (Roros) or of sea tankers.

The states are beneficial in this kind of operation and tend to recur more and more

da yaygınlaştı. Bu yolla yalnızca mal ve hizmet tedariği değil, savunma endüstrisi ürünlerinin ihracaatı da sözkonusudur. Yasal servislerin ve parlamentoların sıkı denetimini gerektiren bu süreçler, silahların ve teçhizatın tedariğinin daha akılcı şekilde olmasını da sağlayabilir.

Kulisler ve kulisçilik

Kulis nedir? Başlangıçta, parlamento üyelerinin bir oylama için toplanmadan önce halkla bir araya geldikleri yerdi. Şimdi ise, bir baskı grubu haline geldi diyebiliriz. Kulis kavramının arkasında üç adet güç bulunur; karar verme gücü (hükümet), hükümeti etkileme gücü (parlamento) ve parlamento üyelerini etkileme gücü.

Kulis her biçim ve menşei de olabilir; sanayi ile, bankacılıkla, etnik ve azınlık gruplarıyla, dinle ilgili olabileceği gibi, kültürel ve mesleki organizasyonlarla da bağlantılı olabilir.

Bunların tümü de karar vericileri doğrudan ya da parlamenterler yoluyla etkilemeyi amaçlar. Mesele savunma işi olunca, mesleki ya da coğrafi sektör açısından pastadaki pay, genellikle çok miktarda para, istihdam ve zenginlik ifade eder.

İletişim alanında (medya ve uzman dergilere olan bağlantı), hukuk alanında (yasal sınırları ve ihale şartlarını bilmek vs.), teknik ve bilimsel alanda ve finansal alanda iyi organize olmaları ve iyi desteklenmeleri gerekir. İşleri yüksek maliyetlidir ve başarıyla ya da hüsrarla sonuçlanır. Bazı beyin takımları veri bankaları ve değerlendirmeleri ile bu grupları destekler.

Ulusal kulisçiler, uluslararası kulisçilerin önünü kesmek için ellerinden geleni yaparlar. Tabii bu yasal ve ahlaki olarak adaletsiz davranış oldukça yaygındır. Ulusal parlamenterlerin, uluslararası ve bölgesel iş yönetimi kuruluşlarının savaşıması gereken bir durumdur. Ulusalcılık adına bile olsa piyasa kuralları bozulmamalıdır. Ulusal ve bölgesel tercihler değişebilir ama eşit ve iyi tekliflerin sözü geçmelidir. Bu koşullar

to this process. This system of financing defense equipment is now widespread, especially in anglosaxon countries and in the South of Europe. The endgame is not only the national procurement of assets and of services but also the exportation of defense industry products. Proliferation of sensible armaments and equipment may stem from these processes which need a close oversight from the legal services and from the Parliaments.

Lobbies and Lobbying

What is a lobby? Initially a place where the MPs used to meet with the public then a place where they assembled before a vote and , finally, a pressure group. So behind the notion of lobby, there is that of three powers: the power to decide (the government), the power to influence the government (the parliament) and the power to influence the MPs.

Lobbies can be of all sorts and all origins, linked to industry, to the banking systems, to specific ethnies or minority groups, to religions as well as to cultural and professional organizations.

All of them have in common the will to influence the decision makers either directly or through the parliamentarians. When it comes to the defense business, what is generally at stake represents huge sums of money, employment and wealth for a given professional and geographical sector.

They better be well organized and well supported in the communication field (access to media and to specialized magazines), in the legal field (knowledge of the legal limits, of the conditions of tending etc...), in the technical or scientific field and in the financial domain: their business is costly and ends only with defeat or victory. Most often dedicated think tanks support them with their data bank and assessments.

National lobbyists tend to choke by any means the international lobbyists; legally and ethically unfair, this trend is common place and has to be fought... by the national parliaments, as well as by the international or regional offices of business management. The

altında parlamentonun sorumluluğunun nerede durduğunu görmek zor olmasa gerek.

Sonuç

Hiç şüphe yok ki, savunma tedariki bir politikacının ve bir askeri komutanın alması gereken en zor kararlardan biridir. Nasıl önlemler alınırsa alınsın, şeffaflık için ne kadar çaba harcanırsa harcanınsın, bu işlem daima haksızlıklara açıktır. Halk daima bunun karanlık tarafını görecektir.

Sonuç olarak, bu meşakkatli sürecin engellerini aşmak ve olumsuz bakışları önlemek için, sunumumda da gördüğünüz gibi aşağıdaki anahtar kelimeler kullanılmalıdır:

Şeffaflık ve hükümetin, parlamento, ordu, sanayi, medya ve sivil örgütlerin elde ettiği sonuçları biraraya getiren ulusal ekip çalışması.

Ayrıca uluslararası işbirliği gereksinimleri çok ciddiye alınmalı. Zira hiç bir askeri hareket koalisyonuz düşünülemez. En ideal olan, halkın paranın iyi harcanması ve yararlılığın iyi gösterilmesi konusundaki beklentilerini karşılamaktır.

Yasalar geniş çerçeveye yayılmalı ve parlamenter kontrol sürecin her basamağında -öncesinde, esnasında ve sonrasında uygulanmalıdır. Bu, meşakkatli ve uzun bir iştir. Kulağa hoş gelmeseyse de silahlanma programının “iyi yönetim” için gerekli demokratik kurallara uyum sağlamasında da izlenebilecek başka yol yoktur.

rule of the market can not, for nationalistic reasons be broken, though national and regional preferences may apply, but only in the face of equivalent or better offers. Under these conditions it is easy to see where does the responsibility of the parliaments stand.

Conclusion

Beyond any doubt, defense procurement is one of the most difficult decisions to make for a politician; it is among the toughest ones for a military commander. Whatever the precautions taken and the efforts to be transparent, it tends to be considered more or less a covert activity. The public will always see the dark side of it.

Therefore, to overcome the hurdles of this arduous process and the bad perception, the following key words should apply, as it appeared throughout my presentation:

Transparency, national teamwork combining the inputs of the government, the parliament, the military, the industry, the media and the civil society. International cooperation needs to be taken very seriously into account as no military action can be seriously considered outside a coalition, permanent in kind or of the willing. Last but not least, the optimum is to meet the public expectation in terms of money well spent and of usefulness well demonstrated.

The broad umbrella of the rule of law should be permanently deployed and the parliamentary control should apply rigorously at every step of the process: before, during and after. It is strenuous. It is long. It is not so pleasant, but it is the only condition for weapons programs to comply with the needs and with the democratic requirements of Good Governance.

GÜVENLİK SEKTÖRÜ YÖNETİŞİMİ ve AVRUPA ENTEGRASYONU

Pál Dunay

Genevre Güvenlik Siyaseti Merkezi (GCSP)

Öncelikle davetiniz için çok teşekkür ederim. Son sekiz senedir Genevre'deki bir diğer kuruluş olan *Genevre Güvenlik Politikaları Merkezi*'nde çalışıyorum. Ama burada konuşmak üzere bulunmamın başlıca sebebi bundan ziyade, son dönemde Avrupa Birliği'ne üye olmuş bir ülkeden geliyor olmam. Ben bir Macaristan vatandaşıyım. Gün boyunca, öngörülemeyen dış güvenlik temin edicilerine ilgili pek çok şey konuştuk. Ben gündemimi bir başka yöne çevirerek, Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde edindiğim izlenimlerimi ve NATO da dahil olmak üzere son on-oniki yıl içinde Macaristan'da ve Doğu Orta Avrupa'da katılım sürecini nasıl idrak ettiğimizi sizlerle paylaşmaya çalışacağım.

Avrupa Birliği daha az “zenginler kulübü” olacak

Biz katılımımızı kısmen tamamladık ve kısmen de tamamlamadık. Macaristan da dahil sekiz Doğu Orta Avrupa ülkesi ve iki Akdeniz ülkesi 1 Mayıs 2004'te üye oldu. Bu, Avrupa Birliği ile tam bir entegrasyon değildir. Çünkü hâlâ ülke içinde düzenlenememiş veya henüz tamamlanmamış olan unsurlar var. Bu unsurlar: “AB fonlarını özümsemek için kimi yapılar kurmadan bu fonları özümseyemeyeceğiz” faktörler de içermekte. Biz, elbette ki, Euro alanında değiliz ve bu ülkelerin ne zaman Euro alanına gireceğini de göreceğiz. Güvenlikle de ilgili olan bir şey de şu, biz Schengen rejiminin bir parçası değiliz. Çünkü bu Schengen rejimine katılım yaklaşık olarak daha iki üç yıllık bir hazırlık süreci gerektiriyor. Bu sadece yeni katılan

SECURITY SECTOR GOVERNANCE and EUROPEAN INTEGRATION

Pál Dunay

Geneva Center for Security Policy (GCSP)

First of all, thank you very much for the invitation. I have been working at another institution in Geneva, called the *Geneva Center for Security Policy*, for the last eight years. The reason I am here to speak is not so much that, but primarily because I am coming from a country that has recently become a member of the European Union. I am a Hungarian citizen. We have been speaking a lot during the day about unforeseen external security providers. I will slightly change my agenda and I will try to share some of my impressions with you about the accession process in the European Union, and to some extent NATO, and how we have perceived this accession process for the last ten-twelve years in Hungary and elsewhere in East Central Europe.

European Union will be somewhat less of a “rich men’s club”

We have partly completed our accession and partly haven't completed our accession. Hungary together with nine other countries, over all eight East Central European countries and two countries from the Mediterranean became members on May 1, 2004. It is not a complete integration with the European Union, because there are still elements which are either domestically not yet sorted out or haven't been completed. These elements contain factors like; “we are not going to be able to absorb EU funding, unless we are developing certain structure for the absorption of this funding”. We are, of course, not in the Euro zone and it remains to be seen when these countries are going to join the Euro zone. One thing which has some

ülkeler adına değil, Avrupa Birliği adına da böyle, çünkü Schengen Bilgi Sistemi'nin ikinci etabı henüz uygulamaya geçmedi. Bu şu anlama geliyor, gelecekte ayrıca sınır kontrolü de olacak. Çek Cumhuriyeti ve Federal Almanya, veya Avusturya ve Macaristan veya Slovenya ve İtalya sınırlarını burada zikredebiliriz. Dolayısıyla bu henüz tamamlanmamış bir entegrasyondur. Ve bu tamamlanmamış entegrasyonun aynı zamanda da, gelecek on yılda Doğu Orta Avrupa'nın en büyük arzusunun, Avrupa Birliği'nin merkezine daha yakınlaşmak olacağını düşünüyorum. Avrupa Birliği'nin çevresinden merkezine doğru hareketin de zorlu bir hedef olacağı kanısındayım.

Şu anki ve gelecekteki genişleme ile, Romanya ve Bulgaristan ve nihayet ve umarım Hırvatistan ile birlikte Avrupa Birliği daha az “zenginler kulübü” olacak ki bu bence katılım yolundaki yeni ülkeler için çok iyi bir haberdir. Aynı zamanda, ve bu benim ilk tartışmalı değerlendirmemdir, bu on yeni ülkenin entegrasyonu Avrupa Birliği'nden fazlasıyla çok şey talep edecektir. Sonuç olarak, bu entegrasyonda bizi takip eden ve şimdiye dek katılım için bekleyen en büyük ülke olan Türkiye'nin de içinde olduğu ülkelerin de işini bizler zorlaştırdık.

Soğuk Savaş Sonrasında Güvenlik Sektörü Reformu

Sözlerime güvenlik sektörü reformunun tipik bir Soğuk Savaş sonrası fenomeni olduğunu belirterek başlamak istiyorum. Soğuk savaş esnasında böyle bir şeyden bahsetmiyorduk. Ordular ve müttefiklikleri, güvenliğin dar kapsamlı bir tanımını uyguluyorlardı, büyük oranda bunu savunma ile özdeşleştiriliyordu. Sonuç olarak savunma reformu ulusal bir imtiyaz olarak pek de sık belirtilmiyordu ve bu kısmen, özellikle Avrupa Birliği'ne katılmak isteyen ve silahlı kuvvetlerinin çehresini geçmişteki halinden gelecekteki gelişimlere yönelik modern bir yüze dönüştürmek isteyen bazı ülkelerde dönüşüme yardımcı olması amacıyla, son

security relevance is that we are not part of the Schengen regime. Because the accession to the Schengen regime will require approximately 2-3 years further preparation. It is not only on behalf of the newly acceding countries but also those on behalf of the European Union, because the second face of the Schengen Information System hasn't yet come into force. Which means that there is also in the future border control. Let's say on the borders of Czech Republic and Federal Germany, or Austria and Hungary or Slovenia and Italy for that matter. So this is an incomplete integration. And this incomplete integration also means that, in the coming ten years or so, I think, the main aspiration of the East Central European countries is going to be to get closer to the center of the European Union. As to move from the periphery to the center of the European Union, which, I think, is a challenging task.

With both the current and upcoming enlargements, with Romania and Bulgaria and eventually and hopefully with Croatia, the European Union will be somewhat less of a rich men's club, which I think is a very good news for countries, which are in the line of accession. At the same time, and this is my first slightly critical comment, the integration of this ten new countries will be extremely demanding on the European Union. As a consequence, we may actually mess up the line for those countries, which are going to follow us in the integration, including Turkey, which is by far the largest country waiting for accession to the European Union.

Security Sector Reform as a post-Cold War phenomenon

Let me start by saying that security sector reform is typically a post cold war phenomenon, indeed we did not speak about it during the cold war. Militaries and their alliances used to apply a narrow definition of security, largely identifying it with defence. As a consequence defence reform was often

dönemdeki bir gelişme olarak ortaya çıktı. Burada belirtmek istediğim başlıca şey, ekonomik entegrasyon dahil diğer entegrasyonların güvenlik gündemlerinin olmadığıdır. Dolayısıyla 1980'lerin sonunda Doğu Orta Avrupa'da sistem değişikliği meydana geldiğinde bu kuruluşların bir güvenlik gündemi yoktu. Elbette Atlantik İttifakı'nın vardı fakat Avrupa Birliği'nin yoktu.

Değişen Gündemler

Avrupa Birliği 1990'ların başında ortak dış politika ve güvenlik politikasının yanı sıra adalet ve iç meseleler ile ilgili politikalarını da içeren üçlü yapısını kurdu. Sonuç olarak 1990'ların başında batı kuruluşlarının daha çok kutular içinde düşündüğünü söyleyebiliriz. Onların kendi kutuları vardı. NATO hakkında konuşurken, bahsedilen askeri bir entegrasyondur. Avrupa Birliği hakkında konuşurken, henüz birlik Avrupa Topluluğu iken, başlıca konuştuğumuz konu ekonomik entegrasyondur, güvenlik gündemi ile ilgili düşünmüyorduk. Fakat sanırım 1990'lardan öğrendiğimiz, bunu artık unutmamızın gerektiğiydi. Temelde farklı kuruluşların farklı vurguları olmasına rağmen bütün kuruluşlar bütün konulara şöyle ya da böyle değiniyorlardı. Sonuç olarak Avrupa Birliği'ni neredeyse sadece ekonomik gelişmeye odaklı bir kuruluş olarak göremezsiniz, çünkü böyle değildir. Avrupa Birliği şimdiden güvenliği de -geleneksel anlamıyla olmasa da- içine alan çok geniş kapsamlı bir gündeme sahip.

Burada size ders vermek için bulunmuyorum, bunu itiraf edeyim. Ama yine de biraz olsun tartışmalı birşeyler söylememe izin verin. Sizin de muhtemelen bildiğiniz gibi bu dünyada birilerine ders verebilecek tek bir ülke vardır. Sonuç olarak ben bu ayrıcalığı o ülkeye bırakacağım, zira ben, küçük bir ülkeden gelmiş mütevazı bir Macar'ım. Ama size birşey söylememe izin verin. Dün akşam otelde, Ankara hakkında bir kitapçık okudum. Orada Türkiye'nin AB'ye

not mentioned as a national prerogative -and it's a relatively recent development. In order to foster the transformation in some countries, which are willing to join the European Union, and that the armed forces of these countries have to be transformed from the past to a modern face of development for the future. What I would like to mention is primarily that, other integrations, including economic integrations, had no security agenda. So, when the system change had occurred in East Central Europe at the end of the 80's these institutions had no direct security agenda. Of course, the Atlantic Alliance had one but the European Union did not.

Changing Agendas

At the beginning of the 1990s, the European Union established its tri-pillar structure, which included common foreign and security policy as well as justice and home affairs. As a consequence, we may say that at the beginning of 1990s, western institutions very much thought in boxes. They had their own box. When we spoke about NATO, it was military integration. When we spoke about the European Union, which at that time was the European Community, we primarily spoke about economic integration and not security agenda. But I think what we have learned in the 1990s is that we now should forget about this. Basically although different institutions have different emphases, all institutions are addressing all issues in one way or the other. As a consequence, you can not regard the European Union an institution which exclusively focuses on economic development because it is not the case. The European Union has a very comprehensive agenda by now which entails other elements including security, although not so much in the traditional sense.

Let me be slightly controversial here, although I must admit, I am not here to lecture you. As you probably know there is only one country in the world that can lecture anybody. As a consequence, I will

entegrasyonu ile ilgili birşeylerden bahsediliyordu. Ve o kitapçıkta Türkiye'nin AB'ye giden yolda en önemli probleminin insan hakları olduğunun, en azından AB tarafından böyle algılandığının belirtildiğini görmek çok ilginçti. Ve bunu tartışmak istiyorum çünkü bu çok yönlü ve karmaşık bir konudur. İnsan hakları meselelerini halletmek, mikroekonomik ayarlamalar yapmaktan, mevcut bütçe, mali politikalar ve para politikaları meselelerini halletmekten daha kolay olabilir. Dolayısıyla biraz daha dikkatli olmalıyız. Bu noktada güvenlik sektörüne basit bir insan hakları meselesinin ötesinde bir mesele olarak değinmek istiyorum. Çünkü birkaç yıl öncesinde Türkiye'ye gelmeye başladığım zamanlarda, herkes insan haklarının büyük bir problem olduğundan bahsediyordu. Şimdiden bu insan hakları problemi çok fazla önemli bir mesele olarak göze batmamaya başladı ve dolayısıyla mutluyuz. Ve bu problem, diğerlerine nazaran çok daha kolay giderilebilir bir problemdi.

Dış Tehditler ve Türkiye'nin özel Durumu

Unutmamalıyız ki Soğuk Savaş'ın bitmesinden bu yana Avrupa-Atlantik bölgesinde temel bir değişiklik oldu. Ülkelerarası dış tehditler azaldı. Elbette, Türkiye'nin bu açıdan bakınca istisnai bir durumu var. Çünkü Türkiye'nin, talihsiz komşuları var, özellikle ülkenin doğusunda ve güneyin bir kısmı da buna dahil. Sonuç olarak, güvenlikten bahsederken artık güvenlik meselesini ordunun çizdiği dar çerçeveler içerisinde veya savunma kavramı altında inceleyemeyiz. Avrupa'da güvenlik kavramları Soğuk Savaş sonrasında değişti. Ve Avrupa bazında geleneksel tehditler giderek önemini yitirdi. Fakat Türkiye'nin güvenlik durumunun spesifik karakteristiğini akılda tutalım. Şunu söyleyebilirim ki Türkiye'nin böylesi bir çifte problemi var. Bu kısmen iç güvenlik problemi. Klasik iç güvenlik problemlerinden bahsediyorum, kısmen

leave that privilege to that country. I am a humble Hungarian, who comes from a small country in this case. But let me tell you one thing, I read yesterday evening a little booklet about Ankara, that I got at the hotel. There was something about Turkey's EU integration. And it was very interesting to see in that booklet that, it was mentioned that, the primary problem on the way of Turkey's EU integration is human rights, or it is perceived by the European Union to be human rights. And I would like to take issue with this, because I think it is a very complicated and complex problem. Human rights matters may be easier to fix than micro economic adjustment, or actually budgetary, fiscal matters or monetary policy matters. So, we have to be a bit careful. Here I would raise the security sector beyond a simple human rights matter. Because when I started to come to Turkey a few years ago, everybody spoke about the human rights aspect as a big problem. By now we know the human rights problem is not so prominent and we are thus happy. It was a problem which was far easier to fix than many other problems.

External Threats and Turkey's special situation

We mustn't forget that there is one fundamental change since the end of the Cold War in the Euro-Atlantic area, namely that state-to-state external threats have been on the decline. Of course, Turkey is in a unique situation in this respect. Because Turkey has, if I may put it this way, a somewhat unfortunate neighborhood, particularly towards the eastern end of the country and also, to some extent, the south. As a consequence, when we speak about security we no longer should address security matters in narrowly defined military or defence terms. Following the end of the Cold War, security concepts have changed in Europe. Traditional threats in a European context are increasingly irrelevant, but bearing in mind the specific character of the Turkey's security situation, I may say, that Turkey has this kind of double problem. It's

göçle bağlantılı olarak, kısmen polisiye konulara bağlı olarak ve bunun ötesinde komşulara ve Türkiye'nin coğrafi konumuna dayalı devletlerarası güvenlik problemleri.

Bölgeye aşına olmak

1989'da duvar yıkıldığında Avrupa Birliği, Doğu Orta Avrupa'ya karşı temelde üç aşamalı bir strateji izledi. Ve bu strateji pek çok belirsizlik içinde oldukça yavaş bir şekilde evrildi. Yapılacak ilk şey bölgeye aşına olmak, bölgede neler olup bittiğini öğrenmekti. Nasıl mı? Bilirsiniz ortalama bir Amerikan turist Budapeşte için hazırlanmış bir kitapçıkta rahatlıkla yerleri karıştırabilir. Çok iyi hatırlıyorum, 1991'deki AGİT toplantısında Portekiz dışişleri bakanı meslektaşları tarafından "Bakın efendim, burası Slovakya, burası Slovenya, ve burası da Slavonya" diye bilgilendirilmişti. Yani Avrupa Birliği ilk önce büyük üye ülkelerden bazıları dışında bölgeyi tanımaya başlamak zorundaydı. Ve bunun dışında olmak Türkiye için çok iyi bir haber. Herkes Türkiye'nin nerede olduğunu ve değişen gerçekleri içinde olup bitenleri biliyor.

Stabilizasyon

İkinci aşama stabilizasyondur. Bu, bölgeyi üyelik teklif etmeksizin stabilize etmeyi amaçlıyordu. Bu *Gündem 2000*'de bu ülkelerin veya bu ülkelerden bazılarının Avrupa Birliği'ne katılacak olduğu ilk kez söylenene dek, bölgenin 1993-1997 arasındaki başlıca karakteristik özelliğiydi. 1997'den sonra katılım güdümlü yeni bir gündem gördük. İlk önce teklif yapılan altı ülke idi - beş Doğu Orta Avrupa ülkesi ve Kıbrıs'tı bunlar. Birkaç yıl sonra sayı altıdan ona yükseldi. Bu ülkelerin demokratikleşmesiyle güvenlik algılarının nasıl oluşacağı, bu konuyu nasıl algılayacakları da elbette çok büyük bir önem taşıyordu.

Meslektaşlarınızdan bir tanesi sabah oturumunda, klasik suçlardan, polisle bağlantılı problemlerden esas güvenlik problemleri olarak söz etti. Biz de aynı

partly an internal security problem, I mean, a classical internal security problem, partly migration related, partly related to policing and it is further burdened by an interstate security problem, which exists due to Turkey's geographical location.

Familiarizing with the region

When the wall came down in 1989, the European Union basically had a three phased strategy vis-à-vis East Central Europe. And the strategy has evolved very slowly and with lots of uncertainty. The first thing was basically to familiarize with this region, to learn what this region is up to. How is this done? You know the average American tourist was easily confused by a booklet for Budapest. I very well remember, at an OSCE meeting in 1991, the Portuguese foreign minister was briefed by his colleagues, who were telling him; "Look sir, this is Slovakia, this is Slovenia, and this is Slavonia". So, basically the European Union, except for the some of the larger member states, had to start learning about the region. And it's very good news for Turkey, that Turkey is beyond this. Everybody knows where Turkey is and what Turkey is up to in its changing reality.

Stabilization

The second phase was stabilization. The goal was to stabilize this region without offering the immediate prospect of membership. And this was a characteristic feature between 1993 and 1997, basically until the *Agenda 2000* first said that these countries are going to join or some of these countries are going to join the European Union. After 1997 we have seen a new agenda which was driven by accession, first offering accession to 6 countries, five East Central European plus Cyprus, and then it changed from 6 to 10 a few years later. It is very important that as these countries have become democratic, of course, it very much matters in terms of security, how the population of these countries perceived security.

In the morning, one of your colleagues spoke about classical criminality and police related

değişimden geçtik. Temelde güvenlikten bahsederken, yalnızca silahlı kuvvetleri kastetmiyoruz. Bu, Türkiye'nin katılım süreci gündeminde daha da büyük önem taşıyacak. Güvenlik sektörü konusu NATO'nun ya da AB'nin gündeminde değildi. Güvenliğin dar kapsamlı tanımından yavaş ve kademeli olarak uzaklaşıldı. İç güvenlik meselesinin önemli bir rol oynadığı anlayışı giderek artmaya, ve bu da giderek daha çok bir yasa uygulama problemi olmaya başladı. Yasa uygulaması özellikle önemlidir, çünkü parlamenterlerin yasayı onaylamaları, eğer yasa uygulanmazsa ve yeterince yaptırım uygulanmazsa yeterli değildir. Bu konuya biraz sonra tekrar değineceğim.

1990'ların başında Avrupa Birliği'nin demokratikleşme *müktesebatı* (*acquis*) yoktu. Bu ülkelerin demokratikleşme sürecinin ne yönde gelişmesi gerektiği konusuna yönelik bir *müktesebat* mevcut değildi. İlişkilerin ne büyük bir belirsizlik içinde başladığını böylelikle anlayabilirsiniz. NATO tarihinde kısa bir gezinti yapsanız, ilk önce, elbette, ordunun demokratik denetiminin önümüze bir koşul olarak sürüldüğünü görürsünüz. Ama daha önce zaten herhangi bir denetime sahip olup olmadığımız da tartışmalıdır. Ve cevap büyük ihtimalle sivil denetimin olmadığı ama politik denetimin söz konusu olduğudur. Bu büyük ölçüde ihtilaflı bir konu. Kimileri, tek partili sistem zamanında ordu üzerinde politik denetimimiz vardı dersem benimle taban tabana zıt fikirde olacaktır. Oldukça ilginç bir bağlamda, küçük Doğu Orta Avrupa ülkelerinde, partinin merkez komitesi orduyu kontrol ediyordu. Ve ordu kendi yapısı içinde, demokratik olmayan fakat bu ülkelerin politik merkezlerini temsil eden bu grubun kontrolüne alışkındı. Başka ülkelerde, örneğin Türkiye için önem taşıyabilecek bir örnek olarak, ordunun politik yapıda özellikle güçlü olduğu Sovyet Rusya'da durum farklıydı. Sonuç olarak bu konu Doğu Orta Avrupa'da diğer başka yerlerde olduğundan daha fazla pazarlık durumu halindeydi. Elbette 1990'ların başlarında ilk

problems as main security problems. We have gone through the same change. So basically when we are speaking about security, we are not speaking solely about armed forces and other matters. This will become much more prominent in the agenda of Turkey's accession. The issue of the security sector was neither on NATO's agenda nor the EU's. There was a slow and gradual departure from the narrow definition of security, increasingly in the sense that domestic security played an important role and it has increasingly become a law enforcement problem. Law enforcement is extremely important, because it is not enough that parliaments pass laws if they are not implemented and they are not adequately enforced. And I will speak about this later.

The European Union in the beginning of 1990s had no democratization *acquis*, it had no *acquis* that acceding countries should adopt. And you will see that such relationships have started with a lot of ambivalence. Just a little excursion to NATO; the first thing is that, of course, democratic civilian control of the military will be set against us as a requirement but there is a lot of debate whether we ever had some kind of control. And the answer is: "probably". We did not have civilian control but we did have political control. This is a highly controversial issue. Some people fundamentally disagree with me on this when I say we had political control over the military when the one party system existed. In a very interesting manner in smaller East Central European countries, the party's central committee controlled the military. And the military in its structure got accustomed to being controlled by this body, which was not a democratic body but which represented the political center of those countries. The situation was different in another country, let's say the Soviet Union, where, and this is quite relevant for Turkey, the military was extremely powerful in the political structure. As a consequence it was more in the bargaining position than

olarak Amerikalılar' ın "Pekâlâ, silahlı kuvvetlerin hesap verdiği politik bir yapı var mı?" diyerek geleneksel anayasal terimler bazında ordunun sivil ve politik denetimi üzerine odaklanmaları oldukça ilginçtir. Ama asıl ilginç olan şey şu, özellikle Doğu Orta Avrupa'yı çok da bağlamayan bir konu üzerinde çok zaman kaybettik. Öncelikle, Doğu Orta Avrupa'yı niteleyen *Bonapartizm* değildi. Askeri darbe olmadı ve -çok büyük bir pazarlık gücü olan klasik Sovyet sistemi dışında- ordu çok nadir olarak politik meselelere karıştı. Sonuçta kademeli olarak Doğu Orta Avrupa'da, askerinin sivil ve politik denetimi sorunundan orduda reform sorununa kaydık. Orduda nasıl reform yapılabilirdi? Ordu, anayasal garantiler kapsamında nasıl etkin bir araç haline gelebilirdi? Bütün fikir, Atlantik İttifakı ile politik ve askeri olarak entegrasyonun önemi noktasından hareketle tayin edilmişti. Ama eğer NATO'ya bakarsanız, 1990'lar boyunca Doğu Orta Avrupa'daki genişlemesi, özellikle 1995-1996 ve 1999'da, Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan'nın yer aldığı ilk doğu genişlemesine kadar, NATO bütçe yaklaşımını uyguladı. NATO, esas olarak şunu söyledi; " Pekâlâ, ordunuza daha çok para harcayın". Çıktıda bir değişiklik meydana getirmeden, ordu harcamalarını artırabileceğimizi söylememe gerek olduğunu düşünmüyorum. Böylelikle, istenen miktarda para kaybedilebilir. Sonuç olarak bu bir fay hattıydı. Dolayısıyla, NATO'nun birinci doğu genişlemesi politik açıdan değil ama askeri açıdan fay hattıydı. Askeri açıdan fay hattıydı, çünkü esasen biz askeri açıdan hazırlanmadan, kademeli olarak NATO'nun talimatları doğrultusunda hareket ediyorduk. Politik olarak hazırlanmıştık, askeri açıdan hazır değildik. Ve elbette NATO bundan birşeyler öğrendi.

1999 genişlemesinin ardından NATO, ülkeleri etki altında bırakmanın katılımdan önce katılımdan sonraya nazaran daha kolay olduğunu öğrendi. Sanırım bu ileriki tartışmalar için önemli olacak, çünkü AB son

anywhere else in East Central Europe. Of course, it was interesting that, in the beginning of the 1990's the Americans focused on civilian control and political control of the military in traditional constitutional terms. Saying, "Okay, is there a political body to which the armed forces are liable to?" But the interesting thing is that, we lost years on a matter which was not relevant in East Central Europe. Primarily because *Bonapartism* never characterized East Central Europe. There were no military coups, the military very seldom interfered with political matters except in the classical Soviet system where the military had enormous bargaining power. As a consequence, gradually in East Central Europe we moved away from the question of civilian and political control of the military to reform of the military. How do we reform the military, how to make the military an efficient tool surrounded by some constitutional guarantees? The whole idea was preconditioned by the importance of political and military integration with the Atlantic Alliance. But if you look at the NATO enlargement in East Central Europe throughout the 1990s, particularly between 1995-6 and 1999, until the first eastern enlargement took place with Poland, the Czech Republic and Hungary, NATO applied the budgetary approach. NATO basically said, "Okay, spend more on your military". Of course, we can spend more money on the military without any change in output. We can waste any amount of money. As a consequence this was a fault line. So the first eastern enlargement of NATO was in a military sense a fault line, politically it was not. But in military terms it was a fault line, because basically we were gradually moving in the direction of NATO without being militarily prepared. Politically we were prepared, militarily we were not. And of course, NATO has learned from this.

After the 1999 enlargement, NATO learned that it is easier to influence countries before they join rather than after they have joined. I

bir aydır şunu öğrenmeye başlıyor: “tamam, bizim bu adamlara anlatmamız gereken çok şey var. Ama içeri girmeden anlatmalıydık bunları. Çünkü masanın etrafına geldiklerinde ağızları bozuluyor.” Bu gelecek için fevkalade önemli bir mesele. Çok yakında, buradan bazı sonuçlar çıkaracağım. Fakat NATO öğrendi. NATO, bir üyelik eylem planı sundu. Prag Kapasite Taahhütnamesi (*Prague Capabilities Commitment*) ve NATO Acil Mukabele Kuvveti (*Response Force - NRF*) vardı. Yeni üye devletlerin uygulaması gereken pek çok şey vardı. Ayrıca, genişlemenin 2004'teki devresi bu açıdan 1999'daki genişlemeden daha iyi hazırlanmıştı. Avrupa Birliği oldukça muğlak bir tepki verdi. AB üyelik şartları, 1993'te Kopenhag Konseyi'nde ortaya çıkan, Kopenhag Kriterleri şeklinde adlandırıldı. Buna bakarak, şartların çok da demokrasi veya güvenlik sektörü reformu veya insan hakları bağlamı yönünde olmadığını gösteren temel bir sonuca ulaşıyoruz. Bunlar itibari olarak ilk unsurlar şeklinde sıralandı, geriye kalanı esasen AB'nin karşılması gereken şartlar veya adayların gelişmenin ekonomik boyutu ile ilgili karşılması gereken şartlardı. Şimdi tabii ki istikrarlı kurumlardan bahsediyoruz. Bu biraz evvel değindiğim stabilizasyon ögesidir.

Kurum İnşası

Kurum inşası, sadece anayasa çerçevesinde kurumları oluşturmak anlamına gelmez. Zira anayasa mahkemesi, yürütme, yasama, ve ombudsman bu rol için vardır. Hayır, bu aşamada yasanın uygulanması ve icra edilmesinin işleyen bir demokrasi için farz olduğu kanısındayım. Bu ülkelerin gerçek anlamda işlerlik kazanmasının koşulu ise sadece bu yasaları geçirmek değil ama aynı zamanda bunları uygulamak ve icra etmekte yatar.

Savunma sektörüne gelince şunu söyleyebilirim ki, sadece sistem değişikliği sırasında edindiğimiz, orduyu hangi yolla

think this is going to be relevant for the further discussion because what the EU is starting to learn is that “okay, there are so many things we should have told these guys before they came in rather than when they are in, and around the table and they speak bad. They are not meeting requirements and fulfilling conditions”. And this is an extremely important matter, for the future I will draw some conclusions on this very soon. But NATO learned. NATO introduced a membership action plan, there was the Prague Capabilities Commitment and there is the NATO Response Force. There are number of things, which are to be applied to new member states as well. Thus the 2004 round of enlargement in this sense was much better prepared than the enlargement in 1999. The European Union reacted in a very ambiguous manner. The EU conditions of membership are listed as the so-called Copenhagen Criteria, issued at the Copenhagen Council in 1993. And if you look at this we basically come to the conclusion that the conditions were not on the side of democracy, security sector reform or the respect for human rights. They are nominally listed as the first element, and the rest is basically the conditions either the EU had to meet or the conditions the candidates had to meet on the economic side of the development. Now of course we speak about stable institutions. And this is the stabilization element that I mentioned somewhat earlier.

Institution Building

Establishing institutions in the framework of the constitution is not the only part of institution building. Indeed constitutional courts, executives, legislatures and ombudsman exist for this role. No, I think in this phase, implementation and enforcement of law is essential for a functioning democracy. The proper functioning of these countries is conditional not only of passing laws but also implementing and enforcing them.

kontrol edeceği, yöneteceği veya yönlendireceği hakkında hiçbir fikri olmayan yetersiz politikacılar yüzünden değil, fakat aynı zamanda Sovyet silahlı kuvvetlerinin alt kısmı olduğu için yetersiz kalan ordumuz yüzünden de, bu Orta Avrupa bağlamında oldukça özel bir durumla yüz yüze kalabiliriz. Ordunun otonomisine kesinlikle saygı gösterilmedi. Çünkü ordunun teknik konularıyla ilgili kararlar vermek politikacıların işi değildir. Böylece politikacılar ve ordu, ordunun otoritesi ve otonomisinin nereye kadar uzanması gerektiğine ve politik kontrol ve politik müdahelenin gerekli ve aynı zamanda kaçınılmaz olduğu stratejik noktaların nasıl belirleneceğine dair bu yolu bulmak zorunda kalacaklardır.

Taahhütlerin yerine getirilmesi gerekir

Önemli olan, ordu reformunun bir vaat olarak ortaya konmasıdır. Bunun sadece bir taahhüt olarak kalmaması gerektiğini, taahhütlerin yerine getirilmesinin gerekli olduğunu hesaba katmalıyız. İtiraf etmeliyim ki mevcut AB genişleme devresi ve önümüzdeki AB genişleme devresi, Avrupa Birliği için taahhütlerle yaşanamayacağını öğrenildiğine dair önemli sinyaller taşıyor. Öyleyse taahhütleri yerine getirmek gerekmektedir. Eğer AB'nin tavrına bakarsanız, AB şunu söylüyor: “Aday ülkelerden *müktesebatı* (*aquis communautaire*) yerine getirinceye kadar artık daha fazla taahhüt duymak istemiyoruz.” “Tamam”, diyorlar, “kanunlar bu ülkelerin ulusal yasamalarından geçip, işlev kazanınca bölümleri kapatacağız.” Bu maalesef bizim size yaptığımız bir kötülük, biz yeni katılan ülkelerin. Çünkü biz bir takım konularda taahhütler verdik ve henüz herşeyi yerine getirmedik ve bunların yakın zamanda da yerine getirilemeyeceği gibi bir tehlike de söz konusu. Sonuç olarak, Türkiye Avrupa Birliği ile müzakerelere başladığında siz de fark edeceksiniz. AB katılımı esasen klasik bir diplomatik müzakere değildir. Avrupa Birliği katılımı, kuralları saptanmış bir kulübe

As far as the defence sector, I may say that in the Central European context we may face a very special situation. At the time of the system change, incompetent politicians, who had no idea how to control or manage or direct a military, and an incompetent military, because it was basically a subsection of the Soviet-armed forces, were in charge. There has been certain disrespect for the autonomy of the military, because it is not up to the politicians to decide on the military's technical matters. So the politicians and military have to find out how far the authority and the autonomy of the military should go and where are the strategic points where political control and interference is necessary and indispensable.

Delivery is necessary

What is important is military reforms as a promise. So we have to take into account that things can not just be promised, delivery is necessary. And I must admit that the current and next EU enlargement round are all important signals for the European Union to learn that you should not live on promises. So, delivery is necessary. If you look at the current EU attitude, the EU now says “we do not want to hear promises any longer on the future delivery of the *acquis communautaire* from candidate countries.” They are saying, “okay, we are going to close chapters when the laws are passed in their national legislation, when they are up to the task”. This is unfortunately the bad thing we did for you; that is the countries which just joined. Because we promised a number of things and not everything has been delivered and there is the danger that not everything will be delivered any time soon. European Union accession is basically not a classical diplomatic negotiation. European Union accession is like joining the club which has some established rules. And you either accept the rules or you should not join. Negotiations matter and individual skills matter a lot too, but it is still not a classical diplomatic matter where both sides are making compromises and so on and so forth.

girmek gibidir. Kuralları kabul edersiniz ya da katılamazsınız. Onun için, bu elbette müzakerelerin konusunun ve bireysel yeteneklerin de oldukça önemli olduğu bir meseledir. Fakat hâlâ bu her iki tarafın uzlaşmaya vardığı veya buna benzer klasik bir diplomatik olay değildir.

Güvenlik hizmetlerinin demokratik denetimi

Şimdi vurgulamak isterim ki Avrupa Birliği'nin güvenlik gündemi öncelikle bir iç güvenlik gündemidir. Askeri meseleler bir şekilde beliriyor, fakat Avrupa Birliği'ne daha yakınlaştıkça farkedeceksiniz ki güvenlik gündeminin önemli kısmı iç güvenlik gündemidir. Bu da, şeffaflık, demokratik yönetim, ve güvenlik hizmetinin demokratik gözetimini gerektirmektedir. Artık silahlı kuvvetlerin demokratik denetiminden değil, güvenlik hizmetlerinin demokratik denetiminden söz ediyoruz. Elbette Türkiye'nin gene çok özel bir durumu var. Çünkü Avrupa Birliği Türkiye'de laikliğin korunması konusunu çok önemsiyor. Bunun için de ordunun şu ya da bu şekilde önemli bir rol oynaması gerekirse, o zaman Avrupa Birliği bunu görmezden gelebilir. Bunu iddia etmek için de yeterli sebebim var.

Türkiye ve komşuları

Şimdi Avrupa Birliği'nin ortak güvenlik çabasına pek çok katkı söz konusu, ve hepimizin bildiği bir şey var ki Avrupa Birliği'ne girmek giderek daha zorlaşıyor. Onun için, *müktesebat* giderek daha değerli hale geldi ve ülkeler çok daha fazla taleple karşı karşıyalar. Ve aynı zamanda Avrupa Birliği kendi yolunda kademeli olarak gelişmekte. Schengen rejimi, bildiğimiz gibi özellikle Türkiye için zor bir problem arz ediyor olacak. Sonuç olarak, Avrupa Birliği, Türkiye'nin doğu ve güney sınırları da dahil olmak üzere Schengen rejimini görmek istediği zaman, bu muazzam derecede zor ve masraflı bir yatırım olacak. O noktada, bundan iki yıl önce yapılan İtalyan önerisini

Democratic control of security services

Now I would like to emphasize that, the European Union's security agenda is primarily an internal security agenda. Military matters appear on the side but, increasingly, the closer you get to the European Union you will notice that the important part of the security agenda is internal security. This requires transparent and democratic governance and democratic control of the security services. We no longer speak about the democratic control of the armed forces, we speak about the democratic control of the security services. And of course Turkey has a very special situation again, because, of course, the European Union as such is very much interested in maintaining a secular Turkey. And if it requires that the military plays an important role in one sense or the other, sometimes in a very peculiar way, the European Union will look the other way when this issue emerges. And I think I have enough reason to claim so.

Turkey and its neighbors

There is a large contribution to the common security effort in the European Union, and we also all know it is increasingly difficult to join the European Union. So the *acquis* is more and more valuable. There is more and more demand from the countries. At the same time, the European Union is gradually developing on its own. The Schengen regime will be presenting a particularly difficult problem for Turkey as well. As a consequence, the moment the European Union wants to see the Schengen regime extending to the eastern and southern borders of Turkey it will be an enormously difficult and very costly investment. Let's hope that by then, the Italian proposal, which was made about two years ago, entailing financing the modernization and the catching up with the Schengen regime jointly, will also apply, and it will not be a burden only on the Turkish taxpayer. By then it will be a common effort, of close to 500 million European Union citizens.

izleyeceğimizi, ve modernizasyonu ve Schengen rejimine katılımı yakalamayı hep birlikte finanse edeceğimizi umalım. Böylece bu sadece Türk vergi mükelleflerinin parası üzerinden olmasın. Bu böylece, yaklaşık 500 milyon Avrupa Birliği vatandaşının ortak çabası olsun.

Kapasite İnşası

Şimdi oldukça tartışmalı bir konuya geldik. Kapasite inşasının muazzam önem taşıdığı gerçeğine dönmek istiyorum. Türkiye'nin hem bir geçiş ülkesi olarak hem de vatandaşlarının ara sıra batıya doğru hareket ettiği bir ülke olmasından kaynaklanan bir yasadışı göç problemi var. Ve ayrıca sabitlenmesi gereken diğer sınır ötesi problemleri var. Bildiğiniz gibi Çek Cumhuriyeti dışında her ülkenin birlik dışına sınırları var. Çekler'in -Slovakya ve Polonya da Schengen rejimine dahil olunca-Schengen ülkeleri tarafından çevrelenmek gibi bir lüksü var. Fakat Çekler dışında herkes sınırlarının sıkı kontrolü için kendi iç güvenlik sistemlerini geliştirmek zorundalar. Şunu belirtmeliyim ki, göç konusu Avrupa Birliği'nin çok da değer verdiği bir konu. Yaklaşık 10 yıl önce sadece göçmenlerin yarattığı tehlikeler hakkında şeyler duyabilirdiniz. Şu anda ise göçmen tehlikesinden bahsetmiyoruz. Azalan nüfustan ve sonuç olarak gittikçe artan göçmen ihtiyacından bahsediyoruz. Bu durumda Türkiye büyük nüfusuyla hikayenin bu kısmında katkı sağlayabilir.

İç güvenlik sürekli bir bütündür

Gelin iç güvenlik meselesine geri dönelim. İç güvenlik sürekli bir bütünlüktür. Sadece polislerden veya sadece adli meselelerden ibaret değildir. Bu bir bütündür ve sadece bu sürekliliğin bir kısmını modernleştirip diğerlerini öylece bırakınca neler olduğuna dair deneyimlerimiz vardır. Belki hatırlarsınız, Başkan Aristide tekrar iktidardan indirilmeden önce ülkeye geri gelmişti. Aristide Haiti'ye dönünce Amerikalılar polisle ilgili temel bir sorun

Capacity Building

Now I come to a fairly controversial matter, and I would like to go back to the fact that capacity building is extremely important. Turkey has an illegal immigration problem both as a transit country and as a country whose citizens are occasionally leaving in a westerly direction. And there are also other cross border problems, which will have to be fixed. You know that, each member except for the Czech Republic has an external border; the Czechs have the luxury that, they are totally surrounded by Schengen countries the moment when Slovakia and Poland also join the Schengen regime. But apart from the Czechs, everybody has to develop its own internal security system in order to tightly control their borders. Let me mention this, migration is an issue that has been highly valued by the European Union. Whereas 10 years ago you only heard about the danger of migrants, currently we are not speaking about the danger of migrants, we are speaking about declining populations and as a consequence, the need of migration is appearing much more. So Turkey may be a country, with its large population, which may be able to contribute to this part of the story.

Internal security is a continuum

And let me come to the problem of internal security. Internal security is a continuum. It's not only police and it's not only judiciary. We have some experience of what happens when you are only modernizing one part of this continuum and not the others. When President Aristide returned to Haiti -you may remember the previous return of the President Aristide before he was out of power again-Americans noticed that there was a fundamental problem with the police and they wanted to fix it, which is fair enough. So they increased the salaries of the police in order for the police to be far less corrupt than it had been. That was fine. Then they noticed that police started arresting criminals. Because they were not corrupt. They then get

olduğunu ve bunun halledilmesi gerektiğini farkettiler ki, bu yerinde bir tutumdur. Böylece polis maaşlarını artırarak polisin rüşvet almasını eskiye nazaran azaltmaya çalıştılar. Tamam, güzel. Arkasından polis suçluları tutuklamaya başladı, çünkü polis artık rüşvet almıyordu. Ve polis onları yargı önüne çıkarmaya başladı. Fakat sorunu böylece çözemediler çünkü yargı hala rüşvet alıyordu. Sonuç olarak iki hafta sonra sokaklarda aynı suçluları görmeye başladılar. Yani bu sürekli bütünlük sistemini oturtmaya çalışırken yargı ve cezaevleri sistemini de başından sonuna kadar temizlemelisiniz.

Yolsuzluk

Yolsuzluk problemine geri dönelim. Yolsuzluk Avrupa Birliği için öncelikli önem taşıyan bir güvenlik meselesidir. Çünkü AB’de büyük oranda merkezi yeniden dağıtım söz konusu. Bu yüzden, eğer sistem ulusal olarak bozulursa paranın sistem içinde yok olması tehlikesi ortaya çıkar. Ve bu ayrıca ulusal üretim için de önemlidir, çünkü ülkeler görece temiz bir sistemleri olmadan icraatta bulunamazlar. Açıklayıcı bazı veriler sunalım. Uluslararası Şeffaflık (*Transparency International*) örgütü, uluslararası iş dünyası üzerinden değişik ülkelerdeki yolsuzluk seviyelerini ölçüyor. Ülkeler 1’den 133’e kadar sıralanıyorlar. 1 numara son istatistiklere göre Finlandiya, 133. numarada Bangladeş var fakat Bangladeş hatırlayabildiğim kadarıyla en azından son beş yılda bu yerinden hiç oynamadı. Türkiye’nin ve AB üyelerinin sıralanış şeklini görmek oldukça ilginç. Türkiye sistemde 77. sırada. Bu ortalama eski Sovyet bölgesi ülkelerinden yüksek, fakat 1 Mayıs’ta birliğe henüz katılan ülkeler de dahil olmak üzere herhangi bir AB üyesi ülkenin epey gerisinde. Diğer ülkeler arasında en fazla yolsuzluk olan, sıralamadaki en düşük AB üyesi ise 50. sıradaki Yunanistan. Türkiye’nin 77. olduğunu belirttim. En az yolsuzluk olan yeni AB üyesi, 27. sıradaki Kıbrıs Cumhuriyeti. En yüksek yeni Doğu Orta Avrupa ülkesi ise 29.

them in front of a judge. But Americans had not fixed that problem, and the judges were still corrupt. As a consequence, two weeks later they had the same criminals on the streets again. So when you want to fix the system of this continuum, you have to be very careful that the judicial and penitentiary system have to be cleaned from beginning to end.

Corruption

Let me come to the problem of corruption. Corruption is a security matter of prime importance for the European Union, partly because there is a lot of central redistribution of money in the EU. So, if the system is corrupt nationally then there are the dangers that, money will disappear in the system. But it is also extremely important for national output because countries are unable to perform unless they have a relatively clean system. Let me give you some indicative data on international measures. *Transparency International* quantify corruption on the basis of international business in different countries. The countries rank from 1 to 133, number one in the most recent statistics is Finland, number 133 is Bangladesh but Bangladesh hasn’t moved from that place for at least the last 5 years, that’s how far my memory goes back. It’s very interesting to see how Turkey and the new EU members rank in this system. Turkey is 77 in the system, which is better than the average former Soviet area country, but is way behind of any of the current members of the European Union, including those countries which joined the European Union on May 1st. The lowest old EU member, which is the most corrupt among the EU member states is ranked number 50 and it’s Greece. I mentioned Turkey was 77. The least corrupt new EU member is the Republic of Cyprus ranking number 27. The highest new East Central European is Slovenia ranking number 29, still relatively high. The lowest new EU member on this list is Poland number 64. So there is catching up to do. This will be extremely

sıradaki Slovenya, gene göreceli olarak yüksek. Listedeki en düşük olan yeni AB üyesi 64. sıradaki Polonya. Yani yakalamanız gerekiyor. Türkiye'nin performansının sadece statik değerlendirmesi için değil, ama dinamik değerlendirmesi için de, Türkiye'nin şu ya da bu doğrultuda olduğunu göstermesi açısından da önemli bunlar.

AB bir imparatorluk gibi düşünüyor

Şunu belirtelim ki AB 10 yeni üye olarak, insanlık tarihindeki en büyük genişleme hamlesini yaptı. AB giderek Romanya, Bulgaristan ve son olarak Hırvatistan gibi ülkelerin sırada olduğunu vurguluyor. Hemen hemen eminim ki Aralık'ta Türkiye'ye bir şekilde yeşil ışık yanacak, fakat düşünülmesi gereken pek çok konu var. Şimdi tabi ki buradaki büyük soru, Avrupa Birliği'nde gereğinden fazla esneme etkisinin olup olmayacağıdır. Bu, sorulardan biri ve bir diğeri de Avrupa Birliği'nin yasal veya politik olarak içine katılmak istemeyen veya katılamayacak olan ülkeler üzerinde yeterli etkiye sahip olup olamayacağı. O zaman üyelik umudu dışında bir kaldıraç gücü var mıdır? Ve benim cevabım temel olarak negatif.

Üyelik umudu

Kanımca, Avrupa Birliği'nin elinde, kendisini çevreleyen ülkeleri etkin bir şekilde etkileyebilecek bir silahı varsa, o da verebileceği üyelik umududur. Ve biliyorsunuz ki sırada çok da fazla ülke yok. Romanya ve Bulgaristan bunlardan ikisi. Hırvatistan da umarım makul bir zamanda müzakerelere başlayacak. Türkiye de umarım Aralık'ta verilecek tarihte görüşmelere başlayacak. Ve ardından, üyelik umudu taşıyan Batı Balkan ülkelerine gelirsiniz. Herkes Batı Balkan ülkelerinin stabilizasyonunun tek yolunun üyelik umuduyla gerçekleşebileceği konusunda hemfikir. Bunun ardından üyelik kazanmak isteyen fakat bununla ilgili olarak fazla da bir şey yapmayan iki ülke var: Moldovya ve Ukrayna. Rusya hiçbir zaman katılım

important, not just for a static assessment of Turkey's performance, but the dynamic assessment of Turkey's performance, how Turkey is moving in one direction or the other.

EU is thinking like an empire

Let me mention that the EU has gone through its biggest enlargement in human history. EU is increasingly emphasizing that, there are some countries in the pipeline including Romania, Bulgaria and most recently Croatia. I am more or less confident that Turkey will get a green light in December, but there is a lot to think about. Now, of course, the big question is whether the European Union will create an overstretch effect. The other question is whether the European Union will have sufficient influence on countries which are actually neither legally nor politically willing or able to join the European Union. So, is there leverage without the prospect of membership? And my answer is basically negative.

Prospect of membership

I basically think that the European Union has one very effective means to influence its external perimeter and that's the prospect of membership. And you know that there are not so many countries which are in the pipeline. Two of them are Romania and Bulgaria. Croatia hopefully will start negotiating reasonably soon. Turkey will hopefully start negotiating on the date which will be offered in December. And then you come to countries, countries of the western Balkans, which carry hope for membership. Everybody agrees that the only way to stabilize the western Balkans is with the prospect of membership. And then you have two countries, which are interested in gaining membership though are not doing too much for it, these are Moldavia and Ukraine. Russia has never demonstrated its willingness to join. And Belarus is out of the question.

istekliliğini göstermedi. Ve Belarus söz konusu bile değil.

Sonuç

Güzel bir hafta sonunu geçirmeniz için engel teşkil eden tek insan olduğumu bildiğim için, çok da uzun sürmeyecek olan sonuç kısmına geliyorum. Güvenlik sektörü yönetişimi genellikle bir iç meseledir. Fakat entegrasyon ve entegrasyon beklentisi ile beraber uluslararası ve dış meselelerin fonksiyonu değişerek, giderek ülkelerin iç politika konularını etkileyen bir hal aldı. Ve bu temel bir değişim. Biliyorsunuz ki, geleneksel olarak uluslararası ilişkilerde, “bu bir iç meseledir” denir. Ama artık bunu unutmaliyiz. Artık kimi koşullar talep eden sadece IMF değil. Avrupa Birliği'nin kendisine katılmak isteyen ülkelerden çok sayıda talebi oluyor ve bunların çoğu, geleneksel olarak “iç mesele” olarak addedilen politika ve ekonomik meselelere temas ediyor.

İtiraf etmeliyim ki, 1993 Kopenhag Kriterleri güvenliğe ilişkin konularda kısmen zayıf ve belirsiz kaldı. Sonuç olarak, tek tek ülkelerle ilgili olarak dizayn edilmiş düzenlemeleri giderek daha çok göreceğiz. Genel ve herkes için uygulanabilirliği olan düzenlemeler söz konusu olmayacak. Avrupa Birliği'nin şu veya bu ülkede görmek istediği düzenlemelerle karşılaşacağız. Unutulmaması gerekiyor ki, AB genişleme koşulları, çoğu kez toplumların ve insanların yararınadır. Eğer daha temiz bir yargı olursa, yasalar daha iyi uygulanırsa, bu Türkiye toplumunun çoğunluğunun yararına olur. Suçlular mutlu olmayabilir, fakat geri kalan büyük çoğunluk, yasaların eskiye nazaran yaptırımının daha iyi olmasından mutluluk duyar. Bu yüzden bu problemleri sadece devlet çıkarları değil, vatandaşların ve insanların yararı açısından da görmeliyiz. Tek tek ülkeler üzerinden düzenlemeler yaklaşımı da Türkiye için hayırlı olacaktır. Çünkü Türkiye büyük bir ülke, ve AB ile beraber ele almaları gereken oldukça spesifik problemleri söz konusu.

Conclusion

Because I know that I am the only person who is blocking the way to the well-deserved weekend I am coming to my conclusions, which will still not take much time. Security sector governance is traditionally a domestic matter. But with integration and the anticipation of integration, the function of international affairs and foreign affairs have changed, namely it is increasingly about influencing the domestic political course of countries. That's a fundamental change. You know that, traditionally in international relations, we will all say “this is a domestic matter”. This is one thing that, I think everybody should forget about. Nowadays, it's not only the IMF which is coming with certain conditions. It is the European Union which is coming with certain requests from those countries wanting to join and most of those are clearly touching upon traditionally domestic political and economical matters.

I must admit, that the Copenhagen Criteria in 1993 were relatively weak and ambiguous on security related matters. As a consequence, we will increasingly see tailor-made arrangements. Thus, we are not going to get arrangements which are very general and applicable to everybody. We are going to see arrangements that the European Union wants to achieve with one country or the other. We should not forget that the conditions of enlargement are very often in the best interest of society and of the people. If there is a cleaner judiciary, if laws are better enforced then this is very much in the interest of the overwhelming majority of Turkish society. Criminals may not be happy, but many others would be happy that laws are better enforced than they used to be. So we should not only see these problems from the vantage point of state interest but also from the interest of the citizens and the people. A country by country approach is the name of the game, which is also good news for Turkey because Turkey is a large country and it has very specific problems that the EU and Turkey should address together.

SORU-CEVAP OTURUMU - 3

Pál Dunay ve Alain Faupin

Mehmet Dülger: Konuşmacılara çok teşekkür ediyorum. Sorunları ve Türkiye’den beklentileri ortaya koydular. Acaba kendileri hangi sorundan başladılar, ne gibi tavsiyeleri olur? Örneğin önce yargıdan mı başladılar, polisten mi, ordudan mı, yoksa ekonomiden mi? Bu konuda biraz daha somut bilgiler verirlerse çok sevinirim.

Dunay: Bu oldukça uzun bir hikaye aslında. Doğu ve Orta Avrupa’nın (AB’ye) katılımı bir anlamda çok özeldir. Tek partili sistem mirasından geliyorduk, demokrasiyi ise hiç uygulamamıştık. Aramızda bazı farklılıklar da vardı. Mesela açıktır ki, Macaristan ve Polonya 80’lerin sonunda Çekoslovakya ve Romanya’dan biraz daha demokratik idi. İlk olarak halledilmesi gereken konu, kurumsal sorunların çözümü oldu. Bu, son on beş yıldan çıkarılacak en önemli ders olarak kalacaktır. Ülkenin gideceği yön konusunda siyasi bir uzlaşmaya varıp, doğru iş gören kurumları tesis etmedikçe, hiç bir sorunun üstesinden gelinemez.

Yani temelde eğer nereden geldiğiniz ve nereye gideceğiniz konusunda ortak bir görüşünüz ve kuruluşlarınız yoksa kalan kısmını başarmak çok zor. AB üyeliği için listenin başında yer alan makroekonomik problemleri çözmek; tam olarak iş gören, siyasi süreçleri kontrol edebilen ve büyümeyi destekleyen yetkin kuruluşlarınız olmaksızın mümkün değil. Orta Avrupa’nın büyümesi kendine özgü bir durum. Bu nedenle bence nereye gittiğini ve ne hedeflediğini çok iyi bilen bir ülkeye dışardan akıl öğretmek son derece tuhaf olacak.

Dün öğleden sonra havaalanından gelirken itiraf etmeliyim ki çok şaşırımdım. Dört-beş yıldır buraya gelmiyorum ve o zamanlar

Q & A SESSION - 3

Pál Dunay and Alain Faupin

Mehmet Dülger: I would like to thank the speakers. They kindly expressed the problems and the demands facing Turkey. I want to ask which problem they solved first in their countries. What do they advise? I wonder if they handled justice, the police, the military, or the economy first. I would be glad if they could give some more concrete information.

Dunay: It would be a long story to tell you. In one sense, I think the East and Central European accessions were very special. We were coming out of a single-party heritage; we had a total lack of democracy in these countries. Although some variation did exist. Obviously, Hungary and Poland were slightly more democratic in the late 80’s than, let’s say, Czechoslovakia or Romania. However, the first step was to fix the institutional problem. Moreover, this is a lesson that, I think, will remain as a lesson of the last fifteen years. Without properly functioning institutions and some kind of political consensus concerning the direction the country is going to take, all other problems are impossible to overcome.

So, if you don’t have institutions in place and a common vision for the country on where we are coming from, and where are we going to, it’s extremely difficult to do the rest. Macroeconomic problems, which constitute an important part of EU accession, are not going to be addressed without adequate institutions, which function properly, are able to control the political processes, and then gradually generate growth. The Central European enlargements were so peculiar. It would thus be totally absurd to provide external, unsolicited, and incompetent advice to a country that, I think, knows where it is going, and what it wants to achieve.

Ankara havaalanından şehir merkezine giderken gördüğüm yıkık dökük semtlerden eser kalmadığını gördüm. Beş altı yıldır burayı görmeyince bunun ne harikulade bir gelişme olduğunu anlıyorsunuz. Bu manzarayı nasıl değiştirdiniz? Kürt problemi gibi belirli bazı konularda ülke içinde sağladığınız uzlaşmayı zikretmeye gerek bile yok. Bu herkes için baş ağrısı olan bir konuydu. Bu konuyu sadece polisin ve yasaların, ya da askerlerin meselesi olarak görerek çözüm sağlanamazdı. Kürtlerin yaşadığı bölgede bir gelişme sağlanamazsa yine çok ciddi zorluklarla karşılaşılacaktır. Çünkü ülke yalnızca İstanbul'dan oluşmuyor, güneydoğu da buranın bir parçası. Eğer ülkenin bu kısmı üyeliğe hazır değilse, tümü hazır değil demektir.

Biz de Macaristan'da bu tür bölgesel farklılıklarla karşı karşıyayız. Kuzeydoğuda ağır sanayimiz çok daha az yoğun. Bölgede işsizlik ve güvenlik sorunları daha fazla. İşsizliğin fazla olması suç oranını da arttırıyor. Bence bu çözümü oldukça zor bir problem. Avrupa'ya yakınlaşmak ve sonunda AB'ye üye olmak için bu sorunlar etrafında mutlaka ülke içinde uzlaşma sağlanmalı. Bu çok makul bir başlangıç noktası olacaktır.

Faupin: Öncelikle Pal'a övgülerim olacak. Bence çok ilginç ve yapıcı bir sunumdu Pal. Ben başka bir yerden duyduğum bir fikri iletmek istiyorum. Geçmişte Avrupa Birliği'nin dış politika ve savunmadaki rolü çok küçüktü, şimdi ise daha büyük, daha aktif ve uyumlu bir role doğru gelişme gösteriyor. Bunun Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi kabul etmesi için güçlü bir teşvik olduğuna inanıyor musun? Çünkü bu, güvenlik meselelerini tamamlayacaktır. Tabi bu sadece bir duyum ve belki de argümanı tersten okumak ta isteyebilirsin. Ne düşünüyorsun?

Dunay: Bence Türkiye esas oyuncu, ve herkes de bunu biliyor. Türkiye de kendisinin dış politika ve güvenlik anlamında esas oyuncu olduğunun farkında. Türkiye'nin önceki

Yesterday afternoon, I was coming from the airport and, I must admit, I was totally astonished. Having not visited for at least 4 or 5 years, I saw that the run down neighborhoods between Ankara and the airport, no longer existed. It's a something you realize if you had memories from 5-6 years ago. For example, how the landscape has changed, not to mention what you have achieved with building domestic consensus around certain issues, like how to address the Kurdish problem because it was a headache to everybody. Addressing this problem as only a police, or law enforcement, or a military matter was not the solution. Without regional development in the area, where the Kurdish populations live, you're going to have enormous difficulties. Because Turkey is not just Istanbul, it also includes the south east of the country. If that part of the country is not ready for membership, then the country is not ready for membership.

We (in Hungary) also have these regional differentiation problems in the northeast of the country, where the concentration of heavy industry is far less. There we have higher unemployment and more security problems. Because of higher unemployment, we also have higher crime levels. Therefore, I think this is a very difficult problem to deal with. Certainly, building a domestic consensus around the problems is necessary to get closer to Europe and then to become a member of the European Union. This would be a reasonable starting point.

Faupin: First a compliment Pal, I thought you made an interesting and constructive presentation. I would like to submit to you a reflection which I have heard elsewhere. In the past, the foreign policy and the security role of the European Union was minimal, now we are moving to a larger, more active role, a more coherent role. Do you think that is a powerful incentive for the European Union to include Turkey? Because that would round off security concerns. Of course this is only a reflection, you can also turn the

statüsünden dolayı imtiyazsız hissettiği dönemde WEU'da yapılan tartışmaları hatırlıyorum. Bu sizin (Van Eekelen) WEU Genel Sekreteri olduğunuz dönemdi. Bunun sonucunda Türkiye fiili (*de facto*) katılımcı olmuştu ve karar verme sürecinde etkili hale gelmişti. Ama Türkiye WEU ve EDSP'nin yapısal olarak dışında yer alıyordu.

Türkiye'nin diğer pek çok Avrupa ülkesinde bulunmayan bölgesel bir önemi var. Bu, işin olumlu yanı. Böylelikle Türkiye düşünce biçimimizi zenginleştirecek ve bazı geleneksel düşüncelerimizi ortadan kaldırarak. Bu, biz Macarlar için pek geçerli değil çünkü bizler güvenlik yapma ve uygulama konusunda oldukça mütevazıyız. Biz yabancı politika konusunda yaratıcıdan çok uygulayıcıyız. Fakat Batı Avrupa'nın "Büyük güçleri" için -ki burada isimlerini saymak istemiyorum, her zaman biri unutulur ve birileri kızar- bu oldukça güç bir süreç olacaktı. Bu da olumlu bir yön. Olumsuz yön ise Türkiye'nin çevresinin oldukça karışık ve çatışmalı bir bölge oluşu. Elbette Türkiye diğerleri uzlaşma yönünde bir yöntem benimseyecektir ve hiç şüphe yok ki Türkiye yabancı politika meselelerinde daima halkanın içinde yer alacak bir ülkedir.

Burada bir şeyi vurgulamak istiyorum. 'Farklılaşma,' bu oyunun kuralı olacak. AB'nin 27-28 üyesi var ve Türkiye de girince toplam üye 29'a çıkacak. Yeni durum farklılaşmadan hayal bile edilemez. Türkiye'nin karar verme rolü olmayacağı konular elbette olacak, mesela klasik ekonomik konular. Fakat şüphe yok ki Türkiye CFSP ve DSDP'de karar verici rol üstlenecek. Her zaman iyi şekilde olmasa da Türkiye daha önce bu deneyimi yaşadı. Ve bu rolü iyi oynarsa daha cazip bir ortak haline gelir.

Lale Sarııbrahimoğlu (Savunma dergisi *Jane's Defense Weekly*): Genel hatlarıyla söyleyeceğim, tabi Türkiye'de genel hatlarıyla savunma sanayisindeki tedarik oldukça çetrefilli ve pek çok ülkede olduğu gibi

argument the other way. But what do you think of it?

Dunay: I think Turkey is a major player, and everybody knows that Turkey is a major player. Turkey itself knows that it is a major player in foreign policy and security terms. I very well remember this whole debate at the WEU when Turkey felt underprivileged on its previous status. This was when you (van Eekelen) were the Secretary General of the WEU. This resulted in a situation whereby Turkey was *de facto* participating, and was in decision making. However, Turkey was out of the structure of the WEU and ESDP.

Turkey is important because it has a different regional dimension than most other European countries. That is the positive side. Therefore, Turkey would enrich the way of thinking and would deprive some of our traditional ways of thinking. Not so much for the Hungarians, because we are humble security "takers" rather than "makers". We are foreign policy takers rather than foreign policy makers. But for the Western European "Great Powers" - and let me not list them because you always miss one of them, and somebody gets upset- it would be extremely difficult, this is the positive side. The negative side is that so many conflicts are in the area neighboring and surrounding Turkey. Turkey will also have to find a compromise with others, and no doubt Turkey will be one of those countries which will be in the inner circle of foreign policy matters.

I would like to emphasize one thing: Differentiation will be the name of the game. The EU will have 27-28 members, and after Turkey's accession, the total number of members will rise to 29. The new situation will be unimaginable without differentiation. There will be areas where Turkey will not be a decisive player, such as many of the classical economic areas. But there is no doubt that Turkey will be decisive player in CFSP and DSDP. I think Turkey has played on this, and I should add, not always

karmaşık. Ben geçen yıl en son Eylül ayında bu konuda bir rapor hazırlamıştım. Savunma sanayiinde tabii ki temel eksliğimiz, Türkiye’de savunma sanayiinde çok fazla firma olması. Bu firmaların bir çoğunun ekonomiye katkıda bulunamayışı. Bütün dünyada biliyorsunuz savunma firmaları da küçülme eğilimine girdi. Türkiye’de doksana yakın savunma sanayii firması var. Bunların bir kısmı çift üretim yani sivil ve askeri üretim yapıyor. Türkiye’de savunma sanayiinde, örneğin Savunma Sanayii Derneği’nin verdiği 2003 yılı rakamlarına dayanırsak, Türk Savunma sanayiinin ekonomiye katkısı aşağı yukarı % 1.7, ihracatı ise gayri resmi rakamlara göre 200 milyon dolar civarında. Dolayısıyla Türk Savunma sanayiinde bu yapılan reform paketleri sayesinde genel askeri bütçe daha şeffaf hale getirilme arayışı içinde. Nitekim 1997 bütçe dışı kaynak olan savunma sanayii fonu da milli bütçenin içine dahil edilecek.

Fakat Savunma sanayiinde Türkiye’de başlıca sorunlardan bir tanesi çok dağınık ve çok başlı olunması. Türkiye’de Savunma Sanayii Müsteşarlığı 1985 yılında kuruldu. Burada amaç alıcı, kullanıcı olan Türk Silahlı Kuvvetleri’nin aynı zamanda alıcı konumundan çıkarılmasıydı, demokrasilerde olduğu gibi. Ve sivil bir Savunma Sanayii Müsteşarlığı kuruldu, fakat yıllar içinde gerek siyasetin yanlış atamaları, bunun da önünün açılarak askerlerin buraya zaman zaman ehil olmayan kişileri istihdam etmesiyle birlikte savunma sanayii ciddi şekilde olumsuz etkiler altına girdi. Bunun sonucu olarak projeler çok uzamaya başladı. Acil alım dendi, Türkiye tek kaynaktan, uluslararası ihaleye çıkmadan, rekabet koşulları hiçe sayılarak ihalelere girdi. Bunun en yakın örneği, yakın zamanda İsrail’e vermiş olduğumuz M60 modernizasyon ihalesidir. Bu oldukça pahalıya mal oldu Türkiye’ye.

Türk savunma sanayiinin en büyük ikilemlerinden bir tanesi de askeri firmaların piyasada olması ve ekonomik olmayan askeri

in the best way. I think if Turkey will act maturely on this, then it will be a more tempting partner.

Lale Sariibrahimoğlu (*Fane’s Defense Weekly*): I would like to speak in general. Procurement in the defense industry in Turkey is quite a complex process, as it is in many other countries. In September of last year, I prepared a report on this subject. Our main problem in the defense industry is that there are so many firms in the sector. And many of the firms don’t contribute to the economy. As you know, all the firms around the world tend to become smaller. In Turkey there are nearly ninety defense industry firms. Some of them produce both military and civil materials. According to the figures obtained from the Defense Industry Association in 2003, the contribution of the Turkish Defense industry to the national economy is around 1.7%, and they export around 200 million USDs. The reforms of the Turkish defense industry aim to have a more transparent general military budget. Thus, the defense industry fund, which is an extra budgetary resource will be included in the national budget.

However, the greatest problems facing the Turkish defense industry is its dispersed nature and the fact that it is governed by many different authorities. The Undersecretariat for Defense Industries was established in 1985. The aim here is, as in all democracies, to avoid the situation where the Turkish Armed Forces are both the buyer and the seller. Unfortunately due to wrong assignments by politicians, and the employment of unqualified staff, the defense industry was negatively effected. Project terms became longer. Sometimes under the pretext of “urgent need,” Turkey purchased from single sources, ignoring competition rules and without participating in international tenders. As a recent example is the M60 modernization tender to Israel. This cost Turkey too much.

firmaların piyasada faaliyet göstermesi. Bunlar üzerinde önemli bir denetimin olmayışı da diğer bir önemli sorundur bu sektörde. Örneğin İspanya da Türkiye gibi savunma sanayiine 1980’li yıllarda girmiş bir ülkedir. Savunma sanayiine yerli ve yabancılarla ortak üretim şeklinde girmiştir. Fakat bugün baktığımızda İspanya bize Casa uçaklarını satarken, Türkiye halen ortak üretim yoluyla dünya devlerinin yaptığı sistemleri burada montaj yapıyor, dışarıya hala herhangi bir satış imkanını gerçekleştiriyor. Dolayısıyla örneğin askeri fabrikaların bir çoğunun özelleştirilmesi düşünülüyor, ancak bu da bir türlü gerçekleştirilemedi. Dolayısıyla, Türkiye’de savunma sanayii tedarik sisteminin ciddi bir şekilde gözden geçirilmesi gerekiyor. AR-GE’ye (Araştırma-Geliştirme) de önemli ölçüde para yatırılması gerekiyor, çünkü Türkiye’de amaçlardan bir tanesi özgün tasarımı yapabilmek idi, fakat burada da Türkiye bir hayli geride kaldı. Türkiye’nin genel ARGE payı %0.5’ler civarında. Dolayısıyla Türkiye’de savunma sanayiinin özgün tasarımı, ekonomiye katkı şeklinde bir sektöre dönüştürülmesi için bu dediğimiz şeffaflaşma, toplumla paylaşabilme, ve aşırı istihdam ve yanlış kişilerin istihdamı şeklinde ortaya çıkan durumun sona erdirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Faupin: Ben yorumlarınıza yorum getirmek istemiyorum. Türkiye’de tedarikle ilgili ilk tespitlerinizi düşünüyorum. Burada bir yargıda bulunmayacağım. Fakat biliyorum ki her ülkenin kimi sorunları vardır. Fransa’nın da sorunları olmadığını iddia etmeyeceğim. Özellikle sanayinin özelleştirilmesinde sorunlar var. Bizde de uzunca zamandır hükümet için çalışan ve hükümetin sahip olduğu şirketler var. Buradaki sorunlar hala çözülmüş değil, bu alanda sosyal meselelerle karşı karşıya kalıyoruz. Buradaki önerilerimizin tümü kendi ülkemizdeki tecrübelerimize dayanmaktadır.

Lale Sarıbrahimoğlu: Sivil ihaleler, askerlerin de sivil ihale alımı Kamu İhale

One of the conflicts in the Turkish defense industry is that military firms are effective in the market but there is no sufficient control over them. For example Spain, like Turkey, introduced its defense industry in the 1980s. Their defense industry is in joint production of domestic and foreign investors. But today, while Spain sells us Casa planes, Turkey is still assembling the systems produced by world giants and therefore can’t export. So many military factories are planned to be privatized but this was not yet realized. The defense industry procurement system has to be revised. Investments should be done for R&D, because the aim was to do genuine designs but Turkey fell behind. Turkey’s share in the R&D is around 0.5%. I believe that, in order to have a contributing, productive and genuinely innovative defense industry, we should provide transparency, accountability and avoid overemployment and nepotism.

Faupin: I will not comment on your comments. I think on the first part where you made the remark on the state of procurement in Turkey. I will provide no judgement on that. But I know that every country has its own problems. I would not claim no problems exist in France. Especially in the privatization of the industry, there are problems. For quite a long time, government-owned companies have been working for the government. The problem is not yet solved, we still have to face social issues in that field. The recommendations we make are exactly in line with what we do in our own country.

Lale Sarıbrahimoğlu: Civilian tenders and military’s civil procurement are subject to Public Procurement Law. The section concerning military procurements is in article 3b and is a different regulation. It was prepared by the Ministry of National Defense and went into effect. It entirely deals with the military procurement. For example, according to one of the articles there, you cannot make an application to the Turkish Competition Authority.

Alımı Kanunu'na tabi. 3b maddesinde askeri alımları içeren bölüm ise ayrı bir yönetmelik. Milli Savunma Bakanlığı tarafından yayınlandı ve yürürlüğe girdi. O tamamen askeri alımları içeriyor. Mesela oradaki maddelerden bir tanesine göre Rekabet Kurumu'na gidemiyorsunuz.

Şerif Sayın: Bütçe dışında kalan kuruluşlarında ihaleleri Kamu İhale Kanunu'na tabi mi?

Lale Sarıbrahimoğlu: Savunma Sanayii Müsteşarlığı 1985 yılında kuruldu. Kuruluş amacı, yerli ve yabancı silah sanayii müteşebbislerini Türkiye'de kurmaktır. O zaman savunma sanayiinin kendine özgü kanun çerçevesinde ihale kanunu da vardı, dolayısıyla bu son Kamu İhale Kanunu'nun yeniden düzenlenip yürürlüğe girmesi akabinde, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Savunma Müsteşarlığı hepsi ayrı bir yönetmelikle kendi prosedürlerini ilan ettiler. Ama Savunma Sanayii Müsteşarlığı prosedüründe çok büyük değişiklik olmadı.

Şerif Sayın: Are the tenders of the institutions subject to the Law of Public Procurement?

Lale Sarıbrahimoğlu: The Undersecretariat for Defense Industries was established in 1985. It aimed to initiate domestic and foreign entrepreneurs in the defense industry. At that time, there were procurement laws specific to the defense industry, so after this new Public Procurement Law was amended, and put into effect, the Ministry of National Defense, the Undersecretariat for Defense, and the Headquarters of the Gendarmerie set their own procedures in separate regulations. However there wasn't any big change in the procedures of the Undersecretariat for Defense Industries.

KATILIMCILAR

Dr. Philipp Fluri

Direktör Yardımcısı, DCAF

1960 doğumlu olan Philipp Fluri, Fribourg ve Bern Üniversitelerinde (1987 ve 1990 yıllarında doktora dereceleri) Felsefe, Tarih ve Sosyal Antropoloji, ve yine Friburg Üniversitesi Doğu Avrupa Enstitüsü'nde Doğu Avrupa Çalışmaları öğrenimi görmüştür. 1987-1990 arasında Güneydoğu Asya ve ABD'de doktora sonrası araştırmalarda bulunmuştur. Dr. Fluri 1991 yılında İsviçre Genelkurmay'ında savunma analisti olarak görev yapmaya başlamış, komünizm-sonrası toplumlar üzerine odaklanmıştır. 1995 yılında AGİT Çeçenistan Destek ekibine İnsan Hakları ve Demokratikleşme uzmanı olarak katılmış, ve 1996 yılında Minsk Grubu tarafından gözetilen Dağlık Karabağ sorununa AGİT Başkanı Fiili Temsilcisi olarak atanmıştır. 1998 yılında Dr. Fluri İsviçre Milli Savunma Bakanlığı Genel Sekreterliği'nde Sivil-Asker ilişkileri koordinatörü görevine getirilmiş ve bu sıfatla, daha sonra DCAF'e dönüşen projenin liderliğini de üstlenmiştir.

Dr. Can Paker

Yönetim Kurulu Başkanı, TESEV

1942 yılında İstanbul'da doğan Can Paker, 1962-1973 yılları arasında Berlin Teknik Üniversitesi'nde sürdürdüğü yüksek öğretim ile Makina Mühendisliği branşında Yüksek Lisans ve Doktora derecelerini almış; 1973 yılında Columbia Üniversitesi'nde İşletme yüksek lisansı yapmıştır. 1971 yılından bu yana Türk Henkel A.Ş.'nin üst yönetim kademelerinde görev yapmış olan Can PAKER, Türk Henkel A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü olarak görev yapmıştır. Can PAKER, TESEV Yönetim Kurulu Başkanı, TÜSİAD Haysiyet Divanı, Sabancı Üniversitesi Mütevelli Heyeti, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, Robert Kolej Mütevelli Heyeti ve ENKA Okulları Danışma Kurulu üyeliği görevlerini yapmaktadır.

CONTRIBUTORS

Dr. Phillipp Fluri

Deputy Director, DCAF

Born in 1960, Philipp Fluri studied Philosophy, History and Social Anthropology at the Universities of Fribourg and Bern (doctorates 1987 and 1990) and East European Studies at the Osteuropa-Institut at Fribourg University. He performed extensive post-doctoral research in Southeast Asia and the USA (1987-1990). Dr. Fluri became a defense analyst with the Swiss General Staff in 1991 with a focus on post-communist societies. He joined the OSCE AG to Chechnya as an Expert on Human Rights and Democratisation in 1995 and was appointed Acting Personal Representative of the OSCE Chairman-in-Office on the Question dealt with by the Minsk Group (Nagorno-Karabakh) in 1996. Dr. Fluri became the Coordinator for Civil-Military Relations at the Secretariate General of the Swiss MoD in 1998 and as such the project leader on what is now DCAF.

Dr. Can Paker

Chairman of the Board, TESEV

Dr. Can Paker is a graduate of Berlin Technical University. He completed his graduate studies in Yıldız Technical University, Istanbul and Columbia University, New York. He began his professional career at Türk Henkel, serving at different positions in the same company, and he recently retired from Türk Henkel as Chairman and Directorate General. He is currently the Chairman of TESEV and serves on boards of various civil society organizations including Open Society Institute Assistance Foundation in Turkey, TÜSİAD (Turkish Industrialists' and Businessmen's Association), İKSV (Istanbul Foundation for Culture and Arts). He is also a member of the Board of Governors of Sabancı University.

Mehmet Dülger

*Milletvekili, Dışişleri Komisyonu Başkanı
TBMM*

Mehmet Dülger 1940 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi (1962) ve Cenevre Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nden (1968) dereceleri bulunan Dülger, ihtisasını Paris Üniversitesi Şehir Planlama Enstitüsü'nde (1970) yapmıştır. Mehmet Dülger bugüne değin Devlet Planlama Teşkilatı, Müsteşarlık Müşaviri, Başbakanlık Başmüşaviri, Tercüman Gazetesi Gn.Md., SUMMA A.Ş. Başkan Yardımcısı ve TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı, DYP kurucu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı olarak görev yapmıştır. AKP Antalya milletvekili olan Dülger halen TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanıdır.

Dr. Willem F. van Eekelen

Başkan, Hollanda Avrupa Hareketi

Dr. Willem F. van Eekelen Hollanda Avrupa Hareketi başkanlığını üstlenmeden önce, Hollanda Senatosu Başkan Yardımcılığı, NATO Parlamenterler Asamblesi Transatlantik Savunma ve Güvenlik İşbirliği komitesi başkanlığı, Hollanda Savunma Bakanlığı ve Batı Avrupa Birliği (WEU) Genel Sekreterliği görevlerini yürütmüştür.

Ümit Cizre

*Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,
Bilkent Üniversitesi*

Ümit Cizre doktorasını 1987 yılında Ankara Üniversitesi'nde almıştır. 1996-1997 yıllarında Princeton Üniversitesi'nde Fulbright araştırmacı akademisyeni, Robert Schuman Center for Advanced Studies'de Jean Monnet misafir araştırmacısı, ve 1999-2000 yılları arasında da Floransa'daki European Institute'de misafir akademisyen olarak bulunan Cizre, Bilkent Üniversitesi'nden önce Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Ümit Cizre Türkiye politikası, karşılaştırılmalı politika, etnisite ve milliyetçilik politikaları, sivil-asker ilişkilerinin demokratik yönetişimi, Milli Güvenlik siyaseti ve

Mehmet Dülger

*Member of Parliament, Chair of the TGNA
Foreign Affairs Committee*

Born in Istanbul at 1940, Mehmet Dülger received his degrees from the Faculty of Sciences of the University of Istanbul (1962), Faculty of Architecture of the University of Geneva (1968), and the Institute of Town Planning of the University of Paris (1970). He worked at the State Planning Organization, was an Adviser of the Prime Minister, Adviser of the Undersecretary of the State Planning Organization, General Director of the daily Tercüman, Founder and Vice President of the True Path Party (DYP), Vice Chairman in SUMMA A.Ş.. He is currently an AKP Deputy of Antalya in the Turkish Grand National Assembly (TGNA), and Chairman of the Foreign Affairs Committee.

Dr. Willem F. van Eekelen

*Chairman, European Movement in the
Netherlands.*

He was Vice President of the Dutch Senate and Chairman of the Committee on Transatlantic Defence and Security Cooperation of the NATO Parliamentary Assembly. Formerly, he was, among other posts, Former Minister of Defence of the Netherlands, Secretary General of the Western European Union.

Ümit Cizre

*Department of Political Science and Public
Administration, Bilkent University*

Ümit Cizre is a Professor, Bilkent University, Ankara-Turkey; Fulbright Research Scholar in Princeton University (1996-1997) and Jean Monnet Research Fellow in Robert Schuman Center for Advanced Studies, European University Institute, Florence (1999-2000). Her areas of research interest are democratic governance of civil-military relations; politics of national security; democratization of the security sector; Turkish politics; politics of ethnicity and nationality. Most recent works: "Problems of Democratic Governance of Civil-Military Relations in Turkey and the European Union"

güvenlik sektörünün demokratikleşmesi konuları üzerine çalışmaktadır. Son dönemde kaleme aldığı çalışmalar arasında şunlar sayılabilir: “ Problems of Democratic Governance of Civil-Military Relations in Turkey and the European Union Enlargement Zone”, European Journal of Political Research, Cilt. 43, (Ocak 2004); “Demythologizing the National Security Concept: the Case of Turkey,” Middle East Journal, 57 (Bahar 2003); “ Turkey 2002: Kemalism, Islamism and Politics in the Light of ‘the February 28 Process’ “, The South Atlantic Quarterly, 2/3, (Bahar/Yaz 2003) (ortak eser); “The Military and Politics: A Turkish Dilemma”, in Middle Eastern Armies: Politics and Strategy, Barry Rubin and Thomas Keaney, derl., (Frank Cass, 2002), s., 189-205; “Turkey’s Kurdish Problem: A Critical Analysis of Boundaries, Identity and Hegemony,” Ian Lustick, Brendan O’Leary and Thomas Callaghy, (derl.) içinde, Rightsizing the State (Oxford University Press, 2002).

Dr. Şerif Sayın
TESEV

Dr. Şerif Sayın Ağustos 2003’te Direktör olarak TESEV’e katıldı. Dr.Sayın TESEV öncesinde kamu yönetimi uzmanı olarak Türkiye, İran, Ürdün, Endonezya, Tayland, Letonya, Makedonya ve Moğolistan’da Dünya Bankası’da çalıştı. Bütçe reformu ve mali saydamlaşma hakkında TESEV tarafından yayınlanmış olanlar da dahil olmak üzere çok sayıda çalışması basıldı. Dr.Sayın lisans eğitimini 1985 yılında Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi bölümünde, doktorasını ise 1993 yılında Boston College’de tamamladı. Boston College ve Bilkent Üniversitesi’nde Siyasal İktisat ve Kurumlar dersleri verdi.

Alain FAUPIN
Tümgeneral (Emekli), DCAF

Faupin Fransa’nın Reims kentinde doğdu. 40 yıllık kariyeri boyunca birçok operasyonel, kurmay, akademik ve dışişleri pozisyonlarında görev almıştır. St Cyr Askeri Akademisi mezunu olan Faupin Sahra,

Enlargement Zone”, European Journal of Political Research, Vol. 43, (Jan. 2004); “Demythologizing the National Security Concept: the Case of Turkey””, Middle East Journal, 57(Spring 2003); “ Turkey 2002: Kemalism, Islamism and Politics in the Light of ‘the February 28 Process’ “, The South Atlantic Quarterly, 2/3, (Spring/Summer 2003) (coauthored); “The Military and Politics: A Turkish Dilemma”, in Middle Eastern Armies: Politics and Strategy, Barry Rubin and Thomas Keaney, eds., (Frank Cass, 2002), pp., 189-205; “Turkey’s Kurdish Problem: A Critical Analysis of Boundaries, Identity and Hegemony,” in Ian Lustick, Brendan O’Leary and Thomas Callaghy, eds., Rightsizing the State (Oxford University Press, 2002).

Dr. Şerif Sayın
TESEV

Dr. Şerif Sayın has been appointed as the executive director of TESEV in August 2003. Prior to TESEV, Dr. Sayın was working as a public management specialist with the World Bank in countries such as Turkey, Iran, Jordan, Indonesia, Thailand, and Latvia, Macedonia and Mongolia. He published a wide array of research papers and articles in budget reform and fiscal transparency, including those, which were published by TESEV. Dr Sayın received his BS in economics from Bosphorus University in 1985 and his PhD in economics from Boston College in 1993. He has also taught courses on political economy and institutions at Boston College and at Bilkent University.

Alain Faupin
Major General (ret)., DCAF

Born in Reims, France, MG Faupin has completed a 40 year-career in many operational, staff, education and Foreign Service positions. As graduate of St Cyr Military Academy he held several assignments with cavalry and light armour with the French Foreign Legion in the Sahara, Algeria and Southern France as well as different command and staff positions in Germany during the seventies and eighties.

Cezayir and Güney Fransa'daki atlı ve hafif silahlı birliklerde, ayrıca 1970'li ve 1980'li yıllarda Almanya'da komuta ve kurmay mevkilerinde görev yapmıştır.

1999 yılında Uluslararası İlişkiler Kurmayı Başkan Yardımcısı olarak emekli olmadan önce Tümgeneral Faupin sırası ile şu görevlerde bulunmuştur: Washington Askeri Ataşe Yardımcısı, Fransız Ordusu Uluslararası İlişkiler ve Genelkurmay İstihbarat Direktörlüğü Başkanı (1987-91), Washington Askeri Ataşesi, Fransa'nın Birleşmiş Milletler Askeri Kurmay Komitesi Delegasyonu Başkanı, Stratejik İşler Başkan Vekili (1994-1996). 1999'dan bu yana, 2002 yılının baharında DCAF'a üst düzey araştırmacı olarak katılana değin, Faupin George C. Marshall Center'de profesör olarak görev yapmıştır. Faupin'in askeri, stratejik ve milli basında yayınlanmış birçok makalesi bulunmaktadır.

Pál Dunay

Direktör, Uluslararası Eğitim, GSCP

Pál Dunay 1957 yılında Budapeşte'de doğmuştur. 1982 yılında Budapeşte'deki Eötvös Üniversitesi Hukuk ve Politik Bilimler Fakültesi'den mezun olduktan sonra, iki yıl boyunca yine aynı üniversitenin Uluslararası Hukuk Bölümü'nde yüksek lisansını yapmıştır. Dunay 1984-87 yılları arasında Eötvös Üniversitesi'nde yardımcı doçent, 1987-1996 yılları arasında ise doçent olarak görev yapmıştır. Dunay 1992 yılında profesör olmuştur. 1989-90 yıllarında CFE müzakerelerine katılan Macaristan delegasyonuna hukuksal danışman olarak hizmet veren Dr. Dunay, aynı görevi 1992 yılındaki Open Skies müzakerelerinde de yürütmüştür. Dr. Dunay 1991 yılında ise Macaristan Dış İşleri Bakanlığı Savunma ve Silahsızlanma birimi başkanlığı yapmıştır. ITC'de misafir konuşmacı olarak yapmış olduğu birçok sunumun ardından Dr. Dunay Temmuz 1996'da GSCP'nin öğretim kadrosuna dahil olmuştur.

Successively assistant military attaché in Washington, Head of the French Army General Staff Intelligence and International Relations Directorate, Head of the French Delegation to the United Nations Military Staff Committee, and Deputy Director, Strategies Affairs he retired in 1999 as Assistant Chief of Staff for International Relations. Since then he has been professor hat the George C. Marshall centre, and Senior Fellow at DCAF, Geneva.

Pál Dunay

Director, International Training, GSCP

Pál Dunay was born in Budapest in 1957. After his graduation at the faculty of law and political sciences of Eötvös University in Budapest in 1982, he spent two years as a post-graduate student at the International Law Department of the same university and then was employed as assistant professor (1984-87) and associate professor (1987-1996). He presented his "dr. universitatis" thesis (summa cum laude) in 1992. In 1989-90 he was legal advisor to the Hungarian delegation to the CFE talks, in 1992 at the Open Skies negotiations. In 1991 he was head of the Security Policy and Disarmament Department of the Hungarian Ministry for Foreign Affairs. Following several presentations as guest speaker at the ITC, he joined the faculty of the GCSP in July 1996.

Pál Dunay was a visiting scholar in 1987 at the Peace Research Institute, Oslo, in 1988 at the Institute for EastWest Security Studies, New York, in 1993 at the Netherlands Institute of International Affairs (Clingendael), in 1986 and 1995 at the Institut für Friedensforschung und Sicherheitspolitik in Hamburg, in 1989, 1991, 1992, 1993 and 1994 at the Hessische Stiftung Friedens- und Konfliktforschung, Frankfurt. His recent publications include, with Wolfgang Zellner, Ungarns Aussenpolitik 1990-1997 (Nomos Verlag, 1998) His research interest focuses on conventional arms control, security in Central Europe, and the foreign and security policies of Hungary.

TESEV, DCAF ve PAB HAKKINDA

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Tarihi, 1961'de Dr. Nejat Eczacıbaşı'nın oluşturduğu Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti'ne uzanan TESEV şimdiki haliyle 1994'te kurulmuştur. TESEV, bilimsel araştırmalara dayalı bulgular ile politika kararları arasında bağ kurulması için araştırmalar yürütmek, özgür düşünce ve bilgi birikiminin en geniş anlamda yayılmasına yönelik konferans, açık oturum, yuvarlak masa toplantıları düzenlemek amacıyla kurulmuş bir düşünce üretim merkezidir. Türkiye-AB ilişkilerine odaklanarak dış politika çalışmaları yürütmekte, demokratikleşme, iyi yönetim, ve bölgesel ekonomik ve güvenlik sorunlarına yönelik araştırmalar ve etkinlikler sürdürmektedir.

Cenevre Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Kontrolü Merkezi (DCAF)

Cenevre Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Denetimi Merkezi, İsviçre hükümetinin girişimi ile Ekim 2000'de kurulmuştur. DCAF Kurucu Konseyi İsviçre'nin de dahil olduğu 45 hükümet, 40 diğer Avrupa-Atlantik devleti, 3 Afrika devletinden ve Cenevre Kantonu'ndan oluşmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti DCAF'e 20 Kasım 2003'te üye olmuştur.

Merkezin amacı, devletlere ve bağımsız kurumlara, silahlı kuvvetler ve güvenlik güçleri üzerinde demokratik ve sivil denetimin sağlanması çalışmalarında destek vermek ve güvenlik sektörünün demokratik standartlarda yapılandırılmasını teşvik etmektir. Avrupa - Atlantik ekseninde DCAF faaliyetlerinin ana hedef alanıdır, fakat diğer bölgelerde de çalışmalarda bulunmaktadır. Merkez amacını gerçekleştirmek için, araştırmalar yapmakta, uzman desteği

On TESEV, DCAF and IPU

Turkish Economic and Social Studies Foundation (TESEV)

Established in 1994, the Turkish Economic and Social Studies Foundation (TESEV) is an Istanbul-based, nongovernmental think tank supported by private sector funding from Turkey and abroad. TESEV's roots date back to the Economic and Social Studies Conference Board (ESSCB), which was founded in 1961 by late Dr. Nejat Eczacıbaşı, a prominent businessman and philanthropist. Since its establishment TESEV expanded its research and agenda range to include a more active interest in international affairs, with a particular focus on Turkey-EU relations. TESEV conducts research and advocacy activities on democratization, foreign politics, good governance and regional economic and security questions.

TESEV hakkında daha ayrıntılı bilgi için/For more information on TESEV: www.tesev.org.tr

Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF)

The Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) was established in October 2000 on the initiative of the Swiss government. DCAF's Foundation Council is made up of 45 governments including Switzerland, 40 other Euro-Atlantic States, 3 African States, and the Canton of Geneva. The Centre's mission is to encourage and support States and non-State governed institutions in their efforts to strengthen democratic and civilian oversight of armed and security forces, and to promote security sector reform in accordance with democratic standards. The Republic of Turkey became a member on November 20th, 2003.

DCAF hakkında daha ayrıntılı bilgi için / For more information on DCAF: www.dcaf.ch

vermekte ve uygulama çalışmalarına destek vermektedir.

Parlamentolararası Birlik - PAB

1889 yılında egemen devletlerin parlamentolarını biraraya getirmek üzere kuruldu. PAB / IPU'nun temel amacı parlamentolararası diyalog ve işbirliğini geliştirmek ve temsili demokrasinin bütün kurum ve kuruluşlarıyla yerleşmesini sağlamaktır. Osmanlı Devleti Meclis-i Mebusan'ı 1910 yılında PAB / IPU'ya üye olmuş, TBMM de bu üyeliği 1980 yılına dek devam ettirmiştir. TBMM üyeliği 1984 yılında yenilenmiştir. Halen 130'un üstünde parlamento PAB/IPU üyesidir.

Interparliamentary Union-IPU

The IPU is the international organization of Parliaments of sovereign States. It was established in 1889. The Union is the focal point for world-wide parliamentary dialogue and works for peace and co-operation among peoples and for the firm establishment of representative democracy. Ottoman Assembly became a member of IPU in 1910, and the Turkish Grand National Assembly (TGNA) carried on this membership until 1980. TGNA's IPU membership was renewed in 1984. Currently over 130 parliaments hold membership for the IPU.

IPU hakkında daha ayrıntılı bilgi için / For more information on IPU: www.ipu.org

DCAF - TESEV Güvenlik Sektörü Çalışmaları Kitap Dizisi:

“DCAF-TESEV Güvenlik Sektörü Çalışmaları Kitap Dizisi”nin (SSSS) amacı, uluslararası ve karşılaştırmalı araştırmaları Türkiye’de sunarak tartışmaya açmak ve ülkemizde yapılan çalışmaları dünya ile paylaşmaktır. Tüm kitaplar, Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanacaktır.

Uluslararası Yayın Danışma Kurulu:

Dr. Ümit Cizre,

Bilkent Üniversitesi, Ankara

Dr. Philipp Fluri,

DCAF, Cenevre ve Brüksel

Volkan Aytar,

TESEV, İstanbul

Dr. İbrahim Cerrah,

Polis Akademisi, Ankara

Dr. Hasan Ersel,

Sabancı Üniversitesi, İstanbul

Dr. Ümit Kardaş,

İstanbul

Dr. Gencer Özcan,

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul

Dr. Serhat Güvenç,

Bilgi Üniversitesi, İstanbul

Eduard Soler i Lecha,

CIDOB, Barcelona

Dr. Hans Born,

DCAF, Cenevre ve Avrupa Ordu ve Toplum Araştırma Grubu, Londra

Diziden yayımlanacak kitaplar:

SSSS- 1:

Güvenlik Sektöründe Demokratik

Gözetim: Türkiye ve Dünya,

Volkan Aytar (der.)

1. Baskı: Şubat 2005; Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş **2. Baskı:** Mart 2006

DCAF - TESEV Series in Security Sector Studies:

The “DCAF - TESEV Series in Security Sector Studies” (SSSS) aims to introduce international and comparative studies to Turkey, as well as, present for debate emergent research coming out of Turkey. All books are planned to be both in Turkish and English.

International Advisory Board:

Dr. Ümit Cizre,

Bilkent University, Ankara

Dr. Philipp Fluri,

DCAF, Geneva & Brussels

Volkan Aytar,

TESEV, İstanbul

Dr. İbrahim Cerrah,

Police Academy, Ankara

Dr. Hasan Ersel,

Sabancı University, İstanbul

Dr. Ümit Kardaş,

İstanbul

Dr. Gencer Özcan,

Yıldız Technical University, İstanbul

Dr. Serhat Güvenç,

Bilgi University, İstanbul

Eduard Soler i Lecha,

CIDOB, Barcelona

Dr. Hans Born,

DCAF, Geneva & European Research Group on Military & Society, London

Publications under this series include:

SSSS-1:

Democratic Oversight of the Security Sector: Turkey & the World,

Volkan Aytar (ed.)

1st Edition: February 2005;

2nd Edition: March 2006

SSSS-Özel Yayın:
Almanak-Türkiye-2005: Güvenlik Sektörü ve Demokratik Gözetim, Ümit Cizre (der.) Nisan 2006

SSSS-2:
Batı Balkanlar'da Güvenlik Sektörü Reformu, Marina Caparini, Nisan 2006

SSSS-3:
Avrupa Konseyi Polis Etiği Kuralları ve Türkiye Güvenlik Personelinde Mesleki Sosyalleşme, İbrahim Cerrah, Nisan 2006

SSSS-4
Türkiye ve Avrupa Güvenlik Sektörü Yönetişimi, Ümit Cizre & İbrahim Cerrah (der.), Mayıs 2006

Ayrıntılı bilgi için:
http://www.tesev.org.tr/etkinlik/dcaf_anasayfa.php

Volkan Aytar
Demokratikleşme Programı
Tel: +90-212-292 8903 (dahili 122)
volkan@tese.org.tr

Z. Selen Artan
Güvenlik Sektörü Proje Asistanı
Demokratikleşme Programı
Tel: +90-212-292 8903
Faks: +90-212-292 9841
selen@tese.org.tr

SSSS-Special Edition:
Almanac-Turkey-2005: Security Sector & Democratic Oversight, Ümit Cizre (ed.), April 2006

SSSS-2:
Security Sector Reform in the Western Balkans, Marina Caparini, April 2006

SSSS-3:
European Council's Police Code of Ethics & the Impact of Vocational Socialization on Work Ethics Among the Security Forces in Turkey, İbrahim Cerrah, April 2006

SSSS-4
Turkey and the European Security Sector Governance, Ümit Cizre & İbrahim Cerrah (eds.), May 2006

For further information visit:
http://www.tesev.org.tr/eng/events/democ_h or.php

Or contact:
Volkan Aytar
Democratization Program
Phone: +90-212-292 8903 (ext. 122)
volkan@tese.org.tr

Z. Selen Artan
Security Sector Project Assistant
Democratization Program
Phone: +90-212-292 8903
Fax: +90-212-292 9841
selen@tese.org.tr

